

МАЛОВИСКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
НОВОУКРАЇНСЬКОГО РАЙОНУ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ
СІМДЕСЯТ СЬОМА СЕСІЯ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ
Р І Ш Е Н Н Я

«25» червня 2026 року

м. Мала Виска

№ 3136

**Про актуалізацію Стратегії
розвитку Маловисківської
міської територіальної громади
на період до 2027 року та Плану
заходів на 2026-2027 роки з
реалізації Стратегії розвитку
Маловисківської міської
територіальної громади на
період до 2027 року**

Керуючись ст. 25, ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до ст. 111 Закону України «Про засади державної регіональної політики», враховуючи Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265, Державну стратегію регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940, Маловисківська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити актуалізовану Стратегію розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року згідно з додатком, (додається).
2. Затвердити План заходів на 2026-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року згідно з додатком (додається).
3. Затвердити Звіт про Стратегічну Екологічну Оцінку «Стратегія розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року» та «План заходів на 2026-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року» згідно з додатком (додається).
4. Визнати таким що втратило чинність рішення сесії Маловисківської міської ради від 30 березня 2017 року № 554 « Про затвердження

Стратегії розвитку Маловисківської міської об'єднаної територіальної громади Кіровоградської області на 2017 -2025 роки».

5. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань фінансів, бюджету, планування, соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва.

Міський голова

Юрій ГУЛЬДАС

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документів державного планування

“СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ МАЛОВИСКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ” та “ПЛАН ЗАХОДІВ НА 2026–2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МАЛОВИСКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ”

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі N 13-03-20316-26

Виконавець

ФОП Максимова Юлія Сергіївна, реєстраційний номер N°10000002237853 від 22.12.2021 р..

Тел. : 044 338 9370

Email : office@juliesdata.com

Аналіз наданих даних виконується в геоінформаційних системах QGIS, SAGA за допомогою інструментів бази даних містобудівного кадастру QGISgp ©Yuliia Maksymova 2019 - 2026
juliesdata.com

facebook.com/juliesdata

[twitter @juliesdata](https://twitter.com/juliesdata)

Даний твір є об'єктом авторських прав. © Юлія Максимова, Олексій Бойко.

Поширення та цитування можливе лише за умови посилання на першоджерело.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Географ-геоеколог,
кандидат географічних
наук_____

Купач Т.Г.

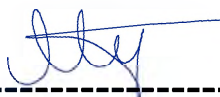
Спеціаліст із CEO
та геоінформаційних
систем_____

Бойко О.Ю.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 25-01 від 31 березня 2021р.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 05-05 від 02 лютого 2022р.

Інженер-геоінформатик,
спеціаліст із CEO,
к.т.н._____

Максимова Ю.С.

Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 25-03 від 31 березня 2021р.
Свідоцтво про підвищення кваліфікації Державної екологічної академії
післядипломної освіти та управління № 05-16 від 02 лютого 2022р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	6
Зміст та основні цілі ДДП	6
Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня	18
2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО	23
2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка	23
2.2. Стан атмосферного повітря	27
2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази)	34
2.4. Радіаційний стан	38
2.5. Водні ресурси	39
2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра	46
2.7. Стан здоров'я мешканців	52
2.8. Біорізноманіття	56
2.9. Території ПЗФ	59
2.10. Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження	61
2.11. Смарагдова мережа, водно-болотні угіддя, біосферні резервати, об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	62
2.12. Екомережа	63
2.13. Території, перспективні для подальшого розгляду щодо заповідання	63
2.15. Поводження з відходами	64
2.16. TOWS аналіз	68
2.17. Основні екологічні проблеми, наявні на території громади	70
2.18. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено	73
3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	79
4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	82
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДДП	87
Основні міжнародні та національні зобов'язання	87
Процедура ОВД	98

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки	98
Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку	98
6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	98
6.1. Атмосферне повітря	99
6.2. Клімат	102
6.3. Водні ресурси	103
6.4. Земельні ресурси	105
6.5. Відходи	107
6.6. Біорізноманіття	108
6.7. Природоохоронні території	110
6.8. Здоров'я населення	110
6.9. Історико-культурна спадщина	111
6.10. Транскордонний вплив	111
6.11. Результати розділу	111
7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	115
8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ	124
8.1. Вихідні дані для виконання оцінки	124
8.2. Використані інструменти та методи	124
8.3. Планувальні альтернативи	126
8.4. Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту	130
8.5. Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки	130
9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	130
10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)	138
11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	138

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДДП	Документ державного планування
ДСТУ	Державний стандарт України
ДСанПіН	Державні санітарні правила і норми
Звіт	Цей звіт про стратегічну екологічну оцінку документу державного планування
ОДА	Обласна державна адміністрація
ПЗФ	Природно-заповідний фонд
ПРООН	Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй
Стратегія	Стратегія розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року
План	План заходів на 2026–2027 роки з реалізації стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року
Регіональна доповідь	Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Кіровоградській області
Екологічний паспорт	Екологічний паспорт Кіровоградської області за 2024 рік
СГО	Процедура стратегічної екологічної оцінки
ТГ	Територіальна громада

ВСТУП

Замовник документу державного планування: Маловисківська міська рада Новоукраїнського району Кіровоградської області, 26200, Кіровоградська обл., Новоукраїнського р-н, м. Мала Виска, вул. Спортивна 6, тел. 05258-51690, ел. адреса: mviskarada@ukr.net.

Виконавець стратегічної екологічної оцінки ДДП “Стратегія розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року” та “План заходів на 2026–2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року” — ФОП Максимова Юлія Сергіївна (реєстраційний номер №10000002237853 від 22.12.2021 р.).

1 ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зміст та основні цілі ДДП

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

В таблиці 1.1 наведено основні напрямки та цілі, які закладаються у виконання ДДП і які корелюють із визначеними в ДДП завданнями.

Таблиця 1.1

Цілі та завдання Стратегії, а також заходи та індикатори виконання включені у План

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання	Заходи
СФЕРА 1. Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності			
1. Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.	1.1. Покращення екологічного стану довкілля	1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану.	1. Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області та національному законодавству. 2. Впровадження контейнерної системи збирання сміття у населених пунктах громади, оновлення парку сміттєвозів та поступовий перехід до роздільного збору побутові відходи. 3. Рекultyвація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ, ліквідація несанкціонованих місць скидання відходів. 4. Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні побутові відходи для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря. 5. Приведення статусу комунальних підприємств у сфері поводження з відходами та благоустрою до вимог чинного законодавства. 6. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення та захист полезахисних лісосмуг. Очікувані результати (Індикатори виконання): • Затверджено Місцевий план управління відходами. • Ліквідовано 100% виявлених стихійних сміттєзвалищ.
		1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів.	
		1.1.3. Ліквідація та рекультывація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ.	
		1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування.	
		1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні.	
		1.1.6. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревітализації водних об'єктів (очистка річок, ставків).	
		1.1.7. Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання.	
		1.1.8. Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату.	
		1.1.9. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полезахисних лісосмуг.	

		1.1.10. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади	
1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду	1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади.		1. Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів. 2. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел. 3. Вивільнення берегів водних об'єктів та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків. 4. Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів). 5. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для збереження біорізноманіття. Очікувані результати (Індикатори виконання): • Введено в експлуатацію очисні споруди потужністю 300 м³/добу. • Збільшено площу зелених насаджень на території громади.
	1.3. Енергоефективність та енергонезалежність	1.3.1. Забезпечення комунальних установ (лікарні, школи, адмінбудівлі) та підприємств засобами енергонезалежності (генератори, системи накопичення енергії). 1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення	1. Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів. 2. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел.

		сонячних станцій). 1.3.3 Впровадження системи енергоменеджменту та регулярного енергоаудиту в бюджетних установах. 1.3.4. Впровадження системи моніторингу споживання ресурсів комунальними установами. 1.3.5. Розвиток та модернізація мережі енергозаспоживального вуличного освітлення.	3. Вивільнення берегів водних об'єктів та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків. 4. Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів). 5. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для збереження біорізноманіття. Очікувані результати (Індикатори виконання): - Частка комунальних закладів, що пройшли енергоаудит – 100%. - Кількість встановлених об'єктів ВДЕ (сонячні станції) на комунальних будівлях. - Скорочення споживання традиційних енергоресурсів бюджетними установами.
СФЕРА 2. Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу			
2. Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового	2.1. Розвиток агропромислового комплексу	2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини. 2.1.2 Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агро спеціалізації громади (нішеві культури).	1. Залучення, підтримка та сприяння діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини (створення ланцюжків доданої вартості). 2. Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агро спеціалізації громади (аналіз ґрунтів, ринкового попиту, промоція нішевих культур). 3. Стимулювання впровадження «зелених технологій» в агробізнесі (енергоощадність, екологічно чисте виробництво, безвідходні технології). 4. Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів для об'єднання зусиль дрібних фермерів у збуті та переробці продукції.

виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць.			Очікувані результати (Індикатори виконання): - Збільшення кількості зареєстрованих суб'єктів МСБ та самозайнятих осіб. - Кількість створених нових робочих місць (зокрема у переробній галузі). - Кількість підприємств, що впровадили «зелені технології» або енергоефективні заходи.
	2.2. Підтримка підприємництва та інвестицій	2.2.1 Запровадження системи підтримки, навчання та консалтингу для малого та середнього бізнесу (допомога в написанні грантових заявок, юридичний супровід).	- Запровадження системи підтримки, навчання та консалтингу для малого та середнього бізнесу (допомога в написанні грантових заявок, юридичні консультації, тренінги). - Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні продукти харчування, сувенірна продукція, текстиль). - Промоція місцевих виробників: організація ярмарків, створення каталогу місцевої продукції, брендинг «Зроблено в Малій Висці». - Створення умов для релокованого бізнесу: супровід підприємців, що перемістили діяльність на територію громади, допомога в інтеграції в місцеву економіку.
		2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні бренди).	
		2.2.3. Стимулювання впровадження «зелених технологій» у виробництві.	
		2.2.4 Створення умов для релокації бізнесу та залучення інвестицій.	
			Очікувані результати (Індикатори виконання): Обсяг залучених грантових коштів на розвиток бізнесу.

	2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу	2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (для забезпечення мобільності трудових ресурсів).	- Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок. - Адвокація ремонту доріг обласного та державного значення на території громади (співпраця з Агентством відновлення та Службою автомобільних доріг). Очікувані результати (Індикатори виконання): - Кількість діючих маршрутів громадського транспорту, та рівень пасажиропотоку на них, що сполучають старостинські округи з центром громади. - Протяжність відремонтованих доріг місцевого значення (км).
СФЕРА 3. Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства			
3. Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих	3.1. Якісна та безпечна освіта	3.1.1. Забезпечення закладів освіти надійними укриттями. 3.1.2. Термомодернізація будівель закладів освіти. 3.1.3. Продовження процесу оптимізації мережі закладів освіти для підвищення якості навчання. 3.1.4. Забезпечення рівного доступу до освіти, в тому числі для дітей з особливими освітніми потребами (інклюзія). 3.1.5. Впровадження системних профорієнтаційних заходів у закладах освіти. 3.1.6. Оптимізація та забезпечення сучасним інвентарем закладів позашкільної освіти відповідно до потреб дітей.	- Забезпечення закладів освіти укриттями: будівництво, ремонт та облаштування захисних споруд для гарантування безпечного очного навчання. - Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель. - Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі. - Забезпечення рівного доступу до освіти: створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами. - Впровадження профорієнтаційних заходів у закладах освіти для свідомого вибору професії молоддю. - Розвиток позашкільної освіти: - Забезпечення закладів сучасним інвентарем та обладнанням. - Оптимізація мережі закладів позашкільної освіти відповідно до актуальних потреб батьків та дітей.

верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.			9. Підтримка неформальної освіти для різних вікових груп.
	3.2.		Очікувані результати (Індикатори виконання):
	Доступна медицина та здоров'я	3.2.1 Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД та лікарні (капітальні ремонти, енергоефективність, сучасне обладнання).	● Рівень охоплення дітей позашкільною освітою.
		3.2.2. Забезпечення закладів охорони здоров'я укриттями.	1. Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД: проведення капітальних ремонтів, заходів з енергоефективності, оснащення сучасним медичним обладнанням.
		3.2.3. Забезпечення безбар'єрного доступу до медичних закладів для людей з інвалідністю.	2. Безпека та доступність;
		3.2.4. Залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки (програми стимулів).	3. Забезпечення закладів охорони здоров'я укриттями.
		3.2.5. Запровадження обов'язкових профілактичних оглядів (чекапів) для осіб старше 40 років.	4. Забезпечення доступу в ЦПМСД для людей з інвалідністю (безбар'єрність).
		3.2.6. Забезпечення цифровізації медичних послуг.	5. Кадрове забезпечення: реалізація програм залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки.
		3.2.7. Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я.	6. Профілактика та діагностика;
		3.2.8. Розвиток напрямків запобіжної медицини та програм забезпечення ліками вразливих верств населення.	7. Запровадження обов'язкових профілактичних оглядів (чекапів) для осіб старше 40 років.
			8. Запровадження та розвиток напрямків запобіжної медицини.
			9. Реабілітація та ментальне здоров'я;
			10. Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я.
			11. Забезпечення цифровізації послуг в охороні здоров'я.
			12. Медикаментозне забезпечення: розвиток програм забезпечення ліками вразливих верств населення.
			Очікувані результати (Індикатори виконання):
			● 100% закладів освіти та медицини забезпечені укриттями.
			● Збільшення кількості працевлаштованих молодих лікарів.
			● Кількість мешканців, охоплених профілактичними медичними оглядами.

	3.3. Соціальна підтримка та розвиток громадянського суспільства	3.3.1 Підвищення доступності та якості соціальних послуг, зокрема для жителів сільської місцевості (мобільні бригади).	1. Підтримка ветеранів: - Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною, психологічною та іншими видами підтримки відповідно до потреб. - Створення мережі ветеранських хабів. 2. Соціальні послуги та інклюзія: - Створення Центру життєстійкості. - Підвищення доступності соціальних послуг, розширення кількості та охоплення мобільних соціальних послуг. - Забезпечення рівного доступу жителів сільської місцевості до інклюзивних соціальних та адміністративних послуг. - Впровадження надання соціальних послуг на конкурентній основі. 3. Підтримка ВПО: створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громади. 4. Молодіжна політика: - Розбудова мережі молодіжних хабів та просторів. - Забезпечення молоді інструментами впливу на прийняття рішень керівництвом громади (Молодіжна рада). - Впровадження системи залучення перспективних фахівців до кадрового резерву. Очікувані результати (Індикатори виконання): - Функціонування Центру життєстійкості та Ветеранського хабу. - Кількість молодіжних хабів та просторів. - Кількість рішень прийнятих з урахуванням пропозицій молоді
		3.3.2. Створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в життя громади.	
		3.3.3. Ветеранська політика: Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною та психологічною підтримкою; створення мережі ветеранських хабів.	
		3.3.4. Створення Центру життєстійкості	
		3.3.5. Розробка та впровадження програми розвитку громадянського суспільства.	
		3.3.6. Активізація молоді: розбудова мережі молодіжних хабів, забезпечення інструментами впливу на прийняття рішень.	

СФЕРА 4. Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій			
4. Збереження	4.1. Розвиток туристичних	4.1.1 Продовження розвитку туристичного кластеру «Маєток	1. Розвиток туристичного кластеру «Маєток Кудашевих»:

історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.	продуктів	Кудашевих» та авіаційної тематики. 4.1.2 Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму.	• Продовження робіт з ревіталізації паркової зони та історичних будівель. • Створення на базі маєтку мультифункціонального культурного простору (музей, місце для проведення заходів, рекреаційна зона). 2. Популяризація авіаційної історії краю: • Створення інтерактивних експозицій або VR-турів, присвячених піонерам авіації (О. Кудашев, Ю. Кондратюк), як безпечної альтернативи масовим заходам. 3. Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму: • Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення. • Підтримка створення приватних садіб сільського туризму (навчання власників, промоція). 4. Розробка та маркування туристичних маршрутів: • Оновлення існуючих та створення нових маршрутів («Стежками рідного міста», «Шпаковий шлях») з урахуванням безпекової ситуації. Очікувані результати (Індикатори виконання): • Кількість облаштованих рекреаційних зон та туристичних локацій. • Залучення грантових коштів на розвиток культури та туризму. • Створення нових садіб «зеленого туризму».
	4.2. Збереження спадщини	4.2.1 Оцифрування музейних фондів та історичних пам'яток. 4.2.2. Включення об'єктів культурної спадщини до туристичних маршрутів області.	1. Цифровізація спадщини: • Створення цифрових архівів музейних фондів та історичних документів громади. • Розробка віртуальних екскурсій ключовими пам'ятками громади. 2. Охорона пам'яток: • Проведення інвентаризації та паспортизації об'єктів

			культурної спадщини. - Залучення грантових коштів на реставрацію та консервацію історичних пам'яток. 3. Інтеграція в регіональний контекст: - Включення туристичних об'єктів громади до обласних туристичних маршрутів та програм. Очікувані результати (Індикатори виконання): - Кількість оцифрованих об'єктів культурної спадщини. - Збільшення кількості відвідувачів туристичних об'єктів (внутрішній туризм). - Залучення грантових коштів на розвиток культури та туризму.
СФЕРА 5. Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської ОТГ			
5. Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного урядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між	5.1. Модернізація інфраструктури	5.1.1 Водопостачання та водовідведення: Відновлення та реконструкція систем (включення до Плану публічних інвестицій); впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків (потужність не менше 300 м³/добу); забезпечення водопостачання системами доочистки питної води; забезпечення комунального підприємства спецтехнікою.	- Електронне врядування: - Впровадження системи електронного документообігу в органах місцевого самоврядування (відмова від паперового дублювання). - Впровадження надання електронних послуг та інструментів громадської участі через офіційний сайт громади. - Цифрова інфраструктура: - Забезпечення публічних установ (бібліотеки, хаби, старостати) зонами вільного доступу до Wi-Fi. - Розвиток ЦНАП: - Розширення переліку послуг, що надаються через ЦНАП та віддалені робочі місця у старостинських округах. - Забезпечення безбар'єрного доступу до приміщень ЦНАП. - Цифрова грамотність: - Впровадження програми розвитку цифрових навичок для жителів громади (навчання людей похилого віку, тренінги для працівників ОМС).
		5.1.2 Приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня.	
		5.1.3. Приведення статусу комунальних підприємств до вимог законодавства.	
		5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного	

владою громадою через прозорість та партисипацію.	і	значення.	
		5.2. Ефективне врядування та цифровізація 5.2.1 Впровадження електронного документообігу без паперових копій та надання електронних послуг. 5.2.2. Розвиток цифрових навичок мешканців та забезпечення Інтернет-покриттям усіх населених пунктів. 5.2.3. Розробка та впровадження Комунікаційної стратегії громади. 5.2.4. Забезпечення прозорості влади (оприлюднення рішень, звітування, прозорий бюджет). 5.2.5. Імплементация інструментів громадської участі в Статуті громади. 5.2.6. Впровадження системи залучення кадрів до резерву.	1. Система відеоспостереження «Безпечна громада»: - Розширення мережі камер відеоспостереження у громадських місцях та на в'їздах/виїздах з населених пунктів. - Забезпечення безперешкодного прямого доступу «Поліцейського офіцера громади» до системи моніторингу через камери відеоспостереження. 2. Цивільний захист (План публічних інвестицій): - Будівництво нових та реконструкція існуючих захисних споруд цивільного захисту (укриттів) подвійного призначення. - Модернізація місцевої системи оповіщення населення про надзвичайні ситуації. 3. Центри безпеки: - Створення та матеріально-технічне забезпечення Центрів безпеки громадян у старостинських округах (інтеграція пожежної охорони, поліції та медичної допомоги). - Підтримка добровільних пожежних дружин. Очікувані результати (Індикатори виконання): - Частка документообігу в електронному вигляді – до 95%. - Покриття території громади швидкісним Інтернетом – 100%. - Рівень задоволеності мешканців адміністративними послугами (за результатами опитувань). - Кількість мешканців, залучених до інструментів громадської участі (слухання, електронні петиції, кількість рішень, прийнятих з урахуванням пропозицій жителів громади).
		5.3. Безпека та цивільний 5.3.1 Забезпечення безперешкодного доступу «Поліцейського офіцера громади» до систем	1. Комунікація та участь: Розробка та впровадження Комунікаційної стратегії

	захист	відеоспостереження.	громади. • Імплементація інструментів громадської участі в Статуті громади (громадські слухання, місцеві ініціативи, консультації). • Забезпечення прозорості діяльності виконавчих органів ради: регулярне оприлюднення проєктів рішень, звітів про виконання стратегії та програм. 2. <i>Бюджетна прозорість:</i> • Забезпечення прозорості планування та використання бюджету громади (бюджет участі, візуалізація бюджету для громадян). 3. <i>Кадрова політика:</i> • Приведення структури виконавчих органів до актуальних потреб громади. • Впровадження системи залучення перспективних фахівців та молоді до кадрового резерву (стажування в органах влади). Очікувані результати (Індикатори виконання): • Кількість камер відеоспостереження, інтегрованих у єдину систему безпеки. • Кількість створених Центрів безпеки громадян.
		5.3.2. Вдосконалення системи цивільного захисту та оповіщення.	
		5.3.3. Створення безпечного середовища в публічних просторах.	

**Примітка: Тут і далі по Звіту при використанні формулювань, які відносяться до Оперативних цілей, Завдань та Заходів ДДП: аббревіатура “побутові відходи” означає “побутові відходи”; поведінка з твердими побутовими відходами (побутові відходи) означає “управління побутовими відходами”; полігон для тимчасового зберігання побутові відходи означає “полігон”.*

Узгодженість ДДП із цілями документів вищого рівня

Інформацію щодо узгодженості даної Стратегії та Плану із релевантними документами вищого рівня наведено у таблицях нижче. Зауважимо, що визначені у Стратегії завдання та заходи Плану є *узагальненими*, тому їх вплив на довкілля має бути уточнений на наступних етапах, в тому числі: при визначенні конкретних очікуваних результатів від провадження рішень ДДП та їх характеристик.

Таблиця 1.2.
 Узгодженість основних напрямів Проекту Стратегії та Плану з положеннями
Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки

Стратегічні цілі ДДП	Цілі Проекту Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки*			
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3	СЦ.4
СЦ.1. Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.	+	+	++	++
СЦ.2. Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць.	++	0	+	+
СЦ.3. Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.	0	++	0	0
СЦ.4. Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.	++	0	+	++
СЦ.5. Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного урядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію.	0	+	++	0

"+" - узгоджені частково, "++" - повністю узгоджені, "-" - є суперечності, "0" - нейтральний взаємозв'язок.

Примітка.* Роз'яснення Цілей Стратегії розвитку Кіровоградської області:

Стратегічна ціль 1. "Конкурентоспроможна інноваційно-спрямована економіка, яка розвивається на засадах смарт-спеціалізації" полягає у створенні оптимальних умов для ефективного використання і нарощування наявного

потенціалу та конкурентних переваг регіональної економіки, її прогресивну інтеграцію в загальноукраїнську та світову економіку.

Стратегічна ціль 2. "Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення" передбачає виконання завдань і здійснення заходів щодо стабілізації демографічної ситуації в області, забезпечені рівного доступу до якісної освіти, послуг охорони здоров'я незалежно від місця проживання людей, підвищення матеріального добробуту усіх груп населення.

Стратегічна ціль 3. "Сталий розвиток усіх територій" передбачає реалізацію комплексу заходів і проєктів, спрямованих на усунення диспропорцій у розвитку населених пунктів у сільській та міській місцевості, відновлення та розвитку інфраструктури громад, підвищення їх спроможності та енергонезалежності, створення комфортних умов життєдіяльності із запровадженням кращих світових практик та підвищення доступності і якості пудлічних послуг, підвищення рівня їх цифровізації.

Стратегічна ціль 4. "Збереження екосистем та поліпшення екологічної інфраструктури" визначає завдання і проєкти щодо охорони навколишнього природного середовища, формуванню екологічної інфраструктури в області.

Інформацію щодо узгодженості Стратегії та Плану із цілями Державної стратегії регіонального розвитку України наведено в таблиці нижче*.

Таблиця 1.3

Узгодженість ДДП із положеннями Державної стратегії регіонального розвитку України на 2021-2027 роки¹

Стратегічні цілі	Цілі <u>Державної стратегії регіонального розвитку України на 2021-2027 роки</u> *		
	СЦ.1.	СЦ.2	СЦ.3
СЦ.1. Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.	++	0	0
СЦ.2. Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць.	+	++	+
СЦ.3. Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.	++	0	+
СЦ.4. Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного	++	++	0

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>

потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.			
СЦ.5. Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного урядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію.	о	о	++

“+” - узгоджені частково , “++” - повністю узгоджені, “-” - є суперечності, “о” - нейтральний взаємозв'язок.

Примітка. Роз'яснення Цілей Державної Стратегії регіонального розвитку України:*

СЦ.1. - формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах;

СЦ.2- підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;

СЦ.3 - розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Інформацію щодо узгодженості Стратегії та Плану із цілями державної екологічної політики України на період до 2030 року наведено в таблиці нижче.

Таблиця 1.4

Узгодженість ДДП із стратегічним цілям державної екологічної політики[1]

Цілі ДДП	Цілі Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року **				
	Ціль 1	Ціль 2	Ціль 3	Ціль 4	Ціль 5
СЦ.1. Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.	+	+	+	+	+
СЦ.2. Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць.	+	о	+	о	о
СЦ.3. Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.	о	о	+	+	о
СЦ.4. Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток	+	+	о	о	+

туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.					
СЦ.5. Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного урядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію.	+	o	o	o	o

"+" - узгоджені, "-" - є суперечності, "o" - нейтральний взаємозв'язок.

"Пояснення цілей Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року:

"Ціль 1." - Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;

"Ціль 2" - Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;

"Ціль 3" - Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;

"Ціль 4" - Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;

"Ціль 5" - Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Інформацію щодо узгодженості Стратегії та Плану із цілями з цілями сталого розвитку ООН наведено в таблиці нижче.

Таблиця 1.5.
 Узгодженість ДДП із стратегічним цілям сталого розвитку ООН

Стратегічні цілі	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
СЦ.1. Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.	+	o	+	o	o	+	+	o	o	o	+	+	+	o	+	o	+
СЦ.2. Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого	+	+	+	o	o	o	o	+	+	o	+	+	o	o	o	o	+

бізнес-клімату та нових робочих місць.																	
СЦ.3. Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.	+	0	+	+	+	0	0	+	0	+	+	+	+	0	0	0	+
СЦ.4. Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.	+	0	+	0	0	0	0	+	+	0	+	+	0	0	+	0	+
СЦ.5. Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного урядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію.	+	0	+	0	+	0	0	0	+	+	+	+	0	0	0	+	+

"+" - узгоджені, "-" - є суперечності, "0" - нейтральний взаємозв'язок.

Цілі сталого розвитку ООН:

№ 1. Подолання бідності; № 2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства; № 3. Міцне здоров'я і благополуччя; № 4. Якісна освіта; № 5. Гендерна рівність; № 6. Чиста вода та належні санітарні умови; № 7. Доступна та чиста енергія; № 8. Гідна праця та економічне зростання; № 9. Промисловість, інновації та інфраструктура; № 10. Скорочення нерівності; № 11. Сталий розвиток міст і громад; № 12. Відповідальне споживання та виробництво; № 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату; № 14. Збереження морських ресурсів; № 15. Захист та відновлення екосистем суші; № 16. Мир, справедливість та сильні інститути; № 17. Партнерство заради сталого розвитку.

2 ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

2.1. Кліматичні особливості території, для якої розробляється стратегічна екологічна оцінка

За даними Регіональної доповіді та Екологічного паспорту, клімат Кіровоградської області помірно-континентальний, з добре вираженими порами року. Зима малосніжна м'яка, з частими відлигами. Літо спекотне з невеликими опадами. Середня річна температура повітря на території Кіровоградської області 2024 року становила +11,5-12,4°C, що на три градуси вище кліматичної норми. Середньомісячні показники у зазначений рік перевищували кліматичну норму на +1-3°C, лютий, липень та вересень на +4-7°C, і лише травень був в межах норми. Серед несприятливих кліматичних явищ в цей рік наявними були пилові бурі, посухи, суховії, град, зливи. Клімату регіону в цілому властиві такі небезпечні явища погоди, як сильні зливи, град, ожеледь, пилові бурі тощо. Кліматичні умови території загалом є придатними для проживання населення та ведення господарської діяльності, однак сучасні тенденції зміни клімату, зокрема підвищення температури, посушливість, суховії, пилові бурі та інтенсивні опади, формують додаткові ризики для водних ресурсів, сільського господарства, зелених насаджень, здоров'я населення та інфраструктури. За кліматичну норму, що сформована для періоду 1961-1990 років (період рекомендований Всесвітньою метеорологічною організацією для моніторингу зміни клімату) середня річна температура становила 7,9°C, найнижча вона у січні – -5,4°C, найвища – у липні – +20,2°C дані наведено у таблиці 1. Середньорічна температура в області в найтепліші роки (1967 р., 1975 р., 1989 р.) становила + 9,6 - 10,3°C. Середньорічна кількість опадів - 498 мм. Максимальна кількість їх випадала у теплий період року (близько 70%). Середньорічна відносна вологість повітря становила - 73-76%. Найнижча середньомісячна температура повітря в січні (-15,1°C) зафіксована у 1963 році, а найвища (+1,6°C) у 2007 році.

Клімат Маловисківської громади є помірно-континентальний (підзона північних степів) і характеризується недостатнім зволоженням влітку. У другій половині літа на території громади та області в цілому часто встановлюється антициклоніальний тип погоди з високими температурами повітря до + 38 о С та тривалими посухами. Середні температури січня становлять -5,5°C, липня: +20,5°C. Середня кількість опадів за рік – 500 мм і більше. Переважна кількість опадів припадає на теплу пору року.

Сучасні тенденції підпорядковуються глобальним змінам клімату Землі, зокрема, відчутним є поступове підвищення середньорічної температури, зростання частоти посух та аномально теплих періодів, особливо восени.

Симульовані історичні кліматичні та погодні дані для Маловисківської ТГ² презентовані нижче на рисунках 2.1. -2.7. Кліматограми meteoblue засновані на 30 роках погодинного моделювання. Вони дають чітке уявлення про типові кліматичні умови та очікувані показники (температура, опади, сонячне сяйво та вітер). Симульовані метеодані мають просторову роздільну здатність приблизно 30 км і можуть не відтворювати всі локальні погодні явища, такі як грози, локальні вітри чи

торнадо, а також місцеві відмінності, що виникають у міських, гірських або прибережних зонах.

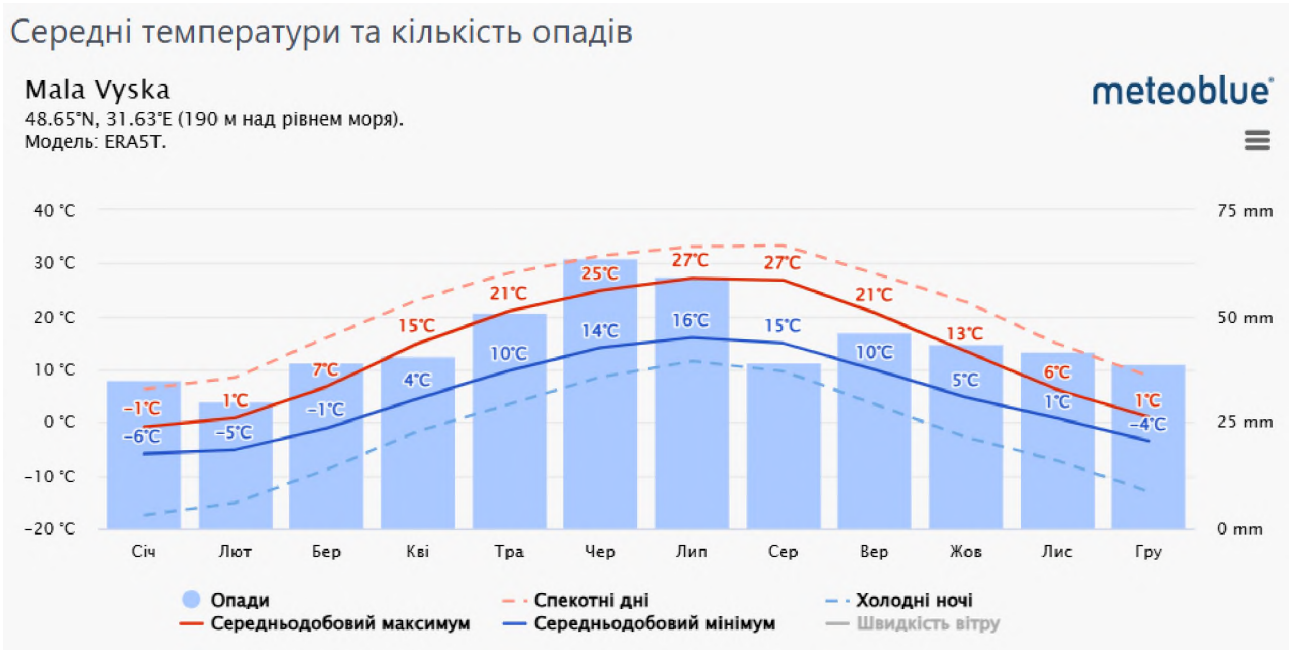

Рис.2.1. Середні температури та кількість опадів

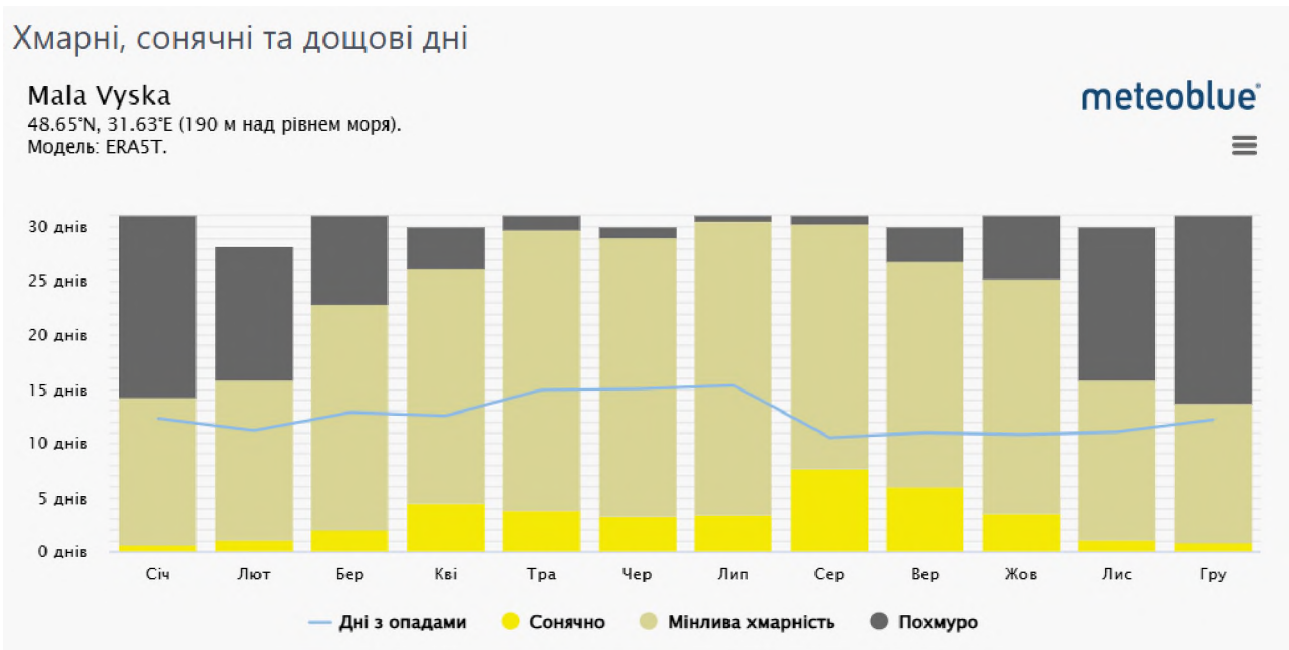

Рис.2.2. Хмарні, сонячні та дні з опадами

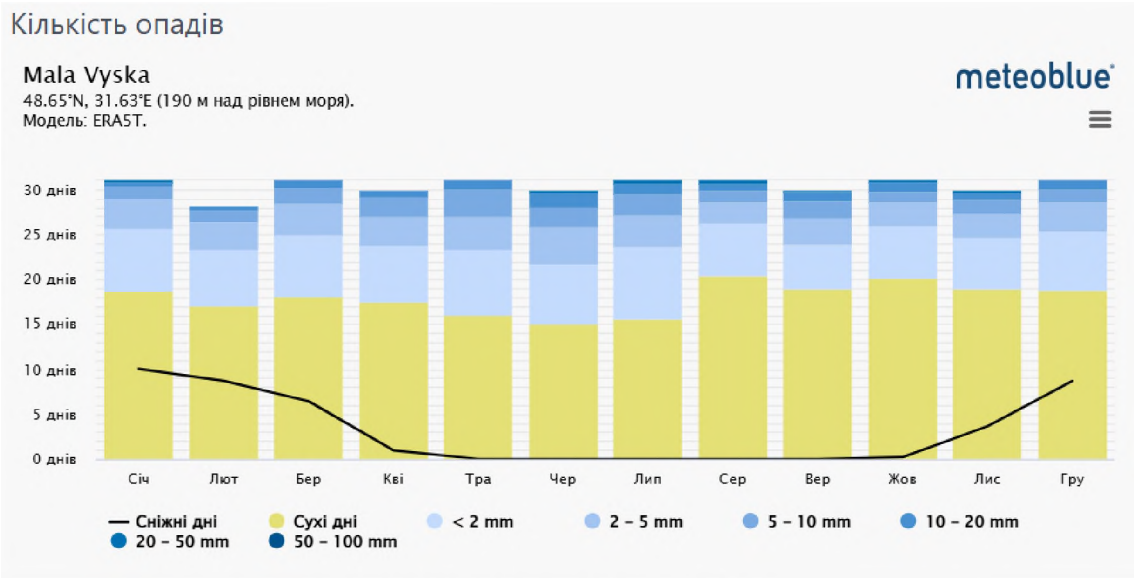

Рис.2.3. Кількість опадів

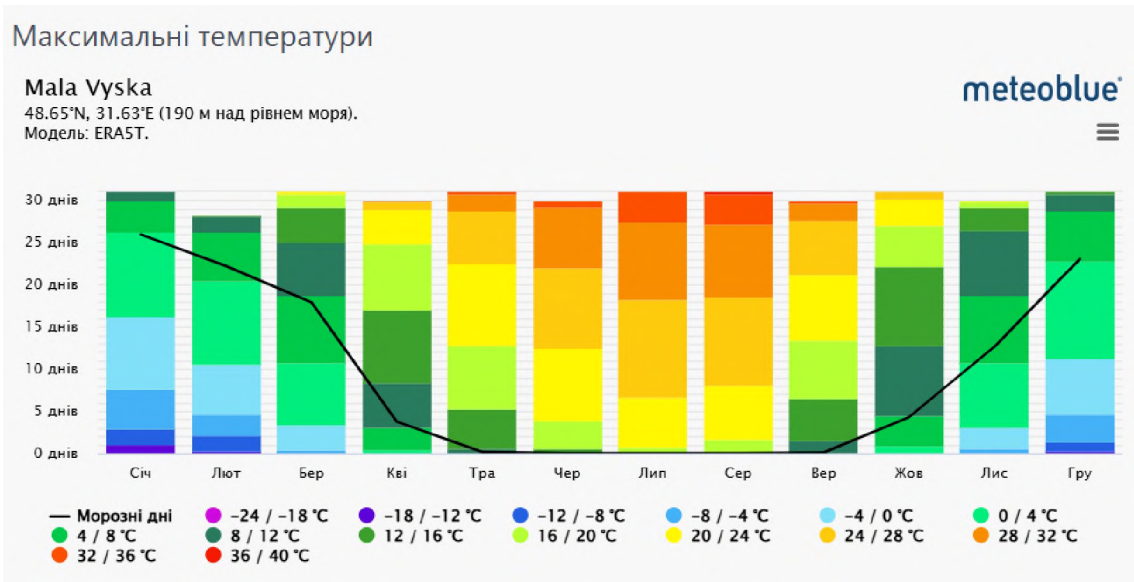

Рис.2.4. Максимальні температури

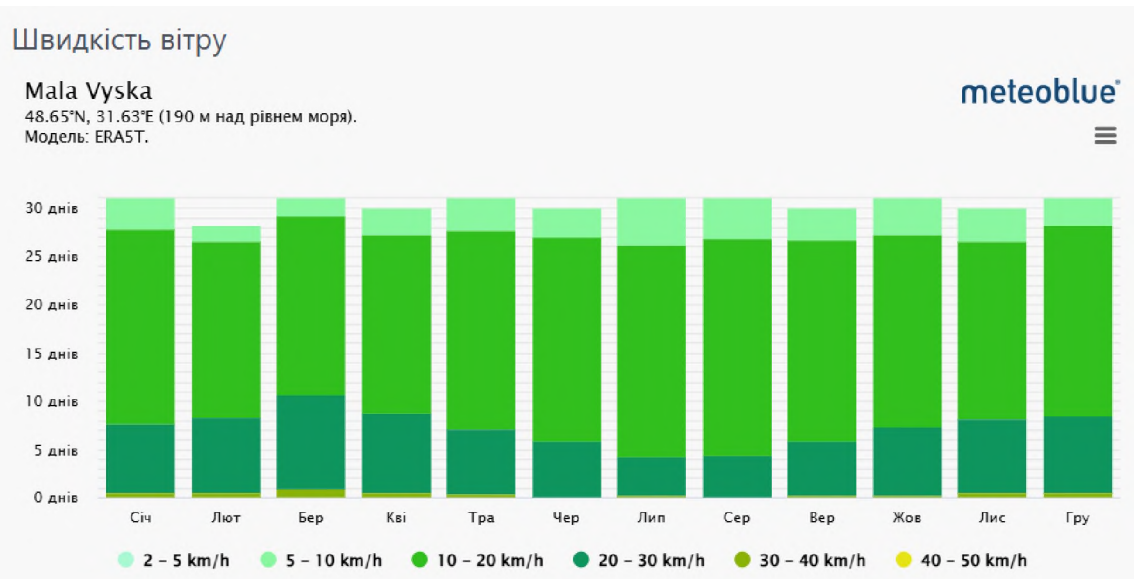

Рис.2.5. Швидкість вітру

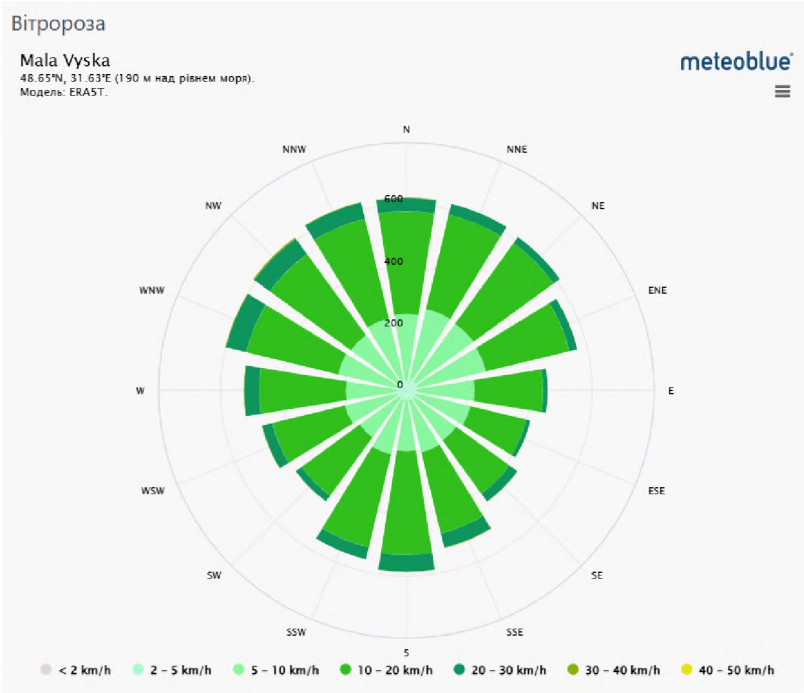

Рис.2.6. Напрямок вітрів

Зведена інформація середньорічних значень погодних характеристик міститься на рисунку 2.7.

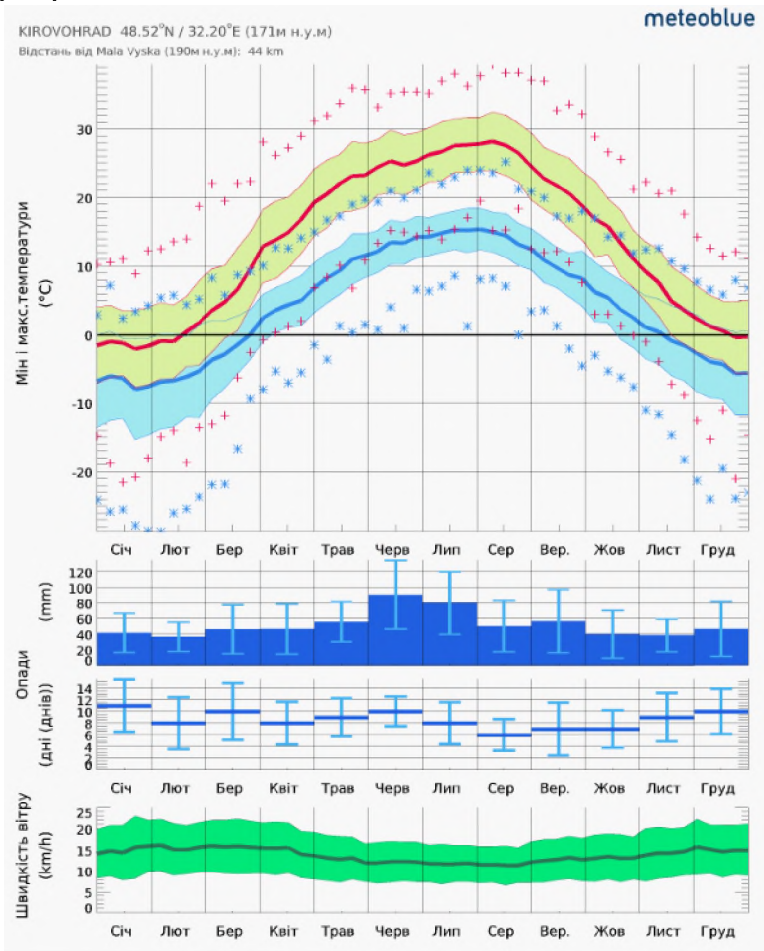

Рис.2.7. Розподіл основних метео показників по станції Кіровоград

Населені пункти, громади характеризуються наявністю штучних поверхонь з високою теплопровідністю і теплоємністю і низькою вологоємністю. Внаслідок цього, а також значного забруднення атмосфери, в населеному пункті змінюються такі кліматичні показники: підвищується температура, зменшується відносна вологість, збільшується кількість опадів, зменшується швидкість вітру, тощо.

Лісовкриті ділянки територіальної громади (хоча й займають незначні площі) мають особливості теплового і вітрового режимів. Тепловий режим лісових масивів залежить від породного складу дерев, що і обумовлює радіаційний режим. Загалом, внаслідок переваги денного прогрівання над нічним охолодженням лісові ділянки влітку будуть в середньому холодніші відкритих на 0,7-1°C. Взимку переважає нічне охолодження над денним прогріванням, а тому тепловий режим лісових ділянок буде відзначатись вищими температурами, ніж відкрита територія. На всіх лісових масивах серед деревного покриву спостерігається різке зниження швидкості вітру. Так, якщо на відкритих ділянках і на вершинах височин швидкість його дорівнює 4-5 м/с, то серед лісових масивів зменшується до 1,5-2 м/с вже на віддалі 35-50 м від краю масиву, а ще через 50 м досягає 1,0 м/с.

2.2. Стан атмосферного повітря

За даними Регіональної доповіді та Екологічного паспорту області від стаціонарних джерел Кіровоградської області у 2024 році викиди склали 7,4 тис. т. забруднюючих речовин і парникових газів. Аналіз динаміки викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел показав, що обсяги викидів у 2024 році порівняно з 2023 роком зменшились на 0,1 тис. т.

Дані про динаміку викидів на території області наведено у табл. 2.1. Розрахунок обсягів викидів забруднюючих речовин та парникових газів в атмосферне повітря від пересувних джерел (в тому числі від автотранспорту) Головним управлінням статистики в Полтавській області за 2024 рік (як і за 2016 - 2023 роки) не здійснювався.

Таблиця 2.1.
Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин
в атмосферне повітря за 2022 – 2024 роки

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	159	127	121
другої групи	26	25	25
третьої групи	133	102	96
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис. т	8,4	7,5	7,4
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км², т	*	*	*
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	*	*	*

* Головним управлінням статистики у Кіровоградській області триває опрацювання даних державного статистичного спостереження «Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря».

Кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за роками представлено на рис.2.8. (за даними Регіональної доповіді)

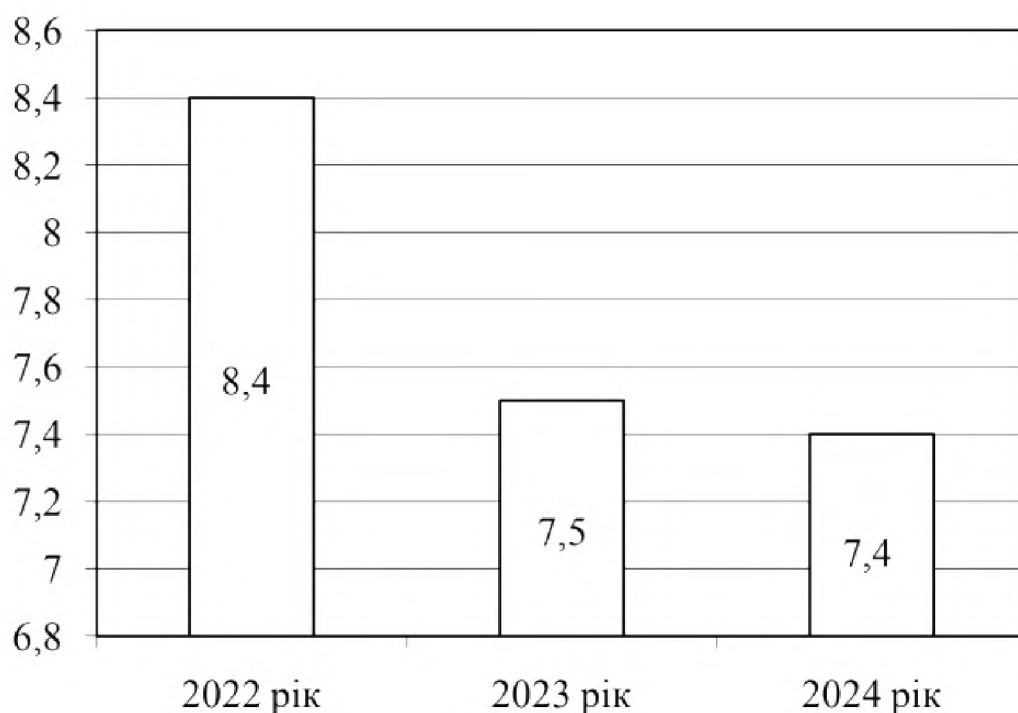

Рис.2.8. Кількість суб'єктів господарювання, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за роками, од. (за даними Регіональної доповіді)

За видами економічної діяльності найбільша кількість викидів припадає на підприємства переробної промисловості (3489,2 т), сільського, лісового та рибного господарства (1754,2 т) та добувної промисловості і розроблення кар'єрів (1208 т). У 2024 році серед найбільших забруднювачів атмосферного повітря в області за видами економічної діяльності є: переробна промисловість – 47,1% загального обсягу викидів (3,5 тис.т), сільське, лісове та рибне господарство – 23,7% (1,8 тис. т), добувна промисловість і розроблення кар'єрів – 16,3% (1,2 тис. т), транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 5,7% (0,4 тис.т), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 3,7% (0,3 тис.т).

Відповідно відкритим даним, зокрема, [Програми соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської ради на 2025 рік](#), встановлений перелік суб'єктів господарювання, яким видано дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (таблиця 2.3.). Основними підприємствами забруднювачами на території громади виступають сільськогосподарські підприємства. Більш детальні відомості щодо об'єму та складу викидів – не надано.

Таблиця 2.3.

Перелік дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами виданих Департаментом екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної державної адміністрації для об'єктів II та III групи Кіровоградської області станом на 01.10.2021 року (наведено лише підприємства на території СТГ)³

³ <https://data.gov.ua>

№ пп	Назва підприємства	Місцезнаходження (місце проживання громадянина-суб'єкта господарювання)	Термін дії дозволу на викиди забруднюючих речовин
1	ТОВ "Технаюг" АЗС № 17	27200, Новоукраїнський район, Маловисківська територіальна громада, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 165 тел. 0504827899	09.09.2021 09.09.2031
2	ПТУ №16	26200, м. Мала Виска, вул. Шевченка, 56 корп.1 тел. 258-5-29-66	05.08.2016 необмежений
3	Кіровоградська філія ПАТ «Укртелеком» ЦТП №4 (АТС адмінприміщення)	26200 м. Мала Виска, вул. Жовтнева, 55 тел. 0522-32-29-65	11.02.2014 необмежений
4	Маловисківська загальноосвітня школа-інтернат I-III ст. Маловисківської районної ради Кіровоградської області (котельня)	26200, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 4/82-а, тел. 05258-5-12-01	17.10.2017-17.10.2027
5	ПрАТ "Кіровоградобленерго" Маловисківський РЕМ	26200, м. Мала Виска, вул. Новомиргородське шосе, 1 тел. 05258-2-26-96	05.06.2018 необмежений
6	ТОВ "Карат"	26200, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 155 тел. 0525-85-32-26	23.07.2018 необмежений
7	ТОВ "ОККО Рітейл" АЗС №3	26200, Маловисківський район, м. Мала Виска, вул. Велігіна, 76-А тел. 067-313-12-72	15.04.2019 необмежений
8	Кіровоградський обласний центр зайнятості (Маловисківська районна філія Кіровоградського ОЦЗ)	26200, м. Мала Виска, вул. Центральна, 68 тел. (0258)5-10-11	23.09.2019 необмежений
9	ТОВ "Агрофірма Маяк"	26200, Маловисківський район, м. Мала Виска, вул. Горького, 48 тел. 05258-5-12-59	21.10.2019 необмежений
10	ТОВ "Веста" (АГЗП)	26200, м. Мала Виска, вул. Європейська, 89 тел. 0503412088	25.11.2020 необмежений
11	КП "Мала Виска-МКП"	26200, м. Мала Виска, вул. Київська, 1 тел. 0525851658	09.12.2020 необмежений
12	БАТ "Кіровоградгаз" (філія Маловисківське УЕГГ - майданчик № 1)	26200, Маловисківський район, м. Мала Виска, вул. Європейська, 86 тел. 0994990232	04.01.2021 необмежений
13	ТОВ "Карат"	26252, Маловисківський район, с. Вишневе тел. 0525-85-32-26	23.07.2018 необмежений
14	СТОВ "АФ "Паліївська"	26206, Маловисківський район, с. Паліївка тел. 0258-5-14-96	01.12.2020 необмежений
15	ФГ "Жорновий"	26206, Новоукраїнський район, Маловисківська міська об'єднана територіальна громада, с. Паліївка, вул. Мічуріна, 3 тел. 0667108884	25.08.2021 необмежений

16	ТДВ "2-ге ім. Петровського"	27307, Олександрівський район, с. Веселе, вул. Набережна, 16 тел. 0679426593	07.12.2017 необмежений
17	Знам'янська дирекція залізничних перевезень Одеської залізниці ст. Плетений Ташлик	26245 Маловисківський район, с. Первомайське, вул. Вокзальна, 3 тел. 0664205440	12.06.2014 необмежений
18	ФГ «Прилуцький»	26243, Маловисківський район, С. Олександрівка, Пров. Набережний, 1 Тел. 050-149-70-71	31.03.2017 необмежений
19	ТОВ "Джаз Ойл"	26243, Маловисківський район, С. Олександрівка, вул. Садова, 1 Тел. 044-386-05-26	11.07.2018 11.07.2028

Відповідно до Регіональної доповіді на території Маловисківської громади відсутні підприємства, що віднесені до найбільших забруднювачів повітря в області.

Проте, в межах території громади знаходиться Новокосятинівська шахта ДП «Схід ГЗК», яка займається видобуванням уранової руди. Шахта розташована в с. Олексіївка Новоукраїнського району Кіровоградської області. Відстань до м. Мала Виска близько 10 км.

Таблиця 2.4.
 Основні підприємства розташовані на території ради⁴

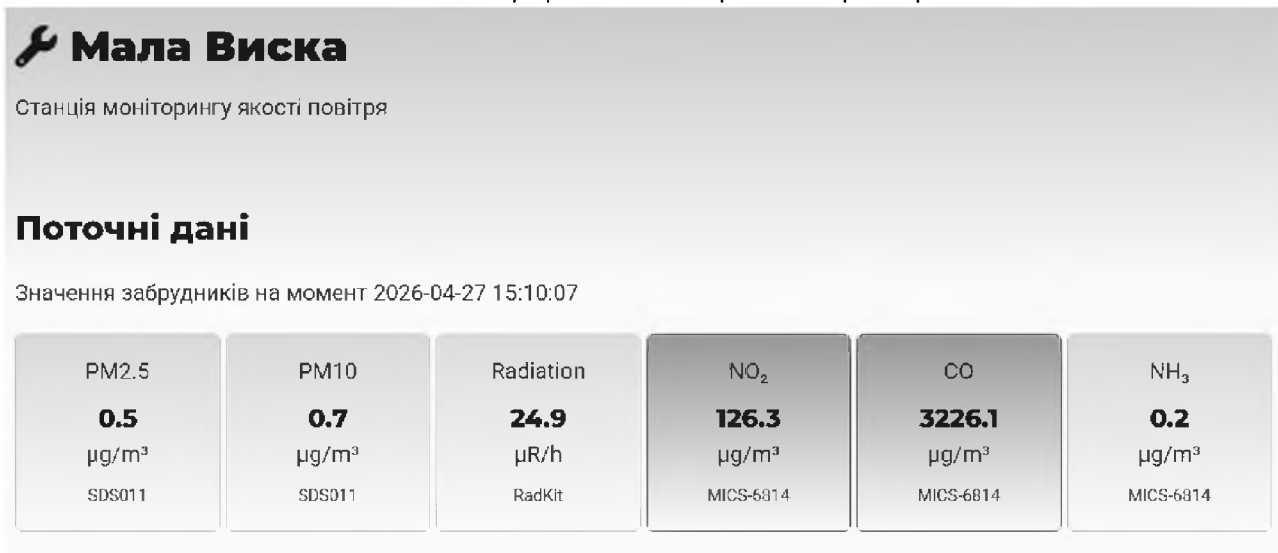
Назва підприємства	Форма власності	Спеціалізація
Комунальне підприємство «Мала Виска Водоканал»	Комунальна	Надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, вивіз ТПВ
ФУ «Гульдас»	Приватна	Вирощування с/г продукції
ТОВ «Карат»	Приватна	Вирощування с/г продукції, рослинництво, тваринництво
СТОВ «Агро-Віта»	Приватна	Вирощування с/г продукції
СТОВ Агрофірма «Маяк»	Приватна	Вирощування с/г продукції, рослинництво, тваринництво
СТОВ «Славутич»	Приватна	Вирощування с/г культур, тваринництво
ТОВ «Агро Прім»	Приватна	Вирощування с/г продукції
ФГ «Красляни»	Приватна	Вирощування с/г продукції
ФГ «Прилуцький»	Приватна	Вирощування с/г продукції
ТОВ «ХЮРРЕМ»	Приватна	Виробництво продукції борошномсько-круп'яної промисловості.

Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля в період до 2022 року здійснювався періодичний виробничий контроль за викидами від організованих джерел відповідно до вимог дозволів на викиди забруднюючих речовин. За результатами виробничого контролю перевищень встановлених нормативів викидів організованими джерелами не зафіксовано. Здійснювався контроль якості повітря на промисловому майданчику та на межі санітарно-захисної зони. Відповідно інформації наданої Замовником та паспорту на території громади

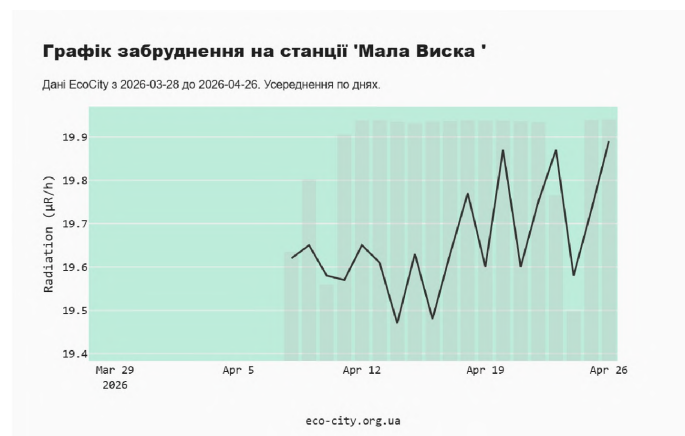
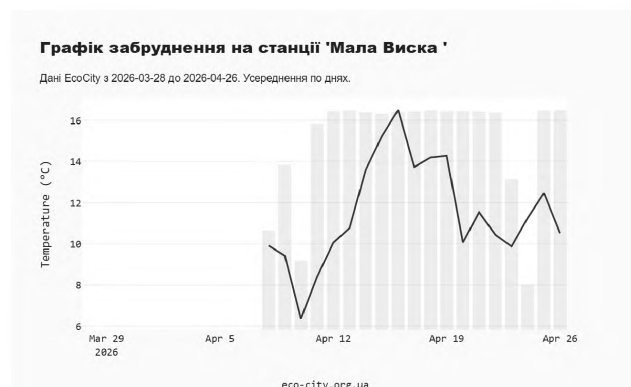
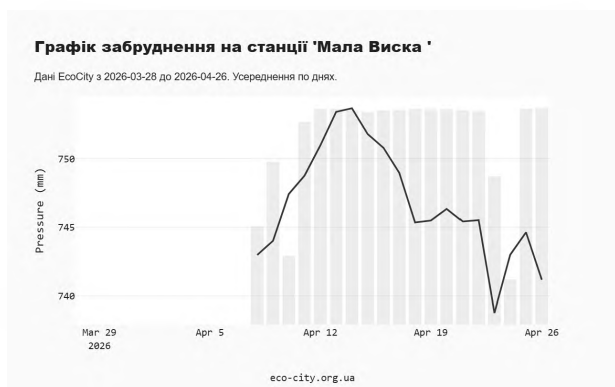
⁴ https://mviskarada.gov.ua/files/Soc_ekonomichniv_rozvitok/Pasport-2021.pdf

розташовані тваринницькі господарства, які можуть виступати джерелами забруднення атмосферного повітря такими речовинами, як метан, сірководень, вуглекислий газ, аміак, пил, оксид азоту, метилмеркаптан, диметиламін, диметилсульфід⁵, які є небезпечними для здоров'я людини. Відомості про основні підприємства розташовані на території ради представлено в таблиці 2.4.

На офіційному веб-сайті [EcoCity: Reborn](https://ecocity.org.ua) у режимі реального часу можливо відстежити поточний стан атмосферного повітря на території м. Мала Виска.

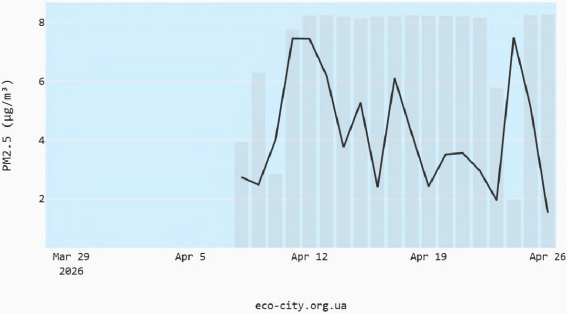
Статистика по основним метеопоказникам та забрудненням на основі даних з 2026-03-28 до 2026-04-26 станції моніторингу якості повітря м. Мала Виска.

⁵ http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

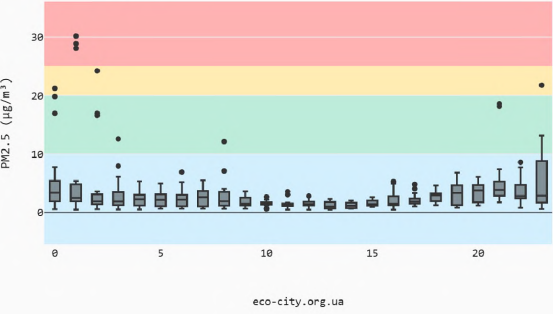
Графік забруднення на станції 'Мала Виска '

Дані EcoCity з 2026-03-28 до 2026-04-26. Усереднення по днях.

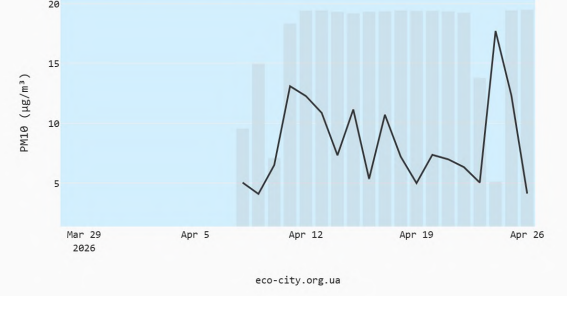
Графік забруднення на станції 'Мала Виска ' по часу доби

Дані EcoCity за останні 7 днів.

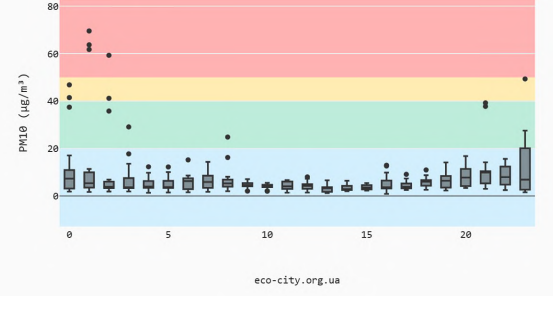
Графік забруднення на станції 'Мала Виска '

Дані EcoCity з 2026-03-28 до 2026-04-26. Усереднення по днях.

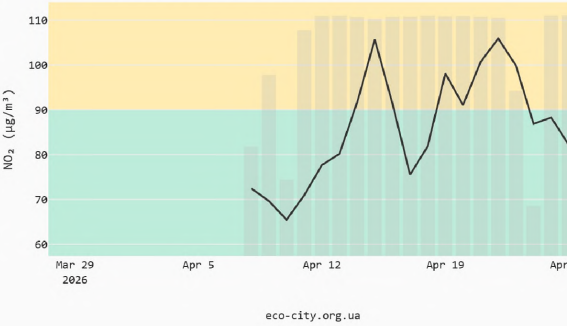
Графік забруднення на станції 'Мала Виска ' по часу доби

Дані EcoCity за останні 7 днів.

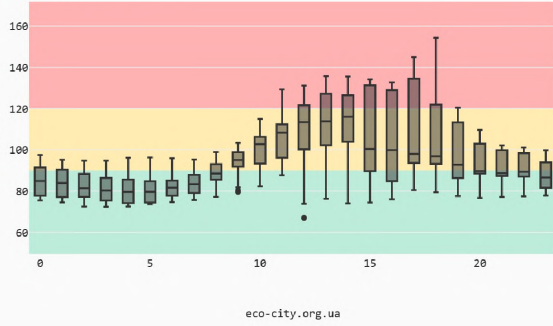
Графік забруднення на станції 'Мала Виска '

Дані EcoCity з 2026-03-28 до 2026-04-26. Усереднення по днях.

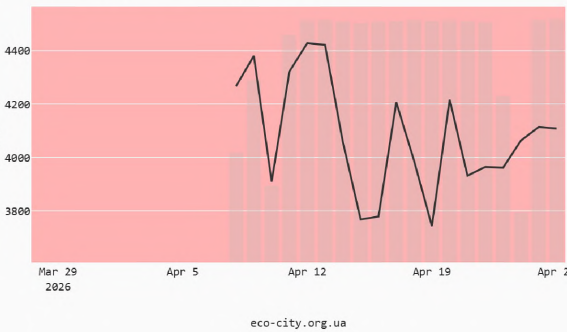
Графік забруднення на станції 'Мала Виска ' по часу доби

Дані EcoCity за останні 7 днів.

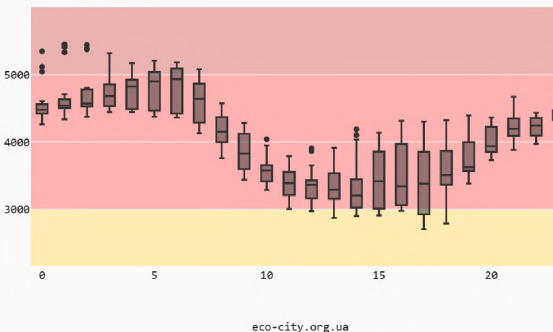
Графік забруднення на станції 'Мала Виска '

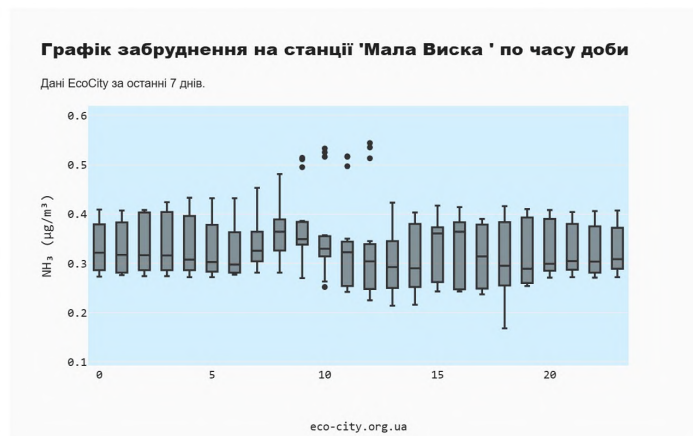
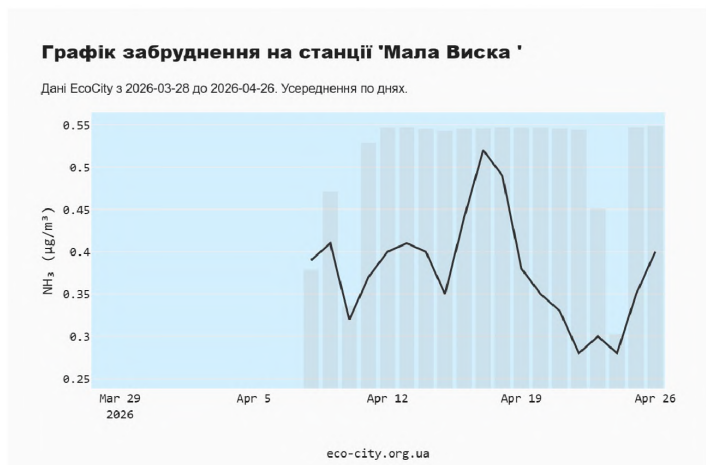
Дані EcoCity з 2026-03-28 до 2026-04-26. Усереднення по днях.

Графік забруднення на станції 'Мала Виска ' по часу доби

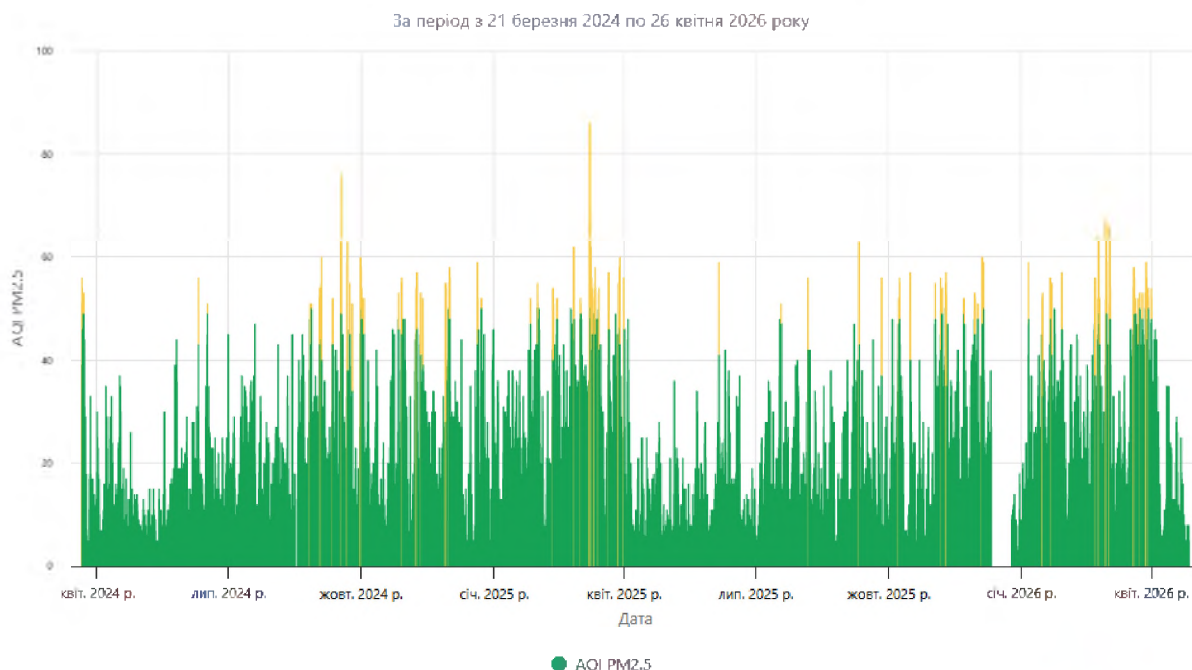
Дані EcoCity за останні 7 днів.

Моніторинг індексу якості повітря за багаторічний період для найближчої до громади станції (вулиця Козакова, 39, селище Смоліне, Кіровоградська область) (рис.2.9.).

Середній індекс якості повітря у селищі Смоліне

Середнє арифметичне значення індексу якості атмосферного повітря за формулою NowCast (US EPA) для дрібнодисперсного пилу фракції PM2.5.
 Дані швидкості вітру: Український гідрометеорологічний центр.

Рис. 2.9. Середній індекс якості повітря за 3 річний період, найближчої станції моніторингу якості повітря до населених пунктів Маловисківської громади.

За даними Замовника, на території Маловисківської громади функціонують автомобільний транспорту. Протяжність автомобільних доріг на території міської ради – 210,25 км:

- м. Мала Виска – 94 км. доріг
- с-ще Вишневе – 6 км. доріг,
- с-ще Заповідне – 7 км доріг,
- с. Краснопілка – 12 км. доріг,
- с. Паліївка– 12,0 км. доріг,
- с.Веселе - 0,8 км. доріг
- с. Валуївка (Первомайське) – 11,5 км. доріг
- с.Олександрівка – 12,4 км. доріг

с.Тарасівка – 1,8 км. доріг
с.Новомиколаївка – 2,750 км. доріг
с.Лозуватка – 12,4 км. доріг
с.Димине – 5,6 км. доріг
с.Мануйлівка – 9,0 км. доріг
с.Лутківка – 3,0 км. доріг
с.Миролюбівка – 17,5 км. доріг
с.Червона Поляна – 2,5 км. доріг

Стан доріг в цілому задовільний, але значна частина потребує поточного ремонту. Мережа доріг потребує капітального ремонту, проте в умовах воєнного стану фінансування обмежене, що вимагає пріоритезації ремонтів "доріг життя" та маршрутів спецтранспорту. Крім того, через Малу Виску проходить *міжобласна автомобільна дорога Т2401 (Городище—Устинівка)*. Неподалік від міста проходить міжнародна *автоtrasа Е 50*, що робить зручним транспортне сполучення з Кропивницьким, Уманню та іншими важливими населеними пунктами.

Вищезазначені дані вказують на те, що Маловисківська громада має розвинену транспортну інфраструктуру, але потребує уваги до стану доріг і подальшого розвитку зв'язків між населеними пунктами, щоб забезпечити зручність, доступність та безпеку перевезень а також знизити тиск на стан атмосферного повітря від пересувних джерел.

На стан атмосферного повітря в громаді також впливає діяльність сільськогосподарських підприємств. Крім цього, на якість повітря та навколишнього середовища впливають наявні підприємства на території сусідніх громад. Розвиток виробництва, яким характеризується сьогодення, висуває нові складні проблеми, зокрема збереження чистоти одного з найважливіших компонентів біосфери – повітряної оболонки.

2.3. Зміни клімату та викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря (парникові гази)

До негативних наслідків зміни клімату та їхнього прояву у територіальних громадах Кіровоградської області належать: *тепловий стрес; підтоплення; зменшення площ та порушення видового складу міських зелених зон; стихійні гідрометеорологічні явища; зменшення кількості та погіршення якості питної води; зростання кількості інфекційних захворювань та алергічних проявів; порушення нормального функціонування енергетичних систем області*. Так, тепловий стрес і для населення виникає із збільшенням середньорічної температури, що прямо впливає на здоров'я людей, особливо дітей та літніх людей. Окрім цього підвищення значень середніх температур повітря призводить до підвищень температур підстильної поверхні роблячи аграрну галузь (сільське господарство) менш продуктивною.

Зміни клімату можуть спричинити одноразові (катастрофічні) збільшення кількості опадів та рівень води в річках, що може призвести до підтоплення населених пунктів області. Це може завдати значних збитків інфраструктурі та призвести до евакуації населення.

Збільшення температур та зміни в режимі опадів можуть призвести до засух та знищення рослинності у населених пунктах громад. Це може погіршити якість життя населення та загрожувати біорізноманіттю та впливати на екологічний баланс та якість повітря.

Зміни в кліматі можуть призвести до більшого ризику стихійних природних лих, таких як зливи, сильні вітри, пилові бурі та суховії. Це може завдати значних збитків.

Зміни в кліматі можуть вплинути на доступність та якість джерел питної води, що може призвести до проблем з постачанням чистої води для населення. Засухи можуть зменшити запаси прісної води, а зміни в режимі опадів можуть вплинути на якість води в річках та озерах.

Зміни в кліматі можуть вплинути на поширення інфекційних захворювань, а також сприяти алергічним реакціям через збільшення розповсюдження алергенів.

Зміни в кліматі можуть впливати на роботу енергетичних систем, зокрема на виробництво та передачу електроенергії. Стихійні явища, такі як урагани або зливи, можуть призвести до перебоїв в енергопостачанні та інших проблем.

Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України значних руйнівних наслідків зазнали і продовжують зазнавати енергетична, соціальна, житлово-комунальна та логістична інфраструктура в усіх регіонах України. Все це спричиняє загоряння та призводить до забруднення атмосферного повітря небезпечними речовинами. Наказом Міндовкілля від 13 квітня 2022 року № 175 затверджена Методика, за якою розраховуватимуть обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану, а також розмір завданої такими викидами шкоди.

Парникові гази двоокис вуглецю (CO_2), метан (CH_4), закис азоту (N_2O), гідрофторвуглеці (ГФВ), перфторвуглеці (ПФВ), гексафторид сірки (SF_6) (додаток А Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату), що утворюються внаслідок діяльності промислових підприємств, теплових електростанцій, транспорту, лісових пожеж та ведення бойових дій та знищення або пошкодження інфраструктурних об'єктів на території держави становлять небезпеку для здоров'я населення. Відповідно до Регіональної доповіді та Екологічного паспорту Кіровоградської області протягом 2017- 2024 років в області спостерігається зменшення викидів забруднюючих речовин і парникових газів від стаціонарних джерел в атмосферне повітря (майже на 4,8 тис. т) у відношенні до 2017 року, на що мало вплив зменшення обсягів промислового виробництва. (див. розд.2.2.)

Основними причинами забруднення атмосферного повітря області є:

- застарілі технології та устаткування, на базі яких функціонують підприємства, і які вже не в змозі забезпечити дотримання встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- значна частка газоочисного обладнання, яке експлуатується на підприємствах, морально і фізично застаріла. Газоочисне обладнання підприємств вловлює в основному тільки пил, у той час як найбільш шкідливі з'єднання - окисли азоту, вуглецю, фенол, сірчисті, фтористі сполуки та ін. - викидаються без очищення;

- великі обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від неорганізованих джерел.

Прояви глобального потепління відчуються значно сильніше в середніх і високих широтах Північної півкулі (до яких належить територія України), ніж у інших регіонах планети. За даними Регіональної доповіді, на території Кіровоградської області також чітко спостерігається підвищення середньої температури повітря (рис.2.10). Аналізуючи вищенаведений графік, можна зробити висновки про тенденцію поступового підвищення температурних умов для Кіровоградщини. Починаючи з 2011 року, середньорічна температура в області не опускалася нижче $9,0^{\circ}\text{C}$. Кліматичні прогнози вказують, що на період 2040-2070 років очікується підвищення температури по всій території України. Зокрема очікується ріст температур на $2,5^{\circ}$ - $2,7^{\circ}\text{C}$. Кількість опадів також збільшиться на 20-40 мм. На

рисунках 2.11. - 2.14. представлено зміни клімату для території громади за останні 40 років. Як джерело даних використовується ERA5, атмосферний реаналіз глобального клімату п'ятого покоління ECMWF, що охоплює часовий діапазон з 1979 по 2025 рік з просторовою роздільною здатністю 30 км (https://www.meteoblue.com/uk/climate-change/mala-vyska_ukraine_702147).

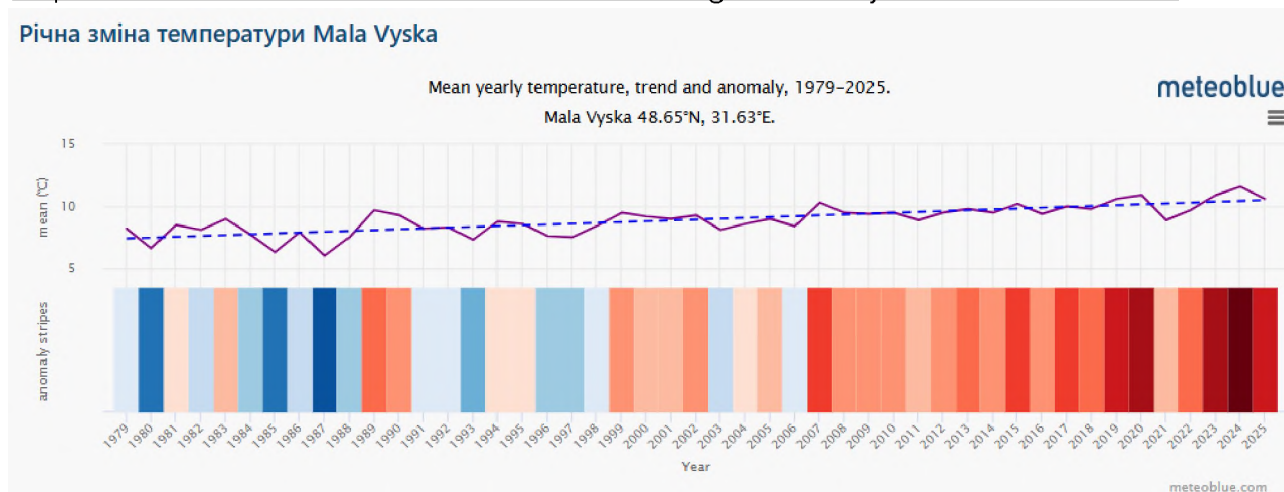

Рис. 2.10. Річна зміна температури

Графік на рис 2.10 показує оцінку середньорічної температури. Пунктирна синя лінія - це лінійна тенденція зміни клімату. Як видно з рисунка, лінія піднімається зліва направо, отже температурний тренд є позитивним, і в громаді стає тепліше через зміну клімату. У нижній частині графіка показані так звані смуги потепління. Кожна кольорова смуга відображає середню температуру за рік - синя для більш холодних і червона для більш теплих років.

Графік на рис.2.11 показує оцінку середньої загальної кількості опадів. Пунктирна синя лінія - це лінійна тенденція зміни клімату. Як видно, лінія йде вниз, отже з часом умови стають сушішими. У нижній частині графіка показані так звані смуги опадів. Кожна кольорова смужка відображає загальну кількість опадів за рік - зелена для більш вологих і коричнева для більш сухих років.

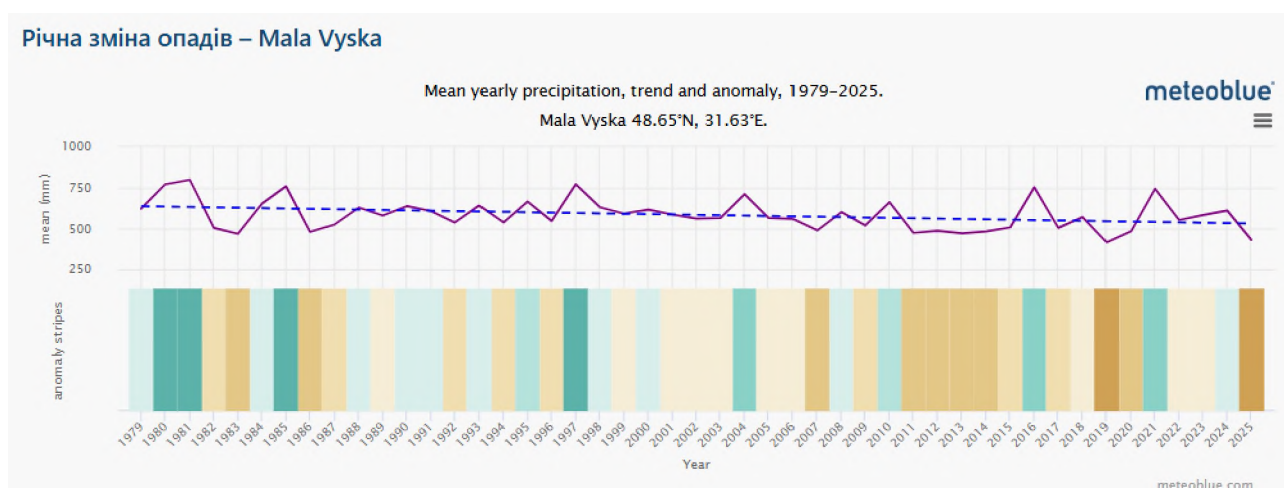

Рис. 2.11. Річна зміна кількості опадів

Місячні аномалії температури й опадів – зміна клімату Mala Vyska

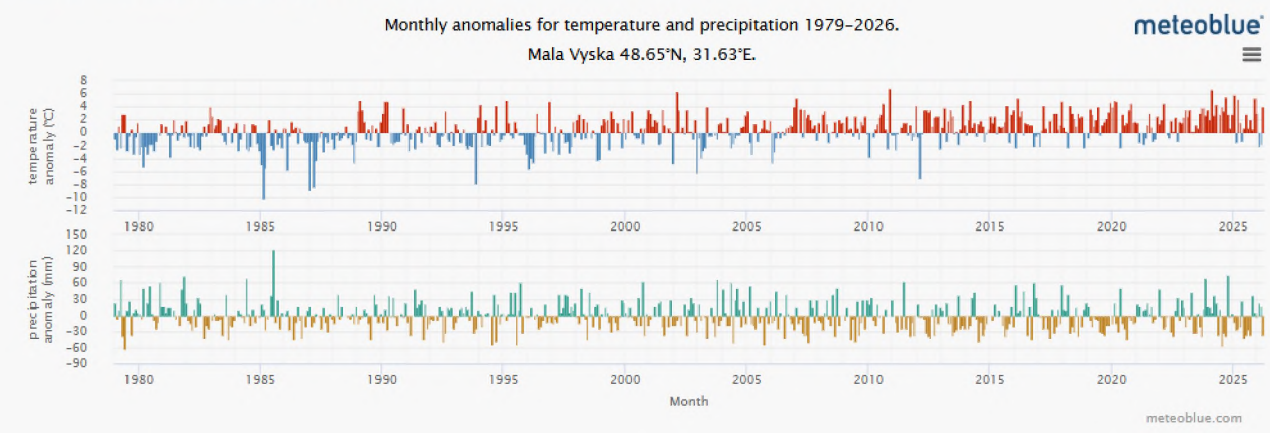

Рис. 2.12. Зміна клімату: Місячні аномалії температури та опадів

Зміна клімату – Mala Vyska Аномалії температури та опадів за місяцями

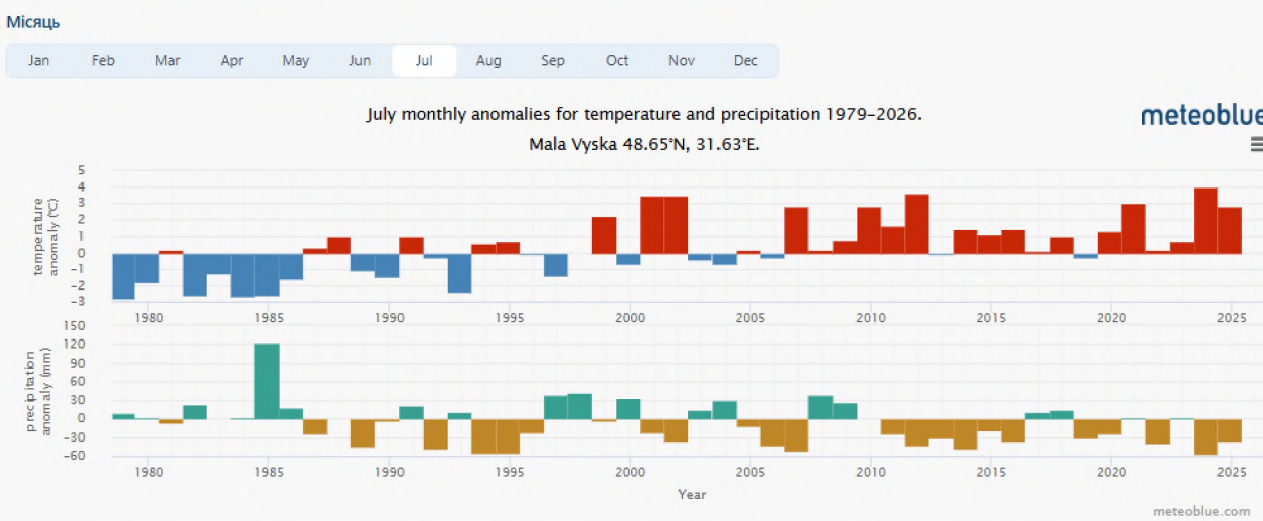

Рис. 2.13. Зміна клімату: Аномалія температури та опадів за кожен липень в період з 1979 по 2025 роки

Графіки вище (рис.2.12, 2.13) показують аномалію температури для кожного місяця з 1979 року до сьогодні. Аномалія показує, наскільки було тепліше або холодніше, ніж середнє 30-річне значення клімату в 1980-2010 роках. Таким чином, червоні місяці були теплішими, а сині - холоднішими за норму. Для більшості розташувань ми бачимо збільшення кількості теплих місяців з роками, що відображає глобальне потепління, пов'язане зі зміною клімату.

Нижня частина графіку показує аномалію опадів для кожного місяця з 1979 року до сьогодні. Аномалія показує, чи випало за місяць більше або менше опадів, ніж у середньому за 30 років кліматичних спостережень 1980-2010 років. Таким чином, зелені місяці були вологими, а коричневі - сухішими за норму.

Слід зазначити, що на території громади провадиться політика по зниженню впливу господарської діяльності на клімат. Зокрема, важливим інфраструктурним об'єктом є сонячна електростанція або СЕС Ромодан, збудована на місці колишнього пасовища. Потужність станції становить 15 МВт, з піковою робочою потужністю до 20 МВт. Енергія, вироблена станцією, подається на Ромоданівську тягову підстанцію 110 кВ. Електростанція введена в експлуатацію у 2019 році ТОВ

"Санвін 13". Також громада має ще одну сформовану ділянку для будівництва енергогенеруючих підприємств, адже прагне розвивати альтернативну енергетику.

2.4. Радіаційний стан

Як йдеться у Регіональній доповіді та відповідно до результатів спостережень Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології, значення радіаційного фону за останні роки не перевищують рівнів природного фону та становлять 9-13 мкР/год (при контрольному рівні природного гамма-фону 25 мкР/год).

В 2024 році сумарні радіоактивні випадки з атмосфери становили в середньому за місяць цезію 137 дорівнював в середньому 2,3 Бк/м², а стронцію 0,31 Бк/м². За допомогою вебресурсу [saveecobot.com](https://www.saveecobot.com) у режимі реального часу здійснюється щоденний моніторинг радіаційний фону в Кіровоградській області (<https://www.saveecobot.com/radiation-maps#8/48.175/32.162/gamma+usv/ara+radh-11+arc+clua+crc>).

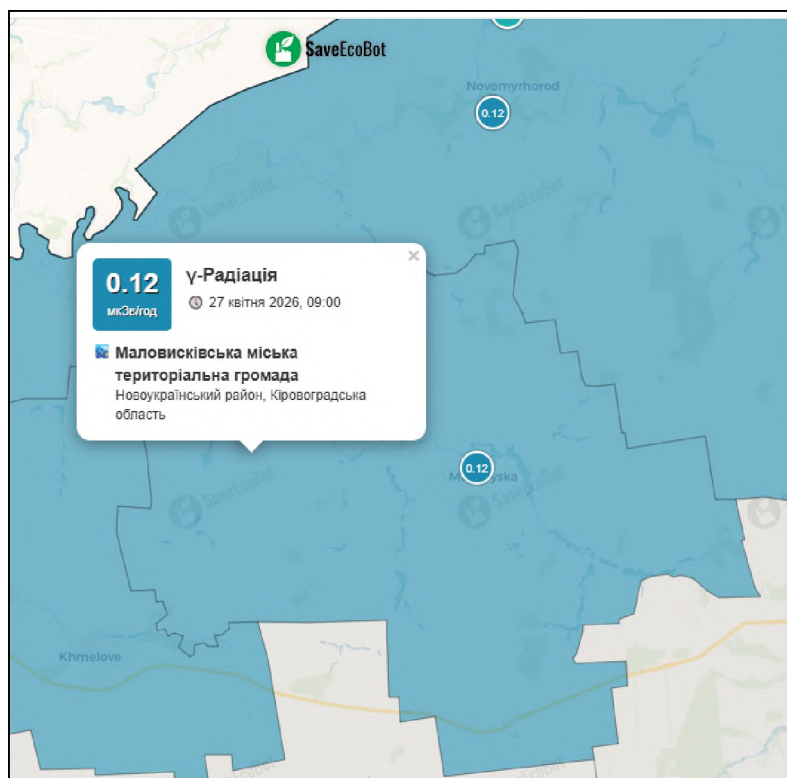

Рис. 2.14 Стан радіаційного фону на території Маловисківської громади (за даними ресурсу [SaveEcoBot](https://www.saveecobot.com))

Радіаційний фон в місті Мала Виска станом на квітень 2026 року знаходиться у своїх звичних межах і становить 0.120 мкЗв/год. Заміри здійснюватися в різні способи, від онлайн станцій моніторингу до щоденних ручних замірів відповідними державними установами на стаціонарних постах спостереження ([МОЗ України](#)). Найвища величина потужності експозиційної дози (радіаційний фон) в цей період є нижчим контрольного рівня.

На фоні цієї загальної тенденції не виключена ймовірність деякого нетривалого підвищення радіоактивності приземної атмосфери у випадку небезпечних стихійних метеорологічних явищ або лісових пожеж на

радіаційно-забруднених територіях. Суттєве збільшення радіоактивності приземного повітря можливе лише внаслідок техногенних аварій на радіаційно-небезпечних об'єктах як на території України, так і за її межами.

Втім, в умовах російської агресії, що триває на час складання цього Звіту, не виключається ймовірність застосування противником ядерної зброї, що може призвести до докорінної зміни радіаційної ситуації та до катастрофічних наслідків для населення та навколишнього середовища.

2.5. Водні ресурси

На території Кіровоградської області налічується 1599 водотоків загальною довжиною 7,2 тис.км, з них: 2 великі річки – Південний Буг і Дніпро довжиною 130,7 км та 11 середніх річок довжиною 905,9 км: Синюха, Велика Вись, Чорний Ташлик, Ятрань, Інгул, Тясмин, Інгулець, Висунь; 1589 малих річок довжиною 6,3 тис. км. Майже 74% водотоків частково або повністю пересихають. Більша частина області (65%) розміщена в межах басейну річки Південний Буг, інша (35%) – в басейні річки Дніпро (суббасейн Середнього та Нижнього Дніпра)

Таблиця 2.5.

Водний фонд Кіровоградської області (за даними Регіональної доповіді)

Загальна кількість річок					Довжина в межах області				
Загальна кількість, од.	Великі, од.	Середні, од.	Малі, шт.		Всього, км	Великі, км	Середні, км	Малі, км	
			понад 10 км	менше 10 км				понад 10 км	менше 10 км
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Басейн річки Південний Буг:									
1179	1	5	105	1068	5139,9	78,1	684,5	2008,7	2368,6
Суббасейн середнього Дніпра:									
125	1	1	17	106	680,0	52,6	35,1	394,4	197,9
Суббасейн нижнього Дніпра:									
295	0	2	26	267	1413,7	0	186,3	537,7	689,7
Всього:									
1599	2	8	148	1441	7233,6	130,7	905,9	2940,8	3256,2

Основним фактором формування в області поверхневого стоку є опади, які розподіляються зонально та зменшуються на південь. Звіт про стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2026 рік Співвідношення снігового і дощового живлення змінюється в різні по водності роки. Стік весняного паводку в багатоводні роки складає 70-80 % річного стоку, в середньо водні – 60-70 %, а в маловодні - 50-60 %.

В області налічується 3 озера з площею дзеркала 16 га: озеро Берестувате, яке розташоване поблизу с. Водяного на території Знам'янської громади (площа поверхні 0,16 км²); озеро Лонго в долині Великої Висі у місті Новомиргород (Новомиргородська громада (площа поверхні 0,13 км²); Солоне озеро, яке розташоване с. Веселівка на території Бобринецької громади (площа поверхні 0,66 км²). Загальна кількість ставків в області складає 3014 одиниць з площею поверхні 184,4 км² (обсяг води при нормальному підпертому рівню складає 260,9 млн.м³). На території Кіровоградської області налічується - 57 водосховищ, загальною площею – 85,9 км² (8,6 га), обсяг води при нормальному підпертому рівню складає - 208,6 млн м³. За загальним об'ємом найбільші водосховища створені на території Голованівського району, в басейні річки Південний Буг – це Гайворонське (11,3 млн м³), Тернівське (11,9 млн м³) і Новоархангельське водосховища (14,9 млн м³) та в Олександрійському районі, у суббасейні нижнього Дніпра – Іскрівське водосховище (38,2 млн м³) (таблиця 2.6.).

Таблиця 2.5.
 Водосховища Кіровоградської області (за даними Регіональної доповіді)

Місце розташування	Всього, од.	Загальна площа, тис. га	Комплексного призначення, од.	Перебувають у користуванні, од.
1	2	3	4	5
Адміністративно-територіальне розташування:				
Голованівський район	11	2,367	5	3
Кропивницький район	21	1,867	1	12
Новоукраїнський район	17	1,251	0	10
Олександрійський район	8	3,112	2	4
Разом по області	57	8,597	8	29
Розташування у басейновому розрізі:				
Басейн р. Дніпро, у тому числі:	11	3,414	2	7
суббасейн Нижнього Дніпра	9	2,324	2	5
суббасейн Середнього Дніпра	2	1,090	0	2
Басейн р. Південного Бугу	46	5,183	6	22
Разом у басейновому розрізі	57	8,597	8	29

За даними Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС України та НАН України ([“Land & Water” Агро-гідрологічна модель річкових басейнів України](#)) для суббасейну р. Мала Вись (рис.2.15а, б), що фактично потрапляє в межі територіальної громади характерними є середні багаторічні значення водного стоку та водного балансу представлені на рис. 2.16. та 2.17.

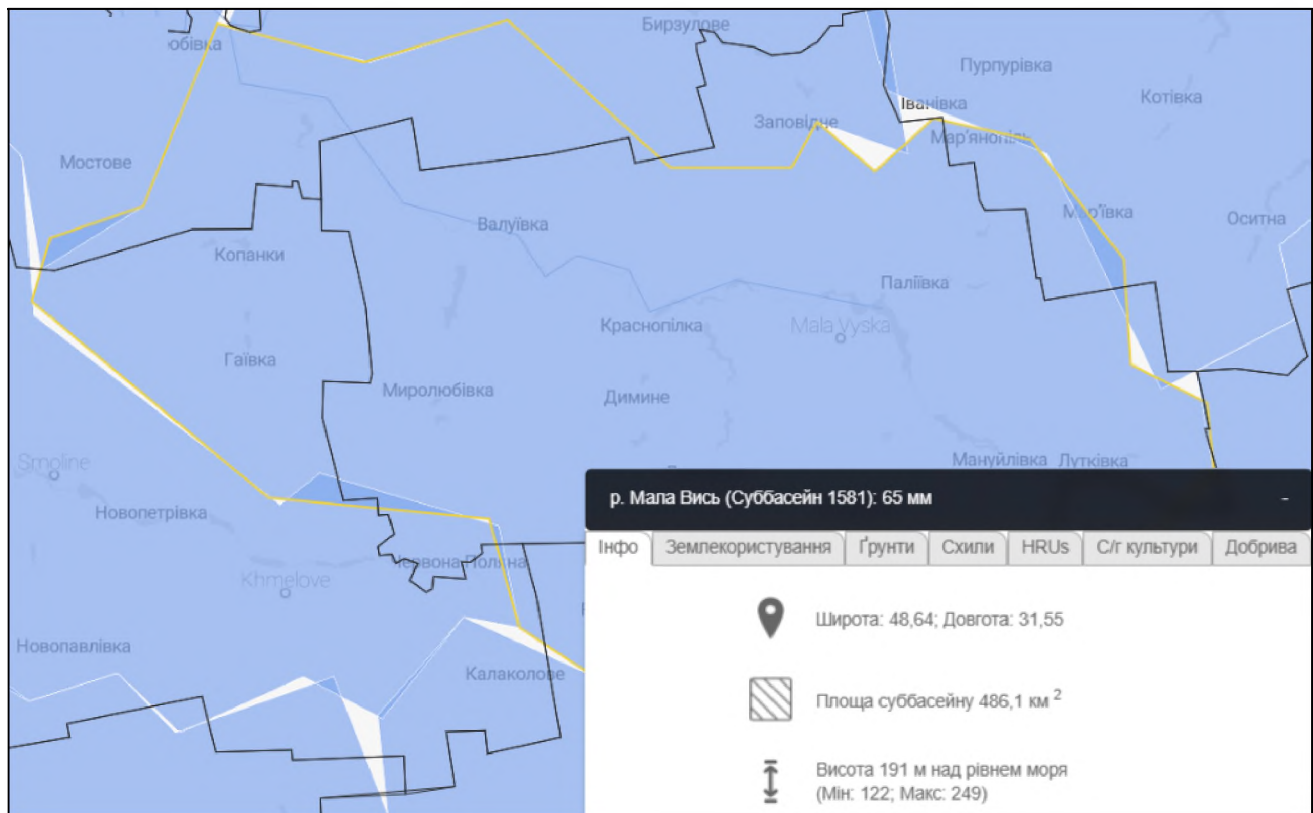
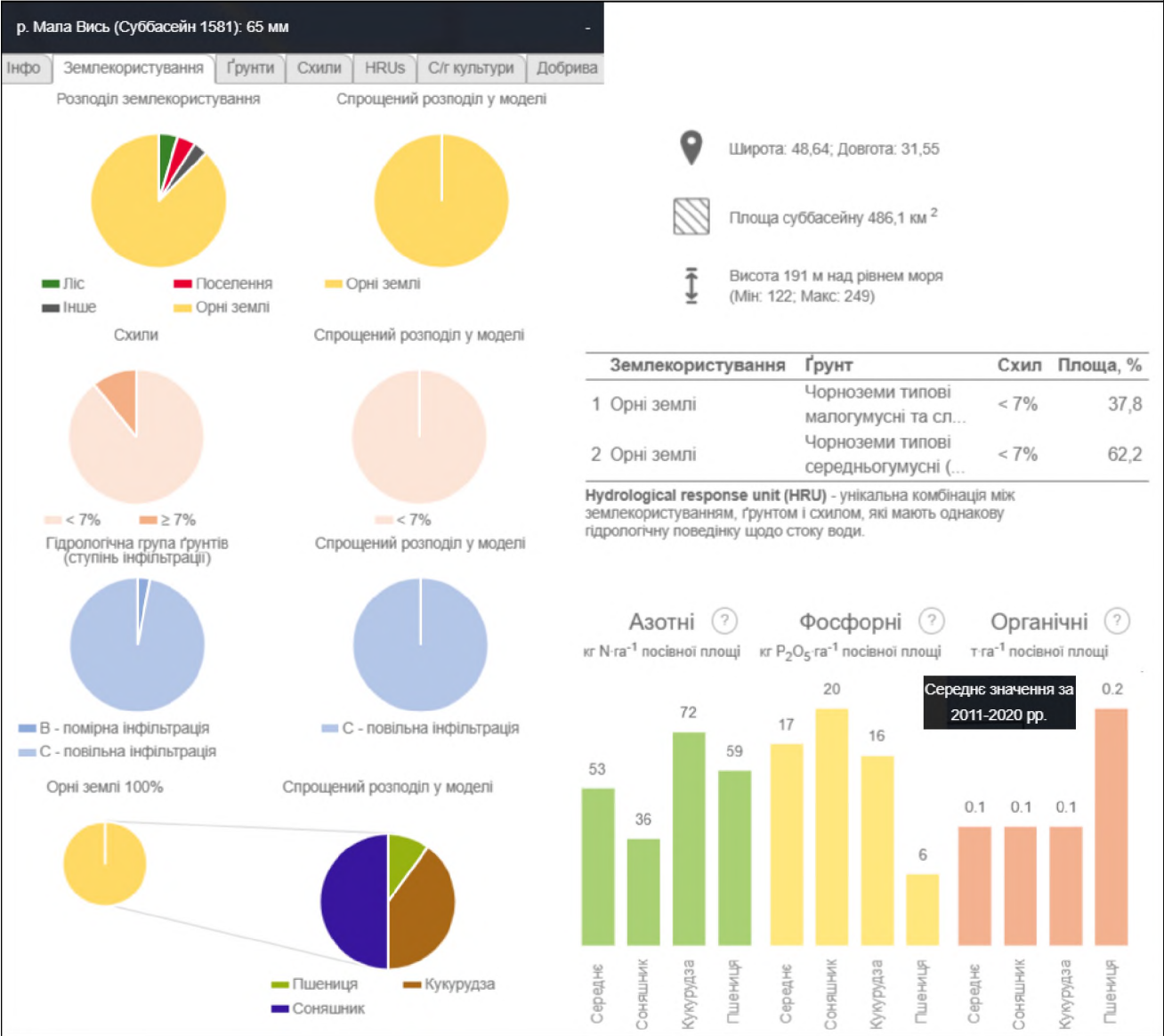

Рис. 2.15а Межі суб басейну р.Мала Вись (за даними ресурсу [“Land & Water” Агро-гідрологічна модель річкових басейнів України](#))

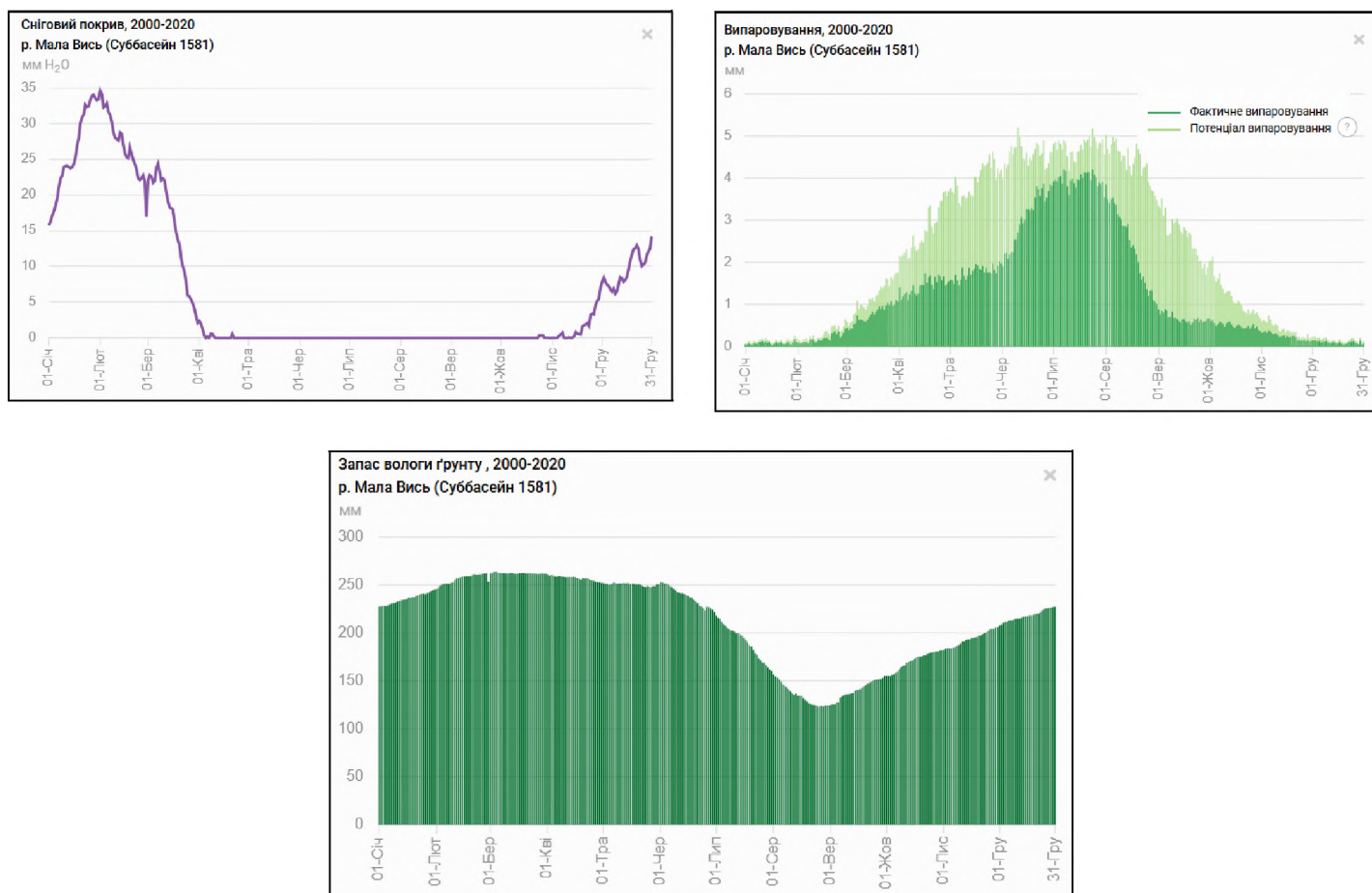
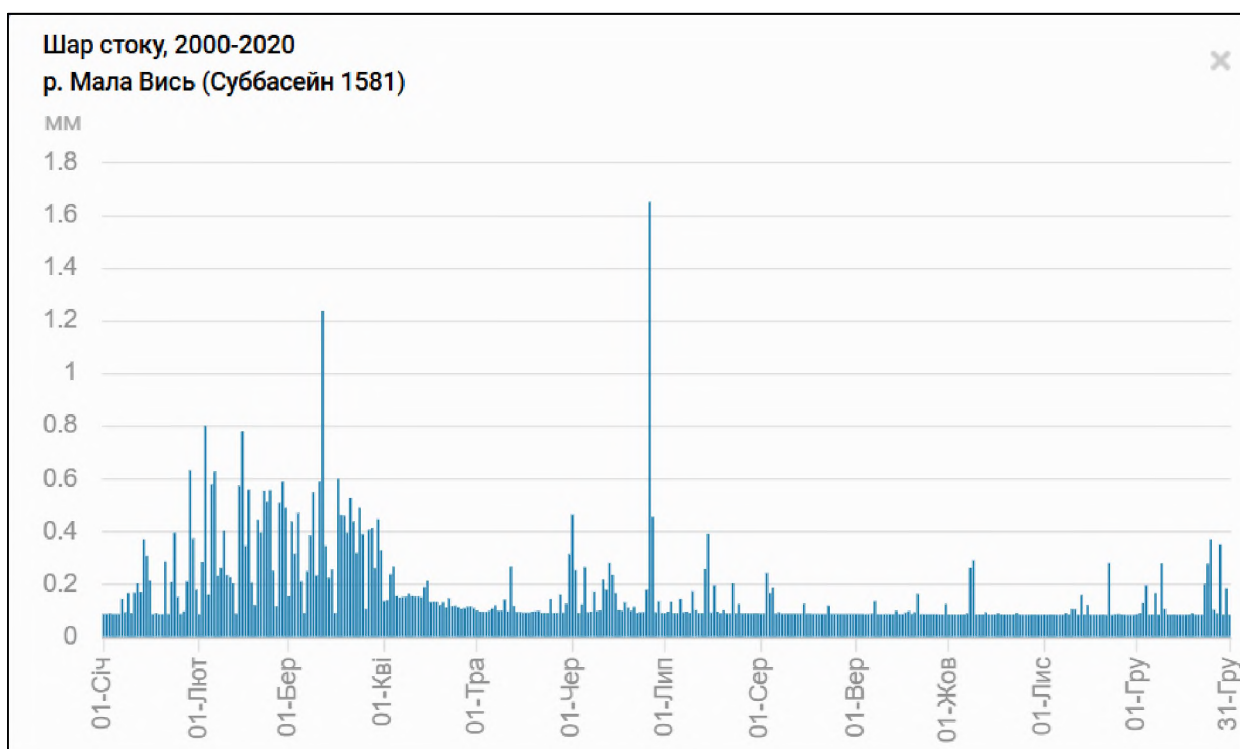

Рис. 2.156 Характеристика суб басейну р.Мала Вись (за даними ресурсу [“Land & Water”](#) Агро-гідрологічна модель річкових басейнів України)

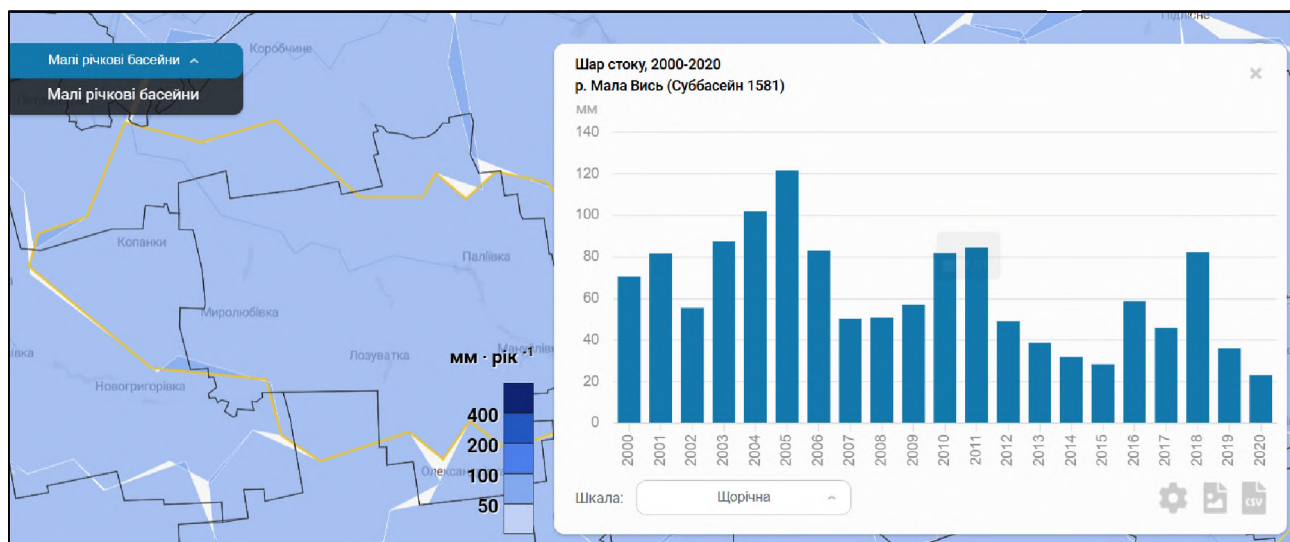

Рис. 2.16 Середньомісячні та середньорічні багаторічні дані по водному стоку для суббасейну р.Мала Вись (за даними ресурсу [“Land & Water”](#) Агро-гідрологічна модель річкових басейнів України)

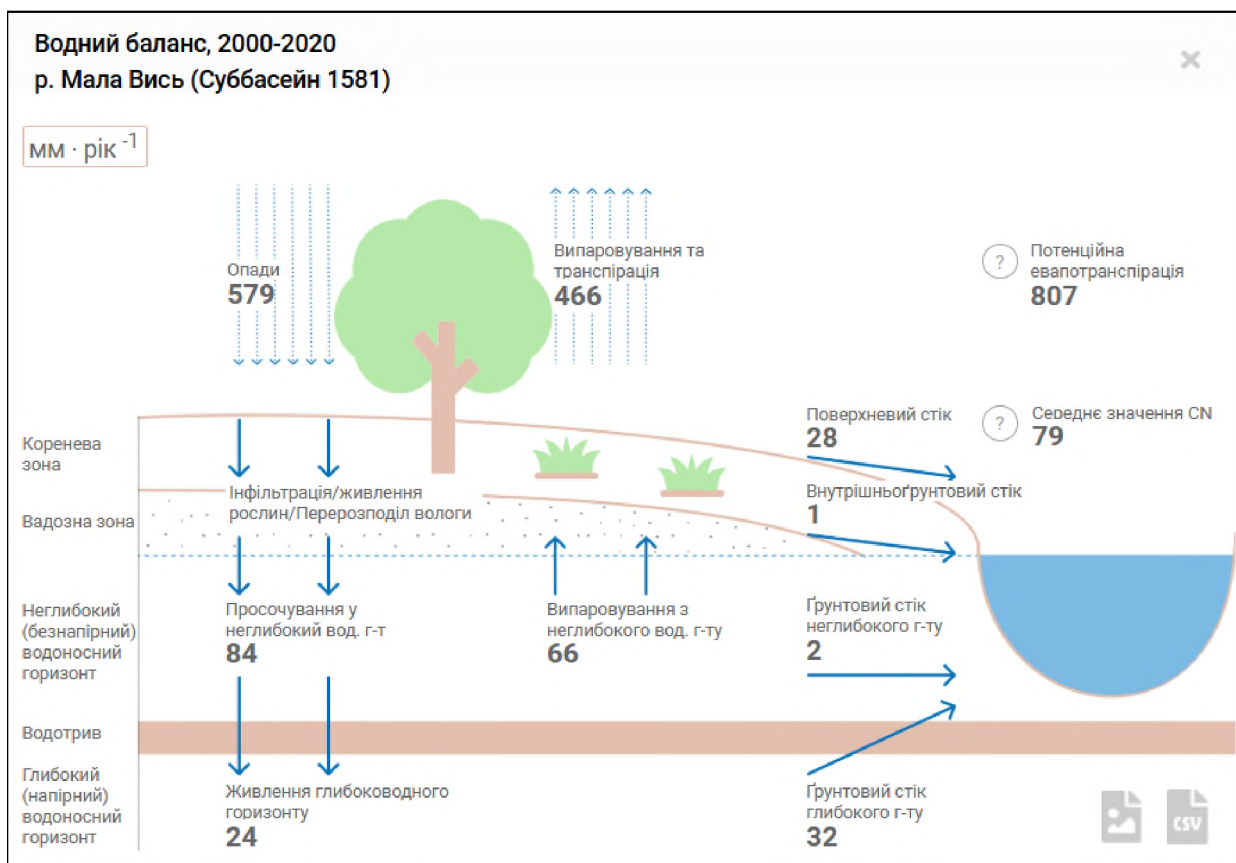

Рис. 2.17 Середні багаторічні дані по значенням водного балансу для суббасейну р.Мала Вись (за даними ресурсу [“Land & Water”](#) Агро-гідрологічна модель річкових басейнів України)

До земель водного фонду в громаді належать землі, зайняті ставками, болотами, прибережними захисними смугами навколо водойм, землі під гідротехнічними спорудами. Всього на території Маловисківської громади землі водного фонду займають площу у 566,68 га), що складає 1,97 відсоток від загальної площі земельного фонду.

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення.

Відповідно відкритим даним, зокрема, Програми соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської ради на 2025 рік кількість звітуючих водокористувачів в громаді - 2, Забрано із природних водних об'єктів всього - 2,212 млн. куб. м, Забрано у т.ч. із підземних водних об'єктів - 0,16 млн. куб. м, використано свіжої води, всього - 0,47 млн. куб. м, Використано у тому числі на питні і санітарно-гігієнічні потреби - 0,297 млн. куб. м, Використано у тому числі на виробничі потреби - 0,172 млн. куб. м, Використано у тому числі на інші потреби - 0 млн. куб. м, Загальне водовідведення - 0,362 млн. куб. м, Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод, всього - 0,361 млн. куб. м, Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: забруднених - 0,286 млн. куб. м, Скинуто в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод: нормативно чистих без очистки - 0,075 млн. куб. м, Скинуто транзитної води - 0,473 млн. куб. м, Оборотно, повторне та послідовне використання - 0,09 млн. куб. м.

Водопостачання міста забезпечує КП “Мала Виска Водоканал”, на балансі якого знаходиться – 18 артезіанських свердловин (в тому числі 7 резервні). Експлуатуються підземні води водоносного горизонту тріщинуватої зони кристалічних порід протерозою. Свердловини потребують встановлення I-го поясу ЗСО радіусом 30 м, який для частини свердловин не може бути витриманий через їх розташування щільній забудові. Проект з визначення параметрів II та III-го поясів ЗСО відсутній.

Охоплення населення міста мала Виска централізованим водопостачанням складає 56,7%. Частина мешканців садибної забудови користується водою з вуличних колективних установок, яких на мережі налічується 9 одиниць. Протяжність водопровідних мереж в громаді складає близько 60 км. Технічний стан водопроводу та каналізації вимагає значних фінансових вкладень, модернізації та ремонту. Інші населені пункти не забезпечені централізованим водопостачанням.

Вуличної водопровідної мережі 54,20 км, з неї застарілої та аварійної 41,30 км (76,2%), внутрішньоквартальної та внутрішньо дворової мережі 2,50 км.

Каналізування м. Мала Виска здійснюється по неповній роздільній схемі. Відведення і очищення побутових стічних вод здійснюється централізованою каналізацією міста.

Населення забезпечено централізованою каналізацією на 16,2%. Частина садибної забудови не каналізована, мешканці користуються вигребами з наступним вивозом асенізаційними машинами на очисні споруди каналізації.

Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію

Епідемічна ситуація в області протягом 2024 року залишалась відносно стабільною, за інформацією Регіональної доповіді та Екологічного паспорту Кіровоградської області. Не зареєстровано спалахів та групових випадків захворювань пов'язаних з об'єктами водопостачання. Протягом епідсезону 2024 року з об'єктів довкілля проводилось дослідження води відкритих водойм на холерні вібріони, точки відбору проб були визначені фахівцями в кожному районі області. У перелік стаціонарних точок забору зразків води для дослідження на холеру в області включено 47 точок, з них прісна (річкова) вода – 44 та стічна вода – 3. Досліджено 386 проб води, у тому числі стічних вод – 30 проб та з відкритих водоймищ населених пунктів з місць масового рекреаційного використання – 356 проб. За результатами досліджень – в 15-ти пробах з 12-ти точок відкритих водоймищ виділено *Vibrio Cholerae* non 01 I група Хейберга: у 9 громадах області (Бобринецька, Дмитрівська, Долинська, Знам'янська, Кам'янецька,

Олександрійська, Онуфріївська, Смолінська та Устинівська громади). За результатами повторного дослідження проб води з вказаних водоймищ, холерних вібріонів *Vibrio Cholerae* non група 1 – не виділено. Епідемічна ситуація з гострих кишкових інфекцій на вказаних адміністративних територіях була відносно стабільною, захворюваність на кишкові інфекції носить спорадичний характер.

За відкритими даними та даними Порталу електронних послуг Державного агентства водних ресурсів України (<https://e-services.davr.gov.ua/>) у 2024 році на території області налічувалося 62 точкових стаціонарних скидань у поверхні водні об'єкти, з яких на 25 підприємствах не забезпечується нормативна очистка вод.

Протягом 2024 року загальне водовідведення по області склало 41,1 млн.м³ води в тому числі: 35,7 млн. м3 - скинуто в поверхневі водні об'єкти, з них нормативно очищених вод – майже 3,4 млн. м3 (9,5%), що пройшли очистку на біологічних та механічних очисних спорудах, нормативно чистих без очистки – 15,4 млн.м3 (43,1 %), недостатньо очищених вод – 16,9 млн. м3 які склали 47,3% від загального обсягу водовідведення у поверхневі води. Скидання недостатньо очищених вод, у порівнянні з минулим роком збільшилося на 0,6 млн. м3 . У розрізі видів економічної діяльності найбільшими забруднювачами поверхневих водних об'єктів є сфера водопостачання; каналізація, поводження з відходами) - якими скинуто 14,2 млн. м3 забруднених стічних вод та сфера переробної промисловості – скинуто 2,6 млн. м3 .

Відповідно до наказу Міндовкілля від 17 січня 2023 року № 27 "Про затвердження Програми державного моніторингу вод", державний моніторинг вод виконується в басейні Південного Бугу, суббасейні нижнього Дніпра та суббасейні середнього Дніпра. Ведення державного моніторингу поверхневих вод, в зоні діяльності регіонального офісу водних ресурсів у Кіровоградській області, здійснює лабораторія моніторингу вод та ґрунтів. Серед найбільших підприємств-забруднювачів стічних вод за 2024 рік відмічено і підприємства Маловисківської громади.

Таблиця 2.6.

Основні забруднювачі Новоукраїнського району Кіровоградської області, які здійснювали скид недостатньо очищених (забруднених) зворотних вод у 2024 році

Басейні річок	Назва підприємства та місце знаходження
1	2
Басейн Південного Бугу	ОКВП "Дніпро-Кіровоград" (Смолінське ВКГ) (Смолінська міська громада), КП "Мала Виска Водоканал" (Маловисківська міська громада), Новоукраїнське ЖКП (Новоукраїнська міська громада)

В межах міста Мала Виска наявні 2 організовані скиди стічних вод КП "Мала Виска Водоканал" в поверхневі водойми - випуск №2 в районі вул. Кондратюка та випуск №3 в районі вул.Промениста. Випуски стічних вод після біологічного очищення на локальних очисних спорудах (типу "Біотал"), потужністю відповідно 40 та 15 м3 /добу, здійснюються в р. Мала Вись (Маловисківське водосховище).

Головні КОС було введено в експлуатацію у 1980 році, мають знос до 90,0% та потребують капітального ремонту. Згідно даних КП «Мала Виска Водоканал» сумарна одиночна протяжність головних колекторів комунальної системи – 4,70 км, з них ветхих та аварійних 4,30 км (91,5%); вуличної каналізаційної мережі 4,90 км, з неї ветхої та аварійної 0,20 км (4,1%).

Договір на проведення виробничого контролю якості води укладений з відокремленим підрозділом Маловисківського ВР Кіровоградського ДУ «ду

«Кіровоградський ОЦКПХ МОЗ України» та проводиться згідно графіку. Зокрема, проведення моніторингових досліджень виявляє, що водоносний горизонт на території міста Мала Виска, де провадиться водозабір, має підвищений природній вміст заліза. Згідно результатів моніторингу станом на 2023 рік вода не відповідає вимогам ДСанПіНу 2.2.4-171-10 за показниками залізо загальне (з показником 0,22-0,45 при нормі 0,2 мг/дм³, в одиначній свердловині до 1,7 мг/дм³), загальна жорсткість (з показником в окремих свердловинах від 8,5 до 16,2 ммоль/дм³ при нормі 7 ммоль/дм³), сухий залишок (відмічено в свердловині мрн "Вись", міський ринок).

2.6. Земельні ресурси, ґрунти та надра

Земельні ресурси. За даними Замовника та відповідно до паспорту громади загальна площа Маловисківська громади – 38402,89 га. Розподіл земель надано на територію Маловисківської МТГ та наведено у таблиці 2.7. Серед усіх категорій земель згідно наданих даних найбільшу площу займають сільосугіддя, а саме близько 84,96%.

Таблиця 2.7.
Структура земельного фонду Маловисківської громади

Структура земель	Площа, га	Відсотків до загальної площі
Всього земель	38402,61	100
<i>у тому числі:</i>		
землі сільськогосподарського призначення	32626,42	84,96
землі житлової та громадської забудови	1812,0	4,71
Землі оздоровчого призначення	0,61	0,0015
Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	45,7	0,12
Землі рекреаційного призначення	81,0	0,21
землі лісгосподарського призначення	2151,13	5,6
землі водного фонду	566,68	1,97
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	1119,35	2,91
Землі історико-культурного призначення	-	-

На території **м. Мала Виска** діють 30 сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств, що обробляють 6233 га. Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки – 311 осіб, в обробітку – 1216 га.

Первомайський старостинський округ: всього земель – 3343 га, сільськогосподарських земель – 3141 га, з них ріллі – 2767 га. На території старостинського округу господарську діяльність проводять: с/г підприємств та фермерських господарств – 24, в їх обробітку перебуває 1900 га. Одноосібне використання для обробітку земельних ділянок – 76 осіб, в обробітку – 333 га.

Паліївський старостинський округ: всього земель – 3674,9 га, сільськогосподарських земель – 3295,2 га, з них ріллі – 3011,0 га. На території старостинського округу господарську діяльність проводять: с/г підприємств та

фермерських господарств – 8, в їх обробітку перебуває 2427 га. Одноосібне використання для обробітку земельних ділянок – 63 осіб, в обробітку – 312 га.

Олександрівський старостинський округ: всього земель – 4264,9 га, сільськогосподарських земель – 3762,3 га, з них ріллі – 3583,2 га. На території старостинського округу господарську діяльність проводять: с/г підприємств та фермерських господарств – 17, в їх обробітку перебуває 2619 га. Одноосібне використання для обробітку земельних ділянок – 160 осіб, в обробітку – 598 га.

Миролюбівський старостинський округ: всього земель – 4681 га, сільськогосподарських земель – 4255 га, з них ріллі – 3683 га. На території старостинського округу господарську діяльність проводять: с/г підприємств та фермерських господарств – 15, в їх обробітку перебуває 2681 га. Одноосібне використання для обробітку земельних ділянок – 172 осіб, в обробітку – 853 га.

Мануйлівський старостинський округ: всього земель – 4796,9 га, сільськогосподарських земель – 4222 га, з них ріллі – 3695,6 га. На території старостинського округу господарську діяльність проводять: с/г підприємств та фермерських господарств – 23, в їх обробітку перебуває 2533 га. Одноосібне використання для обробітку земельних ділянок – 114 осіб, в обробітку – 897 га.

Лозуватський старостинський округ: всього земель – 5741,4 га, сільськогосподарських земель – 5295,1 га, з них ріллі – 4731,9 га. На території старостинського округу господарську діяльність проводять: с/г підприємств та фермерських господарств – 21, в їх обробітку перебуває 3658 га. Одноосібне використання для обробітку земельних ділянок – 148 осіб, в обробітку – 855 га.

За проведеним під час СЕО аналізом даних Державного земельного кадастру України станом на 2023 рік подано нижче (рис. 2.18).

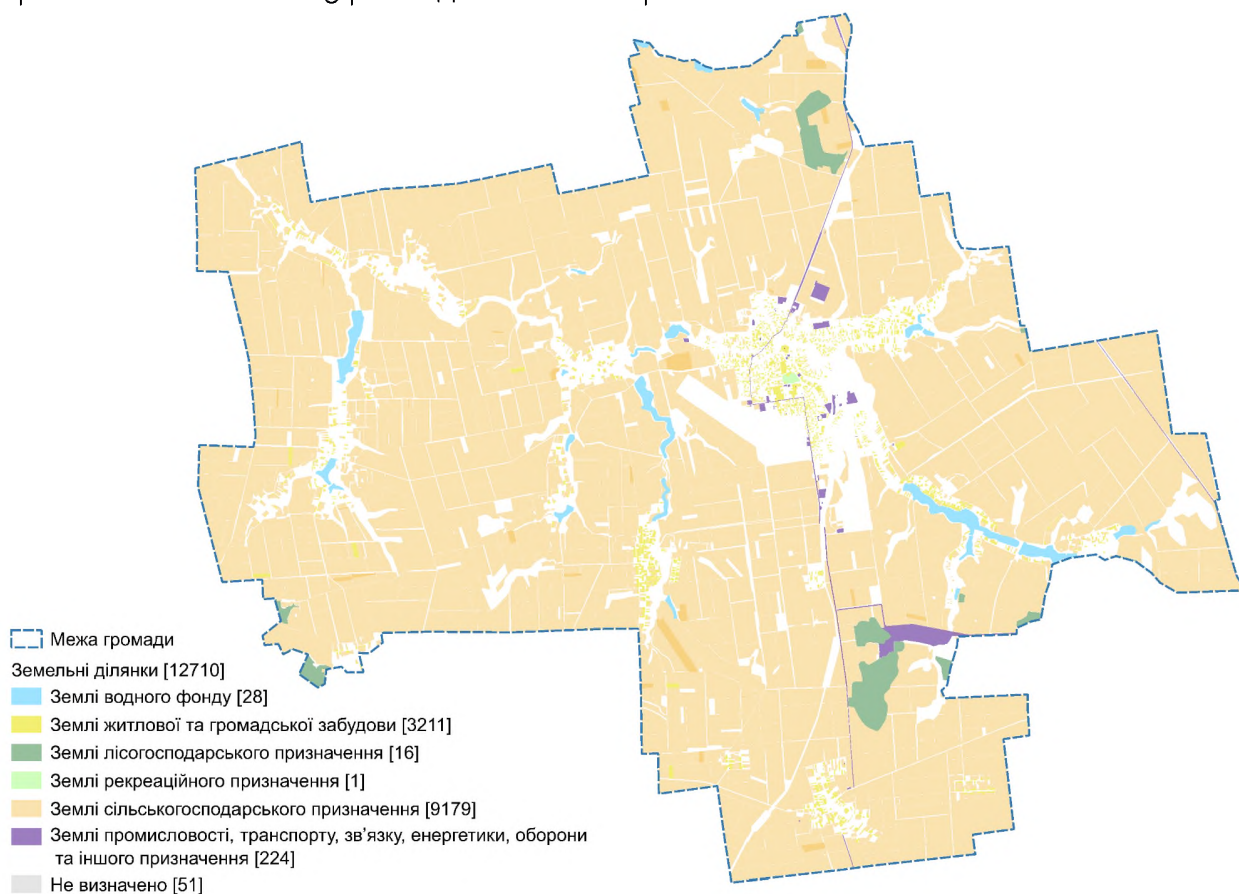

Рис. 2.18. Земельний фонд громади (за даними Державного земельного кадастру України станом на 2023 рік)

Землекористування в Маловисківській громаді супроводжується загрозою високого рівня розораності схилових земель, розширенням посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадженням індустріальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, що викликає відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі. З іншої сторони, частина земельних ресурсів підпадає під антропогенний тиск від гірничо-видобувної промисловості. Територія громади знаходиться у зоні підвищеного радіологічного впливу (близькість підприємства Новокосянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК») - видобування уранової руди. Шахта розташована в с. Олексіївка Новоукраїнського району Кіровоградської області. Відстань до м. Мала Виска близько 10 км.

За даними Замовника у громаді підприємства спеціалізуються в основному на виробництві та переробці сільськогосподарської продукції:

- ТДВ Маловисківське хлібоприймальне підприємство,
- підприємство «Харчовик»,
- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ХЮРРЕМ
- ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ МАЛОВИСКІВСЬКЕ ХПП ТАС АГРО
- «Хлібокомбінат» Маловисківської райспоживспілки та інші.

В галузевій структурі сільського господарства рослинництво становить 92%, тваринництво – 8 %. Торговельні послуги надають 143 функціонуючих торгових точок, працюють 16 об'єктів громадського харчування та 30 закладів побутового обслуговування.

На території Маловисківської громади також є недіючі підприємства:

- ДП «Маловисківський спиртовий завод»
- ВАТ «Маловисківський цукровий завод»
- ЗАТ «Маловисківський молочний комбінат»

В громаді активно розвивається приватне підприємництво. Діє міський ринок, кілька продуктових супермаркетів та декілька десятків спеціалізованих магазинів.

Основу економіки продовжують формувати підприємства аграрного сектору та переробної галузі. *Сільське господарство*: представлене як великими агроформуваннями, так і фермерськими господарствами. Актуальним є перехід від сировинного експорту до глибокої переробки продукції на місцях.

Розорюваність земель області складає 85,3 %. Вирощування культур інтенсивного мінерального живлення, зменшення внесення органічних добрив, поширення процесів ерозії призводить до від'ємного балансу гумусу в ґрунтах. Через ерозійні процеси площа ярів перевищує 3,5 тис. га, а площа деградованих та малопродуктивних земель склала 270 тис. га.

Зважаючи на це і враховуючи кліматичні особливості (часті відлиги, різка зміна температури під час весняного сніготанення, весняні суховії, зливовий характер опадів в талий період), а також знищення лісової та трав'янистої рослинності на крутосхилах, неправильне розміщення доріг та інших лінійних об'єктів на місцевості сприяють інтенсивному розвитку ерозійних процесів. Водна ерозія ґрунтів проявляється в усіх районах області на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. Збереження на сьогодні високого рівня розораності угідь, в тому числі на схилах, при значному розширенні площі просапних культур та практично повного

припинення виконання комплексу робіт по захисту ґрунтів призводить до розвитку небувалих ерозійних і деградаційно-руйнівних процесів, що створює загрозу економічній безпеці області.

Особливості використання території провокують низку проблем, що характерні для області загалом. Висока розораність території області (85,3 %) та екстенсивне освоєння земель у минулому призвели до їх деградації та зниження родючості. Найвагомішими трансформувальними процесами, які зумовили порушення структурно-функціональної організації ландшафтів, були заміна природних еколого-стабілізувальних угідь орними землями та формування антропогенних типів ландшафтів – агроландшафтів, які належать до спрощених та нестабільних систем із низькою здатністю до саморегуляції. Вирощування культур інтенсивного мінерального живлення, зменшення внесення органічних добрив, поширення процесів ерозії призводить до від’ємного балансу гумусу в ґрунтах. Через ерозійні процеси площа ярів перевищує 3,5 тис. га, а площа деградованих та малопродуктивних земель склала 270 тис. га. Згідно Регіональної доповіді про стан довкілля в області, негативний баланс гумусу складає більше 3 ц з га. Причиною цього є те, що органічні та мінеральні добрива вносяться до ґрунту періодично і в недостатній кількості, збільшилися площі посіву культур, що виносять підвищену кількість поживних речовин з ґрунту, насамперед сояшника, який в останні роки займає 20 і більше відсотків посівних площ.

Наслідками високого ступеня розораності земель є деградація ґрунтів та опустелення. Втрачається не лише біологічне різноманіття, а й водні об’єкти, зокрема – малі річки. Ґрунтово-меліоративна зона території громади передбачає впровадження розрідженого зрошення та масових заходів по боротьбі з водною ерозією шляхом затримання води в ґрунті і використання її для збільшення продукції рослинництва.

Сільське господарство підсилює дію природних чинників погіршення їх якості. Насамперед це стосується земель аграрного сектору, де погіршення якісного стану ґрунтового покриву відбувається через мінімізацію механізованого обробітку ґрунту, нехтування науково обґрунтованою системою використання ґрунтів, вирощування малозатратних культур (зернових), суттєве зменшення внесення органічних добрив, відсутність протиерозійних заходів. Це призводить до зменшення родючості ґрунтів. Особливо загрозливою є ситуація з використанням пестицидів. Їх використання завдає шкоди мікрофлорі й мікрофауні ґрунту, значно знижує врожайність полів, викликає забруднення підземних вод та сприяє поширенню токсичних металів, наприклад. Промислове та транспортне забруднення ґрунтів є локальним фактором зниження родючості ґрунтів.

Відповідно ґрунти Маловисківської громади також зазнають деградаційних процесів. Серед причин деградації ґрунтового покриву переважають ерозійні процеси та винесення родючого шару ґрунту з площинною ерозією. Водна ерозія ґрунтів проявляється на схилах, що перевищують ухил 0,5 градуса. Землекористування в Маловисківській громаді супроводжується загрозою високого рівня розораності схилових земель, розширенням посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадженням індустріальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, що викликає відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі. Значна частина полів розташована на схилах. На території громади часто до краю ярів, балок чи річкових долин впритул прилягають орні землі. У такому випадку є загроза того, що під час злив та стрімкого танення снігу,

води поверхневого стоку будуть призводити до росту ярів на верхніх частинах схилів та відкладання змитого ґрунту – біля їх підніжжя. Обидва процеси призводять до втрати придатних для сільськогосподарського використання ґрунтів, а потрапляння змитого ґрунту у водойми забруднює їх рештками пестицидів та мінеральних добрив. У цьому плані гостро постає питання дотримання чинних норм щодо ведення рослинництва на схилах до 3, від 3 до 5 і вище 5 градусів. Важливо проводити моніторинг за появою нових ярів та мотивувати землевласників проводити заходи щодо регулювання поверхневого стоку, а на землях громади, особливо у верхів'ях схилів за потреби влаштовувати бар'єри у вигляді валів, відводних каналів як земляних, так і залізобетонних, регулярно проводити догляд за існуючими протиерозійними спорудами. Важливу роль в цьому відіграють водорегулюючі лісосмуги[6]

Відповідно до статті 47 Закону України «Про охорону земель», з метою захисту земель від ерозії та зсувів у землевпорядній, містобудівній та іншій документації мають передбачатися заходи щодо забезпечення протиерозійної та протизсувної стійкості території. Зокрема, забороняється розорювання схилів крутизною понад 7° — крім ділянок, призначених для залуження, залісення та здійснення ґрунтозахисних заходів. На схилах крутизною від 3° до 7° обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо.

У межах цієї оцінки виконано індикативний просторовий аналіз оброблюваних земель, розташованих на схилових територіях. Для аналізу використано відкриті просторові дані: ESA WorldCover — клас Cropland / оброблювані землі, а також цифрову модель рельєфу FABDEM, на основі якої розраховано ухили території. За результатами аналізу встановлено, що оброблювані землі, розташовані на схилах понад 7°, займають близько 380 га, що становить орієнтовно 1,25% від загальної площі оброблюваних земель у межах громади та близько 1,0% від площі громади загалом.

Отримані значення є індикативними та використовуються для стратегічної оцінки рельєфної вразливості оброблюваних земель. Вони не є кадастровим визначенням ріллі та не замінюють детальних досліджень. У подальшому під час розроблення містобудівної та землевпорядної документації такі території доцільно додатково верифікувати та враховувати при визначенні протиерозійних і ґрунтозахисних заходів.

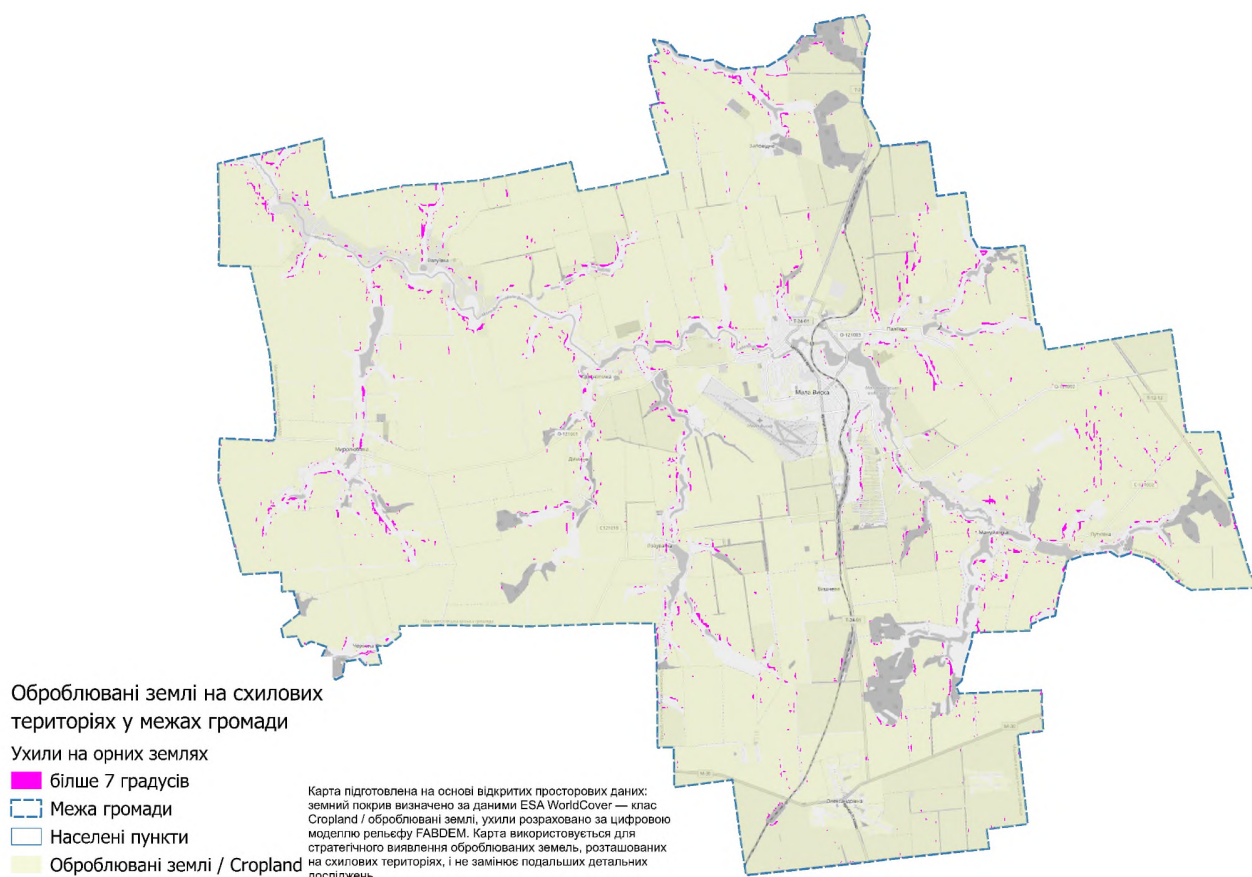

Рис. 2.19. Оброблювані землі на схилових територіях у межах громади

Ґрунти. Географічне розташування території громади зумовило наявність тут родючих чорноземних ґрунтів, серед яких переважають звичайні та південні на лесових породах. У межах території громади наявні реградовані чорноземи; навколо – потужні чорноземи середньогумусні із вмістом гумусу трохи більше 5,5% та малогумусні із вмістом гумусу близько 5,0%. Таким чином, оцінка родючості за агровиробничою групою зазначених ґрунтів коливається у діапазоні 73-80 балів, що відповідає високій врожайності близько 18,76 - 20,56 ц/га. За рівнем здатності до міграції і накопичення забруднюючих речовин геохімічні ландшафти північного сходу області здатні до самоочищення; в свою чергу, території південного заходу мають низьку здатність до самоочищення.

Ґрунти відносяться до важливих компонентів біологічного середовища, тобто вони можуть характеризуватись як складна частина біосфери, що постійно змінюється. Розповсюдженість мікроелементів у ґрунтах впливає на надходження цих елементів у рослини та живі організми, що має велике значення для стану навколишнього середовища й здоров'я населення. Використання у сільському господарстві мінеральних і органічних добрив, пестицидів, а також потрапляння в ґрунти стічних вод та їх осадів, побутових і промислових відходів може призвести до забруднення ґрунту та суміжних із ним середовищ.

Одним з головних чинників, які дестабілюють ситуацію, є надмірна сільськогосподарська освоєність і розораність території, що була наслідком екстенсивного ведення агровиробництва, недотримання агроекологічних вимог землекористування. Погіршення якісного стану ґрунтового покриву відбувається через нехтування науково обґрунтованою системою використання ґрунтів,

відсутність протиерозійних заходів тощо. Це призводить до зменшення родючості ґрунтів. Особливо загрозливою є ситуація з використанням пестицидів. Їх використання завдає шкоди мікрофлорі ґрунту, значно знижує врожайність полів, викликає забруднення підземних вод та сприяє поширенню токсичних металів. Надзвичайно гострою проблемою є питання безпечного зберігання та утилізації непридатних хімічних засобів захисту рослин. Умови зберігання більшості цих хімічних речовин є незадовільними, складські приміщення знаходяться в аварійному стані,

Гумус є основним джерелом поживних речовин в ґрунті. Найважливішим ресурсом для забезпечення відтворення гумусу ґрунтів залишаються органічні добрива, рослинні рештки, побічна продукція, сидерати, тощо, внесення яких позитивно впливає на агрохімічні, фізичні та водно-повітряні властивості ґрунтів. Вирішуючи завдання оптимізації гумусового стану ґрунту, необхідно виходити з того, що його регулювання повинно здійснюватись усіма засобами землеробства (оптимізація співвідношення угідь і сівозмін, обробітку ґрунту, застосування усіх наявних джерел органічної речовини, тощо). Зважаючи на це необхідно: запровадження у виробництво ґрунтоохоронних сівозмін з оптимальним співвідношенням культур, а також за рахунок розширення площ під багаторічними травами, особливо бобовими, яких має бути не менше 10-15 %; вирощування проміжних культур і сидератів, заміна чистих парів зайнятими; застосування агротехнічних заходів, які сприяють більшому надходженню в ґрунт органічних речовин у вигляді кореневих і післяжнивних решток; створення умов для більш ефективної гуміфікації органічних матеріалів, що надходять до ґрунту, через застосування відповідних агротехнічних і агрохімічних заходів; створення і розробка принципово нових верми- і біокомпостів, рідких і твердих біомінеральних добрив, біостимуляторів росту рослин, які виробляють з різної органічної речовини методами біоконверсії⁶.

Надра. Інформація про наявність значних родовищ корисних копалин у громаді відсутня.

2.7. Стан здоров'я мешканців

За даними Замовника, чисельність наявного населення по Маловисківській ТГ станом на 1 січня 2023 року становила 16 400 осіб, в .т.ч. ВПО - 1600 осіб, міське населення - 9960 осіб, сільське населення – 4868 осіб. За даними з економічного профілю громади (наявна інформація на 2021 рік) кількість зайнятого населення громади - 6035 осіб, з них з вищою освітою - 2233 особа, що складає 37 % від кількості зайнятого населення, з середньо-спеціальною освітою - 2897 осіб, що складає 48% . Виконавчий комітет Маловисківської міської ради проводить активну роботу по залученню мешканців громади всіх соціальних груп до активних колективних дій, з метою згуртованості громадськості та залучення їх до вирішення нагальних проблем в житті громади. На території громади створено більше 10 громадських організацій, активну роботу проводить дитячий парламент.

В таблиці 2.8. наведено відомості про розподіл населення згідно даних щодо соціально-економічного розвитку громади (економічний профіль громади).

Таблиця 2.8.

Вікові характеристики населення (Population Age Distribution, Density, Diversity and Growth)

Кількість населення		станом на 1 січня 2022	станом на 01.01.2021	2020 р	2019 р	2018 р
	Кількість всіх жителів ОТГ	14828	15325	13168	13354	13607
Вік	Середній вік мешканця	-	60	60	60	60
Густота населення	Кількість осіб на 1 кв. км	-	40	57	58	61
% зростання / зменшення населення за минулий рік	% зростання / зменшення населення за минулий рік	зменшення на 3,24%	16,4 (збільшення внаслідок приєднання територій)	1,4	1,9	1

Таблиця 2.9.

Статеві-вікова структура населення

Статеві - вікова структура населення																		
	менше 15 років		15-24 років		25-29 років		30-34 років		35-39 років		40-49 років		50-59 років		60-70 років		більше 70 років	
	тис. осіб	%	тис. осіб	%	тис. осіб	%	тис. осіб	%	тис. осіб	%	тис. осіб	%	тис. осіб	%	тис. осіб	%	тис. осіб	%
Усе населення	1.6	10.3	2.4	15.4	1.8	11.8	1.9	12.5	1.6	10.3	1.5	9.6	2	13.2	1.2	8.1	1.3	8.8
Жінки	0.9	5.9	1.2	8.1	1	6.6	1	6.6	0.9	5.9	0.8	5.1	1.1	7.3	0.7	4.4	0.7	4.4
Чоловіки	0.7	4.4	1.2	7.3	0.8	5.1	0.9	5.9	0.7	4.4	0.7	4.4	0.9	5.9	0.5	3.7	0.6	4.4

На території Маловисківської міської територіальної громади проживають такі пільгові категорії населення, які потребують соціального захисту та постійної уваги від місцевої влади, як:

- 175 багатодітних сімей в яких виховуються 584 дитини
- 1858 внутрішньо переміщених осіб, з них 455 дітей (з врахуванням внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися до нашої громади починаючи з 2014 року)
- 490 учасників бойових дій
- 31 особа з інвалідністю внаслідок війни
- 95 осіб, які мають посвідчення члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України
- 64 учасника бойових дій на території інших держав
- 91 учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
- 1046 осіб з інвалідністю, з них 58 дітей

При міській раді створено відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я та КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг

Дані ([Програма](#)) щодо поширюваності захворюваності серед всього населення за 2022-2023 роки та за основними вагомими видами захворювань (серцево-судинні, громаді у порівнянні з середньообласними даними, наведені нижче у таблицях. Детальні локальні дані щодо стану здоров'я населення в громаді не надано.

Таблиця 2.5

Поширеність та захворюваність серед всього населення за 2022 - 2023 роки

Найменування ТГ	Поширеність та захворюваність серед всього населення за 2022 - 2023 роки							
	Все населення. Поширеність захворювань на 100 тис.нас.				Доросле населення. Поширеність захворювань на 100 тис.нас.			
	Зареєстровано всього		Зареєстровано вперше		Зареєстровано всього		Зареєстровано вперше	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Маловисківська ТГ	168514,5	175292,1	58151,4	74716,8	178770,1	176684,5	53001,5	63692,6
Середньообласні	135432,1	138314,1	51293,7	53175,8	141183,4	142123,2	44504,2	43799,3

Заклади охорони здоров'я, що обслуговують Маловисківську міську об'єднану територіальну громаду:

— Комунальне некомерційне підприємство «Маловисківська лікарня», є лікарняним закладом охорони здоров'я з поліклінікою, що надає послуги вторинної/спеціалізованої медичної допомоги на 165 ліжок. Майно є комунальною власністю Маловисківської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області. Приміщення лікарні у задовільному стані. Окремі відділення потребують капітальних вкладень.

— Маловисківський районний центр надання первинної медико-санітарної допомоги, в структуру якого входять 7 сільських ФАПів громади.

Заклади поступово поповнюються новою діагностичною і лікувальною апаратурою. У КНП «Маловисківська лікарня», фактична зайнятість на посадах лікарів спеціалістів складає 57% від штатних одиниць, зайнято 52 особи, з них 23 особи пенсійного віку. 16 осіб лікарів спеціалістів мають вік понад 65 років.

Медичне обслуговування забезпечують лікарня та ЦПМСД (ФАПи у селах). Дефіцит лікарів спеціалістів, професіоналів у сфері охорони здоров'я та потреба у сучасному медичному обладнанні є значними проблемами сфери охорони здоров'я громади.

Науково доведено, що забруднення навколишнього природного середовища і насамперед атмосферного повітря у населених пунктах (особливо у містах) хімічними речовинами різного походження, може призвести до зростання рівнів захворюваності населення. Тривалий вплив забруднення атмосферного повітря токсичними речовинами: формальдегідом, пилом, діоксидом сірки, діоксидом азоту та іншими хімічними сполуками негативно впливає на здоров'я людини. При цьому зростає загальна захворюваність населення, зумовлена ураженням, перш за все, органів дихання (бронхіальна астма, хронічний бронхіт, алергічні риніти та інші неспецифічні хвороби легень). Особливо викиди шкідливих речовин, як від стаціонарних так і пересувних джерел, є небезпечними для здоров'я дітей. За умов

забруднення атмосферного повітря, знижуються адаптивні можливості дитячого організму, що призводить до зміни дихальних функцій і збільшення рівня легеневої патології. Через відсутність на території області потужних підприємств, джерел забруднення атмосферного повітря, а також враховуючи те, що на адміністративних територіях області не проводились активні бойові дії, не зафіксовано зростання захворюваності населення області на хвороби органів дихання за 2022 рік, а навпаки, відмічено тенденцію до зменшення (-20,5 % відносно 2021 р.). Загальний рівень захворюваності населення області у 2022 році склав 19853,4 проти 24985,7 у 2021 році (на 100 тис. населення). Дещо збільшився показник захворюваності органів дихання у дітей на алергічний риніт – з 217,9 у 2021 році до 220,0 у 2022 році до (у 2019 році 176,1; у 2020 році – 254,2). Показник захворюваності на бронхіальну астму у дітей навпаки зменшився – з 22,0 у 2021 р. до 19,0 у 2022 р. (на 100 тис. населення)[1].

Відповідно до інформації, наданої Державною Установою «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України», що спирається на дані департаменту охорони здоров'я ОВА (статистичний збірник за 2023р.) — показник поширеності захворювань серед всього населення у 2023 році становить 138314,1 на 100 тисяч населення проти 135432,1 у минулому році, тобто збільшився на 2,1%.

У порівнянні з попереднім роком показник поширеності захворювань серед всього населення області (у розрахунку на 100 000 населення) збільшився по наступних класах хвороб:

- хвороби вуха та соскоподібного відростка з 2309,9 у 2022 році до 2773,4 у 2023 році, або на 20,1%;
- хвороби ендокринної системи у показнику з 6798,9 у 2022 році до 7756,0 у 2023 році, або на 14,1%;
- хвороби органів дихання з 23321,0 у 2022 році до 26363,1 у 2023 році, або на 13,0%;
- ускладнення вагітності, пологів та післяпологового періоду з 2234,3 у 2022 році до 2352,5 у 2023 році, або на 5,3%;
- хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини у показнику з 8388,1 у 2022 році до 8800,7 у 2023 році, або на 4,9%;
- хвороби органів травлення з 10510,7 у 2022 році до 10954,1 у 2023 році, або на 4,2%;
- хвороби системи кровообігу з 40885,5 у 2022 році до 41671,8 у 2023 році, або на 1,9%;
- розлади психіки та поведінки у показнику з 5315,7 у 2022 році до 5405,7 у 2023 році, або на 1,7%;
- хвороби ока та придаткового апарату з 7541,0 у 2022 році до 7657,3 у 2023 році, або на 1,5%.

У структурі поширеності захворювань серед всього населення на першому місці знаходяться: хвороби системи кровообігу, на які припадає 30,1% (2022 рік – 30,2%) від всіх захворювань, на другому — хвороби органів дихання – 19,1% (2022 рік – 17,2%), на третьому — хвороби органів травлення — 7,9% (2022 рік — 7,8%).

За результатами 2021 року, як і у попередніх періодах, головну вагу займали хвороби системи кровообігу, частка померлих від яких становила більше половини всіх смертей. Частка померлих від новоутворень, хвороб органів дихання і травлення суттєво не змінилась.

За підсумками 2023 року епідситуація щодо туберкульозу в Кіровоградській області залишається напруженою. За останні три роки і особливо під впливом війни та міграційних процесів в країні маємо зростання захворюваності на

туберкульоз. Показник захворюваності на туберкульоз (вперше зареєстровані випадки та рецидиви) збільшився у порівнянні з 2022 роком на 17,4% та склав 92,1 на 100 тисяч населення, зареєстровано 826 осіб (2022 рік — показник 76,7 на 100 тисяч населення, 687 осіб). Вперше зареєстровано хворих на туберкульоз - 705 осіб. Показник захворюваності серед вперше зареєстрованих збільшився на 18,7% та склав 78,6 на 100 тисяч населення, (2022 рік — 66,2 на 100 тисяч населення, 594 особи).

Прогнозовані зміни стану здоров'я населення, якщо документ не буде затверджено: за умови збереження існуючої ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального управління відходами, в тому числі зростання кількості несанкціонованих місць складування відходів, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунтах, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту.

2.8. Біорізноманіття

Рослинний світ. За геоботанічним районуванням територія відноситься до степової зони Бузько-Дніпровського округу різнотравно-злакових степів, байрачних лісів та рослинності гранітних відслонень. Зокрема на півночі області переважають мішані і листяні ліси та лісостеми; на півдні пролягають степові місцевості. Північна частина Східноєвропейської рівнини представлена грабовими (на вододілах), бересто-пакленовими (по байраках) дібровами подекуди із судібровами; на півдні переважають сухі байрачні бересто-пакленові та чорнокленові діброви.

За даними Регіональної доповіді про стан навколишнього середовища та Екологічного паспорту [1,2] рослинний світ Кіровоградщини є різноманітним. З південного заходу на північний схід територію області перетинає умовна межа між лісостеповою та степовою зонами. Саме цим і зумовлений неоднорідний світ рослин Кіровоградщини. Понад 70% лісостепової частини області розорано, ліси та лісові насадження займають лише 7,2% території області. Збереглися значні лісові масиви на вододілах – Чорний ліс, Нерубайський ліс та інше. Природна степова рослинність багата, різноманітна, зберігається на схилах річкових долин та балок, на узліссях. Досить добре збереглася лучна та болотна рослинність у заплавах річок. У лісостеповій частині області в заплавах менше відчувається вплив засолення, менше гранітних відслонень зі своєрідним рослинним світом. Степова зона з підвищеними місцевостями, почленованими яружно-балковими системами. Ліси і чагарники в степовій зоні зустрічаються в балках, у яких вони захищені від руйнівних степових вітрів. Орні землі складають у степовій зоні області понад 76% її території. В заплавах річок, де переважають лучна та болотна рослинність, сильніше, ніж у лісостепу, виявляється вплив засолення. Для степової зони характерна трав'яна степова рослинність. Рідкісні й зникаючі рослини: астрагал шерстистоквітковий, ковила волосиста, коручка болотна, любка дволиста, ірис злаколистий, ірис понтичний, рястка Буше, лілія лісова, підсніжник звичайний, сон великий, барвінок малий, валеріана лікарська, звіробій звичайний, конвалія звичайна, льон жовтий та ін.

Тваринний світ.

Тваринний світ Кіровоградщини, незважаючи на значну господарську освоєність території області, залишається відносно багатим. Цьому сприяє географічне положення даної території, яку з південного заходу на північний схід перетинає природна межа між лісостепом і степом. Із 413 видів наземних хребетних тварин, відомих для Дніпровсько-Бузького лісостепоного зоогеографічного району (ссавців - 65 видів, птахів - 324, плазунів - 13, амфібій - 11), на території Кіровоградщини виявлено 368 видів, в тому числі: ссавців - 65, птахів - 279, плазунів - 13, амфібій - 11. Крім того, водойми області населяє 61 вид риб, з яких найбільш численними є представники ряду карпоподібних (35 видів). У Кіровоградській області нині зустрічаються 5 видів ссавців, 10 видів птахів і 8 видів комах, занесених до Європейського Червоного списку, що перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі. Зі 115 видів хребетних тварин, занесених до Червоної книги України, в межах Кіровоградщини зустрічаються 114 видів, у тому числі: 61 вид ссавців, 43 види птахів, 4 види плазунів, в основному зосереджених на природоохоронних територіях.

Господарська діяльність протягом останніх десятиліть значно змінила природне середовище Кіровоградської області. Серед основних причин збіднення біорізноманіття є: - забруднення природного середовища (викиди в атмосферне повітря, забруднення поверхневих та підземних вод); - денатуралізація природних ландшафтів (ґрунтова та повітряна ерозія, підтоплення територій, поширення агроландшафтів, нерівномірна забудова території); - монокультурні способи ведення лісового та сільського господарства. Антропогенна діяльність призводить до знищення природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин, їх фрагментації та деградації (включаючи забруднення), глобальної зміни клімату, екологічно незбалансованої експлуатації, поширення чужорідних видів, розповсюдження хвороб та шкідників. Природні степові екосистеми майже зникли з території області внаслідок інтенсивного розвитку сільського господарства (розораність складає 71,8 % площі області). Зараз первісні цілинні степи повністю замінені на агроценози з широкою мережею полезахисних лісових смуг, створених за останні 50-60 років. Сьогодні вони є провідниками лісових видів з півночі на південь, із заходу на схід. Загрозами для лісової рослинності області є: випалювання сухої рослинності у весняний період, що призводить до виникнення лісових пожеж, погіршення технології заготівлі та трелювання деревини, всихання соснових лісів, самовільні рубки. Чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин, в тому числі із «червонокнижним» статусом, є насамперед людський фактор. Однією з причин зниження популяції мисливських звірів і птахів є браконьєрство. Значної трансформації зазнали лучні і водні екосистеми в результаті бездумної меліорації, зарегулювання річок та забруднення недостатньо очищеними стічними водами, недотримання режиму обмежень діяльності в прибережних захисних смугах і водоохоронних зонах, порушення гідрологічного режиму, зростання евтрофікації, збільшення рекреаційного навантаження. Аграрне перетворення значної частини ландшафтів спричинило масштабні порушення структури біорізноманіття на території внаслідок впливу таких факторів, як руйнування та фрагментація біогеоценозів, техногенне нівелювання ландшафтів, забруднення поверхневих і ґрунтових вод, зміна складу, структури та основних властивостей ґрунтів, умов життєдіяльності ґрунтової біоти.

Значна частина області знаходиться у степовій зоні, представленій степовими природними комплексами – типовими різнотравно-типчакowo-ковиловими та типчакowo-ковиловими степами. Разом з тим, внаслідок їх розорювання, типові степові природні комплекси зазнали найсильнішого антропогенного тиску,

перетворені у ріллю, фрагментовані. Степова рослинність, представлена лучними ковилово-різнотравними степами, збереглась на незначних фрагментах території, непридатних для сільського господарства, а також у складі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, та у складі зарезервованих для заповідання природоохоронних територій[3].

Степова частина області не є сприятливою для зростання лісової рослинності. Її характерною особливістю є відсутність природних лісів, окрім байрачних, в інтразональних умовах (наприклад, у долинах річок). Степова зона України вирізняється великим обсягом накопичених органічних речовин в ґрунті. Багаті ґрунти степової зони – це і є найкращий в цьому регіоні спосіб депонування атмосферного вуглецю. Сухі степові умови призвели до появи механізму, при якому основна маса всіх рослин захована в ґрунті, проте через дефіцит вологи органіка відмерлих рослин не розкладається, а просто накопичується, стабілізуючи тим самим клімат на планеті. Звісно, це все працює лише там, де степи не розорують.

Серед негативних факторів, що призводять до деградації біорізноманіття регіону слід назвати поширення інвазійних (чужорідних) видів рослин, що «заміщають» природні лучні та степові угруповання у їх оселищах. Найбільша загроза від інвазійних видів – це надзвичайно висока продуктивність насіння. Насіння інвазійних дерев легко розноситься по місту та за його межі. Його вивозять за межі міста із сміттям, воно розноситься вітром та водними потоками, на кузовах чи капотах автомобілів.

Інвазійні види збільшують викиди вуглецю з ґрунту. У тіні від крон інвазійних дерев стрімко починають рости інші небезпечні чужорідні рослини, звичні до такого сусідства (амброзія полинолиста тощо). Займаючи місце місцевих (аборигенних) трав'янистих рослин, такі “союзники” формують щільно затінену вологу ділянку, під якою більше нема тих посушливих умов. І в таких умовах накопичена протягом тисячоліть органіка стрімко розкладається бактеріями, призводячи до викиду в атмосферу сполук вуглецю, які рослини накопичували й зберігали в ґрунті століттями. Інвазійні види призводять до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Деревя здійснюють транспірацію (дихання), через яку волога, вилучена з ґрунтових горизонтів коренями дерев, випаровується через листя. Дослідження в кількох країнах показали, що посадка штучних лісонасаджень посухостійких чужорідних рослин саме в степах призводить до швидкого випаровування вологи з ґрунту. Випаровування води насадженнями, здатними дотягнутись корінням до ґрунтових горизонтів, значно перевищує обсяг атмосферних опадів, а отже, випаровуються ґрунтові води. У результаті від нестачі води гинуть самі насадження, на їхньому місці утворюються чагарники, які однаково продовжують витісняти місцеве біорізноманіття, виснажувати ґрунтове депо вуглецю, але при цьому зовсім не виконують таких функцій, задля яких висаджували дерева. Така ситуація складається тому, що лісові екосистеми за своїм змістом не є характерними для посушливих регіонів[6].

Відомості про біорізноманіття громади. Нижче наведено інформацію про біорізноманіття в Маловисківській МТГ на основі даних міжнародної бази GBIF (<https://www.gbif.org/>). (рисунок 2.20:

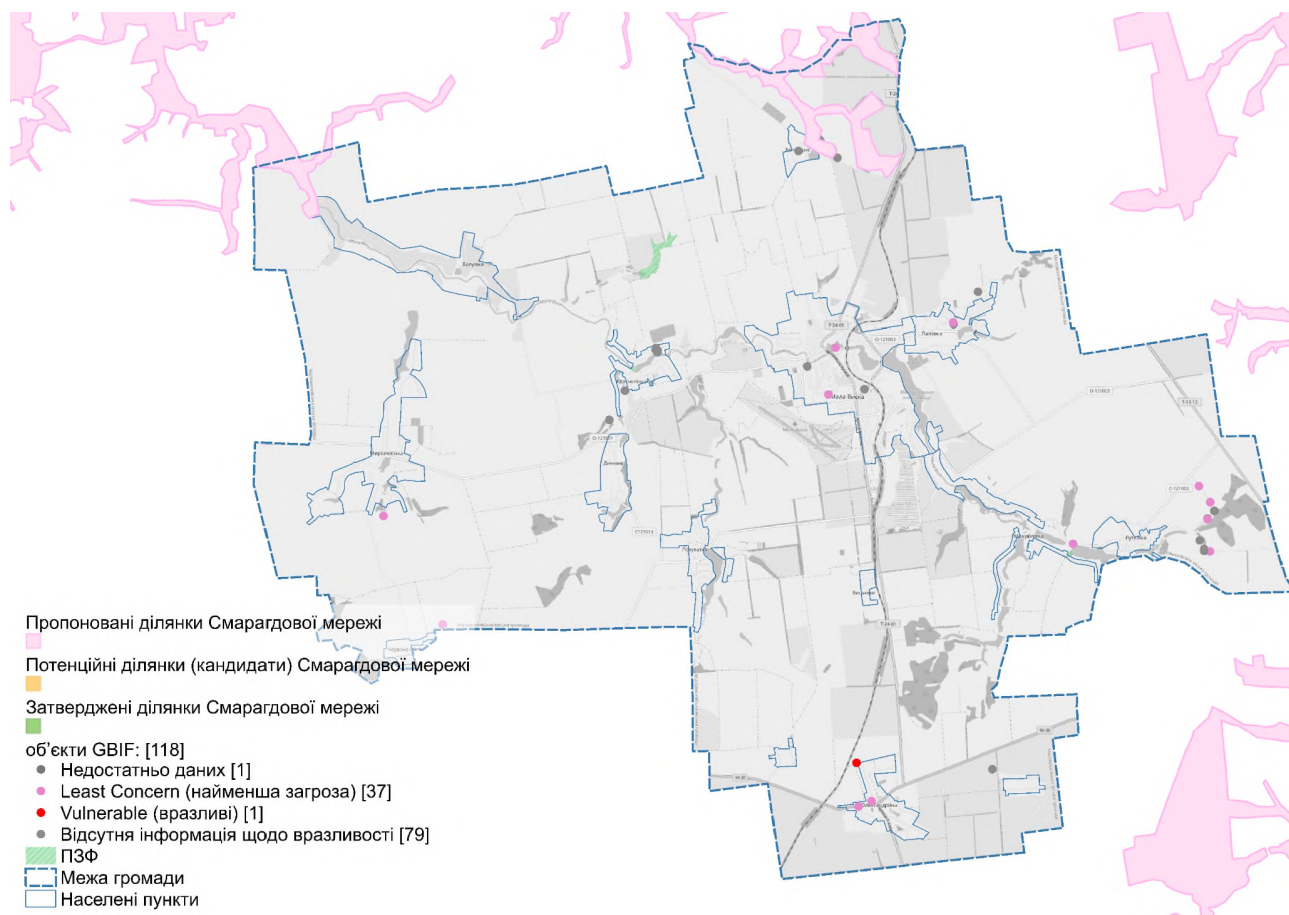

Рис. 2.20. Територіальний розподіл видів рослин і тварин за рівнем ризику в базі GBIF на території Маловисківської громади

Для отримання актуальної деталізованої інформації щодо характеристик рослинного покриву і тваринного світу громади необхідно виконати польові дослідження. Таку інформацію можливо отримати під час моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля.

2.9. Території ПЗФ

На території Маловисківської громади знаходяться території, віднесені до природно - заповідного фонду, діяльність яких регулюється Законом України “Про природно-заповідний фонд”, іншими документами що стосуються охорони довкілля. Схема розташування територій ПЗФ наведено на рисунку нижче (згідно даних Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду - https://data.gov.ua/dataset/mepr_05?fbclid=IwAR39WLvwrQ3uBwaDSmDkHU2beSlk-t8FSBXYbxzHtiwlqTltQyrkdZKzaWA).

Відповідно до відкритих даних Маловисківської МТГ на території громади знаходяться 5 об'єктів ПЗФ, характеристика яких подана нижче в таблиці.

Таблиця 2.6

*Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Маловисківської МТГ
станом на 01.01.2022 року*

	Назва об'єкта ПЗФ	Категорія, статус	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ	Назва підприємства, організації, установи-землекористувача (землевласника) у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Законодавчий акт, яким створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ
1	"Краснопільська балка" (колишній Маловисківський район)	ландшафтний заказник місцевого значення	34,5	село Краснопілка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградської обласної ради №71 від 11.10.1996р.
2	"Заплава Малої Висі" (колишній Маловисківський район)	орнітологічний заказник місцевого значення	2,0	село Краснопілка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградської обласної ради №71 від 11.10.96р.
3	"Біркуловські горби" (колишній Маловисківський район)	комплексна пам'ятка природи місцевого значення	1,7	1 км на північ від селища Заповідне Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградського облвиконкому №233 від 09.06.1971 р.
4	"Оман високий" (колишній Маловисківський район)	ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	2,0	південна околиця села Лутківка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Рішенням Кіровоградської обласної ради №132 від 20.02.1998р.
5	"Витоки р. Малої Висі" (колишній Маловисківський район)	ландшафтний заказник місцевого значення	2,5	0,5 км від села Лутківка Маловисківської міської ради	Маловисківська міська рада	Розпорядженням представника президента №55 від 01.07.1992р.
Всього			42,70			

Площа громади складає - 38402,89 га, відповідно площа територій ПЗФ займає 0,11% (близько 42,7 га) всієї площі громади, що є вкрай низьким показником.

Зазначимо, що згідно Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду - https://data.gov.ua/dataset/mepr_05?fbclid=IwAR39WLvwrQ3uBwaDSmDkHU2beSlk-t8FSBXYbxzHtiwlqTltQyrkdZKzaWA частково в межах громади знаходиться Заповідне урочище місцевого значення «Матвіїв яр». Невідповідність відомостей про місце розташування ПЗФ в різних реєстрах може призвести до негативного впливу на об'єкти природного-фонду та потенційно їх втрату.

Згідно з даними Департаменту екології та природних ресурсів Кіровоградської ОВА лист №26-01-22/2395/0.26 від 21.12.23 територія заповідного урочища місцевого значення "Матвіїв яр", загальною площею 22,0 га, охоронним зобов'язанням від 28 липня 2023 року №2 ЗУ 24-564 передано під охорону та дотримання встановленого режиму філії "Оникіївське лісове господарство" ДП "Ліси України".

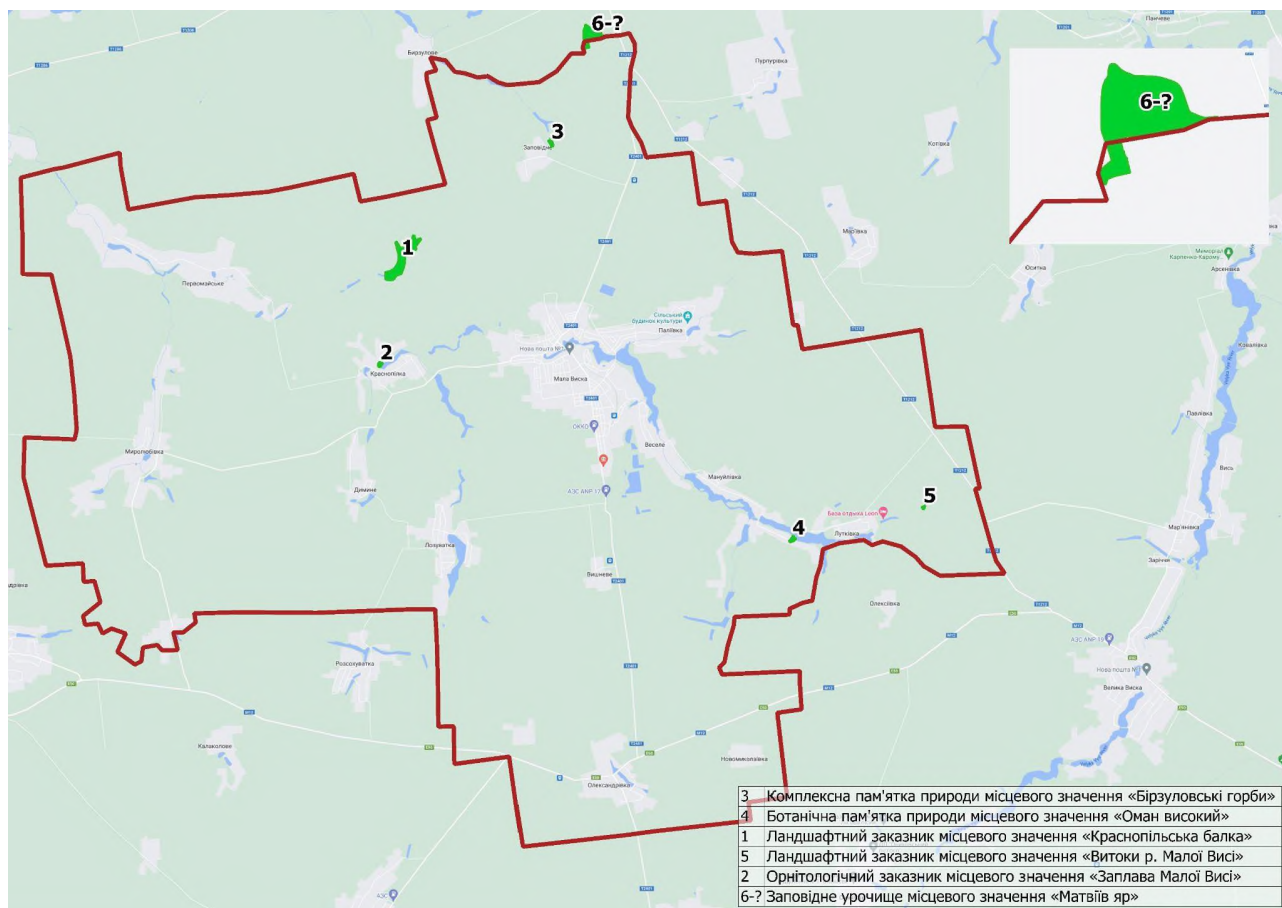

Рис. 2. 21. Території Маловисківської громади згідно даних Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду -

https://data.gov.ua/dataset/mepr_05?fbclid=IwAR39WLvwRQzuBwaDSmDkHUzbeSlk-t8FSBXybxzHtiwlaTtOvrkdZKzaWA

Відповідно до статті 26 Закону України “Про природно-заповідний фонд України”, на територіях заказників забороняються рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності, а також полювання та інша діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник.

Господарська, наукова та інша діяльність, що не суперечить цілям і завданням заказника, проводиться з дотриманням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених заказником, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

Відповідно до ст. 5 того ж закону, Завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначаються у положеннях про них.

2.10. Землі лісового фонду, паркові та рекреаційні насадження

Згідно економічного профілю Маловисківської МТГ площа лісгосподарських земель складає 2151,13 га, тобто 6% всієї території громади.

Відомості про зелені зони не надано.

Для територіальної громади, є дуже актуальним створення нових зелених зон та збільшення кількості зелених насаджень.

2.11. Смарагдова мережа, водно-болотні угіддя, біосферні резервати, об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО

Окремі території, що мають особливу цінність для охорони довкілля, відносяться до Смарагдової мережі. Мета збереження територій Смарагдової мережі полягає у забезпеченні охорони оселищ та видів, наведених у Резолюціях Бернської конвенції, що і є передумовою для створення території Смарагдової мережі та збереження яких реалізується через біогеографічний підхід, що передбачає визначення територій довгострокового збереження видів і оселищ в межах біогеографічних регіонів.

За результатами аналізу відкритих просторових даних у межах громади наявні території, запропоновані до включення до Смарагдової мережі Європи. Такі території не є об'єктами природно-заповідного фонду та не набувають відповідного правового режиму автоматично, однак можуть враховуватися як індикативні природоохоронно цінні території під час стратегічного планування, оцінки впливів на біорізноманіття та визначення ділянок, перспективних для подальшого природоохоронного вивчення.

Згідно даних сайту Рамського Бюро [\[https://rsis Ramsar.org/ris/23871\]](https://rsis Ramsar.org/ris/23871) водно-болотні угіддя міжнародного значення на території Маловисківської громади відсутні.

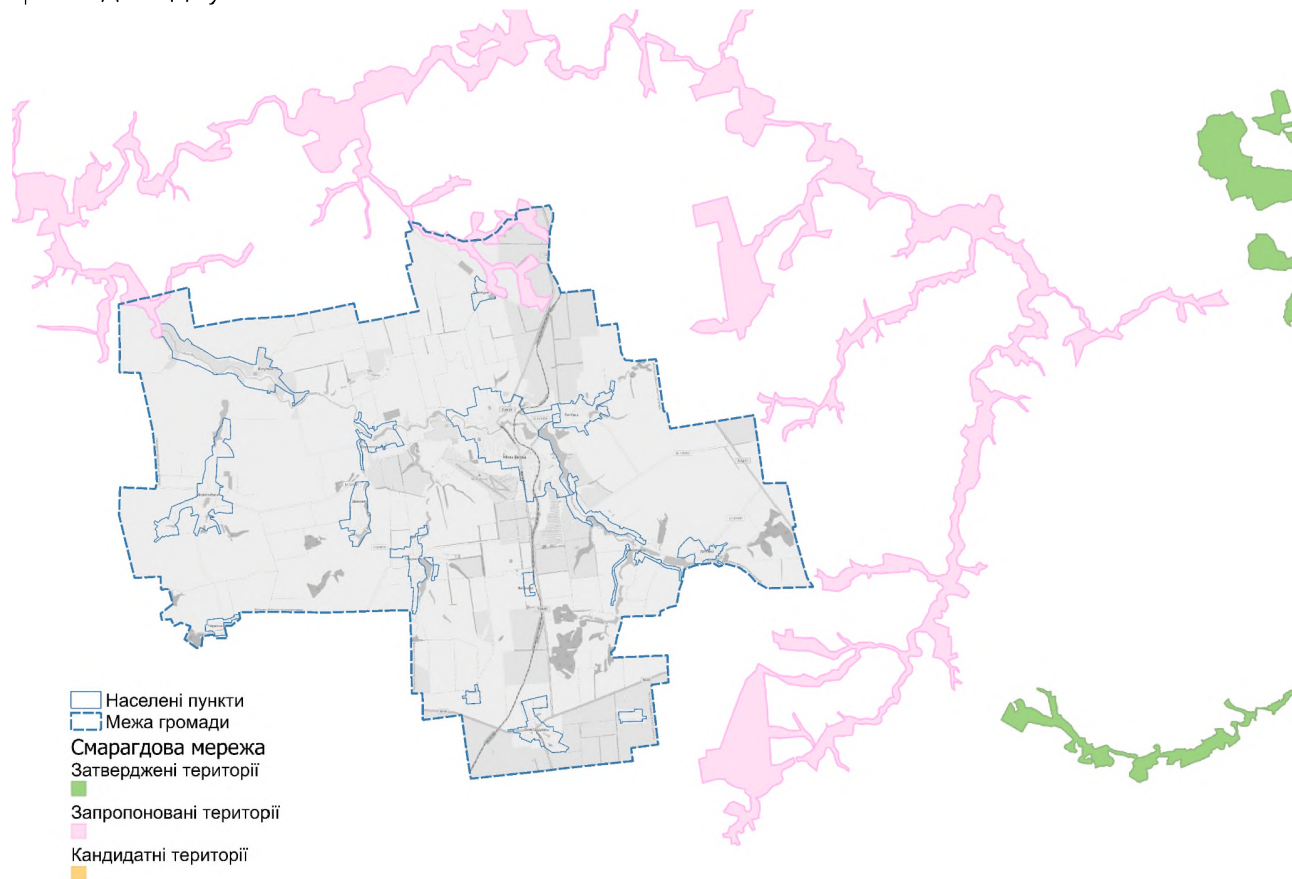

рис.2.22. Території, запропоновані до включення до Смарагдової мережі Європи, у межах та поблизу Маловисківської міської територіальної громади ⁷

⁷ Примітка. Межі громади взято із відкритих даних про АТУ - <https://atu.decentralization.gov.ua>, межі ПЗФ та Смарагдової мережі взято із даних Публічної кадастрової карти - <https://map.land.gov.ua>, межі населених пунктів взято із відкритих даних OSM - <https://www.openstreetmap.org/#map=6/48.538/31.157>

2.12. Екомережа

Схема локальної екомережі на громаду не розроблена. Згідно регіональної схеми екомережі на область [https://oblrada.kr.ua/decission/2151/pro-zatverdzhennya-regionalnoi-shemi-ekologic hnoi-merezhi-kirovogradskoi-oblasti-30-06-2017] через територію громади не проходять регіональні центри.

Згідно Закону України “Про екологічну мережу України” статті 5 До складових структурних елементів екомережі включаються: а) території та об’єкти природно-заповідного фонду; б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; в) землі лісового фонду; г) поєднані лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; е) інші природні території та об’єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам’яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об’єкти, що мають особливу природну цінність); є) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо; и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Згідно статті 11 ЗУ “Про екомережу” місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують: розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень; надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об’єктів екомережі.

2.13. Території, перспективні для подальшого розгляду щодо заповідання

Природно-заповідний фонд (ПЗФ) охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об’єктів, що перебувають під особливою охороною. Правовий режим існування територій та об’єктів ПЗФ визначається ЗУ «Про природно-заповідний фонд України», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища України» та Земельним кодексом України. Землі ПЗФ, згідно зі ст. 43 Земельного Кодексу України віднесені до особливо цінних земель природоохоронного призначення.

Створення територій та об’єктів ПЗФ регулюється ст.ст. 51 – 53 ЗУ «Про ПЗФ». Відповідно до ст. 51 цього Закону підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об’єктів ПЗФ можуть здійснюватись державними та науковими установами, природоохоронними громадськими об’єднаннями або іншими організаціями та громадянами. Докладні рекомендації щодо пошуку територій під ПЗФ підготовлено МБО “Екологія - Право - Людина”

[http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf].

У виборі ділянок, перспективних для заповідання, варто керуватися Оселищною директивою та зважати на наявність існування на територіях видів

флори та фауни, занесених до Червоної книги України. Важливо пам'ятати про роль природно-заповідної мережі у показниках сталого розвитку країни. Так рекомендованими під ПЗФ можуть бути наступні території в межах громади (опираючись на рекомендації http://epl.org.ua/images/pdf/people/1767_EPL_Posibnyk_Fond_Zapovidnuk.pdf): природні ділянки, що можливо включити до складу існуючих територій природно-заповідного фонду; місця поширення видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, регіональних переліків видів флори та фауни, що охороняються в областях, а також місця поширення рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, місця поширення видів флори і фауни та оселища, що знаходяться під охороною Бернської конвенції (додатки конвенції I, II та III, Резолюції Постійного комітету конвенції № 4 (1996, 2010) «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» та № 6 (1998, 2011) «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів для їх збереження»); потенційними для заповідання є об'єкти-кандидати (які не мають статус об'єктів ПЗФ в Україні) Смарагдової мережі Європи, що створюється на виконання Бернської конвенції як аналог екомережі ЄС НАТУРА 2000; землі лісогосподарського призначення, насамперед лісові землі наукового призначення, рекреаційно-оздоровчі та захисні ліси, та інші ділянки лісів, важливі для збереження біорізноманіття; внутрішні природні та штучно створені водні об'єкти (водотоки, водойми), прибережні захисні смуги та водоохоронні зони, заболочені території, острови та інші водно-болотні угіддя, що не використовуються інтенсивно у сільському господарстві; заплави малих річок (долини річок, збережені у природному стані); сільськогосподарські угіддя екстенсивного використання (пасовища, сіножаті); території, на яких у минулому було здійснено заходи з консервації земель шляхом залуження; неугіддя, малопродуктивні, деградовані та еродовані землі, що підлягають відновленню; перелоги, що виведені з категорії орних земель; • природні степові ділянки (в сучасних умовах, як правило, розміщені на схилах та у яружно-балочних комплексах), якщо на їх території немає заростання деревною рослинністю, представленою інвазивними видами, а також якщо в минулому на цих ділянках не здійснювались заходи з лісорозведення.

Природно-заповідний фонд є складовою природно-рекреаційних ресурсів громади, які мають значні перспективи щодо створення територіально-рекреаційного комплексу, що поєднує місця рекреації та відповідну інфраструктуру виховної, естетичної, наукової та природоохоронної направленості. Найбільш перспективними можуть бути напрями оздоровчого, пізнавального, наукового та історико-культурного туризму, як регіонального (внутрішнього), так і міжнародного, включаючи активний відпочинок (зелений туризм, спортивний туризм тощо) та історико-етнографічний туризм.

Для точної характеристики потенційних об'єктів ПЗФ мають бути надані геопросторові дані про території, зокрема інформація про рельєф, існуючі та проектні санітарні та планувальні обмеження. На час розробки Звіту геопросторових даних про територію громади не надано.

2.15. Поводження з відходами

Територія громади знаходиться у зоні підвищеного радіологічного впливу (близькість підприємства Новокосянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК») – видобування уранової руди. Водойми знаходяться здебільшого в незадовільному санітарно-екологічному стані, місцями засмічені, зарослі водоростями, заболочені.

Технічний стан практично всіх каналізаційних очисних споруд потребує їх модернізації або реконструкції. В сфері утилізації відходів ситуація наразі наступна:

— Вивіз сміття з міста здійснюється на полігон твердих побутових відходів, яке розташовано на відстані 4 км від м. Мала Виска. Джерелами локального забруднення є несанкціоновані сміттєзвалища.

Екологічна ситуація викликає занепокоєння мешканців. Окрім традиційних проблем (побутові відходи, стихійні звалища), опитування 2025 року підсвітило проблему якості води. Громада підтримує впровадження енергоефективних заходів та сортування сміття.

В межах міста розташований паспортизований полігон твердих побутових відходів призначений для захоронення промислових та твердих побутових відходів (IV клас небезпеки) зі ступенем токсичності - мало небезпечні. Територія, що відведена під полігон складає - 2га і знаходиться на території Маловисківської міської ТГ, на південній межі території міста Мала Виска. Експлуатується з 1997 року, С33 500м до сельбищної зони витримується.

Дані щодо моніторингових досліджень ґрунтів населеного пункту відсутні. Потенційно забрудненими ділянками ґрунтів можна вважати ділянку полігону побутові відходи. Збором та вивезенням побутові відходи займається КП «Мала Виска Водоканал», згідно довідки якого, по підприємству обсяги збирання та вивезення твердих побутових відходів за період останніх років 2017 – 2019 рр, у середньому за рік, склали 3679,7 куб.м (963,8 тонн). Використання водних ресурсів. Централізований збір та вивезення відходів із інших населених пунктів громади не організовано. Звалища промислових відходів в межах території громади відсутні. Несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів населенням у посадках, вільних від забудови місцях, переважно в балках, є характерним для території громади. Щорічно виділяються кошти та КП «Мала Виска МКП» проводиться ліквідація несанкціонованих місць із збору відходів (сміттєзвалища).

Несанкціоновані місця із збору відходів (сміттєзвалища) є серйозним джерелом забруднення і повітряного, і водного середовища та як наслідок несуть загрозу здоров'ю людей
<http://epl.org.ua/human-posts/styhijni-zvalyshha-shkoda-zdorov-yu-i-dovkillyu-ta-rekomendatsiyi/>.

Для населених пунктів громади обсяг відходів від життєдіяльності осіб спрогнозовано згідно вимог ДБН Б.2.2-12:2019, із розрахунку 300 кг/особу в рік, спираючись на існуючу кількість мешканців. Згідно експертних досліджень, виконаних проектом DESPRO у 2011 -2019 роках , висловлено припущення щодо морфологічного складу відходів наведено в таблиці нижче.

Порівнюючи розрахунковий показник генерації відходів населенням м. Мала Виска та середнім показником кількості відходів, що генерується містом, можна зробити висновок, що місто генерує обсяг відходів нижній розрахункових нормативних показників.

Таблиця 2.7

Розрахункові показники утворення відходів в розрізі населених пунктів громади

Населений пункт	Органічні відходи (харчові, рослинні), т/рік	Папір, картон, т/рік	Метал, т/рік	Полімер на упаковку, т/рік	Скло, т/рік	Небезпечні відходи, т/рік	Інше, т/рік	Усього, т/рік

м.Мала Виска	850.69	158.27	29.68	217.62	178.05	138.48	530.2	2102.99
с-ще Заповідне	15.54	2.89	0.54	3.98	3.25	2.53	9.69	38.42
с.Краснопілка	28.95	5.39	1.01	7.41	6.06	4.71	18.05	71.58
с-ще Вишневе	19.22	3.58	0.67	4.92	4.02	3.13	11.98	47.52
с.Паліївка	76.44	14.22	2.67	19.56	16	12.44	47.64	188.97
с.Веселе	2.31	0.43	0.08	0.59	0.48	0.38	1.44	5.71
с.Первомайсь ке	29.72	5.53	1.04	7.6	6.22	4.84	18.53	73.48
с.Олександрів ка	46.72	8.69	1.63	11.95	9.78	7.61	29.12	115.5
с.Новомиколаї вка	2.56	0.48	0.09	0.66	0.54	0.42	1.6	6.35
с.Тарасівка	3.07	0.57	0.11	0.79	0.64	0.5	1.92	7.6
с.Лозуватка	56.29	10.47	1.96	14.4	11.78	9.16	35.08	139.14
с.Димене	12.21	2.27	0.43	3.12	2.56	1.99	7.61	30.19
с.Мануйлівка	51.67	9.61	1.8	13.22	10.82	8.41	32.21	127.74
с.Лутківка	16.91	3.15	0.59	4.33	3.54	2.75	10.54	41.81
с.Миролюбівк а	50.65	9.42	1.77	12.96	10.6	8.25	31.57	125.22
с.Червона Поляна	3.5	0.65	0.12	0.9	0.73	0.57	2.18	8.65

Нижче наведено дані щодо поводження з відходами в громаді згідно з Звітом про поводження з твердими побутовими відходами за 2022 рік (Форма № 1-побутові відходи).

Таблиця 2.8

Збирання та перевезення твердих побутових відходів (побутові відходи)

[illegible]

Метали (чорні, кольорові)														
Скло (склотара, скlobій)														
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)														
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання (харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)														
Електричне та електронне обладнання														
Небезпечні компоненти														
Інші														
Всього	3757.9	1163.7	3757.9	1163.7									3757.9	1163.7

Таблиця 2.9

Захоронення твердих побутових відходів (побутові відходи) на полігонах (звалищах)

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які захоронюються на об'єктах поводження з побутові відходи	Обсяги захоронення на полігоні (звалищі) – всього		у тому числі:			
			від початку експлуатації полігону (звалища)		за звітний період	
	м³	т	м³	т	м³	т
А	1	2	3	4	5	6
Змішані побутові відходи	3757.9	1163.7			3757.9	1163.7
Великогабаритні побутові відходи						
Неперероблюваний залишок (несортований, некомпостований, піролізний, золошлаковий тощо)						
Відходи зеленого господарства						
Вуличний змет						
Будівельні відходи						
Промислові відходи 3 класу небезпеки						
Промислові відходи 4 класу небезпеки						
Інші						
Всього	3757.9	1163.7			3757.9	1163.7

Наразі ситуація вимагає комплексного підходу, що включає організацію збору побутових відходів, просвітницьку роботу з населенням, удосконалення існуючої інфраструктури та контроль за дотриманням правил управління відходами. Зауважимо, що згідно ЗУ “Про управління відходами” забороняється несанкціоноване скидання і розміщення відходів, у тому числі побутових, у підземних горизонтах, на території міст та інших населених пунктів, на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях, що може створювати небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини. Захоронення відходів у надрах допускається у виняткових випадках за результатами спеціальних досліджень з дотриманням норм і правил, передбачених законодавством України. Згідно ЗУ “Про управління відходами” особи винні у порушенні у сфері управління відходами несуть відповідальність.

Згідно ЗУ “Про управління відходами” територіальні громади є власниками відходів, переданих їх утворювачами або попередніми власниками до систем управління побутовими відходами. Якщо власник відходів не встановлений, передача відходів до суб'єкта господарювання у сфері управління відходами та усунення негативних наслідків, спричинених відходами, здійснюється за рахунок державного або місцевого бюджету. Збирання, перевезення та/або оброблення відходів, власник яких не встановлений, виявлених у межах населених пунктів - організовують органи місцевого самоврядування.

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами визначені статтею 26 ЗУ “Про управління відходами”.

2.16. TOWS аналіз⁸

Таблиця 2.13

Внутрішні фактори. Слабкі сторони (W)	Зовнішні фактори. Можливості (O)	Зовнішні фактори. Загрози (T)
Погіршена демографічна ситуація Старіння населення Відсутність місць для проведення дозвілля жителів громади. Відсутність централізованого водовідведення та низька якість води в шахтних колодязях Частина доріг потребує ремонту (включаючи пішохідну інфраструктуру) Недостатній рівень безпеки у навчальних закладах (немає належно облаштованих сховищ); Низька енергоефективність будівель; Обмежені можливості для фінансування ремонтних робіт об'єктів соціальної інфраструктури (школи, медзаклади, будинки культури та спортивних об'єктів); Відсутність сучасної системи утилізації та переробки відходів; Недостатні можливості для соціалізації ВПО, ветеранів та молодих спеціалістів; Низький рівень медичних послуг (обмежений доступ до спеціалізованих лікарів, нестача медичних працівників у громаді відповідно реформи); Низький рівень системної підтримки малого бізнесу та стартапів; Обмежений ринок праці та низький рівень заробітних плат. Відсутня промислова галузь. Стагнація переробної сільськогосподарської галузі Недостатній рівень розвитку у сфері надання побутових послуг. Низький рівень розвитку житлово-комунальної сфери: відсутність централізованого водопостачання, системи водовідведення, незадовільний стан каналізаційних та очисних споруд; Наявність несанкціонованих місць збирання відходів Відсутність системи збору та вивезення відходів. Зростання обсягів утворення побутових відходів Відсутність актуальної містобудівної документації. Зниження біорозмаїття та низький відсоток природоохоронних земель, відсутність облікованих пам'яток ІКС, Не розвинена сфера рекреації та туризму	Використання природних ресурсів як основи для залучення інвесторів Участь у державних регіональних освітніх програмах Розвиток міжмуниципального співробітництва; Продовження процесів інтеграції з Європейським Союзом та фінансування проєктів розвитку; Напрямок на органічне с/г Програми підтримки фермерства та розвиток крафтового виробництва; Залучення інвесторів з метою створення нових робочих місць і стимулювання розвитку місцевого виробництва; Підвищення попиту на послуги зеленого туризму. Інтеграція до європейського та світового співтовариства Державна підтримка комунальної інфраструктури Розвиток альтернативної енергетики;	Військова агресія з боку росії; Кліматичні зміни; Проблема із водними ресурсами та небезпека зараження водонесних горизонтів токсичними речовинами, що виділяються внаслідок необережного поводження з відходами та промислової діяльності. Недостатність питної води, виснаження водонесних горизонтів внаслідок неефективної господарської діяльності та змін клімату; Посилення ерозії ґрунтів; Втрата родючості ґрунтів через інтенсивну сільськогосподарську діяльність; Збільшення обсягу забруднення ґрунту та водних об'єктів мінеральними добривами; Руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС; Відтік чоловічого населення у зв'язку з мобілізацією та висока еміграція молоді за кордон та в інші регіони України Скорочення народжуваності та загальне старіння населення. Реорганізація закладів освіти, скорочення їх кількості Пониження рівня ґрунтових вод та пересихання водних об'єктів, що загрожує водопостачанню громади; Забруднення навколишнього середовища, включаючи повітря, підприємствами сусідніх громад; Демографічна криза, що включає природне скорочення населення, старіння громади та зниження народжуваності; Зростання частки вразливих категорій населення (пенсіонери, ВПО, люди з інвалідністю тощо); Недостатня кількість робочих місць та зростання тіньового ринку праці; Потенційна техногенна загроза через знаходження території громади у зоні підвищеного радіологічного впливу (близькість підприємства Новокосятинівська шахта ДП «Схід ГЗК») - видобування уранової руди. Посилення зміни клімату, що може негативно вплинути на аграрний сектор;

⁸ Виконано розробниками звіту на основі аналізу ДДП та інших наявних даних

Внутрішні фактори. Сильні сторони (S) Сприятливе географічне розташування громади, зручне дорожнє сполучення. Наявність резерву для інвестицій (промислового розвитку, створення нових виробництв; релокації бізнесів тощо, розвиток альтернативних видів економічної діяльності - туризму та масової рекреації Наявність трудових ресурсів. Достатньо чисте довкілля. Наявність водних природних ресурсів, рекреаційних зон. Потенціал для розвитку зеленого туризму. Наявність родючих сільськогосподарських земель. Потужність аграрного сектору та наявність родючих земель. Наявність успішного досвід впровадження відновлюваних джерел енергії (сонячна енергетика). Людський капітал Спокійна безпекова ситуація (віддаленість від зони активних бойових дій, криміногенна ситуація) Висока інституційна спроможність органів місцевого самоврядування, досвід співпраці з міжнародними програмами (DOBRE, U-LEAD) та участі в проєктній діяльності Активне громадянське суспільство, волонтерський рух. Розвинена мережа надання адміністративних послуг (ЦНАП) та соціального захисту Наявність туристичного потенціалу - унікальних історичних (Маєток Кудашевих, авіаційна спадщина) та природних об'єктів.	WO "Міні-Максі" Стратегія, що підсилює слабкі сторони за допомогою переваг, які дають можливості Впровадження системи містобудівного кадастру, просторової аналітики для управління територіями та моніторингу довкілля, що зокрема дасть можливість ефективно управляти відходами. Залучення фінансування за державними та міждержавними програмами для розвитку інфраструктури, зеленого туризму, органічного землеробства, відновлення довкілля. Впровадження індикаторів цілей сталого розвитку в управління.	WT "Міні-Міні" Стратегія, що мінімізує слабкі сторони та уникає загроз Впровадження роздільного збору відходів, стратегії Zero waste. Заповідання території, зменшення споживання вод. Відмова від споживання викопного палива, Пропаганда здорового способу життя, Розробка та впровадження стратегії адаптації до змін клімату в громаді.
--	--	--

2.17. Основні екологічні проблеми, наявні на території громади

Основні екологічні проблеми в громаді, виявлені в процесі здійснення СЕО узагальнено в таблиці нижче з точки зору їх “прив’язки” до конкретних природних компонентів - повітря, ґрунтів, поверхневих і ґрунтових вод, видів і біотопів, які зазнають негативного впливу.

Серед основних екологічних проблем, які можна виділити наступні:

- наявність несанкціонованих сміттєзвалищ;
- відсутність паспортизації та належного обліку зелених насаджень та водних об’єктів;
- відсутність об’єктів ПЗФ;
- втрати ресурсів: виснаження, забруднення та деградація ґрунтів, дисбаланс у землекористуванні та суцільна розораність земель тощо);
- ерозія, змивання родючого шару, забруднення та, в цілому, деградація ґрунтів;
- відсутність достовірної інформації про кількість викидів, джерела таких викидів, діючі дозволи на викиди від стаціонарних джерел забруднення в громаді;
- відсутність системи локального моніторингу довкілля.

Зазначені чинники і прямо чи опосередковано викликатимуть найбільшу кількість екологічних проблем, зокрема через формування якості атмосферного повітря, ґрунтів, поверхневих, ґрунтових та підземних вод від точкових та дифузних джерел, внаслідок чого ймовірно може погіршуватись стан здоров’я населення громади.

Інформацію про ймовірні впливи, яких можуть зазнавати компоненти довкілля в межах громади систематизовано у наведеній нижче таблиці 2.14 із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця 2.14

Екологічні проблеми	Компоненти, що зазнають впливу						
	Атмосферне повітря	Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води	Ґрунт	Види і біотопи	Образи ландшафту
Низька якість питної води через незадовільний технічний стан /відсутність водопровідних споруд і мереж		+	+	+			
Відсутність культури економії та бережливого ставлення до води		+	+	+			
Замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах		+	+			+	+
Забруднення стічними водами сільськогосподарського виробництва, комунального господарства водних об'єктів		+	+		+	+	
Зростання обсягів побутових відходів та невідповідність утворюваним об'ємам існуючих методів їх знешкодження. Наявність та утворення нових стихійних місць накопичення відходів. Відсутність налагодженої системи роздільного збору та переробки сміття	+	+	+	+	+	+	+
Високий ступінь розораності земель і посилення ерозійних процесів тощо.	+	+	+	+	+	+	+
Викиди від стаціонарних (підприємства) та пересувних (автотранспорт) джерел забруднення. Відсутність точної інформації щодо об'ємів викидів.	+	+	+	+	+		
Низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку	+	+	+	+	+	+	+

Малий відсоток об'єктів ПЗФ, недостатність інформування населення щодо необхідності заповідання на території громади					+	+	+
Відсутність обліку пам'яток ІКС							+
дорожньо-транспортна мережа	+	+	+	+	+	+	+
Новокосянтинівська шахта ДП «СхідГЗК», розташована поруч із громадою	+	+	+	+	+		

2.18. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

Клімат і обіг парникових газів

Згідно Регіональної доповіді на території Кіровоградської області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України. Протягом декількох останніх років кліматичні зміни проявляються особливо відчутно, зокрема це аномально теплі та малосніжні зими, а влітку посуха. Кліматичні зміни проявляються також через пилові бурі, які утворюються внаслідок вітрової ерозії ґрунту на розораних після збору врожаю полях. Посухи спричиняють обміління річок та ставків, зниження рівня води у колодязях.

Серед наслідків зміни клімату на території області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов.

У Маловисківській громаді, як у всій Україні, спостерігається потепління, яке переважно проявляється у змінах (часто екстремальних) звичного середовища проживання та погіршення якості природних ресурсів, важливих для існування людини. Локальні прояви потепління – зміна характеру та розподілу опадів протягом року, втрата оселищ та/або зникнення видів флори та фауни, підвищення загрози розповсюдження інфекційних хвороб та ін.

Збереження існуючого стану використання території Маловисківської міської об'єднаної територіальної громади призводить до загроз для екологічного стану, в тому числі через сільське господарство. Забудова, особливо торгові центри у поєднанні із парковками разом із зменшенням площ зелених насаджень створює умови для формування теплових островів, які є загрозою для здоров'я людини через “теплові” стреси.

Зміна клімату - це найбільший виклик, з яким стикається людство за всю історію. Водночас, це і можливість побудувати кращий світ, без нерівності й насилля. Оскільки корені цих проблем, в тому числі і впливу людини на клімат, лежать в існуючій економічній системі, орієнтованій на постійний ріст споживання.

Тому відвернення кліматичної загрози не можливе без злагодженої співпраці усіх країн і, зрештою, усіх людей заради спільного блага. Найбільш характерними проявами змін клімату є аномальна спека влітку, зміщення сезонів, підвищена кількість опадів, з якою не справляється зливової каналізація в населених пунктах.

Суттєво покращило б ситуацію скорочення викидів парникових газів та поступовий перехід до споживання чистої енергії, тобто енергії вітру, сонця, води та землі (геотермальна енергія). Це відновні джерела енергії (ВДЕ) планети, генерація енергії від відновлюваних джерел не супроводжується значними викидами небезпечних газів на відміну від викопного палива та атому.

Атмосферне повітря.

Регіональні доповіді та Екологічні паспорти Кіровоградської області не містять інформації про джерела впливу на стан атмосферного повітря за останні роки, зважаючи на військовий стан. Тому прослідкувати тенденцію зміни на території області після 2022 року наразі є неможливим. Зважаючи на надані відомості від громади (рис.2.8), а саме зростання викидів забруднюючих речовин у 2023 році, прогнозується подальше забруднення атмосферного повітря у громаді від транспортних засобів, промислових підприємств та підприємств теплоенергетики (газові котельні), що розташовані в житловій зоні та мають застаріле обладнання і не оснащені газо пило очисними спорудами.

Оскільки основним видом діяльності навколо Маловисківської громади є с/г господарство, то однією з найбільш шкідливих практик є оранка земель: ґрунти

розораних непокритих рослинністю полів протягом посушливих періодів перетворюються на порох, забруднений залишками мінеральних добрив та ЗЗР. Цей порох може підійматися в повітря вітром, спричиняючи токсичні пилові бурі, що можуть переноситися вітром на суттєві відстані [<https://www.dossier.org.ua/news/yak-silskogospodarski-praktiki-vplivayut-na-dovkill-ya-ta-socialnyi-rozvitok/>]

У зв'язку зі збільшенням обсягів виробництва, старінням технологій та обладнання, пошкодженням покриття автомобільних доріг та старіння транспортних засобів передбачається систематичне збільшення шкідливих викидів в атмосферне повітря. Основними забруднювачами повітря є транспорт та с/г підприємства.

Стан дорожнього покриття в громаді є переважно незадовільним згідно даних ДДП, що має безпосередній вплив на збільшення кількості шкідливих викидів від автомобілів. У зв'язку із збільшенням кількості автотранспорту та значним відсотком старих автомобілів можливо спрогнозувати збільшення викидів від пересувних джерел. Від транспорту потрапляють в природне середовище значні маси пилу, сажі, відпрацьованих газів, мастил, важких металів та інших речовин. Потребує постійного спостереження потенційний вплив на повітря зі сторони стаціонарних та пересувних джерел. Детальний прогноз впливу забруднення атмосфери на здоров'я населення можливий лише після отримання даних польових досліджень та локальних статистичних даних на рівні населених пунктів, а також детальної інформації про місце розташування підприємств, їх характеристику та розміри СЗЗ в громаді та на прилеглих до неї територіях.

Істотних змін в стані здоров'я населення не передбачається, але можливе незначне систематичне збільшення негативного впливу на здоров'я людей, тваринний і рослинний світ через накопичення викидів. Детальний прогноз впливу забруднення атмосфери на здоров'я населення можливий лише після отримання даних польових досліджень та локальних статистичних даних на рівні населених пунктів, а також детальної інформації про місце розташування підприємств, їх характеристику та розміри СЗЗ в громаді та на прилеглих до неї територіях.

Потребує постійного спостереження потенційний вплив на повітря зі сторони Новокостянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК», яка розташована поруч із громадою та на відстані 10 км від м. Мала Виска. Згідно Регіональної доповідь про стан довкілля протягом 2021 року здійснювався виробничий контроль за викидами від організованих джерел відповідно до вимог дозволів на викиди забруднюючих речовин. За результатами виробничого контролю перевищень встановлених нормативів викидів організованими джерелами не зафіксовано. Здійснювався контроль якості повітря на промисловому майданчику та на межі санітарно-захисної зони.

Водні ресурси

Регіональні доповіді та Екологічні паспорти Кіровоградської області не містять інформації про джерела впливу на стан водних ресурсів за останні роки, зважаючи на військовий стан. Тому прослідкувати тенденцію зміни на території області починаючи з 2022 року є неможливим. Враховуючи попередні дані, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через інтенсивне сільське господарство та відсутність централізованих систем очистки господарсько-побутових та дощових вод у частині населених пунктів громади, а також незадовільний їх технічний стан в частині населених пунктів. Також у зв'язку із змінами клімату прогнозується поступове зменшення водності річок басейну

через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення річок регіону. Це призведе до ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.

Враховуючи існуючу динаміку, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через інтенсивне сільське господарство та відсутність централізованих систем очистки господарсько-побутових та дощових вод у частині населених пунктів громади, а також незадовільний їх технічний стан в частині населених пунктів. Також у зв'язку із змінами клімату прогнозується поступове зменшення водності річок басейну через недостатню кількість опадів, які є основним джерелом наповнення річок регіону. Це призведе до ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.

Через відсутність вуличної дощової та господарської систем каналізації, а також розвиток сільськогосподарського комплексу, порушення режимів використання ПЗС прогнозується подальше забруднення водойм зазначеними вище чинниками. Більш точний прогноз зміни стану водойм можливий лише після проведення відповідних польових досліджень.

Існує загроза руйнування екосистем внаслідок неефективної господарської діяльності, порушення режимів використання ПЗС річок та інших водних об'єктів.

В залежності від діяльності та її обсягів від рослинництва можливе забруднення води через: використання добрив, накопичення та обробка гною, посилення ерозійних процесів розораних земель – призводять до забруднення води сполуками фосфору й нітрогену та евтрофікації природних водойм, до змін у водних екосистемах; використання засобів захисту рослин (ЗЗР) може призвести до забруднення поверхневих та підземних вод та серйозно вплинути на водні екосистеми.

Потребує постійного спостереження стан поверхневих водних ресурсів, у які здійснюється скид шахтних вод після очищення із Новокостянтинівської шахти ДП «Схід ГЗК» Зауважимо, яка розташована поруч із громадою та на відстані 10 км від м. Мала Виска. Згідно даних за 2021 рік внаслідок скиду підвищення вмісту радіоактивних компонентів у поверхневих водах не відбувається. У всіх населених пунктах у воді джерел господарсько-питного водопостачання активність урану природного не перевищує рівні дії для природних радіонуклідів, визначених нормативами НРБУ-97.

Земельні ресурси та ґрунти

Землекористування в громаді супроводжується високим рівнем розорюваності схилівих земель, розширенням посівних площ просапних культур, нехтуванням науково обґрунтованими ґрунтозахисними сівозмінами, впровадженню індустріальних технологій вирощування сільськогосподарських культур, що викликає відчутне зменшення площ, зайнятих природними рослинними угрупованнями (луками, лісами, болотами) при одночасному збільшенні питомої ваги освоєних сільськогосподарських угідь, насамперед ріллі. Застосування великих доз добрив може погіршити якість продукції, ґрунтових вод, що зумовлює забруднення близьких річок і водойм. Використання мінеральних добрив дало змогу певною мірою підвищити врожайність культур, однак подальше збільшення їх доз уже не сприятиме її зростанню, що буде пов'язано із зменшенням запасів гумусу в ґрунті. Особливо небезпечне неправильне або надмірне використання пестицидів. Причому деяка їх частина трансформується, тобто виникають нові токсичні речовини (вторинна токсикація). Нераціональне використання земельних ресурсів може призводити до зменшення площі ділянок із природною рослинністю або повне заміщення природної рослинності (лісових і лучних біотопів на агроугіддя), фрагментація природних оселищ і як результат –

втрата біорізноманіття території, замулення та деградація малих річок, зростання ерозійної небезпеки та деградація ґрунтового покриву, що виражається у погіршенні властивостей ґрунтів, зокрема – у руйнуванні їхньої структури, ущільненні, втраті гумусу та низки важливих для живлення рослин макро- та мікроелементів, їхньому забрудненню⁹.

Враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ, водних об'єктів, лісів, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність. Приватизація таких територій, без попередньої оцінки їх екосистемних послуг, призведе до зменшення біорізноманіття, фінансового збіднення громади, обмеження можливостей для соціального та економічного розвитку. Зауважимо, що згідно відкритих даних¹⁰ частина територій ПЗФ вже перебуває у приватній власності.

Окрім того, підприємства тваринництва, розташовані на території громади, можуть виступати забрудниками ґрунтів, підземних та поверхневих вод через гній та послід, які утворюються внаслідок функціонування промислових тваринницьких ферм, які можуть вноситися неконтрольовано фермерами на поля¹¹; через потрапляння гноївки у довкілля через розгерметизацію лагун, змив, перевищення лімітів наповнення лагун тощо.

Частина земельних ресурсів підпадає під антропогенний тиск від гірничо-видобувної промисловості, оскільки територія громади знаходиться біля Новокосянтинівської шахти ДП «Схід ГЗК», яка займається видобуванням уранової руди.

Відходи

Однією з найгостріших екологічних проблем в Кіровоградській області є поводження з відходами.

У разі, якщо питання щодо ліквідації відходів, їх централізованого збору та вивезення, не буде вирішено, передбачається в тому числі, поява нових несанкціонованих сміттєзвалищ (несанкціонованих місць збирання відходів), а це має загрозову тенденцію щодо забруднення ґрунтів і ґрунтових вод та повітря. Крім того, через високу температуру гниття стихійні сміттєзвалища можуть займатися, в результаті чого в повітря викидається велика кількість забруднюючих речовин. Несанкціоновані сміттєзвалища є середовищем для розмноження комах та гризунів, які є збудниками та переносниками різних інфекційних захворювань, таких як лептоспіроз, сказ, енцефаліт, чума та ін.¹²

Передбачається можливе збільшення в обсягах побутових відходів, що генеруються населенням громади, та в той же час, у зв'язку із технологічним розвитком можлива зміна структури відходів, зі збільшенням частки токсичних відходів будівництва та електронних компонентів, що містять токсичні речовини.

Передбачається збільшення кумулятивного впливу побутових відходів, пов'язаного із ростом території стихійних сміттєзвалищ, утворення нових сміттєзвалищ, накопиченням шкідливих сполук в ґрунті, зараженні ґрунтових вод. Відсутність контролю за вмістом відходів, що стихійно утилізуються може стати причиною техногенних катастроф. У зв'язку із прогнозованими змінами клімату і підвищенням температури, можливі викиди органічних речовин із підприємств та

⁹ <https://ecoaction.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/doslidzhennia-kontsentracii-full.pdf>

¹⁰ <https://kadastr.live>

¹¹ http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

¹² <http://epl.org.ua/human-posts/styhijni-zvalyshha-shkoda-zdorov-yu-i-dovkillyu-ta-rekomendatsiyi/>

міграція сполук азоту та фосфору з орних земель, можуть спричинити евтрофікацію водойм, замори риби та руйнацію екосистем річок.

На території громади розташовані тваринницькі господарства (згідно даних Стратегії розвитку громади¹³), де утворюються побічні продукти тваринного походження (докладні відомості про діяльність таких підприємств не надано). Такі відходи повинні утилізуватися згідно вимог діючого законодавства, в тому числі ЗУ «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», в протилежному випадку можливе забруднення поверхневих, підземних вод та ґрунтів¹⁴.

Доцільно звернути увагу на полігон твердих побутових відходів та забезпечити приведення його до задовільного стану.

Детальніший прогноз змін стану довкілля можливий за умови проведення польових досліджень зазначених об'єктів негативного впливу та аналізу проб води, повітря та ґрунту. Вибір зразків для аналізу доцільно робити у зонах векторного впливу цих об'єктів.

Біорізноманіття, природоохоронні території

Природоохоронні території громади можуть зазнавати антропогенного тиску зі сторони населених пунктів, промислових підприємств, несвідомого ставлення до навколишнього середовища зі сторони населення тощо. Також відсоток % територій природно-заповідного фонду в громаді є низьким. Низький рівень інформованості населення щодо розташування таких територій та їх статусу, умов використання може нести загрозу завдання шкоди таким територіям через недбале відношення громадян.

Враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для територій ПЗФ та територій, що збереглися в природному або близькому до такого стані, наприклад водоохоронних зон, пов'язані із передачею таких територій у приватну власність.

Зростання ризиків для біорізноманіття також обумовлює відсутність в громаді розробленої програми створення об'єктів ПЗФ та схеми локальної екомережі.

Також, існують тенденції деградації екосистем внаслідок дуже високого відсотку антропогенної перетвореності території, а враховуючи сільськогосподарське спрямування регіону - негативні впливи на території, важливі для збереження біорізноманіття будуть тривати. Можлива загроза для біорізноманіття через несталі практики сільськогосподарського виробництва пов'язані зі значним зменшенням видового різноманіття, що зумовлено перетворенням природних середовищ на території для виробництва продуктів харчування, а також забрудненням довкілля. Оранка земель і монокультурне вирощування можуть сприяти втраті середовища існування тварин і рослин, фрагментації ландшафтів.

Історико-культурні об'єкти

Аналіз кількісного та якісного стану об'єктів культурної спадщини повинен базуватися на точних даних про їх місце розташування та специфіку використання їх у екскурсійній та туристичній діяльності, а також даних про дотримання охоронного статусу таких пам'яток/перспективних до охорони об'єктів ІКС

¹³

https://www.mviskarada.gov.ua/files/Soc_ekonomichniy_rozvitok/Zatverdgenya_strategiy_na_2017_2015.pdf

¹⁴ http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/vidhody_tvarynnztva.pdf

громади/району/області тощо. Відсутність точної та релевантної інформації на даний момент може призводити до їх втрати та/або пошкодження, в тому числі зі сторони населення через непоінформованість про статус таких об'єктів та їх цінність.

Стан здоров'я мешканців

За умови збереження існуючого ситуації значного збільшення впливу негативних факторів на стан здоров'я мешканців не передбачається. У зв'язку з кумулятивними впливами промислової діяльності, автомобільних викидів, недостатнім очищенням стічних вод, неякісної питної води, нераціонального поводження із відходами, в тому числі ріст кількості несанкціонованих сміттєзвалищ, можливе накопичення шкідливих сполук в ґрунті, зараження ґрунтових вод, поверхневих вод, повітря, що матиме систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Кумулятивні впливи, через стан компонентів довкілля матимуть систематичний негативний вплив на здоров'я, зумовлюючи збільшення частоти хронічних захворювань.

Варто звернути увагу, що потребує ретельного аналізу причин значних перевищень показників захворюваності (розділ 2) по Маловисківській громаді відносно середньобласних рівнів (організація мед допомоги, профілактична робота, вплив соціальних факторів і т.і.). Рекомендовано зробити акцент на профілактичну складову діяльності медичної галузі громади (поглиблене вивчення стану здоров'я населення громади із з'ясуванням причин, що впливають на ріст тих чи інших видів захворювань).

Підвищення ступеня забруднення об'єктів навколишнього середовища обумовлює формування підвищеного ризику розвитку випадків інших захворювань. Згідно з даними Є.І. Гончарук (1997 г.), із забрудненням навколишнього середовища пов'язано близько 20% всіх випадків захворювань і 60% неправильного фізичного розвитку, а також більше половини випадків смерті. Поряд зі складною екологічною ситуацією, яка є причиною не тільки прямого екологічного збитку, пов'язаного із забрудненням і деградацією навколишнього середовища, але і веде до соціально-екологічних втрат, в зв'язку зі шкідливим впливом чинників навколишнього середовища на стан здоров'я населення, серед яких, негативний вплив на рівень і тенденції надають і несприятливі умови праці. На стан здоров'я населення впливають численні фактори, основними з яких є: - обсяги, структура, якість і стандарти споживання; - стан навколишнього середовища і умови праці; - позитивні і негативні процеси, що протікають в суспільстві і природному середовищі; - ефективність функціонування системи охорони здоров'я. За оцінкою фахівців США, перераховані фактори здійснюють на здоров'ї людини різний вплив: - спосіб життя - 51,2%; - навколишнє середовище - 19,9%; - спадковість - 20,4%; - рівень охорони здоров'я - 8,5%
<http://eia.menr.gov.ua/uploads/documents/1973/reports/5f6bf990c22ee99b735ee84e3f3f608f.pdf>. Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

Детальний прогноз стану здоров'я населення можливий лише після отримання локальних статистичних даних на рівні населеного пункту, геопросторових даних щодо розміщення виробництва, СЗЗ, розсіювання викидів, місць проживання та кількості населення.

3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Маловисківська ТГ межує: з північної — з Новомиргородською міською територіальною громадою; із заходу - зі Смолинською селищною територіальною громадою, зі сходу — з Мар'янівською сільською територіальною громадою; з півдня — зі Злинською селищною територіальною громадою.

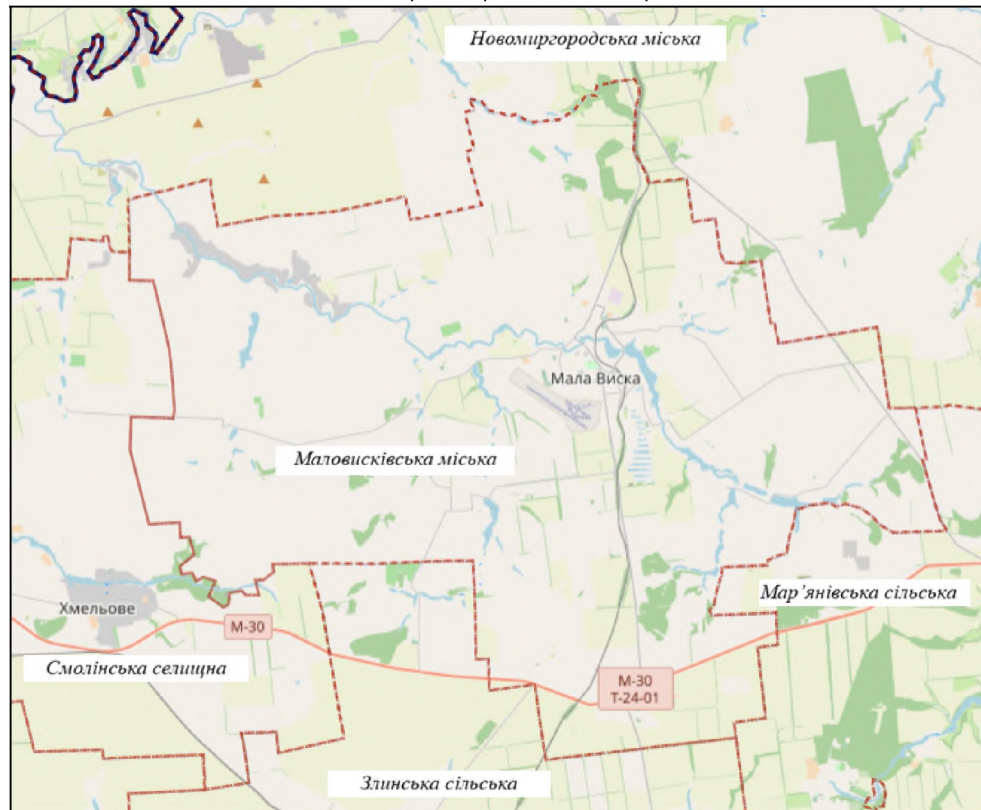

рис. 3.1. Локалізація Маловисківської ТГ (дані Публічної кадастрової карти)

Маловисківська громада, відповідно до отриманих даних та інформації з відкритих джерел, має ряд проблем у сфері:

- управління побутовими відходами,
- водопостачання та каналізування населених пунктів (подекуди застарілі системи та обладнання / подекуди їх відсутність),
- дорожньої та транспортної інфраструктури,
- землекористування (дисбаланс у землекористуванні та високий рівень розораності земель),
- забруднень від транспортної сфери та промислової діяльності, розташованій на сусідніх територіях.
- видобування корисних копалин (уранової руди): територія громади знаходиться у зоні підвищеного радіологічного впливу (близькість підприємства Новокостянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК»)

Інформацію про впливи, яких можуть зазнавати як власне територія громади, так і прилеглі території сусідніх громад зі сторони Маловисківської громади, систематизовано у наведеній нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Таблиця. 3.1
 Компоненти, що зазнають негативного впливу

Чинники негативного впливу	Компоненти довкілля , що зазнають негативного впливу									
	Атмосферне повітря	Клімат	Води			Ґрунти і надра	Флора, фауна та біорізноманіття	Образ ландшафту		Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини
			Поверхневі води	Ґрунтові води	Підземні води			ландшафт	природні території та об'єкти	
зі сторони нежитлових будівель (комунальна інфраструктура котельні, теплові мережі медична, освітня, спортивна та культурна інфраструктура та фонди): 1. Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель. 2. Реконструкції, ремонти системи водопостачання та каналізування	ймовірно під час активних робіт з будівництва чи реконструкції - АМ, П	-	ДВ	ДВ	-	-	фрагментація	-		
зі сторони житлової забудови: 1. Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель.	ймовірно під час активних відновлювальних робіт - АМ	формування теплових островів, С,П	ДВ	ДВ	-	-	фрагментація	-		
зі сторони підприємств та виробничих потужностей: 1. Сприяння діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини	АМ, АЗ, П	-	ДВ, скидання неочищених стічних вод	ДВ, стоки/інфільтрація	ДВ, стоки/інфільтрація	ДВ,М	-	візуальний вплив	АМ, погіршення стану здоров'я через забруднення атмосферного повітря	

2. близькість підприємства Новокостянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК»									
зі сторони вулично-дорожньої мережі, автомобільних доріг - шум, викиди хімічних речовин та ПММ: 1. Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок.	АМ, АЗ, П	П	ДВ, Р	ДВ, стоки/інфільтрація	-	-	-	візуальний вплив	АМ, АЗ, погіршення стану здоров'я через забруднення атмосферного повітря, погіршення психічного стану через звукове навантаження
зі сторони відходів: 1. стихійні смітники	АМ, П	Т	ДВ	інфільтрація ДВ, Р	інфільтрація ДВ, Р	ДВ	ДВ	ЕЗ, зниження якості ландшафту через поширення неприємних запахів, візуальний вплив	АМ, ДВ, перенесення шкідливих речовин із несанкціонованих сміттєзвалищ
Території с/г призначення: 1. Недбале землекористування, виснаження ґрунтів, деградація 2. Забруднення хімікатами	-	Т	ДВ	ДВ, Р	-	Р	-	-	АМ, перенесення пилу з полів
ДВ - дощові води, АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки), АЗ - Атмосфера (звукове навантаження), Е - електромагнітне випромінювання, П - емісія парникових газів, /С - світлове забруднення ЕЗ - естетичне забруднення (зниження естетичного сприйняття і оцінки ландшафту) Т - теплове забруднення, М-механічне забруднення /Р - прямий механічний вплив (наприклад, для водних об'єктів - руйнування, замулення, дренавання водоносних горизонтів)									

Примітка до таблиці 3.1. **Синім** кольором зазначено прямі наслідки впливу, **Пурпуровим** - вторинні, кумулятивні та синергічні.

Отже, територія громади та прилеглі до меж громади території можуть, з огляду на існуючий стан та у разі затвердження ДДП, зазнавати впливу на навколишнє середовище зі сторони сільськогосподарської та іншої виробничої діяльності, транспортного сектору. Тиск може посилюватися також внаслідок дисбалансу лісових та інших зелених насаджень в структурі земельного фонду тощо. Рішення ДДП не несуть критичних впливів на компонент довкілля, навпаки, в ДДП закладаються заходи, що зменшуватимуть негативні впливи від діяльності і навіть посиляться тенденції до покращення ситуації.

Негативний вплив стосується практично всіх компонентів довкілля: атмосферне повітря, води, ґрунти, образ ландшафту. Основними каналами передачі зазначеного впливу є: дощові води та пряме забруднення атмосферного повітря. Доцільно зауважити, що аналогічні проблеми (фактори впливу) характерні й для сусідніх із Маловисківською громадою територій.

Актуальна кількісна інформація про стан довкілля на територіях, які ймовірно зазнають впливу, відсутня.

4 ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДДП, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

За даними Замовника екологічний стан Маловисківської громади формується під впливом комплексу природних та антропогенних чинників, які взаємодіють між собою та створюють сукупний ефект для довкілля.

Актуальний стан навколишнього середовища в громаді описано у розділі 2 цього Звіту. Відомості про характер ведення комунального та сільського господарства на території громади, зокрема рівень розораності території, характер водопостачання та водовідведення, обумовлюють прямі та опосередковані негативні впливи на компоненти довкілля (див. табл. 3.1) та створюють ймовірні ризики для здоров'я населення.

Територія громади знаходиться у зоні підвищеного радіологічного впливу (близькість підприємства Новокостянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК») - видобування уранової руди.

Водойми знаходяться здебільшого в незадовільному санітарно-екологічному стані, місцями засмічені, зарослі водоростями, заболочені. Технічний стан практично всіх каналізаційних очисних споруд потребує їх модернізації або реконструкції. Стан водних ресурсів громади залежить від сільськогосподарського використання земель, якості ґрунтів, дотримання технологій агрогосподарювання. Висока розораність територій підсилює ризик змиву поживних речовин у водойми, що може спричиняти евтрофікацію та погіршення якості води. Ці процеси ймовірно відбуваються разом із збідненістю ґрунтів на азот, їх виснаженням. Також зношеність каналізаційних та водопровідних мереж та/або їх відсутність, може стати причиною забруднення джерел децентралізованого водопостачання, та спровокувати спалах захворюваності серед місцевого населення. Так само причиною забруднення джерел водопостачання можуть стати сполуки азоту, потрапляючи у джерела водопостачання з поверхневим та внутрішньогрунтовим стоком. Забруднення сполуками азоту також виявляється у поверхневих та ґрунтових водах при інтенсивному внесенні азотних добрив на сільськогосподарські угіддя. Перевищення у воді вмісту нітратів обумовлює ризики для здоров'я населення, при її споживанні.

Загальні тенденції у бік потепління та посушливості клімату території, разом із подекуди погіршенням стану атмосферного повітря у громаді, що зумовлюється транспортним навантаженням, нераціональним аграрним виробництвом та, наразі, впливом воєнних дій, посилюють дію антропогенних навантажень. Прояви зневоднення території негативно впливають на відновлення рослинного покриву та посилення процесів дигресії ландшафтів. В цілому, поєднання процесів посилення ерозії ґрунтів, зниження біопродуктивності екосистем формує довгострокові ризики для сільського господарства. Обстріли територій і пов'язані з ними пожежі на полях та в лісових масивах призводять до викидів продуктів горіння, які взаємодіють із загальними забруднювачами повітря та погіршують санітарно-гігієнічну ситуацію. Це, у свою чергу, підвищує ризики для здоров'я населення, особливо з боку захворювань дихальної та серцево-судинної систем.

Сфера управління відходами залишається однією з найвразливіших. Відсутність сучасної системи сортування та переробки відходів у поєднанні з

наявністю стихійних звалищ призводить до забруднення ґрунтів, вод і атмосферного повітря. Взаємодія цього чинника з іншими – зокрема деградацією ґрунтів і низьким рівнем екологічної свідомості населення – поглиблює екологічні ризики.

На території громади занадто низький показник наявності територій та об'єктів ПЗФ – 5 територій. Проте на території громади є цінні з точки зору природоохорони, зокрема водоохоронні зони, що зазнають тиску зі сторони факторів, які перелічені в розділі 2 цього Звіту. Також, враховуючи зміни законодавства, пов'язані із адміністративною реформою та переходом до громад повноважень із управління земельними ресурсами, є доцільним вказати ризики для цінних з точки зору охорони біорізноманіття або водних об'єктів територій. Ризики пов'язані із передачею таких територій у приватну власність. В ЗУ "Про ПЗФ" визначається, що на землях природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Надалі наведемо відомості про можливий тиск на природоохоронні території зі сторони рішень ДДП. Така оцінка впливу є достатньо узагальненою та потребує уточнень на основі/із залученням до оцінювання геопросторових даних про територію громади (схеми території громади), тобто з урахуванням просторової прив'язки об'єктів, які ймовірно можуть чинити тиск по відношенню до природоохоронних територій. Також варто враховувати, що в Стратегії завдання визначені узагальнено та на подальших етапах при їх деталізації через конкретні заходи, впливу від цих заходів на природоохоронні території має бути уточненим.

В загальному, рішення документу державного планування не несуть прямої шкоди цінним, з точки зору природоохорони, територіям. Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій і в цілому для територій громади (компонентів довкілля) можуть мати місце під час ведення будівельних (ремонтних) робіт. Окремі того, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за встановленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД").

Питання впливу на заповідні території регулюється в тому числі ЗУ "Про ПЗФ", де визначається, що на землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням. До того ж навколо об'єктів ПЗФ, можуть встановлюватися охоронні зони, в межах яких не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон. Ймовірним негативним

впливам можуть піддаватися поверхневі та підземні водні ресурси території громади при реалізації завдань які стосуються будівництва та / або реконструкцій каналізації чи водопровідної мережі громади у разі аварійних ситуацій в тому числі. Отже, прийняття рішення щодо будівництва, яке матиме вплив на природоохоронні території та оцінка таких ризиків має відбуватися згідно вимог чинного законодавства за встановленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки (ЗУ "Про СЕО", оцінки впливу на довкілля (ЗУ "Про ОВД").

Питання використання та впливу на ліси регулюється зокрема Лісовим Кодексом. Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковою, в тому числі для об'єктів, віднесених до першої та другої категорій видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, а також для діяльності, яка впливатиме на ПЗФ. Зокрема, у першу групу входять усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду. До другої групи входить сільське господарство, лісівництво та водне господарство; сільськогосподарське та лісгосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; інтенсивна аквакультура на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик. Частково екологічні проблеми, ризики для здоров'я та благополуччя населення, що стосуються рішень ДДП і які є ймовірними внаслідок їх впровадження, можна узагальнити в таблиці (табл. 4.1). Наявність рішення ДДП у таблиці не означає, що воно обов'язково спричинить негативний вплив. Таблиця визначає екологічні проблеми та ризики, які потребують уваги під час деталізації, проектування, вибору місць реалізації, технологічних рішень і подальших дозвільних процедур.

Таблиця 4.1.
Основні екологічні проблеми і ризики впливу на здоров'я населення які стосуються провадження рішень ДДП

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків, що пов'язуються із провадженням рішень ДДП	Просторова прив'язка (територія/об'єкт)	Процеси та окремі рішення які закладені в ДДП і які ймовірно стимулюватимуть появу проблеми/ризiku	Цілі та завдання Стратегії в межах яких можуть виникати негативні екологічні наслідки
Забруднення атмосферного повітря	збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел, забруднення від стаціонарних джерел (промисловість, Новокосянтинівська шахта ДП «СхідГЗК», розташовано поруч із громадою),	вулиці, ділянки виробничого призначення/сільськостоварські території, дороги, населені пункти: локальні впливи під час реконструкцій,	передбачені реконструкції та ремонт вулично-дорожньої, комунальної інфраструктури, а також будівництво та реконструкцію комунальних закладів, реконструкції та оновлення елементів систем тепло, водопостачання.	2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу: Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок. 3.1.2 Термомодернізація

	забруднення від будівництва та реконструкцій низька якість транспортної інфраструктури	будівництва, ремонтів		будівель закладів освіти.
Забруднення ґрунтів	забруднення ґрунтів хімічними та органічними сполуками внаслідок провадження господарської (сільськогосподарська сфера) діяльності, деградація ґрунтів внаслідок нерационального використання земельних ресурсів (значний відсоток розораності), посилення ерозії, механічне забруднення тощо	агроугіддя під суцільною ріллею забруднення придорожніх ділянок	подальший розвиток с/г діяльності не орієнтованої на раціональне ставлення (оранки на схилах, надмірна кількість добрив, знеліснення та інше)	3.1.2 Термомодернізація будівель закладів освіти. 2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення. 2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини.
Стан земельних ресурсів/надр	нерациональне використання земельних ділянок, порушення експлуатації, підтоплення та інші ймовірні негативні процеси від природокористування тощо	агроугіддя під суцільною ріллею; відкриті землі, землі відведені під забудову чи інше природокористування	збудова, промисловість, дороги, с/г призначення виведення земель та переведення в інші категорії	2.2.4 Створення умов для релокації бізнесу та залучення інвестицій. 2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні бренди). 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення. 2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини.
Поводження з відходами	зростання обсягів побутових відходів утворення нових стихійних сміттєзвалищ відсутність затвердженого місцевого плану управління відходами	Сельбищні території, придорожні території	розвиток виробництва, с/г, житлове та комунальне господарство, розвиток рекреації	1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій). 1.3.5. Розвиток та модернізація мережі енергозаспокоєного вуличного освітлення. 2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних

				агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини. 2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні бренди). 4.1.2 Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму. 4.2.2. Включення об'єктів культурної спадщини до туристичних маршрутів області. 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення.
Забруднення поверхневих / підземних водних об'єктів	скиди поверхневого стоку без очистки, відсутність систем очищення, каналізування, недбале водокористування в цілому, поверхневий стік з агроугідь: надмірне використання добрив та гербіцидів тощо низька якість питної води через незадовільний технічний стан водопровідних споруд і мереж, значна їх зношеність, недостатність замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах	Сельбищні території, агроугіддя, водні об'єкти та прибережні території	поганий стан системи дощової каналізації, аварії системи водопостачання та водовідведення, сільське не органічне землеробство, виробнича сфера (порушення технологічних процесів під час експлуатації), порушення водоохоронних смуг тощо	2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних підприємств, що працюють на базі місцевої сировини. 5.1.1 Водопостачання та водовідведення: Відновлення та реконструкція систем 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення. 3.1.2 Термомодернізація будівель закладів освіти. 2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу
Вплив на біорізноманіття, лісові насадження	Скорочення площ зелених насаджень, низька чисельність територій ПЗФ та інших природоохоронних об'єктів	Локальні ділянки в межах сельбищної, рекреаційної, транспортної та виробничої зони	стримування озеленення, забудова, техногенізація, порушення законодавчих норм в процедурах переведення земель з категорії в категорію	2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних підприємств, що працюють на базі місцевої сировини. 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг

				місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення. 1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій). 2.2.4 Створення умов для релокації бізнесу та залучення інвестицій.
Тиск на території та об'єкти, що потенційно можуть бути віднесені до категорій ПЗФ та Смарагдової мережі	низький показник наявності природоохоронних територій	ПЗФ, водоохоронні та інші охоронні зони	порушення процедури переведення земель з категорії в категорію, порушення процедури створення та формування містобудівної документації, відсутність ДДП та МД	2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини. 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення. 1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій). 2.2.4 Створення умов для релокації бізнесу та залучення інвестицій.
Вплив на здоров'я населення	Забруднення атмосферного повітря, переважно викидами забруднюючих речовин від автотранспорту, забруднення ґрунтів, водних об'єктів тощо	Сельбищні території, дорожньо-транспортна мережа	Рух автотранспорту, діяльність промислових об'єктів, господарська та комунальна діяльність	3.1.2 Термомодернізація будівель закладів освіти. 2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДДП, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДДП

Основні міжнародні та національні зобов'язання

Питання збереження і відтворення якості навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів в Україні на урядовому рівні

декларуються як пріоритетні. Відповідні положення та вимоги захисту навколишнього середовища закріплені у земельному, водному, лісовому законодавстві, законодавстві про надра, про охорону атмосферного повітря, про охорону і використання рослинного і тваринного світу та в інших спеціальних законодавчих документах.

Серед найважливіших слід виділити [Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»](#), [Закон України «Про Основні засади \(стратегію\) державної екологічної політики України на період до 2030 року»](#), [Закон України «Про засади державної регіональної політики»](#).

На міжнародному рівні зобов'язання з охорони довкілля визначені у рамках [Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом](#) (глава 6). Україна приєдналася до глобального процесу забезпечення сталого розвитку в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у вересні 2015 року, підсумковим документом Саміту «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» було затверджено *17 Цілей Сталого Розвитку та 169 завдань, серед яких також цілі екологічного спрямування*: чиста вода і належні санітарні умови, доступна і чиста енергія, пом'якшення наслідків зміни клімату, захист та відновлення екосистем. Вимоги із дотримання екологічних вимог визначені також у ряді міжнародних угод, які ратифіковані в Україні, зокрема, Європейська ландшафтна конвенція^[7], Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі та інші.

Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до [Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті](#), котрий ратифіковано Законом України від 01.07.2015 № 562-VIII;

положень статті 363 Глави 6 «Навколишнє середовище» і Додатку XXX до [Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони](#), ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII, в т.ч. Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище;

[Закону України «Про Основні засади \(стратегію\) державної екологічної політики України на період до 2030 року»](#) від 28.02.2019 2697-VIII, зокрема, забезпечення мети державної екологічної політики – досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України задля забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем, а також основних засадам державної екологічної політики;

Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 25 вересня 2015 р. № 70/1 [«Перетворення нашого світу: Порядок денний розвитку у галузі сталого розвитку на період до 2030 року»](#);

[Рамкової конвенції ООН про зміну клімату](#), ратифікованої Законом України від 29 жовтня 1996 р. № 435/96-ВР;

Паризької угоди, ратифікованої Законом України від 14 липня 2016 р. № 1469-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/go/1469-19>);

[Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020»](#), схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, з метою впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі;

[Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»](#), котрим визначено Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року орієнтирами для розроблення проектів прогнозних і програмних документів, проектів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України;

[Закон України «Про основи містобудування»](#) зобов'язує суб'єктів містобудівної діяльності при розробці та реалізації містобудівної документації дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення соціально, економічно і екологічно збалансованого розвитку, а також екологічної безпеки територій (стаття 19)[9]. Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів. Пріоритетні напрямки і вимоги і критерії екологічної безпеки визначені у [Постанові Верховної Ради України «Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»](#)

Проект розроблено з урахуванням зобов'язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі, пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, зокрема:

[Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»](#) від 20.03.2018 2354-VIII, який регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування;

[Стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 року](#), а також [Закону України «Про приєднання України до Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці](#) від 4 липня 2002 року № 61-IV;

[Концепції боротьби з деградацією земель та опустелюванням](#), схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1024-р;

[Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням](#), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 271-р;

[Закону України «Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття»](#) від 29.11.1994 № 257/94-ВР

[Нагойського протоколу](#) регулювання доступу до генетичних ресурсів і спільного використання на справедливій і рівній основі вигод від їх застосування до Конвенції про біологічну різноманітність від 29.10.2010;

[Концепції Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки](#), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 675-р;

[Закону України «Про участь України в Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів»](#) від 29 жовтня 1996 р. № 437/96-ВР;

[Закону України «Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі»](#) від 29.10.1996 № 436/96-ВР;

[Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки](#), затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695;

[Енергетичної стратегії України на період до 2050 року](#), [Концепції](#) реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель у частині збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, [Концепції](#) реалізації державної політики у сфері теплопостачання, [Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року](#), [Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року](#), [Національного плану з енергетики та клімату \(НПЕК\) на період до 2030 року](#) та інших програмних документів у сферах забезпечення енергетичної ефективності, енергетики (у тому числі відновлюваної), економіки, сталого розвитку.

[Національним планом](#) дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р;

[рішенням Координаційної ради з питань боротьби](#) з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі – НРД3) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах» (до 2020 року передбачалося досягнення стабільного рівня органічного вуглецю (гумусу) у ґрунтах сільськогосподарських угідь не нижче за базову лінію станом на 2010 рік (3,14 % в середньому по Україні, у т.ч. у розрізі зон: Полісся – 2,24 %; Лісостеп – 3,19 %; Степ – 3,40 %), а до 2030 року – планується збільшення не менше ніж на 0,1 %), а також допоміжних заходів щодо досягнення НРД3 за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення еколого-меліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ»;

[Стратегією зрошення та дренажу](#) в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

[Національним планом управління відходами до 2033 року](#), затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р;

[Планом заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу](#) в Україні на період до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

[Національною економічною](#) стратегією, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища території громади рекомендовано виконати ряд планувальних заходів. Комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління.

Запропонований проект враховує низку зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на різних організаційно-управлінських рівнях

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки та реалізації ДДП є:

— Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті

(Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);

- Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
- Конвенція ООН з біологічного різноманіття;
- Рамкова конвенція про зміну клімату;
- Паризька кліматична угода;
- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Закон України N 436/96-ВР (436/96-ВР) від 29.10.96;
- Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»):
 - Водний кодекс України;
 - Лісовий кодекс України;
 - Земельний кодекс України;
 - Кодекс України про надра;
 - Закон України «Про природно-заповідний фонд»;
 - Закон України «Про охорону культурної спадщини»;
 - Закон України «Про охорону археологічної спадщини»;
 - Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
 - Закон України «Про управління відходами»;
 - Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;
 - Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
 - Закон України «Про екологічний аудит»;
 - Закон України «Про рослинний світ»;
 - Закон України «Про тваринний світ»;
- Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- Закон «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Постанова Кабінету Міністрів України Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;
- Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 – 2024 роках;
- Водна стратегія України на період до 2050 року та план її реалізації у 2022 – 2024 роках;
- ДБН Б.1.1-13:2012 "Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях" ;
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів зі змінами;
- ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- Розпорядження КМУ від 07.12.2016 № 932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».
- Розпорядження КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.
- Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695);

- Закон України "Про ратифікацію Паризької угоди" від 14.07.2016 № 1469-VIII;
- Національний план управління відходами до 2033 року та План заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025-2033 роки затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1353-р
- Закон України Про систему громадського здоров'я (№ 3302-IX від 09.08.2023)

Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються **Законом України «Про управління відходами»** та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері поводження з відходами визначаються ЗУ «Про управління відходами».

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так **Законом України «Про інвестиційну діяльність»** (№ 1560-XII від 18.09.1991) встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених **Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»** (№ 2059-VIII від 23.05.2017).

Регіональні зобов'язання представлено зокрема, [Стратегією розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки](#) та обласними програмами відновлення, охорони та моніторингу довкілля, управління відходами. Згідно статті 15 [Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища"](#) місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища на своїй території і в межах своєї компетенції: а) забезпечують реалізацію екологічної політики України, екологічних прав громадян; б) дають згоду на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом; в) затверджують з урахуванням екологічних вимог проекти планів будови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів; г) видають (переоформлюють, видають дублікати, анулюють) дозволи на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом; д) затверджують місцеві екологічні програми; е) організовують вивчення навколишнього природного середовища; є) створюють і визначають статус резервних, в тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших заходів щодо охорони навколишнього природного середовища; з) забезпечують інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем; и) організують роботу по ліквідації екологічних наслідків аварій, залучають до цих робіт підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян; і) приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні; ї) здійснюють контроль за додержанням законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Шляхи врахування зобов'язань,

встановлених зазначеними програмами, регулюються законодавством України та деталізовані заходами відповідних програм.

Нижче наведено відомості про основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду. Аналіз відповідності напрямів розвитку, зазначених у Стратегії та Плані, зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаним із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення.

*Для оцінки відповідності пріоритетів розвитку проєкту і природоохоронних зобов'язань, у тому числі пов'язаних із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення застосовано шкалу:

- ++ цілі/завдання добре узгоджені;
- + цілі/завдання принципово узгоджені, проте існує потреба в тіснішому зв'язку на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;
- o цілі/завдання взаємо нейтральні;
- цілі/завдання не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей;
- цілі/завдання принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей.

Таблиця 5.1.

*Основні програми щодо охорони навколишнього природного середовища та
можливі зобов'язання що ними покладаються на громаду*

Зобов'язання	Стратегічні цілі проєкту ДДП				
	1. Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.	2. Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць.	3. Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.	Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.	Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного урядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію
Міжнародні зобов'язання					
Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони	o	o	o	o	o
Резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 25 вересня 2015 року 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року»	++	++	++	++	++
Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті і Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті	++	++	++	++	++

Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля	++	++	++	++	++
Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів	++	0	0	+	0
Конвенція про охорону біологічного різноманіття	++	0	0	+	0
Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі	++	0	0	+	0
Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин	++	0	0	+	0
Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів	++	0	0	+	0
Конвенція ООН про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці	++	0	0	0	0
Рамкова конвенція ООН про зміну клімату	++	0	+	+	0
Паризька угода	++	0	0	0	0
Європейська ландшафтна конвенція	++	0	0	+	0
Конвенція про охорону архітектурної спадщини Європи	0	0	0	++	0
Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини	0	0	0	++	0
Національне законодавство у сфері охорони довкілля					
Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»	++	0	0	++	0
Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	++	+	0	++	0
Закон України «Про засади державної регіональної політики»	++	++	++	++	++

Закон України «Про охорону атмосферного повітря»	++	0	0	++	0
Закон України «Про природно-заповідний фонд України»	++	0	0	++	0
Закон України «Про рослинний світ»	++	0	0	++	0
Закон України «Про тваринний світ»	++	0	0	++	0
Закон України «Про екологічну мережу України»	++	0	0	++	0
Закон України «Про охорону земель»	++	0	0	++	0
Кодекси України: Лісовий кодекс України, Водний кодекс України, Земельний кодекс України	++	0	0	++	0
Постанова Кабінет Міністрів України Про Концепцію збереження біологічного різноманіття України, Концепція Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки	++	0	0	++	0
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки»	++	++	++	++	++
Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»	++	++	++	++	++
Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року,	++	0	0	++	0
Концепція боротьби з деградацією земель та опустелюванням, Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням	++	0	0	0	0
ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ управління лісами України до 2035 року	++	0	0	0	0
ВОДНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ на період до 2050 року	++	0	0	0	0
Національний план управління відходами до 2033 року і план заходів на 2025–2033 роки	++	0	0	0	0

Закон України Про систему громадського здоров'я	++	0	++	0	0
Регіональні природоохоронні ДДП					
Стратегія регіонального розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки	++	++	++	++	++
Обласна комплексна програма з розвитку автомобільних доріг та безпеки дорожнього руху у Кіровоградській області на 2018-2022 роки <i>Продовжено дію на період воєнного стану (розпорядження ОВА від 18.01.2023 року № 27-р)</i>	++	0	0	++	++
Обласна програма розвитку туризму у Кіровоградській області на 2022-2027 роки	0	++	0	++	0
Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки для зони "Кіровоградська"	++	++	++	0	0
Програма економічного і соціального розвитку Кіровоградської області на 2026 рік	++	++	++	++	++
Місцева Програма розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2026 роки	++	++	0	++	0
Місцева КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА розвитку культури, краєзнавства та туризму у Маловисківській територіальній громаді на 2024-2026рр.	0	0	0	++	0

Процедура ОВД

Цілі та завдання Стратегії реалізуються через здійснення конкретних заходів, що внесені до Плану. Серед цих заходів можуть бути такі, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Серед завдань і заходів Стратегії і Плану є такі, що потребуватимуть ретельного аналізу та оцінки впливу на довкілля. Зокрема, це завдання в межах завдань цілі 5 (5.1.1 Водопостачання та водовідведення; Відновлення та реконструкція систем (включення до Плану публічних інвестицій); впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків (потужність не менше 300 м³/добу); забезпечення водопостачання системами доочистки питної води; забезпечення комунального підприємства спецтехнікою; 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення), цілі 2 (2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини; 2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні бренди), цілі 1 (1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану; 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів; 1.1.6. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (очистка річок, ставків); 1.1.7. Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання; 1.1.9. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полезахисних лісосмуг; 1.1.10. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади; 1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади; 1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій). Для заходів в межах зазначених напрямів ймовірно може бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля або необхідність такої процедури має бути уточнена на подальших етапах проектування.

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Маловисківською громадою було внесено заяву до реєстру СЕО, опубліковано на офіційному сайті громади та у публічних місцях громади.

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку

Результати громадського обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку та консультацій з органами державної влади відображено у відповідних довідках та оприлюднено в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до **Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації** (розміщено на сайті Міндовкілля: <https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/>) в процесі аналізу ймовірних наслідків, їх тривалості та інтенсивності може виникати невизначеність. Критеріями, за якими можна, в процесі здійснення СЕО, вимірювати рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками, слід розуміти як такі ймовірні значні негативні наслідки, які:

1) можуть спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої екологічної вимоги або вимоги щодо охорони здоров'я правового/ нормативного характеру, якщо не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків;

2) можуть призвести до недотримання цілей державної екологічної політики, програм чи планів або державної політики в цілому, програм чи планів у сфері охорони здоров'я;

3) можуть спричинити втрату одного чи кількох компонентів екосистеми, що загрожуватиме виживанню виду, який постійно або періодично (наприклад, мігрує) знаходиться на території, яку охоплює ДДП, якщо не будуть вжиті заходи з пом'якшення наслідків;

4) можуть завдати шкоди якості чи кількості природних чи культурних ресурсів, що призведе до впливу на здоров'я людей на території, яку охоплює ДДП, чи за її межами, або пошкодити існуючу інфраструктуру (у тому числі інфраструктуру культурної спадщини), якщо в цих випадках не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків;

5) інші наслідки впровадження ДДП, які на думку громадськості або органів виконавчої влади (наприклад, в результаті консультацій) матимуть серйозний вплив на природне середовище, здоров'я населення, соціальне середовище або культурну спадщину, у тому числі на доступ до неї.

Визначити, чи може впровадження ДДП спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої юридичної вимоги, можна шляхом оцінки наслідків впровадження ДДП щодо відповідних нормативних вимог, що також розглядається в таких документах:

- Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті (Київ, 2003), Додаток 3 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text)

- Ресурсний посібник для підтримки застосування Протоколу ЄЕК ООН зі стратегічної екологічної оцінки, ISSN 1020-4563, ЄЕК ООН (<https://unece.org/environment-policy/publications/resource-manual-support-application-sea-protocol>), с. 55-57

- Додатку III Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації (<https://mepr.gov.ua/nakaz-mindovkillya-705-vid-18-10-2023/>).

Стратегія розвитку та План реалізації Стратегії Маловисківської громади визначає основні напрями та їх заходи на підтримку тих напрямів розвитку громади на зазначений період. Перелік заходів, що визначені в ДДП на даному етапі проектування та узагальнено мають просторову прив'язку до території громади, їх детальних

характеристик, даних щодо етапів та термінів їх реалізації. Тому оцінка наслідків виконання завдань, передбачених ДДП і викладена нижче є узагальненою та має уточнюватися на подальших етапах проектування, в тому числі після визначення конкретних результатів виконання запланованих заходів закладених ДДП.

6.1. Атмосферне повітря

Стратегія та План передбачають заходи з *Відновлення покриття доріг місцевого значення; проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок; Термомодернізації закладів освіти; комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель; Проведення капітальних ремонтів, заходів з енергоефективності та реконструкції або будівництво очисних споруд.* Через узагальненість таких заходів оцінити такий вплив не можливо на даному етапі їх проектування. Такий вплив повинен бути уточнений на подальших етапах проектування/реалізації цих заходів. Проте слід враховувати, що на етапі будівництва модернізації, капітальному ремонті об'єктів, забезпечення їх енергетичної ефективності, модернізації а також під час відновлення та будівництва доріг та дорожньої (вуличної) інфраструктури може чинитися тимчасовий вплив на якість повітря, який хоч і є негативним, але короткостроковим. Серед іншого тимчасовий негативний вплив на повітря під час будівельних робіт можливий через викиди пилу внаслідок дій із сипучими матеріалами (земляні роботи, навантаження тощо); викиди пилу з поверхонь, на яких рухається обладнання, необхідне для будівництва; викиди продуктів спалювання викопного палива з двигунів машин, транспортних засобів, що використовуються для перевезення працівників, транспортування матеріалів та інших двигунів, що працюють на викопному паливі (наприклад, дизельні генератори). Потрібно врахувати, що під час їх виконання можуть бути присутні такі фактори шкідливого впливу на навколишнє середовища: використання атмосферного кисню та викидання продуктів повного згоряння CO₂, H₂O; теплові викиди; шум; шкідливі викиди в атмосферу. Ефективними способами зменшення таких шкідливих викидів на повітряне середовище є: очищення палива та окислювача від складових, що можуть утворювати шкідливі речовини; стримування утворення шкідливих речовин; випалювання шкідливих речовин; очищення димових газів від шкідливих речовин, що утворилися під час спалювання палива¹⁵. Зазначений вплив припиниться як тільки будуть завершені будівельні роботи.

В той же час, при реалізації таких заходів як: озеленення громади (*Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів).* Забезпечення екологічної рівноваги), очевидно матиме місце позитивний вплив на атмосферне повітря.

Також передбачається в довготривалій перспективі зниження тиску на якість атмосферного повітря, внаслідок завдань щодо *Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій), Впровадження системи енергоменеджменту та регулярного енергоаудиту в бюджетних установах та ведення обліку енергоспоживання та аналізу динаміки Впровадження системи моніторингу споживання ресурсів комунальними установами)* тощо. Такі завдання та заходи, передбачені Стратегією і Планом, матимуть, хоча й опосередкований, проте позитивний вплив, адже проведення аудиту дозволить визначити шляхи скорочення енергоспоживання.

Зведену інформацію щодо впливу заходів ДДП на стан атмосферного повітря наведено у таблиці 6.1.

¹⁵ <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/73-1.pdf>

Таблиця 6.1.
 Відомості про основні впливи
 на стан атмосферного повітря від реалізації заходів ДДП

Заходи ДДП внаслідок яких очікуються впливи на атмосферне повітря/ стани приземної атмосфери	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межами (для забезпечення мобільності трудових ресурсів): - Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок.	запилення повітря, шумове, вібраційне забруднення, - ці впливи можуть виникати під час будівництва та інтенсивних робіт по реконструкції чи відновлення	впливи на атмосферне повітря відчутно знизяться після введення в експлуатацію даних рішень ДДП. ймовірні впливи від забудови та штучних поверхонь у формі світлового та теплового забруднення (виникнення ефектів теплових островів); шумове, вібраційне, а також ймовірні прояви теплового забруднення внаслідок наявності штучних поверхонь	при введенні в експлуатацію рішень ДДП (теплове, світлове, шумове забруднення) ці впливи нівелюватимуться еко орієнтованими заходами закладеними під час проектування. Покращення стану здоров'я населення через зменшення травм.	-1/+1/+1
1.3.5. Розвиток та модернізація мережі енергозощаджувального вуличного освітлення.	Зменшення споживання енергії, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об'єктів			+1/+ 1/+1
1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів. 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ. 1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування. 1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.	Зменшення ризиків пило-газового забруднення атмосферного повітря, що виникають при складуванні сміття на полігонах та у несанкціонованих місцях складування відходів			+1/+1/+1
1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій).	запилення повітря, шумове, вібраційне забруднення, - ці впливи можуть виникати під час будівництва та інтенсивних робіт по реконструкції чи відновлення	Зменшення споживання енергії виробленої без залучення еко орієнтованих технологій, а отже зменшення викидів оксиду та діоксиду вуглецю при експлуатації енергоефективних об'єктів		-1/+ 1/+1

1.3.3 Впровадження системи енергоменеджменту та регулярного енергоаудиту в бюджетних установах. 1.3.4. Впровадження системи моніторингу споживання ресурсів комунальними установами.	Надходження даних по енергоефективності знижує ризики негативних наслідків та своєчасного реагування на погіршення якості	+1/+ 1/+1
1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади: - Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів)	Зменшення пило-газового забруднення атмосфери; зниження проявів глобального потепління	+1/+ 1/+1

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х - вплив наразі не можна визначити)

6.2 Клімат

Згідно рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування (лист-звернення від 03.03.2020 №26/1.4-3-5650, додаток 1) нижче в таблиці наведено узагальнену оцінку обігу парникових газів у громаді.

Таблиця 6.2.

Завдання стратегії	Оцінка впливу ²¹	Ознака
2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (для забезпечення мобільності трудових ресурсів): - Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок.	M-(Mt)	пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП пом'якшення, ймовірні одноразові великі викиди ПГ під час проведення окремих рішень ДДП
3.1.2 Термомодернізація будівель закладів освіти. 3.2.1 Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД та лікарні (капітальні ремонти, енергоефективність, сучасне обладнання).	M-(Mt)	пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП пом'якшення, ймовірні одноразові великі викиди ПГ під час проведення окремих рішень ДДП
2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини. 2.1.2 Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агро спеціалізації громади (нішеві культури). 2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні бренди). 2.2.3. Стимулювання впровадження «зелених технологій» у виробництві.	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість

1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів. 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ. 1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування. 1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.	M-(Mt)	пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП пом'якшення, ймовірні одноразові великі викиди ПГ під час проведення окремих рішень ДДП
1.3.5. Розвиток та модернізація мережі енергозощаджувального вуличного освітлення.	M-	пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП
4.1.2 Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму (Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму): - Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення. - Підтримка створення приватних садиб сільського туризму (навчання власників, промоція).	НО	неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість
1.3.3 Впровадження системи енергоменеджменту та регулярного енергоаудиту в бюджетних установах. 1.3.4 Впровадження системи моніторингу споживання ресурсів комунальними установами.	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП
1.1.8. Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату. 1.1.9. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полезахисних лісосмуг. 1.1.10. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади	A+	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення рішень ДДП

Примітка. "М-" - пом'якшення, зменшення сумарного річного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "М+" - пом'якшення, збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП, "Mt" - пом'якшення, одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП, "A+" - адаптація, сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП, "A-" - адаптація, зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП; "НО"- неможливо оцінити через недостатність інформації або її узагальненість.

В ДДП передбачені заходи щодо розроблення інвестиційних проєктів впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій; впровадженню енергозберігаючих технологій; проведення заходів з енергозбереження, які, очевидно, зменшенню сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення

ДДП, але через їх узагальненість оцінити такий вплив на даному етапі проектування неможливо.

6.3 Водні ресурси

ДДП передбачає реалізацію заходів з *Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів в рамках завдання 1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади*, що очевидно матиме короткостроковий позитивний вплив на водні ресурси, адже зменшить ризики аварійних ситуацій. Завдання, які б мали прямий негативний вплив на водні ресурси не передбачаються, проте опосередковано ризики може нести плановане сприяння підприємству в рамках завдання 2.1.1 *Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини*.

В той же час, при реалізації таких заходів як: озеленення громади, відновлення водних об'єктів, моніторинг за дотриманням ПЗС та ін. - заходів *Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел; Вивільнення берегів водних об'єктів та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків; Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів)* в межах завдання 1.2.1. *Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади* сприятиме відновленню та покращенню ситуації в громаді в сфері сталого водокористування та збереження водних ресурсів.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.3.

Таблиця 6.3.
Відомості про основні впливи
на стан водних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Заходи ДДП внаслідок яких очікуються впливи на водні ресурси	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади: - Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків; реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів	Зниження ризиків через виникнення аварій на старих, зношених інженерних мережі та потрапляння у водні об'єкти неочищених стоків			+1/+1/х
2.1.1 Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини.	-	Потенційне збільшення тиску на водні об'єкти, зокрема збільшення водоспоживання та збільшення обсягу утворення стічних вод		0/х/х
1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління	Зменшення ризиків забруднення поверхневих та ґрунтових вод, що виникають при складуванні сміття на полігонах та у несанкціонованих місцях складування відходів			+1/+1/+1

відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів. 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ. 1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування. 1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.		
1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади: - Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел. - Вивільнення берегів водних об'єктів та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків. - Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів).	Проведення природоохоронних заходів знижує ризики деградації водних об'єктів	
		+1/x/x
4.1.2 Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму (Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму: - Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення.	-	Потенційне збільшення рекреаційного не регульованого тиску на водні об'єкти (забруднення, витокуванія прибережних територій, порушення екологічної рівноваги в екосистемах та інше.
		o/x/x

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x-вплив наразі не можна визначити)

6.4. Земельні ресурси

В громаді та області в цілому гостро стоїть питання розорення с/г земель, яке частково може бути вирішено в межах наступних заходів: *Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів), Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел, Вивільнення берегів водних об'єктів та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків, Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для збереження біорізноманіття в межах завдання 1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади .*

В той же час збільшення тиску на земельні ресурси громади можливе в рамках реалізації заходів в рамках завдань операційної цілі 2.1. *Розвиток агропромислового комплексу*. Також ризик для земельних ресурсів громади створює ймовірність передачі цінних, зокрема, потенційних з природоохоронної точки зору, земель, в тому числі водного фонду, для сільськогосподарського використання при здійсненні заходів із залучення інвесторів чи під релоковані бізнеси.

Рекомендується провести геоінформаційний аналіз території для раціоналізації системи природокористування та землекористування в цілому: допустимість с/г використання відповідно до специфіки рельєфу територій, наявності біологічного та ландшафтного різноманіття та інше. В тому числі, рекомендується створити карту ухилів на громаду для визначення територій, непридатних для оброблення згідно ЗУ "Про охорону" ст. 47, де визначено наступне: "забороняється розорювання схилів крутизною понад 7 градусів (крім ділянок для залуження, заліснення та здійснення ґрунтозахисних заходів). На схилах крутизною від 3 до 7 градусів обмежується розміщення просапних культур, чорного пару тощо".

Заходи, які б мали прямий негативний вплив на земельні ресурси не передбачаються. На подальших етапах проектування після конкретизації характеристики передбачуваних заходів можливі впливи мають бути уточнені.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.4.

Таблиця 6.4.
Відомості про основні впливи
на стан земельних ресурсів від реалізації завдань ДДП

Завдання (заходи) ДДП внаслідок яких очікуються впливи на земельні ресурси	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
2.1. Розвиток агропромислового комплексу	ймовірна інтенсифікація забруднення органічними та хімічними сполуками внаслідок порушень технологічних схем виробництва агропродукції в цілому	існує ризик акумуляції забруднюючих речовин та сполук внаслідок порушень технологічних процесів виробництва		х/х/х
2.2. Підтримка підприємництва та інвестицій	ризики, пов'язані з неефективним використанням земельних ресурсів / передачею цінних земель під забудову.			х/х/х
1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів. 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ.	Зменшення ризиків забруднення ґрунтів, що виникають при складуванні сміття на полігонах та у несанкціонованих місцях складування відходів			+1/+1/+1

1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування. 1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.			
1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади: - Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів). - Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади	Проведення природоохоронних заходів знижує ризик засмічення земель		+1/х/х
4.1.2 Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму (Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму): - Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, екостежки) для психологічного розвантаження населення. - Підтримка створення приватних садиб сільського туризму (навчання власників, промоція).	ймовірно покращення внаслідок впорядкувальних заходів прибережних територій	Потенційне збільшення рекреаційного не регульованого тиску на прибережні території (забруднення, витоптування, порушення екологічної рівноваги в екосистемах та інше.	+1/х/х

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)

6.5. Відходи

Найбільшого позитивного ефекту слід очікувати від заходів з *Розробки та затвердженню Місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області та національному законодавству* передбачених в межах завдань 1.1.1. *Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану; 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів; 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ; 1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування; 1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.* Проте при виконанні завдань даної цілі 1.1 *Покращення екологічного стану довкілля* слід враховувати, що згідно з частиною першою статті 40 Закону України «Про управління відходами», захоронення відходів здійснюється на полігонах, що відповідають вимогам законодавства та технологічне обладнання яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод; суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном, повинен мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів, а в разі захоронення небезпечних відходів – ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Під час проведення будівельних робіт (інженерних мереж, будівель, доріг тощо) основним негативним наслідком для довкілля є утворення будівельних відходів. Основними відходами, що створюватимуться під час будівельних робіт, будуть рештки старої цегли, бетону, деревини тощо. Фактичний обсяг таких відходів буде встановлено під час проектування відповідних об'єктів. Крім цього можливе утворення токсичних відходів ремонтних робіт - лакофарбових матеріалів, заповнювачів, тощо. Передача забруднення в навколишнє середовище можлива із дощовими водами, коли внаслідок

неналежного управління побутовим сміттям, воно змиватиметься на прилеглі території. Для попередження такої загрози під час реконструкції будівлі необхідно організувати роботи таким чином, аби уникнути складування будівельного сміття на проектній ділянці, дотримуватися діючих вимог законодавства тощо.

Варто зазначити, що виконання заходів із термомодернізації будівель може нести ризики для довкілля, оскільки після закінчення терміну експлуатації таких будівель або їх ремонту, в довгостроковій перспективі буде утворюватись значна кількість будівельних відходів. Тому для заходів із термомодернізації необхідно використовувати екологічно нейтральні або ж природного походження матеріали. Неправильна утилізація таких утеплювачів, як пінопласт (полістирол), пінополіуретан несе значну шкоду довкіллю через забруднення ґрунтів і ґрунтових вод.

Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.5.

Таблиця 6.5.

Відомості про основні впливи

на стан довкілля від реалізації завдань ДДП щодо управління відходами

Завдання ДДП внаслідок яких очікуються впливи на стан довкілля від відходів	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	короткострокові	середньострокові	довгострокові	
2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (для забезпечення мобільності трудових ресурсів): - Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок.	ймовірне формування обсягів відходів у вигляді будівельного сміття та побутових відходів; ймовірне механічне забруднення узбіччя доріг та транспортної інфраструктури			-1/0/0
3.1.2 Термомодернізація будівель закладів освіти. 3.2.1 Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД та лікарні (капітальні ремонти, енергоефективність, сучасне обладнання).	ймовірне формування обсягів відходів у вигляді будівельного сміття та побутових відходів; ймовірне механічне забруднення			-1/0/0
31.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів. 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ. 1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування.	Зменшення ризиків для довкілля, що виникають при складуванні сміття на полігонах			+2/+2/+2

1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.		
1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади:	Проведення природоохоронних заходів знижує засмічення територій	+1/х/х

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; х – вплив наразі не можна визначити)

6.6 Біорізноманіття

Стратегія та План загалом не передбачають реалізацію заходів, які можуть прямо негативно вплинути на флору і фауну громади, навпаки, реалізація окремих завдань, зокрема, 1.1.8. Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату, 1.1.6. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (очистка річок, ставків), 1.1.7. Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, 1.1.9. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полежахисних лісосмуг, 1.1.10. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади дозволить підвищити якість природного середовища через озеленення громади, дозволить підтримувати зелені зони у належному стані та матиме позитивний вплив на біорізноманіття. Проте при проведенні озеленення слід зважати на ризики, що виникають для біорізноманіття при висадці інтродукованих видів. Основним ризиком серед завдань Стратегії та заходів закладених у План для біорізноманіття є передача цінних територій з точки зору природоохорони, в тому числі водного фонду для сільськогосподарського використання та/або забудови. Для спрощення сприйняття наданої інформації, відомості про основні впливи, зведено у таблиці 6.6.

Таблиця 6.6.
Відомості про основні впливи на біорізноманіття від реалізації завдань ДДП

Завдання (заходи) ДДП внаслідок яких очікуються впливи на біорізноманіття	тривалість впливів			інтенсивність ймовірного впливу* (кс/сс/дс)
	коротко строкові	середньо строкові	довго строкові	
2.1. Розвиток агропромислового комплексу	ризики, пов'язані з неефективним використанням земельних ресурсів / передачею цінних земель під забудову/с.г./виробництва			х/х/х
1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів. 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ. 1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування. 1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.				

1.1.8. Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату.	Можливий ризик висадки інтродукованих видів, небезпечних для біорізноманіття регіону	x/x/x
2.1.2. Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агро спеціалізації громади (нішеві культури).	Можливий ризик культивування культур небезпечних / нехарактерних для біорізноманіття регіону	x/x/x
1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду: 1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади	Проведення природоохоронних заходів знижує засмічення територій, що очевидно матиме позитивний вплив на стан оселищ	+1/x/x
4.1.2. Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму (Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму): - Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, екостежки) для психологічного розвантаження населення. - Підтримка створення приватних садів сільського туризму (навчання власників, промоція).	ризик, пов'язаний з неефективним використанням земельних ресурсів / забруднення цінних земель або трансформація екосистем під впливом рекреаційної діяльності або масовості туризму	x/x/x

*інтенсивність ймовірного впливу: (від -2 до +2, де -2 - значний негативний вплив, -1 - негативний вплив, 0- вплив відсутній, +1 - позитивний вплив, +2 - значний позитивний вплив; x – вплив наразі не можна визначити)

Для збереження біорізноманіття рекомендується до заходів Стратегії включити розроблення та затвердження місцевої схеми формування екологічної мережі. Закон України "Про екологічну мережу України" в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення "розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень". Порядок розробки схеми екомережі визначається "Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604.

6.7. Природоохоронні території

На території громади низька кількість територій ПЗФ, Смарагдової мережі, екомережі тощо. Основним ризиком серед завдань Стратегії та заходів Плану є передача цінних потенційних для природоохорони земель, при реалізації завдань цілі 2.1. Розвиток агропромислового комплексу. Також, указом Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» визначено необхідність розроблення місцевої екомережі, зокрема п. 2 зазначеного Указу, місцевим органам виконавчої влади необхідно вжити у 2021 році заходів щодо розроблення та затвердження регіональних та місцевих схем формування екологічної мережі. Закон України "Про екологічну мережу України" в статті 11 визначає повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі, зокрема забезпечення "розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень". Порядок розробки схеми екомережі визначається "Методичними рекомендаціями щодо розроблення регіональних та місцевих схем екомережі, затверджені Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 13.11.2009 № 604. Проте, ДДП передбачає заходи в

напрямку покращення ситуації із охороною природи та ландшафтів та підтримки біорізноманіття, зокрема, *1.1.7. Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, 1.1.8. Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату, 1.1.9. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полезахисних лісосмуг, 1.1.10. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади.*

6.8. Здоров'я населення

Реалізація ДДП не передбачає заходів, які б несли пряму шкоду здоров'ю населення, з іншої сторони частина заходів направлена на покращення різних сфер, що в сукупності матиме прямий та опосередкований коротко- та середньостроковий позитивний вплив на здоров'я населення, зокрема це: *1.3.1. Забезпечення комунальних установ (лікарні, школи, адмінбудівлі) та підприємств засобами енергонебезпечності (генератори, системи накопичення енергії), 2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (для забезпечення мобільності трудових ресурсів), 3.2.1 Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД та лікарні (капітальні ремонти, енергоефективність, сучасне обладнання), 3.2.7. Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я, 3.2.8. Розвиток напрямків запобіжної медицини та програм забезпечення ліками вразливих верств населення.*

6.9. Історико-культурна спадщина

Стратегією та Планом в межах Стратегічної цілі 4. Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців передбачено завдання та заходи по обліку і збереженню об'єктів ІКС. Відомості про місце розташування (точну локацію), характеристику стану пам'яток історико-культурної спадщини, охоронних обмежень не надано. Важливо під час будівництва/реконструкцій/ремонтів нових/діючих об'єктів дотримуватися законодавства та встановлених обмежень для збереження історико-культурної спадщини.

6.10. Транскордонний вплив

Відсутній.

6.11. Результати розділу

Узагальнені результати оцінки за завданнями Стратегії та заходам Плану представлені в таблиці 6.7. Через узагальненість завдань та заходів Стратегії/Плану, відсутності їх просторової прив'язки оцінити характери та тривалість впливу завдань на даному етапі планування не можливо. При деталізації і визначенні конкретних завдань та заходів в межах цілей Стратегії та заходів Плану такі впливи та їх характер мають бути уточнені.

Таблиця 6.7.

Оперативні цілі/завдання та окремі заходи за ДДП		Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття та природоохоронні території	Здоров'я людей
2.1. Розвиток агропромислового комплексу	2.1.1. Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини.	o	?	?	IN / O / L	o	o	?
	2.1.2. Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агро спеціалізації громади (нішеві культури).	o	?	?	IN / O / L	o	?	?
2.2. Підтримка підприємництва та інвестицій	2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні бренди).	o	?	?	IN / O / L	?	o	?
	2.2.3. Стимулювання впровадження «зелених технологій» у виробництві.	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI
1.1. Покращення екологічного стану довкілля	1.1.6. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (очистка річок, ставків).	?	o	IN / ST / LO / SI	DI / MT / LO / SI	o	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI
	1.1.7. Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання.	DI / MT / LO / SI	o	IN / ST / LO / SI	DI / MT / LO / SI	o	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI
	захід: Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів). захід: Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для збереження біорізноманіття.	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI	o	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI
1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду	1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади.	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI	IN / ST / LO / SI	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI	DI / MT / LO / SI

2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу	2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (для забезпечення мобільності трудових ресурсів).	DI / O / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	DI / O / LO	o	DI / MT / LO / SI
5.1. Модернізація інфраструктури	5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення.	DI / O / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	DI / O / LO	o	DI / MT / LO / SI
1.1. Покращення екологічного стану довкілля	1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ.	DI / ST / LO / SI	?	IN / ST / LO / SI	DI / ST / LO / SI	DI / MT / LO / SI	o	IN / LT / LO / SI
	1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування.	o	o	o	?	DI / MT / LO / SI	?	o
	1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів.	o	o	o	?	DI / MT / LO / SI	?	o
	1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану.	IN / ST / LO / SI	DI / ST / LO / SI	DI / ST / LO / SI	?	DI / MT / LO / SI	?	DI / ST / LO / SI
	1.1.5. Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.	DI / ST / LO / SI	DI / ST / LO / SI	DI / ST / LO / SI	?	DI / MT / LO / SI	?	DI / ST / LO / SI
1.3. Енергоефективність та енергонезалежність	1.3.3. Впровадження системи енергоменеджменту та регулярного енергоаудиту в бюджетних установах.	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	o	o	o
	1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій).	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	o	o	o
	1.3.4. Впровадження системи моніторингу споживання ресурсів комунальними установами.	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	o	o	o
	1.3.5. Розвиток та модернізація мережі енергозаспокоєвального вуличного освітлення.	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	o	o	o
3.1. Якісна та безпечна освіта	3.1.2. Термомодернізація будівель закладів освіти.	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	o
3.2.	3.2.1. Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД та	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	IN / ST / LO / SI	o	o	o

Доступна медицина та здоров'я	лікарні (капітальні ремонти, енергоефективність, сучасне обладнання).							
4.1. Розвиток туристичних продуктів	4.1.2 Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму.	o	o	o	DI / ST / LO / SI	o	o	DI / ST / LO / SI
5.1. Модернізація інфраструктури	5.1.1 Водопостачання та водовідведення: Відновлення та реконструкція систем (включення до Плану публічних інвестицій); впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків (потужність не менше 300 м³/добу); забезпечення водопостачання системами доочистки питної води; забезпечення комунального підприємства спецтехнікою.	?	o	DI / ST / LO / SI	o	o	o	DI / MT / LO / SI
Оперативні цілі/завдання за ДДП		Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Відходи	Біорізноманіття та Природоохоронні території	Здоров'я людей

Позначення	Пояснення до позначення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
o	Немає впливу, або нейтральний. Втручання не має ефекту, який можна було б довести, або такий вплив є незначним.
+1	Помірний позитивний вплив.
+2	Значний позитивний вплив
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти навколишнього середовища, заплановану діяльність або з інших причин.
DI / IN	Прямий / Непрямий
LT/ MT/ ST / O	Довгостроковий (постійний 50-100 років) / Середньостроковий (10-15 років) / Короткостроковий (3-5 років) / Випадковий (тимчасовий, 1 рік)
LO / RE	Місцевий / Регіональний
CU / SI / TR	Кумулятивний / Синергетичний / Транскордонний

Ймовірність того, що реалізація ДДП призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) негативний вплив на довкілля, є незначною. Але основним ризиком реалізації Стратегії/Плану є проблема дисбалансу у землекористуванні в цілому (відсутність територій ПЗФ). Таким чином, реалізація Стратегії/Плану не має супроводжуватися появою нових значних негативних наслідків для довкілля.

Разом з тим, реалізація деяких завдань ДДП може призвести до покращення екологічної ситуації в Маловисківській громаді, які викладено в цьому розділі вище.

7 ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

В цілому ДДП не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії та Плану, наведені в таблиці нижче, ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту, та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах. Однак, такі заходи – це загальні рекомендації щодо усунення негативних наслідків, тоді як детальні заходи повинні розглядатися в кожному конкретному випадку під час реалізації шляхів досягнення визначених пріоритетів, а також в процесі надання екологічних дозволів. Варто зауважити, що вплив ряду завдань Стратегії та заходів Плану не може бути оцінений, оскільки такі завдання є досить узагальненими, і заходи із запобігання негативним наслідкам виконання мають бути уточнені після деталізації завдань на подальших етапах проектування.

Також, у процесі виконання СЕО, під час процедури громадського обговорення у листі (2426/7 від 18.05 2026 року) наданому Державною установою «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», було отримано ряд пропозицій та рекомендовано з метою контролю за станом існуючих ризиків для здоров'я населення громади, органу місцевого самоврядування необхідно організувати роботу з проведення лабораторних досліджень об'єктів довкілля для аналізу впливу їх на громаду, результати досліджень долучити до проекту Звіту:

- ґрунту сільбищної території (дитячі ігрові майданчики) на санітарно-хімічні, санітарно-мікробіологічні, санітарно-паразитологічні, радіологічні показники відповідно до вимог постанови КМУ від 15.12.2021 № 1325 «Про затвердження нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах, а також переліку таких речовин»;

- атмосферного повітря населених пунктів територіальної громади (в житловій забудові, в найбільш забруднених промислових зонах, враховуючи наявність підприємств з видобування копалин, на перехрестях автодоріг з великим потоком транспорту тощо) на санітарно-гігієнічні показники відповідно до вимог Державних медико-санітарних нормативів «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10.05.2024 № 813;

- води питної з джерел централізованого та нецентралізованого водопостачання (громадських колодязів) на відповідність Державним санітарним нормам та правилам «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної

для споживання людиною», затверджених наказом Міністерства з охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400;

- фонові рівні шуму на сельбищній території населених місць згідно вимог статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я»;

- фонові рівні електромагнітних полів на сельбищній території населених місць на відповідність Державним санітарним нормам і правилам захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.1996 № 239;

- рівні іонізуючого випромінювання, характеристику радіоактивного забруднення довкілля, аналіз забезпечення заходів захисту населення громади від впливу іонізуючого випромінювання та додержання норм і правил у цій сфері на території Маловисківської міської громади на виконання вимог статей 10, 11 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання».

Відсутність таких досліджень та даних не дозволяє об'єктивно оцінити вплив факторів навколишнього середовища на стан здоров'я населення громади та досягнуті результати реалізації Стратегії. Лабораторні дослідження необхідно проводити в акредитованих відповідно до чинного законодавства, лабораторіях.

Таблиця 7.1.

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії та Плану

Складова довкілля	Заходи для зменшення негативних наслідків (закладені у ДДП, рекомендовані в процесі проведення SEO, рекомендовані в ході консультацій з громадськістю та уповноваженими органами)		Стратегічна/Операційна ціль в межах якої пропонуються заходи щодо зменшення негативних наслідків
	включені в ДДП	пропоновані до включення	
Атмосферне повітря	- Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні побутові відходи для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря. - Приведення статусу комунальних підприємств у сфері поводження з відходами та благоустрою до вимог чинного законодавства - Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення та захист полезахисних лісосмуг - Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів). - Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок. - Стимулювання впровадження «зелених технологій» в агробізнесі (енергоощадність, екологічно чисте виробництво, безвідходні технології). - Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель.	В цілому заходи, що закладені у ДДП цілком реалістичні, що дає підстави прогнозувати покращення ситуації в контексті забруднення атмосферного повітря та адаптації до змін клімату. Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: - оновлення транспортного забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту, - системне оновлення / будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем. - створення і управління системою екологічного моніторингу за станом довкілля не лише в межах локальних об'єктів промисловості чи господарчої системи ТГ а й в цілому по території громади для запобігання забрудненню компонентів довкілля. - співпраця із установами системи контролю за якістю довкілля (зокрема із Державною установою "Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ") з метою систематичного спостереження за потенційними впливами на повітря, за станом поверхневих водних ресурсів, щодо організації лабораторних досліджень об'єктів довкілля - дотримання діючих норм законодавства під час проведення	1.1. Покращення екологічного стану довкілля 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду 1.3. Енергоефективність та енергонезалежність 2.1. Розвиток агропромислового комплексу 2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу

		будівельних / реконструктивних робіт; • проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; • системне збільшення площ і впорядкування зелених насаджень різних груп користування. • проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності. • інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря	
Водні ресурси	• Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні побутові відходи для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря. • Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (очистка річок, ставків). • Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання. • Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади. • Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів. • Стимулювання впровадження «зелених технологій» в агробізнесі (енергоощадність, екологічно чисте виробництво, безвідходні	Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: • створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); • заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); • прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили	1.1. Покращення екологічного стану довкілля 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду 2.1. Розвиток агропромислового комплексу 4.1. Розвиток туристичних продуктів

	технології).	самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду; • дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМУ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»); • Розробити і затвердити проекти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» • Здійснювати моніторинг та контроль за місцями масового короткострокового відпочинку в межах водоохоронних зон з метою запобігання нерегульованій рекреації та системного засмічення водних об'єктів.	
Відходи/Політика управління відходами	• Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області та національному законодавству. • Впровадження контейнерної системи збирання сміття у населених пунктах громади, оновлення парку сміттевозів та поступовий перехід до роздільного збору побутові відходи. • Рекультивация місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ, ліквідація несанкціонованих місць скидання відходів. • Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні побутові відходи для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря.	Додатково можна пропонувати до включення у ДДП: • Дотримання вимог: статті 46 Закону України «Про охорону земель», зокрема, що при здійсненні господарської діяльності, пов'язаної із зберіганням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням і захороненням відходів, забезпечуються: – виконання заходів щодо запобігання або зменшення обсягів утворення відходів та екологічно безпечно управління ними відповідно до законодавства України;	1.1. Покращення екологічного стану довкілля 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду

	• Приведення статусу комунальних підприємств у сфері поводження з відходами та благоустрою до вимог чинного законодавства. • Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів • Забезпечення системи моніторингу на полігоні побутові відходи.	– максимальне збереження ґрунтового покриву на основі обраного оптимального варіанта територіального розміщення об'єктів управління відходами; – зняття родючого шару ґрунту, його складування, збереження та використання при рекультивації земель, покращенні малопродуктивних земель і благоустрої населених пунктів; – запобігання негативному впливу об'єктів управління відходами, що використовуються для збирання, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів, на ґрунтовий покрив прилеглих територій; – рекультивація земельних ділянок після ліквідації об'єктів управління відходами; пункту 11.2.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», відповідно до якого об'єкти сортування та утилізації побутових відходів допускається розміщувати в промислових та комунально-складських зонах населених пунктів та за їх межами або на території полігону твердих побутових відходів за умови організації санітарно-захисної зони відповідно до вимог санітарного законодавства; - слід враховувати, що згідно з частиною першою статті 40 Закону України «Про управління відходами», захоронення відходів здійснюється на полігонах, що відповідають вимогам законодавства та технологічне обладнання яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод;	
--	--	--	--

Земельні ресурси/Ґрунти	- Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. - Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання. - Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полезахисних лісосмуг. - Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади - Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій). - Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини. - Створення умов для релокації бізнесу та залучення інвестицій. - Розвиток туристичних продуктів - Модернізація інфраструктури	Додатково можна пропонувати до включення у ДДП в межах заходів із розроблення містобудівної документації рекомендовано: - створити цифрову модель рельєфу громади. - актуалізувати картографічну інформаційну основу, зокрема, цифрову карту ґрунтів із визначенням можливих напрямів горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв'язок у випадках понаднормового забруднення; - на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади); - на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацию ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти; - передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон,	1.1. Покращення екологічного стану довкілля 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду 1.3. Енергоефективність та енергонезалежність 2.1. Розвиток агропромислового комплексу
-------------------------	---	--	---

		ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь. • відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих пожегозахисних лісових смуг та інших захисних насаджень; • відновлення лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених екосистем; • створення і відновлення сіножатей та пасовищ. • дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території	
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	• Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму. • Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агро спеціалізації громади (нішеві культури). • Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади. • Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади • Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення пожегозахисних лісових смуг. • Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату. • Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання. • Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (очистка річок, ставків). • Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. • Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних	Пропонується до включення у ДДП: • інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів; • створити "Білу книгу благоустрою громади", із описом біотопів громади, місцевих видів флори і фауни, особливостей поводження із такими видами. • провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007. • рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання	1.1. Покращення екологічного стану довкілля 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду 1.3. Енергоефективність та енергонезалежність 2.1. Розвиток агропромислового комплексу 2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу 4.1. Розвиток туристичних продуктів 2.2. Підтримка підприємництва та інвестицій

	станцій). Впровадження системи моніторингу споживання ресурсів комунальними установами.	енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді; - стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів; - проведення інформування населення щодо місцерозташування цінних територій, а також дозволених режимів їх використання; - рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»	
Здоров'я населення		- впроваджувати заходи із адаптації змінам клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони; - впровадити систему моніторингу якості води, ґрунтів в громаді; - провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності	1.1. Покращення екологічного стану довкілля 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду 1.3. Енергоефективність та енергонезалежність 2.1. Розвиток агропромислового комплексу 2.3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу 4.1. Розвиток туристичних продуктів 3.1. Якісна та безпечна освіта 3.2. Доступна медицина та здоров'я 3.3. Соціальна підтримка та розвиток громадянського суспільства

		• залучати спільноти громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я.	
--	--	---	--

8 ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ) ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

8.1 Вихідні дані для виконання оцінки

Для виконання стратегічної екологічної оцінки документу державного планування "Стратегія розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року" та "План заходів на 2026–2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року" використано наступні вихідні дані:

Проект Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року,

Проект Плану заходів на 2026–2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року

Інші Програми/Стратегії розвитку Кіровоградської області;

Статистичні дані екологічного стану Кіровоградської області;

Дані головного управління статистики Кіровоградської області;

Вимоги діючих Державних будівельних норм та санітарних правил;

Відкриті джерела даних та геопросторових даних.

8.2 Використані інструменти та методи

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки використано такі методи:

Статистичний метод, що ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку процесу в майбутньому. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок об'єкта через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод експертних оцінок, який використовується при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу. Суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Метод екстраполяції полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє. Цей метод ефективний при короткостроковому прогнозуванні стосовно об'єкта, який тривалий час розвивався рівномірно без значних відхилень. Ґрунтується він на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку у прогнозованому періоді;

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз; з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем; розробити алгоритм і програми моделювання змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки використано вищевказані методи, зокрема здійснено: збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників; проведення аналізу

слабких та сильних сторін проекту Стратегії та Плану з точки зору екологічної ситуації; проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей; проведення оцінки впливу Стратегії та Плану на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення; надано рекомендації із моніторингу фактичного впливу впровадження Стратегії та Плану на довкілля.

8.3 Планувальні альтернативи

Таблиця 8.1.

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива	розглядається як базовий варіант розвитку громади, який не передбачає впровадження заходів ДДП. Прогнозні зміни стану довкілля, якщо ДДП не буде затверджено, розглянуто в розділі 2.	Переваги Не порушується існуюча соціально-економічна структура, що історично сформувалася на території громади Недоліки відсутність оновлень та еко орієнтованих технологій, застарілі підходи щодо ведення господарства та неефективність виробництва, існуючі негаразди та виклики ситуативно спричинять погіршення існуючого стану в довкіллі та у станах здоров'я населення Маловисківської ОТГ	Рекомендується вибрати альтернативу 3 оскільки вона є доповненою окремими рекомендаціями та заходами щодо покращення ситуації із довкілливими впливами від рішень ДДП і значно сприятиме зменшенню впливу на довкілля та здоров'я населення, зокрема: - розвитку економічного потенціалу громади; - стабілізації ситуації у соціальній сфері громади; - впорядкуванню та благоустрою ландшафтів території проектування і створення привабливого іміджу громади; - запобіганню недбалого і нецільового використання земельних ресурсів; - збільшенню зелених насаджень різного призначення; - підвищення адаптаційних заходів до змін клімату; - покращення ситуації із станом і якістю водних об'єктів, ґрунтів та атмосферного повітря в цілому та ін.
2	Альтернатива, що розглядається в проекті ДДП	розглядається даний проект ДДП, в якому розглянуто можливий вплив на довкілля від реалізації ДДП в розділі 6 та ефективність його реалізації.	Переваги заплановані проектом ДДП еко орієнтовані заходи щодо зменшення негативних впливів на компоненти довкілля, заходи щодо адаптації регіону до кліматичних змін Існуюча соціально-економічна структура громади зазнає часткової зміни, розширюються виробничі можливості, покращується транспортне забезпечення та дорожня мережа. З'являється перспектива у появі	

			певної кількості робочих місць.	
			Недоліки невизначеність у політико-адміністративній сфері та впливи війни. невизначена ситуація у містобудівній сфері, зокрема, у інфраструктурі містобудівної документації та інфраструктурі просторових даних Підвищення ймовірності виникнення ситуацій із локальними впливами на окремі компоненти довкілля і відповідно на стан здоров'я місцевих мешканців. Можливі впливи на довкілля від реалізації рішень ДДП розглянуті у відповідних розділах даного звіту. (зокрема, в розділі 3, 4, 6)	
3	Альтернатива, запропонована у звіті про SEO	дещо подібна до альтернативи 2 за багатьма проектними рішеннями, але передбачає ряд пропозицій та рекомендованих заходів, які можуть бути враховані для провадження (подано як додаток в таблиці 8.2) Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді, але включення їх до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність громади.	Переваги посилення екологічної безпеки, нівелювання впливів війни Пропоновані в межах третьої альтернативи заходи, спрямовані на покращення екологічної ситуації в громаді Недоліки Включення оптимізаційних заходів (табл.8.2.) до складу ДДП мають також враховувати економічну спроможність бізнес структур, виробництв та в цілому громади	

Додаткова таблиця 8.2

Напрямок розвитку, заходи	Пропозиція
СФЕРА 1. Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності	• оновлення транспортного забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту, • системне оновлення / будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем. • створення і управління системою екологічного моніторингу за станом довкілля не лише в межах локальних об'єктів промисловості чи господарчої системи ТГ а й в цілому по території громади для запобігання забрудненню компонентів довкілля. • співпраця із установами системи контролю за якістю довкілля (зокрема із Державною установою "Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ") з метою систематичного спостереження за потенційними впливами на повітря, за станом поверхневих водних ресурсів, щодо організації лабораторних досліджень об'єктів довкілля • заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством); • дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних / реконструктивних робіт; • рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді; • стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів; • рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації» • впроваджувати заходи із адаптації змін клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони; • впровадити систему моніторингу якості води, ґрунтів в громаді;
СФЕРА 2. Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу	• провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007. • дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; • передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь; • відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень; • відновлення лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених екосистем; • створення і відновлення сіножатей та пасовищ; • дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території

	• дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»; проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття; • Розробити і затвердити проекти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»; • створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України); системне збільшення площ і впорядкування зелених насаджень різних груп користування. • Дотримання вимог статті 46 Закону України «Про охорону земель», зокрема, що при здійсненні господарської діяльності, пов'язаної із зберіганням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням і захороненням відходів, забезпечуються: виконанням заходів щодо запобігання або зменшення обсягів утворення відходів та екологічно безпечне управління ними відповідно до законодавства України; максимальним збереженням ґрунтового покриву на основі обраного оптимального варіанта територіального розміщення об'єктів управління відходами; зняттям родючого шару ґрунту, його складування, збереження та використання при рекультивації земель, покращенні малопродуктивних земель і благоустрої населених пунктів; запобіганням негативному впливу об'єктів управління відходами, що використовуються для збирання, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів, на ґрунтовий покрив прилеглих територій; рекультивацією земельних ділянок після ліквідації об'єктів управління відходами;
СФЕРА 3. Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства СФЕРА 5. Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської ОТГ	• провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності • залучати спільноти громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я. • проведення інформування населення щодо місцерозташування цінних територій, а також дозволених режимів їх використання; • проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності. • інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля • інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів;
СФЕРА 4. Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій	• Здійснювати моніторинг та контроль за місцями масового короткострокового відпочинку в межах водоохоронних зон з метою запобігання нерегульованій рекреації та системного засмічення водних об'єктів. • Створення переліку (БД) об'єктів, що мають історичну, культурну, природну цінність і здійснювати моніторинг за станом об'єктів ІКС

8.4 Фактори, які не було враховано під час підготовки звіту

Не враховано характеристики кожного окремого запроєктованого об'єкта та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного об'єкта окремо (процедура ОВД, тощо).

8.5 Ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів) під час здійснення стратегічної екологічної оцінки

Серед факторів, що ускладнили проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступні:

- Відсутність статистичних відомостей та інших характеристик для кожного окремого населеного пункту громади та просторової прив'язки статистичних даних та рішень Стратегії та Плану для можливості більш цілісної їх оцінки;
- Неповнота оцінки проблем довкілля та пріоритизації таких проблем, пов'язані з недостатньою взаємодією суб'єктів, прямо та опосередковано пов'язаних із територією, на яку розробляється Стратегія та План.
- Відсутність мережі Державної системи моніторингу довкілля, відповідно до положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 р. № 391., не дозволила провести всебічний аналіз документу державного планування з урахуванням змісту і рівня його деталізації через відсутність локальних даних про стан довкілля Маловисківської громади.

9 ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля. З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання. Для Маловисківської громади є доцільним створення системи моніторингу стану довкілля, згідно вимог постанови Кабінету міністрів України № 391 від 30 березня 1998 р. [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/391-98-%D0%BF#Text>]. Система моніторингу повинна включати заходи з контролю якості атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів та якості земельних ресурсів, біологічних ресурсів та здоров'я населення. Перелік заходів із моніторингу може встановлюватися і коригуватись відповідно до завдань Стратегії та заходів, що внесені до Плану. Отже, заходи передбачені для здійснення моніторингу повинні включати:

- а) контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії негативного явища при впровадженні рішення ДДП;
- б) контроль інших можливих негативних впливів на довкілля.

Основними цілями зазначеного в цьому розділі моніторингу за станом довкілля є охорона здоров'я людей, сталий розвиток місцевої громади, збереження та відновлення біологічних ресурсів території, що в свою чергу дозволить забезпечити життєві потреби майбутніх поколінь мешканців

Маловисківської громади.

- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також, кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Враховуючи характер наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбачається облік кількісних та якісних показників, що характеризують вплив на довкілля без акцентування на дотримання їх цільових значень (таблиця 9.1.). Проте, цільові значення показників мають відповідати санітарним нормам та правилам діючим в Україні та/або відповідати ЦСР і прийнятим для ЄС.

Таблиця 9.1.

Кількісні показники екологічного стану компонентів довкілля, що можуть бути включені у систему моніторингу при виконанні рішень ДДП

№	Екологічні показники індикації стану	Одиниці виміру
1	Використання водних ресурсів	
1.1	Загальний об'єм забору прісних вод у цілому, в т.ч.:	м3/рік
	об'єм забору прісних поверхневих вод	
	об'єм забору прісних підземних вод	
1.2	Використання прісних вод у цілому, в т.ч.:	м3/рік
	побутово-питні потреби	
	зрошення	
	сільськогосподарські потреби	
	інше	
1.3.	Якість води для питних потреб	
	за хімічними показниками	мг/дм3 або мкг/дм3 або Бк/дм3
	за бактеріологічними показниками	КУО/100см3 або БУО/дм3 або клітини, цисти, яйця в 50 дм3
1.3	Об'єм води, що використовується для задоволення господарсько-питних та інших потреб населення в цілому	м3/рік/на душу населення
2	Якість ґрунтів	
2.1	Якісний стан ґрунтів	
	вміст гумусу в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук фосфору (P ₂ O ₅) в орному шарі ґрунту вміст рухомих сполук калію (K ₂ O) в орному шарі ґрунту кислотність орного шару ґрунту засоленість ґрунтів	% мг/кг ґрунту мг/кг ґрунту
2.2	Забруднення важкими металами	мг/кг
2.3.	Бактеріологічне забруднення	клітини, цисти, яйця/кг; титр/Coli; Титр/Perfringens або санітарне число
2.4.	Радіаційне забруднення	кБк/м2
2.5.	Органогенне забруднення (пестициди, гербіциди та ін.)	мг/кг
3	Забруднені стічні води	
3.1	Скидання зворотних вод, усього, в т.ч.:	м3/рік
	у поверхневі водні об'єкти	
	у підземні горизонти	
	у накопичувачі	
3.2	Скидання зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього, з них:	м3/рік
	нормативно очищених	
	нормативно чистих без очищення	
	забруднених	

3.3	Скидання забруднених зворотних вод у поверхневі водні об'єкти в цілому, в т.ч.:	% від загального об'єму скинутих стічних вод
	забруднених зворотних вод без очищення	
	недостатньо очищених зворотних вод	
4	Земельні ресурси	
4.1	Частка озелених територій	% від загальної території
4.2	Частка забудованої території	% від загальної території
4.3	Частка не забудованої території	% від загальної території
5	Атмосферне повітря	
5.1.	Загальні витрати твердого палива, усього в т.ч.:	
	дрова	тис. т/рік
	інше	тис. т/рік
5.2.	Загальне споживання електроенергії	кВт/рік
5.3.	Загальний об'єм споживання газу	м3/рік
5.4.	Забруднення	
	Вміст в атмосферному повітрі: NO ₂ , CO, NH ₃ , CH ₂ O, PM (пил) 2.5, PM 10 формальдегідів	мг/м3 мкг/м3 мг/м3
6	Управління відходами	
6.1	Утворилося, всього за рік побутових відходів	т/рік
	Від домогосподарств	т/рік
	Від виробничої сфери	т/рік
	Від сфери послуг	т/рік
7	Забруднення ґрунтового покриття	
7.1.	Забруднення важкими металами (вздовж транспортних артерій та місць скупчення автомобільного транспорту)	мг/кг
7.2.	Забруднення основними органічними та хімічними сполуками ґрунтів с/г використання	мг/кг

Вибір екологічних показників здійснення моніторингу.

Екологічні показники є основним інструментом для проведення оцінки стану навколишнього середовища в країнах Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища PC-T-C-B-P (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

PC – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

T – Тиск (Pressure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

C – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

B – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

P – Реагування (Response) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно цієї схеми, економічний і соціальний розвиток збільшує тиск на довкілля та спричиняє зміни в ньому - наприклад, в доступності ресурсів, біорізноманітті, наявності адекватних умов для сталого здоров'я. Це призводить до

протистояння між загальноприйнятими уявленнями про добробут і можливостями навколишнього середовища забезпечувати такий добробут, що в свою чергу може спричинити негативні економічні та соціальні реакції.

У схемі DPSIR метою моніторингу є виявлення та коригування негативних процесів через адаптацію або запобіжні дії і навпаки, підсилення позитивних тенденцій шляхом їх стимулювання та підтримки.

Індикатори моніторингу.

В цьому Звіті було проаналізовано рушійні сили, їх тиск на середовище та вплив, а також запропоновано варіанти реагування. За результатами було відібрано індикатори моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану, відповідно до вимог Постанови № 1272 "Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення", Закону України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" та індикатори виконання Цілей сталого розвитку для України, які корелюють із завданнями Програми. Індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП наведено в таблиці нижче.

Для громади доцільно проводити моніторинг ефективності реалізації завдань Стратегії та заходів, що включені до Плану на основі визначених показників (індикаторів) раз на рік, а також на початку введення в дію (затвердження) Стратегії і Плану та через рік після завершення її дії.

У таблиці 9.2. перелічено індикатори стану довкілля та заходи щодо їх визначення та оцінки, за якими **має проводитись моніторинг наслідків виконання ДДП** для довкілля та здоров'я населення.

Для визначення індикаторів моніторингу взято прямі та середньострокові/довгострокові впливи на компоненти довкілля, які очікуються внаслідок виконання заходів ДДП (табл. 6.2).

Таблиця 9.2.

Рушійні сили: завдання ДДП	Компоненти довкілля, та здоров'я населення які зазнають впливу						
	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Земельні ресурси	Генерація відходів	Біорізноманіття Природоохоронні території	Здоров'я мешканців громади
В сфері поводження із відходами: 1.1.1. Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану. 1.1.2. Будівництво модульної перевантажувальної станції на полігоні твердих побутових відходів. 1.1.3. Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ. 1.1.4. Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування.				I-24	I-13 I-15 I-29		
В сфері водоохорони: 1.1.7. Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання. 1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади. 5.1.1 Водопостачання та водовідведення. Відновлення та реконструкція систем (включення до Плану публічних інвестицій); впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків (потужність не менше 300 м³/добу); забезпечення водопостачання системами доочистки питної води; забезпечення комунального підприємства спецтехнікою.			I-5 I-6 I-7 I-8	I-9			I-26
В сфері охорони повітря та адаптації до змін клімату: 1.1.8. Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату. 1.1.9. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полезахисних лісосмуг. 1.1.10. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади. 1.2.1. Покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади.	I-1	I-2				I-11 I-12	I-16

1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій). 1.3.5. Розвиток та модернізація мережі енергозаспокоєного вуличного освітлення. 3.1.2 Термомодернізація будівель закладів освіти. 3.2.1 Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД та лікарні (капітальні ремонти, енергоефективність, сучасне обладнання).							
В сфері розвитку транспортної логістики: 2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (для забезпечення мобільності трудових ресурсів). 5.1.4. Дороги: Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення.	I-3						
В сфері туризму та рекреації: 4.1.2 Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму: — Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення.				I-9			

Номер в таблиці 9.1.	Індикатор	Визначення (кількісні та якісні показники)	Джерело (метод визначення)	Критерій досягнення цілей документу (цільові значення)	Строки виконання заходу	Відповідальний виконавець
I-1	Якість повітря	Показники згідно Постанови № 827 від 14 серпня 2019 р.	Міндовкілля/Мінекономіки. За наявності - автоматичні станції моніторингу якості повітря	Відповідно до показників постанови	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-2	Обсяг викидів парникових газів	Відповідно Закону України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів"	Міндовкілля/Мінекономіки	Відповідно до поточних значень цілей НВВ.	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-3	Рівень пилу в атмосферному повітрі населених пунктів громади	Показники PM ₂₅ , PM ₁₀	Міндовкілля/Мінекономіки, Підрозділ ОДА з питань охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я та/або Замовник.	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-5	індикатор ЦСР 6.3.2 - частка безпечно очищених стічних вод	Частка скидів забруднених (забруднених без очистки та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти у загальному обсязі скидів, %	Міндовкілля/Мінекономіки	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР	щорічно, після отримання даних	Виконком

I-6	якість питної води	Аналіз проб, взятих з централізованої мережі та криниць громадського користування. Показники згідно ДСанПіН 2.2.4-171-10	Щорічна звітність підприємств водопостачання	не гірше, ніж встановлено ДСанПіН 2.2.4-171-10	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-7	Якість поверхневих вод	Показники Нормативів_ЕБВО_від_30.07.12	Міндовкілля/Мінекономіки. За наявності - дані спостережень, виконаних на замовлення Замовника	Відповідно до нормативів	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-8	індикатор ЦСР 6.3.1. Обсяги скидів забруднених стічних вод	Обсяги скидів забруднених (забруднених без очищення та недостатньо очищених) стічних вод у водні об'єкти, млн. куб. м	Міндовкілля/Мінекономіки, підрозділ ОДА з питань охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я	Відповідно до показників індикатору, встановлених ЦСР	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-9	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Кількість порушень режиму прибережно - захисних смуг	Замовник, на територіях моніторингу стану довкілля, зазначених в геопросторових даних, що є додатком до Звіту. Міндовкілля/Мінекономіки, підрозділ ОДА з питань охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я	Не більше, ніж в минулому звітному періоді	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-10	Частка земель під оранкою	Площа фактично розораних земель, км2	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Не більше, ніж в минулому звітному періоді	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-11	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - пропорція озеленених територій	площа фактичних озеленених територій поділена на площу території громади. Площа фактично озеленених територій визначається за індексом NDVI - густи багаторічна рослинність, або за даними ведення обліку зелених насаджень	дані дистанційного зондування землі (космоснімки Sentinel 2) та/або відомості відповідних підрозділів громади інформація про площу території громади	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ (природоохоронних територій)	площа фактичних територій ПЗФ (природоохоронних територій) поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-13	Загальний обсяг утворення ПВ.	Обсяг утворення твердих побутових відходів, класифікованих згідно Державного класифікатора відходів ДК 005-96	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-побутові відходи)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-15	Обсяг утворення небезпечних відходів	Обсяг утворення небезпечних відходів 1-3 класу небезпеки	Статистична звітність суб'єктів господарювання (форма 1-побутові відходи)	Не більше, ніж в попередньому звітному періоді	щорічно, після отримання даних	Виконком

I-16	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: Тимчасова непрацездатність	Число випадків тимчасової непрацездатності (ТН) на 100 працюючих	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому/регіональному рівні	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-24	Здійснення стратегічної екологічної оцінки під час розробки проєктів містобудівної документації	Відсоток містобудівної документації,	За даними відповідного підрозділу Замовника, уповноваженого зберігати інформацію про процедури СЕО ДДП.	100% за звітний період	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-26	Мед-статистичний показник, що характеризує захворюваність населення: - кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Кількість зовнішніх причин погіршення стану здоров'я	Державна служба статистики України (Держстат), місцеві управління статистики. Медична статистика	Відповідно до значень індикатору на місцевому рівні	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-29	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ	Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ, одиниць	Дані відповідних підрозділів громади	Не більше ніж за попередній звітний період	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-12	Індикатор ЦСР № 15.2.1 - Пропорція територій ПЗФ (природоохоронних територій)	площа фактичних територій ПЗФ (природоохоронних територій) поділена на площу території громади.	Дані земельного кадастру	Відповідно до значень індикатору, встановлених ЦСР	щорічно, після отримання даних	Виконком
I-34	Кількість підприємств, що встановили ВДЕ (відновлювані джерела енергії): сонячні, вітрові, біогазові установки для власного споживання	кількість підприємств	система моніторингу енергоефективності, що збирає дані про споживання енергії	net billing/зелений тариф	щорічно, після отримання даних	Виконком

- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати. Методи визначення та отримання значень показників, запропонованих або таких, що висвітлюють стан компонентів довкілля від впровадження рішень ДДП, при здійсненні заходів моніторингу повинні відповідати чинним методикам екологічних, медико-санітарних та санітарно-гігієнічних спостережень та оцінок і має здійснюватися шляхом фіксації показників наявних лічильних приладів або взяття проб і проведення лабораторних досліджень тощо. Отримання актуальних даних від відповідних служб та уповноважених осіб ініціюється Замовником. В подальшому здійснюється аналіз отриманої екологічної статистики із виявленням тенденцій щодо динаміки стану компонентів довкілля, стану здоров'я населення з моменту провадження рішень ДДП.

- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку. Засоби та способи індикації стану компонентів довкілля обираються такими які відповідають встановленим нормативно-законодавчою базою методикам екологічних спостережень та оцінок стану довкілля. Враховуючи характер наслідків виконання окремих рішень документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, здійснення планових спеціальних технічних (інструментальних, лабораторних) заходів моніторингу залишається у компетенціях Замовника, а також, передбачається перевірка відповідними органами у разі надходження скарг та/або екстрених (аварійних ситуацій).

- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями. Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Замовник. Згідно ЗУ "Про стратегічну екологічну оцінку" ст.17 замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення. Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджує Кабінет Міністрів України.

10 ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Реалізація рішень Стратегії та Плану не несе транскордонних наслідків для довкілля.

11 РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦЬОЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Оцінка проводилась паралельно з підготовкою ДДП "Стратегія розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року" та "План

заходів на 2026–2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року" тому проведені в рамках СЕО консультації і виконаний аналіз використано для оптимізації Стратегії та Плану з точки зору впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Стратегії та Плану (р.1 та р.2). Документи державного планування охоплюють основні напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки та благоустрою, захисту території від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, традиційного характеру середовища історичних населених пунктів.

Зміст та основні цілі даних ДДП відповідають, зокрема, низці галузевих програм, що діють в межах регіону та на території Маловисківської ОТГ, а також корелюється із стратегічним баченням розвитку області, оскільки враховує основні положення Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, а також забезпечує організацію виконання Плану заходів з реалізації цієї Стратегії.

Існуючі екологічні проблеми території ОТГ можна визначити як проблеми природного та антропогенного характеру. Стан водних ресурсів громади погіршується внаслідок сільськогосподарського використання земель. Висока розораність територій підсилює ризик змиву поживних речовин у водойми, що може спричинити евтрофікацію та погіршення якості води. Ці процеси ймовірно відбуваються разом із збідненістю ґрунтів на азот, їх виснаженням. Також зношеність каналізаційних та водопровідних мереж та/або їх відсутність, може стати причиною забруднення джерел децентралізованого водопостачання. Так само причиною забруднення джерел водопостачання можуть стати сполуки азоту, потрапляючи у джерела водопостачання з поверхневим та внутрішньогрунтовым стоком. Загальні тенденції у бік потепління та посушливості клімату території, разом із подекуди погіршенням стану атмосферного повітря у громаді, що зумовлюється транспортним навантаженням, нераціональним аграрним виробництвом та, наразі, впливом воєнних дій, посилюють дію антропогенних навантажень. Прояви зневоднення території негативно впливають на відновлення рослинного покриву та посилення процесів дигресії ландшафтів. Таким чином, аналіз екологічної ситуації в межах території планування вказує на те, що існує ряд екологічних ризиків які мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на стан здоров'я населення. Важливим є факт близькості підприємства Новокосянтинівська шахта ДП «Схід ГЗК» із видобування уранової руди і внаслідок чого територія громади знаходиться у зоні підвищеного радіологічного впливу.

Забруднення повітря здебільшого відбувається за рахунок викидів від пересувних джерел: автомобільний транспорт. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення, проте, вони не є критично небезпечними та неконтрольованими. Також варто зазначити впливи фізичних факторів на екологію середовища існування людини (акустичне, вібраційне забруднення). Проте такого роду забруднення є помірним.

Ризики в сфері землекористування пов'язані із виведенням земель с/г та л/г призначення під забудову (житлову, промислову та комунальну) та деградацією земель внаслідок нераціонального природокористування. Значущим ризиком в сфері екології області є ймовірність механічного забруднення земель через накопичення побутових відходів, зокрема, існує тенденція до збільшення обсягу

крупногабаритних відходів, значну частину яких складатиме відпрацьована побутова техніка, будівельних відходів та сміття тощо. Проблема існує внаслідок недосконалості системи збирання, знешкодження, утилізації сміття.

До ризиків втрати біорізноманіття та ландшафтного різноманіття в регіоні віднесемо не завжди ефективне виконання природоохоронних заходів, в тому числі в питаннях визначення особливо цінних ділянок, які є перспективними для заповідання з подальшим наданням їм статусу природно-заповідного фонду, а також скорочення площ з природним рослинним покривом внаслідок переведення таких земель в інші категорії, що дозволяє їх нераціональну експлуатацію, недосконала та місцями повністю відсутня рекреаційна інфраструктура та заплановані місця для коротко- та довготривалого відпочинку, неконтрольованість діяльності та потужності потоків рекреантів призводить до надмірного навантаження на ландшафти і як наслідок повна /часткова їх дигресія та втрата тощо.

До ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту, недостатнє забезпечення об'єктами обслуговування, а саме закладами охорони здоров'я, об'єктами фізкультурно-оздоровчого, рекреаційного та туристичного спрямування.

Проект ДДП розроблено з урахуванням зобов'язань України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, з них відзначимо, насамперед, Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», низку міжнародних природоохоронних конвенцій, ратифікованих Україною, стратегії, плани і програми розвитку. Загалом, усі заходи документу державного планування не суперечать зобов'язанням України у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення.

Для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проєкту ДДП, враховуючи: результати досліджень поточного стану довкілля, здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, зокрема на територіях, які ймовірно зазнають впливу; екологічні проблеми; ризики впливу на здоров'я населення; наслідки для довкілля і для здоров'я населення тощо пропонується комплекс природоохоронних заходів, дія котрих спрямована, зокрема, на такі компоненти довкілля та/ або сфери виникнення (в т.ч. ймовірних) негативних наслідків: клімат та атмосферне повітря, поверхневі і підземні води, ґрунти, флора, фауна, біорізноманіття, ландшафтна та культурна спадщина, природно-заповідний фонд, умови для рекреації і туризму, управління відходами, здоров'я населення.

Розроблення СЕО спиралося на ряд методичних підходів – аналіз територій, прогнозування, методи аналогій, експертних висновків, картографічні та геоінформаційні методи тощо. Основою аналізу території, комплексного врахування особливостей природних умов, сучасного екологічного стану та планувальних рішень виступали геоінформаційні технології. Геоінформаційні методи застосовані для спряженого і комплексного аналізу різнопланових геопросторових даних.

За підсумками СЕО були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Стратегії та Плану. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Стратегії та Плану, серед яких в першу чергу

зменшення негативного впливу на довкілля та вирішення питання щодо управління відходами.

Маловисківській громаді рекомендовано забезпечити реалізацію наступних заходів:

- оновлення транспортного забезпечення громади разом із розвитком легкого персонального транспорту,
- системне оновлення / будівництво екологічно прийнятних та ефективних комунальних систем.
- створення і управління системою екологічного моніторингу за станом довкілля не лише в межах локальних об'єктів промисловості чи господарчої системи ТГ а й в цілому по території громади для запобігання забрудненню компонентів довкілля.
- співпраця із установами системи контролю за якістю довкілля (зокрема із Державною установою "Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ") з метою систематичного спостереження за потенційними впливами на повітря, за станом поверхневих водних ресурсів, щодо організації лабораторних досліджень об'єктів довкілля
- дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних / реконструктивних робіт;
- проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття;
- системне збільшення площ і впорядкування зелених насаджень різних груп користування.
- проведення просвітницької роботи, спрямованої на підвищення свідомості населення до енергоощадності, енергоефективності.
- інформування про стан довкілля та популяризація екологічних цінностей, що сприятиме розвитку екологічного мислення, формуванню екологічної культури та активної позиції у збереженні довкілля, зокрема й якості атмосферного повітря
- створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);
- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду (якщо таке не дозволене законодавством);
- прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду;
- дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;
- Розробити і затвердити проекти землеустрою із встановлення зон санітарної охорони джерел водопостачання, відповідно до ст. 93 Водного Кодексу України, постанови КМУ від 18.12.98 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»
- Здійснювати моніторинг та контроль за місцями масового короткострокового відпочинку в межах водоохоронних зон з метою запобігання нерегульованій рекреації та системного засмічення водних об'єктів.
- Дотримання вимог статті 46 Закону України «Про охорону земель», зокрема, що при здійсненні господарської діяльності, пов'язаної із зберіганням,

обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням і захороненням відходів, забезпечуються:

- виконання заходів щодо запобігання або зменшення обсягів утворення відходів та екологічно безпечне управління ними відповідно до законодавства України;
- максимальне збереження ґрунтового покриву на основі обраного оптимального варіанта територіального розміщення об'єктів управління відходами;
- зняття родючого шару ґрунту, його складування, збереження та використання при рекультивації земель, покращенні малопродуктивних земель і благоустрої населених пунктів;
- запобігання негативному впливу об'єктів управління відходами, що використовуються для збирання, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів, на ґрунтовий покрив прилеглих територій;
- рекультивація земельних ділянок після ліквідації об'єктів управління відходами;

пункту 11.2.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», відповідно до якого об'єкти сортування та утилізації побутових відходів допускається розміщувати в промислових та комунально-складських зонах населених пунктів та за їх межами або на території полігону твердих побутових відходів за умови організації санітарно-захисної зони відповідно до вимог санітарного законодавства;

- слід враховувати, що згідно з частиною першою статті 40 Закону України «Про управління відходами», захоронення відходів здійснюється на полігонах, що відповідають вимогам законодавства та технологічне обладнання яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод;
- створити цифрову модель рельєфу громади.
- актуалізувати картографічну інформаційну основу, зокрема, цифрову карту ґрунтів із визначенням можливих напрямів горизонтальної міграції забруднення від промислових та сільськогосподарських підприємств та налагодити регулярний моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації специфічного для кожного із підприємств забруднення. Такі заходи дозволять чітко визначити причинно-наслідковий зв'язок у випадках понаднормового забруднення;
- на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів актуалізувати території, із обмеженнями для орного землеробства (доцільно та рекомендовано виконати такі роботи під час проведення інвентаризації земель громади);
- на основі даних цифрової моделі рельєфу, даних землекористування та актуальної карти ґрунтів визначити території із існуючою та потенційною водною та вітровою ерозіями. Забезпечити рекультивацію ґрунтів у місцях існуючої ерозії, в першу чергу в місцях, де внаслідок водної ерозії замулюються водні об'єкти;
- передбачити завдання і заходи щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь.
- відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень;

- відновлення лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених екосистем;
- створення і відновлення сіножатей та пасовищ.
- дотримання норм у внесенні мінеральних добрив, щорічний моніторинг стану ґрунтів у місцях вірогідного накопичення забруднювачів, зумовлених басейновою структурою рельєфу території
- інформувати мешканців громади про екосистемні послуги наявних екосистем та вразливих біотопів;
- рекомендується для підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості удосконалити систему інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у побуті, створити та або/впроваджувати шкільні та позашкільні освітні програми для молоді;
- стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління, яке забезпечує впорядкування контролю за комплектуючими, сировиною і матеріалами та продукцією, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів;
- проведення інформування населення щодо місцезорештування цінних територій, а також дозволених режимів їх використання;
- рекомендовано розробити схему локальної екомережі громади згідно указу Президента України від 23 березня 2021 року №111/2021 «Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 23 березня 2021 року «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»
- впроваджувати заходи із адаптації змін клімату. В процесі благоустрою поступово зменшувати площі суцільного асфальтобетонного покриття до обґрунтовано необхідних, інтенсивно озеленювати громадські зони;
- впровадити систему моніторингу якості води, ґрунтів в громаді;
- провести інформаційну кампанію серед населення щодо зменшення негативних наслідків для здоров'я населення громади від різних видів поведінки людини та видів її діяльності
- залучати спільноти громади до реалізації і організації заходів спрямованих на формування взаємної відповідальності особи і держави за дії або бездіяльність у сфері соціального захисту та громадського здоров'я.

Також, у процесі виконання СЕО, під час процедури громадського обговорення у листі (2426/7 від 18.05 2026 року) наданому Державною установою «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», було отримано ряд пропозицій та рекомендовано з метою контролю за станом існуючих ризиків для здоров'я населення громади, органу місцевого самоврядування необхідно організувати роботу з проведення лабораторних досліджень об'єктів довкілля для аналізу впливу їх на громаду, результати досліджень долучити до проекту Звіту:

- ґрунту сільбищної території (дитячі ігрові майданчики) на санітарно-хімічні, санітарно-мікробіологічні, санітарно-паразитологічні, радіологічні показники відповідно до вимог постанови КМУ від 15.12.2021 № 1325 «Про затвердження нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах, а також переліку таких речовин»;
- атмосферного повітря населених пунктів територіальної громади (в житловій забудові, в найбільш забруднених промислових зонах, враховуючі наявність підприємств з видобування копалин, на перехрестях автодоріг з великим потоком

транспорту тощо) на санітарно-гігієнічні показники відповідно до вимог Державних медико-санітарних нормативів «Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10.05.2024 № 813;

- води питної з джерел централізованого та нецентралізованого водопостачання (громадських колодязів) на відповідність Державним санітарним нормам та правилам «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджених наказом Міністерства з охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400;

- фонові рівні шуму на сельбищній території населених місць згідно вимог статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я»;

- фонові рівні електромагнітних полів на сельбищній території населених місць на відповідність Державним санітарним нормам і правилам захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.1996 № 239;

- рівні іонізуючого випромінювання, характеристику радіоактивного забруднення довкілля, аналіз забезпечення заходів захисту населення громади від впливу іонізуючого випромінювання та додержання норм і правил у цій сфері на території Маловисківської міської громади на виконання вимог статей 10, 11 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання».

МАЛОВИСКІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

ПЛАН ЗАХОДІВ НА 2026–2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МАЛОВИСКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

МАЛА ВІСКА 2026

ЗМІСТ	2
Розділ 1. Методологія та процес підготовки плану заходів з реалізації стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади	3-5
Розділ 2. Перелік проєктів Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку.....	5-14
Розділ 3. Фінансове забезпечення плану заходів з реалізації Стратегії.....	15-17
Розділ 4. Моніторинг та оцінювання реалізації плану заходів з реалізації Стратегії.....	17-18
Додаток Каталог проєктних ідей	19-113

План заходів на 2026-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади (далі – План заходів) розроблено строком на два роки, з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку України, стратегією розвитку Кіровоградської області, та складається із заходів і проєктів місцевого (регіонального) розвитку, місцевих програм розвитку, відповідно до завдань, основою для яких є стратегічні напрямки та операційні цілі, визначені Стратегією розвитку громади до 2027 року.

План заходів також зорієнтований на виконання вимог низки політик Європейського Союзу: Енергетичної та кліматичної, Цифрової, Соціальної (інтеграція людей із інвалідністю, інших вразливих категорій), Освітньої та молодіжної, Рівності, у сфері міграції та притулку.

План заходів розроблений на підставі Закону України «Про засади державної регіональної політики» (із змінами), Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 № 265.

Розробка та ефективна реалізація Плану заходів передбачає налагодження партнерства між органами місцевого самоврядування, населенням, бізнесом, організаціями громадянського суспільства Маловисківської територіальної громади для врахування інтересів та забезпечення суспільної підтримки реалізації заходів та проєктів Стратегії.

План заходів розроблено у співпраці Робочої групи з розробки Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади та Плану заходів з її реалізації (склад Робочої групи затверджено рішенням сесії ради №2553 від 29 травня 2025 року),

Збір проєктних ідей до Плану заходів

З метою розробки проєкту Плану заходів Маловисківською міською радою було оголошено збір проєктних ідей від зацікавлених суб'єктів розвитку громади, що тривав впродовж січня-лютого 2026 року.

На сайті міської ради, її офіційній сторінці у мережі Facebook було поширено оголошення про збір проєктних ідей та розміщена форма технічного завдання: у форматі файлу word та у вигляді google-анкети.

З 23 лютого 2026 року збір ідей проєктів до Плану заходів був завершений.

Всього надійшло 63 заявок – проєктних ідей від представників громади (фізичних осіб, громадських організацій, структурних підрозділів міської ради, депутатів), з них оцінено і згідно середнього балу пріоритезації по критеріях прийнято 58. Відхилено 5, з яких один проєкт не має чітко визначених заходів та напрямків, чотири набрали менше 15 балів та за рішенням робочої групи являються не достатньо важливими.

Відбір проєктних ідей до Плану заходів

На засіданні Робочої групи було проведено оцінювання проєктних ідей, що надійшли.

Визначення проєктів місцевого розвитку та пріоритизація здійснювались на основі обраних та узгоджених членами Робочої групи критеріїв. Процес оцінювання здійснювався шляхом обговорення кожної із поданих проєктних ідей та оцінювання їх кожним із членів Робочої групи на основі критеріїв, що зазначені в **таблиці 1.1.**

Таблиця 1.1. Критерії відбору пропозицій до технічних завдань Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської територіальної громади.

Назва критерію	Зміст критерію	Шкала оцінювання
Важливість проєкту/ його	Наскільки реалізація проєкту	Оцінювання

вплив на стратегічний розвиток громади	сприятиме досягненню визначеної цілі, виконанню поставленого завдання, з врахуванням впливу результатів його реалізації на економічних, соціальний і екологічний розвиток територіальної громади в цілому	здійснюється за п'ятибальною шкалою, де 1 - вагомість проєкту, його довгостроковий вплив на розвиток громади є мінімальною, а 5 - вагомість проєкту для гарантування позитивних змін в громаді максимальна
Ймовірність реалізації	Очікування того, що проєкт вдасться реалізувати в зазначені терміни, з врахуванням матеріального, кадрового, технологічного, фінансового, організаційного забезпечення для його реалізації та готовності основних заінтересованих сторін сприяти чи протидіяти реалізації цього проєкту. У якості ресурсної бази для реалізації проєкту розглядаються як власні джерела (передусім - місцевий бюджет), так і зовнішні (фінансові, матеріальні, інтелектуальні)	Оцінювання здійснюється за п'ятибальною шкалою, де 1 - найнижча ймовірність, а 5 - найвища ймовірність того, що проєкт буде реалізований у запропоновані терміни

У фазі розробки Плану заходів, проєктні ідеї були зібрані в три тематичні стратегічні цілі з урахуванням їх взаємного посилення і доповнення. Проєктні ідеї були перевірені на предмет відповідності до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, Програми відновлення України та Регіональної стратегії розвитку Кіровоградської області на період 2021-2027 років.

На засіданні Робочої групи було затверджено проєкти місцевого розвитку, які узагальнені в проєкт Плану заходів з реалізації Стратегії та підготовлені для проведення громадського обговорення.

При формуванні переліку проєктів місцевого розвитку до Плану заходів також бралися до уваги плани заходів державних, регіональних, секторальних стратегій.

На досягнення цілей та виконання завдань, визначених у Стратегії розвитку Маловисківської територіальної громади, до Плану заходів включено чинні місцеві програми розвитку, що впроваджуються, а також передбачено розроблення місцевих програм розвитку на відповідний період.

Для забезпечення публічності та прозорості підготовки Плану заходів проводились консультації з заінтересованими сторонами для узгодження позицій щодо місцевих програм розвитку та проєктів місцевого розвитку, які пропонувались для включення до Плану заходів.

З метою громадського обговорення проєкт Плану заходів з реалізації Стратегії розміщено на сайті міської ради.

У ході процесу підготовки Плану заходів максимально застосовувалися методологічні підходи й інструменти для стратегічного планування, що застосовуються в країнах ЄС із врахуванням особливостей України. Принципи та інструменти, які застосовувалися для визначення сфер реалізації, передбачали:

партнерство - домовленість про спільні цілі шляхом консультацій та на основі консенсусу з представниками влади, ділових кіл, освітніх установ, організацій громадянського суспільства та інших відповідних заінтересованих сторін;

участь та спільну зацікавленість - забезпечення широкої соціальної згоди, чіткої громадської підтримки реалізації, зацікавленості діяти в напрямку спільних цілей, взаємної довіри, спільної відповідальності і підзвітності, а також захист від спроб окремих суб'єктів розвитку реалізовувати лише власні інтереси;

сталість - результат застосування уставлених принципів і методологічних інструментів, таких як баланс і узгодженість стратегічних і операційних елементів (цілей, заходів, програм);

інтеграцію - досягнуту завдяки широкій участі усіх зацікавлених сторін та забезпеченню їх потреб на місцевому рівні через розробку спільних заходів;

інновацію - визначення оптимальних і оригінальних заходів з метою забезпечення найбільш ефективного використання наявних ресурсів;

узгодженість, ієрархію та взаємопов'язаність - передбачення у планувальних документах нижчого рівня узгодженості з планами вищого рівня з можливою більшою конкретизацією.

План заходів узгоджено з наявними і передбачуваними джерелами фінансування і можливостями для реалізації проєктів місцевого розвитку та місцевих програм розвитку. Ресурсне забезпечення реалізації Стратегії та Плану заходів здійснюється за рахунок: коштів бюджету територіальної громади;

коштів державного бюджету, в тому числі міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;

коштів обласного (районного) бюджету, бюджетів інших територіальних громад (в рамках угод про міжмуніципальне співробітництво);

програм міжнародної технічної допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ; інших джерел, не заборонених законодавством.

Розділ 2. Перелік проєктів Плану заходів з реалізації стратегії розвитку

План заходів із реалізації Стратегії сформований у відповідності до **стратегічного бачення** громади:

Маловисківська громада – Маловисківська міська територіальна громада — це безпечний, енергонезалежний та соціально згуртований простір, де створені комфортні умови для життя та самореалізації, функціонує конкурентоспроможна економіка з акцентом на глибоку переробку місцевої сировини, а влада діє прозоро та ефективно, впроваджуючи європейські стандарти врядування.

Стратегічне бачення розвитку Маловисківської міської територіальної громади досягатиметься завдяки реалізації п'яти стратегічних сфер, кожна з яких включає низку оперативних цілей та завдань.

Таблиця 2.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Маловисківська міська територіальна громада — це безпечний, енергоне залежний та соціально згуртований простір, де створені комфортні умови для життя та самореалізації, функціонує конкурентоспроможна економіка з акцентом на глибоку переробку місцевої сировини, а влада діє прозоро та ефективно, впроваджуючи європейські стандарти врядування.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ Маловисківська міська територіальна громади, які забезпечують втілення бачення в життя

СФЕРА 1. Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності	СФЕРА 2. Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу.	СФЕРА 3. Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства
СФЕРА 4. Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій.	СФЕРА 5. Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської МТГ	

План заходів Стратегії розвитку територіальної громади на період до 2027 року складається з 58 проєктів місцевого розвитку, а також програм на загальну суму 174 505,7 тис.грн.

Під час розробки Плану заходів проєктні ідеї були зібрані в п'ять тематичних стратегічних сфер з урахуванням їх взаємного посилення і доповнення.

Впровадження Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади до 2027 року здійснюватиметься через реалізацію комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які будуть здійснюватися відповідно до Плану заходів з її реалізації, інших місцевих програм, які впливають із Стратегії, а також рішень міської ради, що приймаються для досягнення стратегічних цілей.

СФЕРА 1 Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності

Мета стратегічної сфери 1: Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.

Забезпечення екологічної безпеки громади передбачає перехід до економіки замкненого циклу, впровадження регіональних планів управління відходами, роздільне збирання сміття та термомодернізацію комунальних будівель, що дозволяє зменшити викиди, зберегти ресурси та перейти на відновлювані джерела енергії.

При цьому враховуватимуться засади сталого розвитку, отже – дбайливе, ощадливе для довкілля використання природних ресурсів у випадку виробництва, безбар'єрності – в випадку розвитку сервісів.

Стратегічна сфера 1 досягається через реалізацію таких операційних цілей :

Операційна ціль 1.1. Ефективне управління відходами та екологічна безпека.

Операційна ціль 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду.

Операційна ціль 1.3. Енергоефективність та енергетична незалежність.

Досягнення стратегічної сфери 1 передбачається через реалізацію 12 проєктів та 3 програми на загальну суму 58 214,2 тис.грн.

Сфера	Оперативна ціль	Заходи і проєкт
	Операційна ціль 1.1. Ефективне управління відходами та екологічна безпека.	1.1.1. Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області та національному законодавству. 1.1.2. Впровадження контейнерної системи збирання сміття у населених пунктах громади, оновлення парку сміттевозів та поступовий перехід до роздільного збору ТПВ. 1.1.3. Рекультивация місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ, ліквідація несанкціонованих місць скидання відходів. 1.1.4. Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні ТПВ для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря. 1.1.5. Приведення статусу комунальних підприємств у сфері поводження з відходами та благоустрою до вимог чинного законодавства. 1.1.6. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення та захист полезахисних лісосмуг.

СФЕРА 1 Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності	Операційна ціль 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду. Операційна ціль 1.3. Енергоефективність та енергетична незалежність.	1.2.1. Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів. 1.2.2. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел. 1.2.3. Вивільнення берегів водних об'єктів та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків. 1.2.4. Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів). 1.2.5. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для збереження біорізноманіття. 1.3.1. Забезпечення комунальних установ та підприємств засобами енергонезалежності: встановлення сонячних електростанцій (СЕС) на дахах лікарень, шкіл, водоканалу, закупівля генераторів та систем накопичення енергії. 1.3.2. Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (ММЕ/МЕС): підтримка проєктів розподіленої генерації. 1.3.3. Впровадження системи енергоменеджменту в бюджетній сфері, сертифікація енергоменеджерів. 1.3.4. Впровадження системи енергоаудиту та постійного моніторингу споживання енергоресурсів комунальними установами для виявлення тепловтрат. 1.3.5. Розвиток мережі енергозаощаджувального вуличного освітлення: проведення вуличного освітлення по всіх вулицях громади, заміна старих ламп на LED, встановлення систем "розумного" керування освітленням та ліхтарів на сонячних панелях.
СФЕРА 2 Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу		
Мета стратегічної сфери 2: трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць. Стратегічна сфера 2 досягається через реалізацію таких операційних цілей : Операційна ціль 2.1. Розвиток агропромислового комплексу та переробної галузі. Операційна ціль 2.2. Розвиток малого та середнього підприємництва (МСБ) та крафтового виробництва. Операційна ціль 2.3. Розвиток транспортної та логістичної інфраструктури для економіки. Досягнення стратегічної сфери 2 передбачається через реалізацію 11 проєктів та програми на загальну суму 13 760,0 тис.грн		

СФЕРА 2 Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу	Операційна ціль 2.1. Розвиток агропромислового комплексу та переробної галузі.	2.1.1. Залучення, підтримка та сприяння діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини (створення ланцюжків доданої вартості). 2.1.2. Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агроспеціалізації громади (аналіз ґрунтів, ринкового попиту, промоція нішових культур). 2.1.3. Стимулювання впровадження «зелених технологій» в агробізнесі (енергоощадність, екологічно чисте виробництво, безвідходні технології). 2.1.4. Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів для об'єднання зусиль дрібних фермерів у збуті та переробці продукції.
	Операційна ціль 2.2. Розвиток малого та середнього підприємництва (МСБ) та крафтового виробництва.	2.2.1. Запровадження системи підтримки, навчання та консалтингу для малого та середнього бізнесу (допомога в написанні грантових заявок, юридичні консультації, тренінги). 2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні продукти харчування, сувенірна продукція, текстиль). 2.2.3. Промоція місцевих виробників: організація ярмарків, створення каталогу місцевої продукції, брендинг «Зроблено в Малій Висці». 2.2.4. Створення умов для релокованого бізнесу: супровід підприємців, що перемістили діяльність на територію громади, допомога в інтеграції в місцеву економіку.
	Операційна ціль 2.3. Розвиток транспортної та логістичної інфраструктури для економіки.	2.3.1. Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (забезпечення доїзду працівників до робочих місць, доступ мешканців сіл до ринку праці). 2.3.2. Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок. 2.3.3. Адвокація ремонту доріг обласного та державного значення на території громади (співпраця з Агентством відновлення та Службою автомобільних доріг).

СФЕРА 3 Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства		
Мета стратегічної сфери 3: Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади. Стратегічна сфера 3 досягається через реалізацію таких операційних цілей : Операційна ціль 3.1. Якісна, інклюзивна та безпечна освіта. Операційна ціль 3.2. Доступна медицина, реабілітація та збереження здоров'я. Операційна ціль 3.3. Соціальний захист, підтримка ветеранів та розвиток громадянського суспільства Досягнення стратегічної сфери 3 передбачається через реалізацію 23 проєктів та програми на загальну суму 99 221,50 тис.грн.		
СФЕРА 3 Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства	Операційна ціль 3.1. Якісна, інклюзивна та безпечна освіта.	3.1.1.Забезпечення закладів освіти укриттями: будівництво, ремонт та облаштування захисних споруд для гарантування безпечного очного навчання. 3.1.2.Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель. 3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі. 3.1.4.Забезпечення рівного доступу до освіти: створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами. 3.1.5.Впровадження профорієнтаційних заходів у закладах освіти для свідомого вибору професії молоддю. 3.1.6.Розвиток позашкільної освіти: - Забезпечення закладів сучасним інвентарем та обладнанням. - Оптимізація мережі закладів позашкільної освіти відповідно до актуальних потреб батьків та дітей. - Підтримка неформальної освіти для різних вікових груп.

**Операційна
ціль 3.2.**

Доступна
медицина,
реабілітація
та збереження
здоров'я.

**Операційна
ціль 3.3.**

Соціальний
захист,
підтримка
ветеранів та
розвиток
громадянсько
го
суспільства.

3.2.1. Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД: проведення капітальних ремонтів, заходів з енергоефективності, оснащення сучасним медичним обладнанням.

3.2.2. Безпека та доступність:

- Забезпечення закладів охорони здоров'я **укриттями**.
- Забезпечення доступу в ЦПМСД для людей з інвалідністю (безбар'єрність).
- **Кадрове забезпечення:** реалізація програм залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки.

3.2.3. Профілактика та діагностика:

- Запровадження обов'язкових профілактичних оглядів (**чекапів**) для осіб старше 40 років.
- Запровадження та розвиток напрямків запобіжної медицини.

3.2.4. Реабілітація та ментальне здоров'я:

- Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я.
- Забезпечення цифровізації послуг в охороні здоров'я.

3.2.5. Медикаментозне забезпечення: розвиток програм забезпечення ліками вразливих верств населення.

3.3.1. Підтримка ветеранів:

- Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною, психологічною та іншими видами підтримки відповідно до потреб.

- Створення мережі **ветеранських хабів**.

3.3.2. Соціальні послуги та інклюзія:

- Створення **Центру життєстійкості**.
- Підвищення доступності соціальних послуг, розширення кількості та охоплення мобільних соціальних послуг.
- Забезпечення рівного доступу жителів сільської місцевості до інклюзивних соціальних та адміністративних послуг.
- Впровадження надання соціальних послуг на конкурентній основі.

3.3.3. Підтримка ВПО: створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громади.

3.3.4. Молодіжна політика:

- Розбудова мережі **молодіжних хабів та просторів**.
- Забезпечення молоді інструментами впливу на прийняття рішень керівництвом громади (Молодіжна рада).
- Впровадження системи залучення перспективних фахівців до кадрового резерву.

СФЕРА 4. Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій

Мета стратегічної сфери 4: збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.

Стратегічна сфера 4 досягається через реалізацію таких операційних цілей :

Операційна ціль 4.1. Розвиток туристичних продуктів та інфраструктури гостинності.

Операційна ціль 4.2. Збереження та цифровізація культурної спадщини.

Операційна ціль 4.3. Інтеграція в регіональний контекст

Досягнення стратегічної сфери 4 передбачається через реалізацію 1 проєкта та програми на загальну суму 320,0 тис.грн.

СФЕРА 4. Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій

Операційна ціль 4.1.

Розвиток
туристичних
продуктів та
інфраструкту
ри
гостинності.

4.1.1. Розвиток туристичного кластеру «Маєток Кудашевих»:

- Продовження робіт з ревіталізації паркової зони та історичних будівель.
- Створення на базі маєтку мультифункціонального культурного простору (музей, місце для проведення заходів, рекреаційна зона).

4.1.2. Популяризація авіаційної історії краю:

- Створення інтерактивних експозицій або VR-турів, присвячених піонерам авіації (О. Кудашев, Ю. Кондратюк), як безпечної альтернативи масовим заходам.

4.1.3. Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму:

- Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення.
- Підтримка створення приватних садиб сільського туризму (навчання власників, промоція).

4.1.3. Розробка та маркування туристичних маршрутів:

- 4.1.4. Оновлення існуючих та створення нових маршрутів («Стежками рідного міста», «Шпаковий шлях») з урахуванням безпекової ситуації.

4.2.1. Цифровізація спадщини:

- Створення цифрових архівів музейних фондів та історичних документів громади.
- Розробка віртуальних екскурсій ключовими пам'ятками громади.

4.2.2. Охорона пам'яток:

- Проведення інвентаризації та паспортизації об'єктів культурної спадщини.
- Залучення грантових коштів на реставрацію та консервацію історичних пам'яток.

Операційна ціль 4.2.

Збереження та
цифровізація
культурної
спадщини.

	4.3 Інтеграція в регіональний контекст:	4.3.1. Включення туристичних об'єктів громади до обласних туристичних маршрутів та програм.
СФЕРА 5 Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської ТГ		
Мета стратегічної сфери 5: забезпечити комфортне середовище проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного врядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію Стратегічна сфера 5 досягається через реалізацію таких операційних цілей : Операційна ціль 5.1. Цифрова трансформація та розвиток адміністративних послуг. Операційна ціль 5.2. Безпека громади та цивільний захист. Операційна ціль 5.3. Ефективне врядування, прозорість та комунікація. Досягнення стратегічної сфери 5 передбачається через реалізацію 11 проєктів та програми на загальну суму 2990,0 тис.грн.		
СФЕРА 5 Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської ТГ	Операційна ціль 5.1. Цифрова трансформація та розвиток адміністратив них послуг.	5.1.2. Цифрова інфраструктура - Стимулювання інтернет-провайдерів до забезпечення широкопasmовим покриттям (оптоволокну) усіх населених пунктів громади, включаючи віддалені села. - Забезпечення публічних установ (бібліотеки, хаби, старостати) зонами вільного доступу до Wi-Fi. 5.1.3. Розвиток ЦНАП - Розширення переліку послуг, що надаються через ЦНАП та віддалені робочі місця у старостинських округах. - Забезпечення безбар'єрного доступу до приміщень ЦНАП. 5.1.4. Цифрова грамотність - Впровадження програми розвитку цифрових навичок для жителів громади (навчання людей похилого віку, тренінги для працівників ОМС).

**Операційна
ціль 5.2.**
Безпека
громади та
цивільний
захист.

**Операційна
ціль 5.3.**
Ефективне
врядування,
прозорість та
комунікація.

5.2.1. Система відеоспостереження «Безпечна громада»

- Розширення мережі камер відеоспостереження у громадських місцях та на в'їздах/виїздах з населених пунктів.
- Забезпечення безперешкодного прямого доступу «Поліцейського офіцера громади» до системи моніторингу через камери відеоспостереження.

5.2.2. Цивільний захист

- Будівництво нових та реконструкція існуючих захисних споруд цивільного захисту (укриттів) подвійного призначення.
- Модернізація місцевої системи оповіщення населення про надзвичайні ситуації.

5.2.3. Центри безпеки

- Створення та матеріально-технічне забезпечення **Центрів безпеки громадян** у старостинських округах (інтеграція пожежної охорони, поліції та медичної допомоги).
- Підтримка добровільних пожежних дружин.

5.3.1. Комунікація та участь

- Розробка та впровадження **Комунікаційної стратегії громади**.
- Імплементация інструментів громадської участі в Статуті громади (громадські слухання, місцеві ініціативи, консультації).
- Забезпечення прозорості діяльності виконавчих органів ради: регулярне оприлюднення проєктів рішень, звітів про виконання стратегії та програм.

5.3.2. Бюджетна прозорість

- Забезпечення прозорості планування та використання бюджету громади (бюджет участі, візуалізація бюджету для громадян).

5.3.3. Кадрова політика

- Приведення структури виконавчих органів до актуальних потреб громади.
- Впровадження системи залучення перспективних фахівців та молоді до кадрового резерву (стажування в органах влади).

РОЗДІЛ 3.Фінансове забезпечення Плану заходів із реалізації Стратегії

Впровадження Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року передбачає загальну потребу фінансового ресурсу в обсязі 174 505,7 тис. грн. Це дуже значна сума коштів, яку важко зібрати у відведений до завершення поточного десятирічного планування термін (2017–2027 рр.), тим більше за умов російсько-української війни що тримає. Залучення подібних коштів реально, але після завершення активних бойових дій. Тому з великою ймовірністю досягнення поставлених Стратегією цілей триватиме в наступний семирічний планувальний період (2028–2034 рр.), відповідно – за допомогою нового Плану заходів, що розроблятиметься з врахуванням нинішнього.

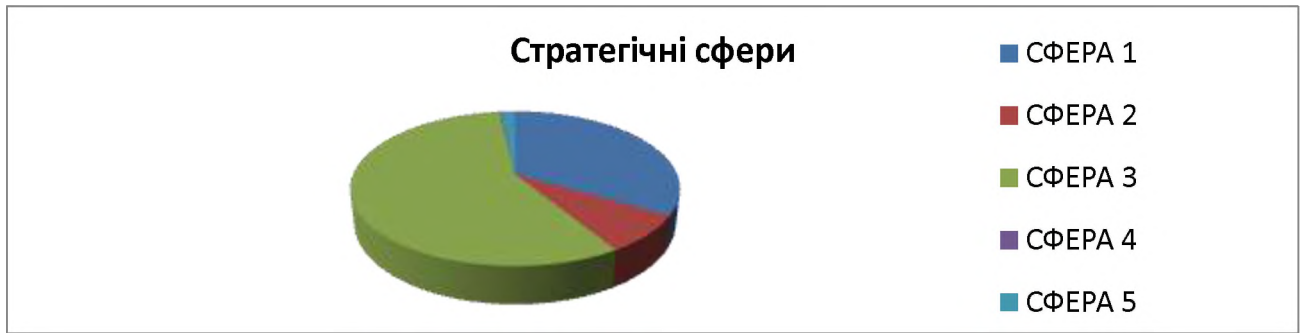
Фінансову основу плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади формує комплекс джерел, які включають як кошти бюджетів різного рівня, так і ресурси програм міжнародної технічної допомоги, тощо.

План розроблений на основі консервативних припущень, які повинні забезпечити прогнозовані обсяги фінансування проєктів місцевого розвитку за усіма визначеними пріоритетними напрямками

Таблиця 3.1 Фінансова потреба для реалізації проєктів Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічні сфери	Загальний обсяг фінансування		у тому числі по роках	
	тис.грн.	%	2026	2027
Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності	58 214,2	33,4	27 017,2	31 197,0
Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу	13 760,0	7,9	6 030,0	7 730,0
Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства	99 221,5	56,8	50 207,5	49 014,0
Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій	320,0	0,2	160,0	160,0
Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської міської територіальної громади	2 990,0	1,7	1 490,0	1 500,0
Всього	174 505,7	100	84 904,7	89 601,0

Фінансова потреба для реалізації Плану заходів Стратегії Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року

Планування потреби фінансового ресурсу на 2026–2027 роки для впровадження Плану заходів поділено приблизно порівну між роками – дещо більше коштів вимагатиме діяльність у 2027 р. Це пояснюється тим, що Стратегія та План заходів набудуть чинності лише на початку другого кварталу 2026 р., до того ж розробка проєктів Плану заходів вимагатиме певного часу. Їхнє наповнення та черговість реалізації значно залежатимуть від перебігу та результатів російсько - української війни.

В розрізі стратегічних сфер спостерігається суттєва диспропорція, особливо, якщо у випадку другої – «Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу», лише 7,9 % від загального обсягу фінансування що очікується. Зазначена ціль спрямована на стимулювання розвитку економіки, збільшення залучення жителів громади до господарської діяльності, активізацію підприємницької активності. Вона передбачає реалізацію переважно «м'яких» проєктів, які коштують значно менше, ніж інфраструктурні. З точки зору фінансів в ПЗР домінує третя стратегічна ціль «Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства», що становить 56,8 % загального обсягу. Причина – ту сконцентровані проєкти, спрямовані на забезпечення безпеки жителів громади, що дуже дороговартісні. Також ціль передбачає низку модернізацій в закладах та установах соціально-гуманітаної сфери – освіті, соціальному захисті, медицині, культурі, спорті.

В переважній більшості випадків термін реалізації таких проєктів перевищує два роки, отже, робота над ними триватиме й в наступний період, відповідно – фінансування також.

Таблиця 3.2 Джерела фінансування проєктів Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року

Джерела фінансування	Загальний обсяг фінансування	
	тис.грн.	%
Державний бюджет	29 386,2	16,9
Бюджет територіальної громади	143 829,5	82,4
Інші джерела не забороненні чинним законодавством	1 290,0	0,7
Всього	174 505,7	100

Джерела фінансування

Наведені в таблицях та діаграмах дані засвідчують переважну орієнтацію громади на внутрішні ресурси – 82,4 % інші джерела (кошти донорів- 0,7 %), ще 16,9% – державний бюджет.

Війна значною мірою внесла свої корективи і розраховувати на великі приватні інвестиції громада не може.

В перспективі залучення донорських коштів ключові засади не лише у виживанні, але й розвитку Маловисківської громади.

В рамках програми фінансової підтримки від Європейського Союзу Ukraine Facility що розрахована на 2024–2027 роки обсягом 50 млрд євро, щонайменше 20% коштів безповоротної фінансової підтримки має піти на розвиток регіонів та громад. Це значні кошти, які вже розподіляються на конкурсних засадах. А вступ України до ЄС та відкриття доступу до програм ЄС спільного управління означатиме принципово нові можливості для громади.

Розділ 4. Моніторинг та оцінювання Плану заходів з реалізації Стратегії

Для відстеження та аналізу динаміки й структурних змін, що відбуваються у громаді відповідно до визначених у Стратегії стратегічних, оперативних цілей та завдань, проводиться моніторинг реалізації Стратегії та Плану заходів із її реалізації.

Моніторинг – сукупність заходів із обліку, збору, аналізу та узагальнення інформації про стан реалізації Стратегії та Плану заходів.

Результати моніторингу є основою для висновків про необхідність внесення змін (актуалізації) Стратегії та Плану заходів із її реалізації.

Моніторинг виконання Плану заходів здійснюється двічі на рік на основі відстеження виконання визначених показників (індикаторів) результативності впровадження кожного проекту місцевого розвитку. Система показників (індикаторів) для моніторингу реалізації Плану заходів наведена у Таблицях 4.1-4.2.

Звіти про результати проведення моніторингу Плану Заходів Стратегії за перше півріччя та за рік готує Робоча група з управління реалізацією Стратегії та моніторингу розділ «Проведення моніторингу, оцінювання реалізації Стратегії» Стратегії розвитку Маловисківської громади до 2027 року), узагальнення та формування їх тексту здійснює відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної діяльності Маловисківської міської ради. Голова Робочої групи (міський голова) в термін не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду представляє їх на розгляд сесії ради. Крім того, звіти оприлюднюються на офіційному вебсайті міської ради.

Оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів із її реалізації

проводиться після завершення терміну їх реалізації на основі даних звітів проведеного моніторингу та є необхідним етапом для отримання інформації стосовно досягнення очікуваних результатів, їх впливу на стан соціально-економічного розвитку територіальної громади та інформації щодо сталості змін з метою прийняття в подальшому необхідних управлінських рішень та необхідних коригувань.

- На основі здійснення оцінювання складається заключний звіт, що містить:
- ☐ результати порівняння базових (на початок реалізації Стратегії), прогнозованих цільових (станом на останній період) і фактичних значень показників;
 - ☐ досягнення запланованих цілей;
 - ☐ задоволення потреб різних груп заінтересованих осіб;
 - ☐ наявних незапланованих змін та впливів;
 - ☐ діяльності, що призвела до змін (зокрема незапланованих);
 - ☐ ефективності механізмів реалізації Стратегії або ресурсних витрат;
 - ☐ стійкості результатів Стратегії тощо.

Оцінювання може бути внутрішнім (проводиться виконавцями Стратегії) та зовнішнім (проводиться залученими експертами).

Звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів готує Робоча група, узагальнення та формування їх тексту здійснює відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної діяльності.

Голова Робочої групи (міський голова) в термін не пізніше трьох місяців після закінчення періоду реалізації Стратегії та Плану заходів представляє їх на розгляд сесії міської ради. Крім того, заключні звіти про оцінювання результатів реалізації Стратегії та Плану заходів оприлюднюються на офіційному вебсайті громади та/або у місцевих засобах масової інформації.

Структура Плану заходів Маловисківської територіальної громади до 2027 року

ДОДАТОК 1

Завдання Стратегії	Інструмент реалізації	Орієнтовна назва інструмента реалізації	Сектор	Під сектор	Напрямок інвестування	Строк реалізації (у місяцях)	Відповідачі за виконання (посадові особи або фізичні та юридичні особи за згодою)	Індикатор	Цільове значення індикатора
1.1.1. Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області та національному законодавству	Програма	в рамках інвестиційного проекту «ПАРАСОЛЬ»	Житлово – комунальне господарство	Ефективне управління відходами	Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами	24	Маловисківська міська рада	Розроблено План управління відходами	1 одиниця на рік
1.1.2. Впровадження контейнерної системи збирання сміття у населених пунктах громади, оновлення парку сміттевозів та поступовий перехід до роздільного збору	Програма	Програма розвитку комунального підприємства “Мала Виска-МКП” на 2024-2028 роки	Житлово – комунальне господарство	Екологія, ефективне управління відходами	1.Проведення конкурсного відбору підрядної організації для укладання договору про надання послуги з проведення досліджень обсягів	24	КП “Мала Виска-МКП”, відділ містобудування архітектур и та Житлово	Визначено підрядну організацію для укладання договору про надання послуги з	1 одиниця

ТПВ.					накопичення побутових відходів на об'єктах їх утворення та розроблення норм надання послуг з управління побутовими відходами територіальної громади. 2. Впровадження системи роздільного збирання відходів. Придбання контейнерів.		комунальн иком господарст во	проведення досліджень обсягів накопичення побутових відходів на об'єктах їх утворення та розроблення норм надання послуг з управління побутовими відходами Маловисківсь кої територіальної громади. Кількість встановлених контейнерів	10 одиниць
------	--	--	--	--	--	--	---	--	-----------------------

					3. Придбання другої одиниці спецтехніки (сміттевоз) для надання послуг з вивезення ТПВ у сільських населених пунктах громади.			для збору ТПВ; Кількість встановлених контейнерів для роздільного збору відходів; Кількість населених пунктів охоплених контейнерною системою збору сміття; Кількість придбаних сміттевозів;	30 одиниць 1 місто 1 одиниця
1.1.3. Рекультивація		Програма розвитку комунального	Житло во —	Екологія, ефекти вне	Обстеження території та виявлення місць стихійних сміттєзвалищ;	24	КП “Мала Виска-МКП”	Кількість ліквідованих стихійних сміттєзвалищ.	10 одиниць на рік

місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ, ліквідація несанкціонованих місць скидання відходів.	Програма	підприємства “Мала Виска-МКП” на 2024-2028 роки	комунальне господарство	управління відходами	Організація робіт з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ;			- Площа рекультивованих територій.	1,5 га.
					Вивезення та утилізація зібраних відходів на санкціоновані полігони;			- Обсяг зібраних та вивезених відходів.	648,6 тон
					Проведення рекультивації та відновлення порушених земель			- Зменшення кількості нових стихійних сміттєзвалищ.	10 одиниць
					Благоустрій територій та запобігання та повторному утворенню сміттєзвалищ.			- Покращення санітарного та екологічного стану території громади.	100%

1.1.4. Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні ТПВ для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря.	Програма	Програма розвитку комунального підприємства “Мала Виска-МКП” на 2024-2028 роки	Житло во – комуна льне господарство	Екологія, ефективне управління відходами	Запобігання забрудненню ґрунтових вод і повітря. Забезпечення прозорого та системного контролю стану навколишнього середовища на полігоні. Підвищення екологічної безпеки громади.	24	КП “Мала Виска-МКП”	Зменшення рівня забруднення ґрунту, води та повітря на полігоні. Підвищення відповідності показників довкілля до нормованих стандартів. Зменшення випадків самовільного скидання або розповсюдження відходів.	100% 100%; 100%
1.1.5. Приведення статусу комунальних підприємств у сфері поводження з відходами та благоустрою до вимог чинного законодавства	Програма	Програма розвитку комунального підприємства «Мала Виска – МКП» на 2024 – 2026 роки	Житло во – комуна льне господарство	Ефективне управління відходами	Будівництво сміттєперевантажувальної станції	12	Маловисківська міська рада	будівництво сміттєперевантажувальної станції,	1 одиниця на 1 рік

1.1.6. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення та захист полезахисних лісосмуг.	Програма	Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	Земельні відносини	Земельні відносини	Проведення інвентаризації земель визначення фактичних меж лісосмуг, внесення даних до Державного земельного кадастру та закріплення за постійними землекористувачами	24	Відділ земельних відносин міської ради	Розробка проєктів землеустрою встановлення статусу земель під лісосмугами	100% земельних ділянок під лісосмугами
1.2.1. Будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів.	Програма	Програма розвитку комунального підприємства «Мала Виска ВОДОКАНАЛ» на 2024-2028 роки	Муніципальна інфраструктура та послуги	Водовідведення	Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів.	24	Відділ містобудування, архітектури, будівництва та житлово-комунального господарства Маловисківської міської ради. Комунальне підприємств	Збудовано очисних споруд Обсяг стічних вод, що очищуються за рік Зменшення енерговитрат на очищення води	1 одиниця на рік м³ %

							во «Мала Виска Водоканал»		
1.2.2. Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел	Програма	Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	Земельні відносини	Земельні відносини	Розробка проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під водними об'єктами, становлення водоохоронних зон та прибережної захисної смуги	24	Відділ земельних відносин міської ради	Розробка проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під водними об'єктами, становлення водоохоронних зон та прибережної захисної смуги Забезпечення моніторингу дотримання режиму обмеженої господарської діяльності, недопущення розорювання прибережних захисних смуг	20 об'єктів 62 об'єкти

1.2.3. Вивільнення берегів водних об'єктів та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків.	Програма	Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	Земельні відносини	Земельні відносини	Розробка проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під водними об'єктами внесення даних до Державного земельного кадастру, встановлення прибережної захисної смуги та водоохоронних знаків. Передача в користування.	24	Відділ земельних відносин міської ради	Розробка проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під водними об'єктами, встановлення водоохоронних знаків, проведення земельних торгів	20 об'єктів
1.2.4. Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів).	Програма	Про затвердження Програми розвитку та збереження зелених насаджень на території Маловисківської міської територіальної громади на 2025 - 2027 роки	Житлово – комунальне господарство	Екологія	Створення нових об'єктів зеленого господарства з метою покращення якісних та кількісних показників зон загального користування, обмеженого користування, спеціального	24	КП “Мала Виска-МКП”	Очищено території від порослі дерев та кущів; Висаджено дерев та кущів;	до 5000 м.кв. 1895 одиниць

					призначення. Забезпечення озелененням невідповідних територій з відновленням естетично-виховної функції зелених зон. Заміна насаджень, які мають незадовільний стан та досягли вікової межі. Збільшення кількості видів і якості зелених насаджень.				
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

1.2.5. Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для збереження біорізноманіття	Програма	Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	Земельні відносини	Земельні відносини	Розробка проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під об'єктами природно-заповідного фонду місцевого значення.	24	Відділ земельних відносин міської ради	Розробка проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під об'єктами природно-заповідного фонду місцевого значення для збереження біорізноманіття	2 об'єкти
					Охорона об'єктів ПЗФ			Забезпечення охорони об'єктів ПЗФ	5 об'єктів

1.3.1. Забезпечення комунальних установ та підприємств засобами енергонебезпечності: встановлення сонячних електростанцій (СЕС) на дахах лікарень, шкіл, водоканалу, закупівля генераторів та систем накопичення енергії.	Програма	Програма розвитку комунального підприємства «Мала Виска ВОДОКАНАЛ» на 2024-2028 роки Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Енергетика	Енергоефективність	Забезпечення комунального підприємства «Мала Виска Водоканал», та комунальних закладів засобами енергонебезпечності: встановлення сонячних електростанцій (СЕС)	24	Відділ містобудування, архітектури, будівництва та житлово-комунального господарства Маловисківської міської ради. Комунальне підприємство «Мала Виска Водоканал» Відділ освіти, молоді та спорту.	Збудовано СЕС Заощаджено коштів на оплату енергоносіїв	6 одиниць на рік До 30%
---	----------	--	------------	--------------------	---	----	--	---	--------------------------------

1.3.2.Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (ММЕ/МЕС): підтримка проєктів розподіленої генерації.	Програма	Програма розвитку комунального підприємства «Мала Виска ВОДОКАНАЛ» на 2024-2028 роки Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки	Енергетика	Енергоефективність	Забезпечення артезіанських свердловин, насосних станцій засобами енергонезалежності: встановлення сонячних інверторів та сонячних електростанцій, (СЕС)	24	Комунальне підприємство «Мала Виска Водоканал»	Кількість реалізованих проєктів	1 одиниця на рік
--	-----------------	---	-------------------	---------------------------	--	-----------	---	--	-------------------------

1.3.3. Впровадження системи енергоменеджменту в бюджетній сфері, сертифікація енергоменеджерів.	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості і прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026 – 2030 роки	Житло во – комуна льне господарство	Впровадження автоматизованої системи енергомоніторингу	Закупівля обладнання для системи енергомоніторингу АСЕМ	24	Маловисківська міська рада структурні підрозділи, комунальні підприємства	Зменшення споживання енергоресурсів в у бюджетних установах, зменшення витрат бюджету на оплату енергоносіїв.	1 одиниця на 2 роки
1.3.4. Впровадження системи енергоаудиту та постійного моніторингу споживання енергоресурсів комунальними установами для виявлення тепловтрат									1 одиниця на 2 роки

1.3.5. Розвиток мережі енергозаощаджувального вуличного освітлення: проведення вуличного освітлення по всім вулицям громади, заміна старих ламп на LED, встановлення систем "розумного" керування освітленням та ліхтарів на сонячних панелях.	Програма	Програма розвитку комунального підприємства "Мала Виска-МКП" на 2024-2028 роки	Житлово-комунального господарства	Енергетична ефективність	Розширення мережі вуличного освітлення; -Встановлення систем розумного керування освітленням; -Використання альтернативних джерел енергії; -Модернізація електричних мереж для забезпечення надійної та безпечної роботи системи.	24	КП "Мала Виска-МКП"	Кількість встановлених нових світильників по території громади. Кількість вулиць забезпечених освітленням. Кількість встановлених ліхтарів на сонячних панелях. Кількість впроваджених систем розумного керування освітленням. Підвищення рівня освітленості вулиць громади.	100% 52 одиниці 20 одиниць 9 одиниць 80%
2.1.1. Залучення, підтримка та сприяння діяльності	Програма	Програми розвитку земельних	Земельні віднос	Земельні віднос	Проведення інвентаризації земель	24	Відділ земельних відносин	Проведення інвентаризації земель	4 об'єкти

переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини (створення ланцюжків доданої вартості).		відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	ини	ини	Організація та забезпечення організації прозорих земельних торгів		міської ради	Організація та забезпечення організації прозорих земельних торгів	4 об'єкти
2.1.2. Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агроспеціалізації громади (аналіз ґрунтів, ринкового попиту, промоція нішових культур).	Програма	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	Сільське господарство	Рослинництво	Заохочення дрібних домогосподарств громади до впровадження новітніх та сучасних аграрних технологій	24	Відділ земельних відносин міської ради	Залучено кількість сільськогосподарських підприємств	10
2.1.3. Стимулювання впровадження «зелених технологій» в агробізнесі (енергоощадність, екологічно чисте виробництво, безвідходні технології).	Програма	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	Сільське господарство	Рослинництво	Просування екологічної продукції Маловисківської громади	24	Відділ земельних відносин міської ради	Залучено сільськогосподарських підприємств	3

2.1.4. Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів для об'єднання зусиль дрібних фермерів у збуті та переробці продукції.	Програма	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	Економічна діяльність	Сільське господарство	Створення сприятливих умов для організацій та розвитку кооперативів	24	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектно-діяльності та відділ земельних відносин.	Створено сільськогосподарських кооперативів Створення робочих місць	1 3 особи
2.2.1. Запровадження системи підтримки, навчання та консалтингу для малого та середнього бізнесу (допомога в написанні грантових заявок, юридичні консультації, тренінги).	Програма	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	Економічна діяльність	Політика малого та середнього підприємства	Організація інформаційних та просвітницьких компаній для Представників малого та середнього бізнесу.	24	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектно-діяльності	Забезпечено участь суб'єктів малого та середнього бізнесу у навчаннях та семінарах	10 осіб у рік
2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні продукти харчування, сувенірна продукція, текстиль).	Програма	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-	Економічна діяльність	Політика малого та середнього підприємства	Поширення інформації про експортні можливості для суб'єктів підприємницької діяльності громади	24	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектно-діяльності	Поширено інформацію	100%

		2028 роки.							
2.2.3. Промоція місцевих виробників: організація ярмарків, створення каталогу місцевої продукції, брендинг «Зроблено в Малій Висці».	Програма	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	Економічна діяльність	Політика малого та середнього підприємства	Організація ярмарків, фестивалів Розробка каталогу місцевої продукції	24 24	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної діяльності	Проведено ярмарків Створено каталог	2 в рік 1
2.2.4. Створення умов для релокованого бізнесу: супровід підприємців, що перемістили діяльність на територію громади, допомога в інтеграції в місцеву економіку	Програма	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	Економічна діяльність	Політика малого та середнього підприємства	Надання підтримки в актуальному стані інформації щодо вільних виробничих площ для релокації бізнесу	24	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної діяльності	Забезпечено постійне інформування	100%
2.3.1. Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок.	Програма	Програма розвитку комунального підприємства “Мала Виска-МКП” на 2024-2028 роки	Житлово-комунального господарства	Ремонт та утримання вуличної дорожньої мережі	Проведення обстеження технічного стану доріг; -Підготовка дорожнього покриття до ремонту; -Проведення поточного ремонту	24	КП “Мала Виска-МКП”	Площа відновленого дорожнього покриття; -Покращення технічного стану дорожнього покриття.	970 кв.м. що року. 70%

					дорожнього покриття.				
2.3.2. Адвокація ремонту доріг обласного та державного значення на території громади (співпраця з Агентством відновлення та Службою автомобільних доріг).	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості і прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026 – 2030 роки	житлов о – комуна льне господарство	дорожня інфраструктура	ремонт і обслуговування доріг обласного та державного значення на території громади	24	Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України, ДП "Агентство місцевих автомобільних доріг" Кіровоградської області, Маловисківська міська рада	Відремонтованих доріг	1000 м кв що року
3.1.1. Забезпечення закладів освіти укриттями: будівництво, ремонт та облаштування захисних споруд для гарантування безпечного очного навчання.	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ЗДО	Реконструкція частини підвального приміщення з організацією другого входу КЗДО (ясла-садок) "Веселка"	24 місяці	Керівник КЗДО (ясла-садок) "Веселка"	ЗДО	1 об'єкт

3.1.2.Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель.	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ЗЗСО	Забезпечення закладів освіти резервними джерелами електроживлення	24 місяці	Керівники ЗО	ЗЗСО ЗДО	2 об'єктів 2 об'єкти
3.1.2. Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель.	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ЗЗСО	Заходи з енергозбереження	24 місяці	Керівники закладів освіти	ЗЗСО	6 об'єктів
3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ЗЗСО	3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ЗЗСО
3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ЗЗСО	Модернізація освітнього середовища	12 місяців	Завідувач Паліївської філії "Гімназія – заклад дошкільної освіти" КЗ "Маловисківська гімназія №	ЗЗСО	1 об'єкт

							З імені Григорія Перебийноса"		
3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ЗЗСО	Охоплення харчуванням здобувачів освіти	24 місяці	Керівники закладів загальної середньої освіти	ЗЗСО	100%
3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.	План	План роботи відділу освіти, молоді та спорту на 2026 рік	Освіта	ЗЗСО	Організація заходів з розроблення перспективного плану формування спроможної та ефективної мережі	8 місяці в	Міська рада, відділ освіти, молоді та спорту, керівники ЗЗСО	ЗЗСО	2 об'єкти
3.1.4.Забезпечення рівного доступу до освіти: створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.	Програма	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	Освіта	ІРЦ	Придбання обладнання, техніки та сучасних меблів для створення інклюзивного середовища	24 місяці	Відділ освіти, молоді та спорту, інклюзивно-ресурсний центр	ІРЦ	1 об'єкт
3.1.4.Забезпечення рівного доступу до освіти: створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими	Програма	Програма комп'ютеризації та інформатизації	Освіта	ЗЗСО	Комп'ютеризація освітньо-виховного процесу	12 місяці в	Керівники КЗ "Маловисківська гімназія №	ЗЗСО	3 об'єкти

освітніми потребами.		закладів та установ освіти Маловисківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки					З імені Григорія Перебийноса", Паліївської філії "Гімназія – заклад дошкільної освіти" та КЗ "Лозуватська гімназія"		
3.1.5. Впровадження профорієнтаційних заходів у закладах освіти для свідомого вибору професії молоддю.	Меморандум	Меморандум про співпрацю між ГО "Розвиток громадянських компетентностей в Україні" та Маловисківською міською радою щодо впровадження Швейцарсько-українського проєктуDECIDE – "Децентралізація для розвитку демократичної освіти"	Освіта	ЗЗСО	Проведення профорієнтаційних заходів, співпраця з підприємствами та закладами профосвіти. Пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків (Швейцарсько-український проєктDECIDE)	24 місяці	Міська рада, відділ освіти, молоді та спорту, керівники ЗЗСО	Проведено екскурсій Підвищення кваліфікації педагогічних працівників	6 що річно 3 що року
3.1.6. Розвиток позашкільної освіти:	Програма	Комплексна	Освіта	Позаш	Забезпечення	24	Відділ освіти	Придбано	7 одиниць що року

- Забезпечення закладів сучасним інвентарем та обладнанням. - Оптимізація мережі закладів позашкільної освіти відповідно до актуальних потреб батьків та дітей; - Підтримка неформальної освіти для різних вікових груп (гуртки, секції, курси, тренінги)		програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки		кільна освіта	рівного доступу дітей та учнівської молоді до якісної позашкільної освіти	місяці	молоді та спорту	спортивного спорядження	
3.2.1. Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД: проведення капітальних ремонтів, заходів з енергоефективності, оснащення сучасним медичним обладнанням.	Програма	Програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги в Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-2026 роки та продовження її терміну дії до 2028 року	Охоро на здоров'я	Первин на медици на	Проведення капітальних ремонтів, заходів з енергоефективності, оснащення сучасним медичним обладнанням	24	КНП «МЦПМС Д»	Капітальний ремонт приміщень, закупівля медичного обладнання	1 об'єкт на 1 рік 1 одиниця на 1 рік
	Програма	Програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги в	Охоро на здоров'я	Первин на медици на	Залучення в громаду медичних фахівців первинної ланки	24	КНП «МЦПМС Д»	Залучення молодих кваліфікованих лікарів	1 особа щороку

3.2.2.Безпека та доступність: - Забезпечення закладів охорони здоров'я укриттями. - Забезпечення доступу в ЦПМСД для людей з інвалідністю (безбар'єрність). - Кадрове забезпечення: реалізація програм залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки		Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-2026 роки та продовження її терміну дії до 2028 року							
	Програма	Програма підтримки та розвитку вторинної медичної допомоги у Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-2028 роки	Охоро на здоров' я	Спеціа лізован а медичн а допомо га	Безпечне та комфортне середовище для пацієнтів та персоналу лікарні	24	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»	Створено комфортні та безпечні умови для перебування пацієнтів та персоналу у підвальному приміщенні центрального корпусу (укриття) лікарні	50 осіб
	Програма	Програма підтримки та розвитку вторинної медичної допомоги у Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-	Охоро на здоров' я	Спеціа лізован а медичн а допомо га	Збереження та розвиток кадрового потенціалу	24	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»	Підвищено кваліфікацію медичних працівників Залучено до роботи молодих спеціалістів	5 осіб 4 осіб

		2028 роки						Надано службове житло	1 одиниця
3.2.3.Профілактика та діагностика: -Запровадження обов'язкових профілактичних оглядів (чекапів) для осіб старше 40 років. -Запровадження та розвиток напрямків запобіжної медицини	Програма	Програма підтримки та розвитку вторинної медичної допомоги у Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-2028 роки	Охоро на здоров' я	Спеціа лізован а медичн а допомо га	Підвищен ня якості медичної допомоги	24	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»	Підвищено якість надання медичної допомоги Придбано сучасне обладнання	5008 осіб 3 одиниці
3.2.4.Реабілітація та ментальне здоров'я: -Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я. -Забезпечення цифровізації послуг в охороні здоров'я	Програма	Програма підтримки та розвитку вторинної медичної допомоги у Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-2028 роки	Охоро на здоров' я	Спеціа лізован а медичн а допомо га	Забезпечення надання реабілітаційної допомоги	24	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»	Сформовано ліжковий фонд Придбано сучасне реабілітаційне обладнання Забезпечено медичним персоналом Зменшено рівень смертності та інвалідності	5 одиниць 1 одиниця 3 осіб 11%

3.2.5.Медикаментозна безпека: розвиток програм забезпечення ліками вразливих верств населення.	Програма	Програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги в Маловисківській міській територіальній громаді на 2026-2028 роки	Охорона здоров'я	Первинна медицина	Забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами	24	Міська рада, КНП «МЦПМСД», аптечний заклад	Забезпечено осіб	177 осіб щороку
3.3.1.Підтримка ветеранів: -Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною, психологічною та іншими видами підтримки відповідно до потреб.	Програма	Комплексна програма соціальної підтримки ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та вшанування пам'яті загиблих Маловисківської міської територіальної громади на 2024 – 2028 роки	Соціальний захист	Ветеранська політика	Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною, психологічною та іншими видами підтримки відповідно до потреб.	24	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради, КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг, відділ надання адміністративних послуг, Маловисків	- Кількість військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей забезпечено матеріальною допомогою. - Кількість ветеранів війни та членів їх сімей працевлаштованих на території громади	550 осіб 15 осіб

							вський відділ Новоукраїн ської філії Кіровоград ського обласного центру зайнятості (за згодою)		
3.3.1. Підтримка ветеранів: -Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною, психологічною та іншими видами підтримки відповідно до потреб.	Програма	Програма розвитку комунального некомерційного підприємства Маловисківський центр надання соціальних послуг на 2025 – 2028 роки Комплексна програма соціальної підтримки ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та вшанування пам'яті загиблих Маловисківської	Соціал ьний захист	Ветера нська політи ка	Створення мережі ветеранських хабів	24	КНП Маловискі вський центр надання соціальних послуг	Кількість військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей, які отримали послуги у ветеранському у хабі	130 осіб

		міської територіальної громади на 2024 – 2028 роки							
3.3.2.Соціальні послуги та інклюзія: -Створення Центру життєстійкості. -Підвищення доступності соціальних послуг, розширення кількості та охоплення мобільних соціальних послуг. -Забезпечення рівного доступу жителів сільської місцевості до інклюзивних соціальних та адміністративних послуг.	Програма	Комплексна програма соціальної підтримки ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та вшанування пам'яті загиблих Маловисківської міської територіальної громади на 2024 – 2028 роки	Соціальний захист	Ментальне здоров'я жителів в громади	Створення Центру життєстійкості	12	КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг	Об'єкт	1
	Програма	Програма розвитку комунального некомерційного підприємства Маловисківський центр надання соціальних послуг на 2025 – 2028 роки	Соціальний захист	Розвиток соціальних послуг	Підвищення доступності соціальних послуг, розширення кількості та охоплення мобільних соціальних послуг	24	КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг	Кількість осіб, які отримують соціальні послуги.	385 осіб
	Програма	Програма розвитку комунального некомерційного	Соціальний захист	Розвиток соціальних	Забезпечення рівного доступу жителів сільської місцевості до	24	КНП Маловисківський центр	Кількість жителів сільської місцевості,	84 осіб

-Впровадження надання соціальних послуг на конкурентній основі.		підприємства Маловисківський центр надання соціальних послуг на 2025 – 2028 роки		послуг	інклюзивних соціальних та адміністративних послуг.		надання соціальних послуг	які отримали соціальні послуги.	
	Програма	Програма розвитку комунального некомерційного підприємства Маловисківський центр надання соціальних послуг на 2025 – 2028 роки	Соціальний захист	Розвиток соціальних послуг	Впровадження надання соціальних послуг на конкурентній основі.	24	КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг	Кількість осіб, які отримали послуги з перевезення.	41 особа
3.3.3. Підтримка ВПО: створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громади.	Програма	Програма соціального захисту та підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2024 – 2028 роки	Соціальний захист	Робота з ВПО	Створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громади	24	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради, КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг,	- кількість ВПО поселених в МТП - Кількість працевлаштованих ВПО	100 осіб 30 осіб

							відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради, Маловисківський відділ Новоукраїнської філії Кіровоградського обласного центру зайнятості (за згодою)		
3.3.4.Молодіжна політика: - Розбудова мережі молодіжних хабів та просторів. -Забезпечення молоді інструментами впливу на прийняття рішень керівництвом громади (Молодіжна рада).	Програма	Цільова програма "Молодь Маловисківщини на 2026-2028 роки"	Освіта	Молодіжна політика	Створення можливостей для всебічного розвитку та самореалізації молоді Маловисківської міської територіальної громади	24 місяці	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради	Молодіжний простір -Проведено тренінгів -майстер-класів, -молодіжних акцій, -конкурсів, флешмобів;	1 об'єкт 3 що року 3 що року 1 в рік 1 в рік

-Впровадження системи залучення перспективних фахівців до кадрового резерву.									
4.1.1. Розвиток туристичного кластеру «Маєток Кудашевих»:	Програма	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028рр.	Культура та туризм	Туризм	Ревіталізація паркової зони та історичних будівель. Створення на базі маєтку мультифункціонального культурного простору (музей, місце для проведення заходів, рекреаційна зона).	24	Відділ культури та туризму міської ради	Відновлення паркової зони та будівель Створення культурного простору	1 одиниця на рік 1 одиниця на рік
4.1.2. Популяризація авіаційної історії краю:	Програма	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028рр.	Культура та туризм	Туризм	Створення інтерактивних експозицій або VR-турів, присвячених піонерам авіації (О. Кудашев, Ю. Кондратюк), як безпечної альтернативи масовим заходам	24	Відділ культури та туризму міської ради	Створення експозицій та турів	1 одиниця на рік
4.1.3. Розвиток «зеленого» та	Програма	Комплексна програма	Культура та туризм	Туризм	Облаштування місць	24	Відділ культури	Створення місць для	2 одиниці на рік

рекреаційного туризму: - Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення. - Підтримка створення приватних садіб сільського туризму (навчання власників, промоція).		розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028pp.	туризм		для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення. Підтримка створення приватних садіб сільського туризму (навчання власників, промоція).		та туризму міської ради	психологічного розвантаження; Створення приватних садіб для туризму Навчання власників Підготовка та друк буклетів	2 одиниці на рік 2 особи на рік 500 одиниць на рік
4.1.4. Розробка та маркування туристичних маршрутів: Оновлення існуючих та створення нових маршрутів («Стежками рідного міста», «Шпаковий шлях») з урахуванням безпекової ситуації.	Програма	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028pp.	Культура та туризм	Туризм	Оновлення існуючих та створення нових маршрутів («Стежками рідного міста», «Шпаковий шлях») з урахуванням безпекової ситуації	24	Відділ культури та туризму міської ради	Оновлення та створення нових маршрутів	2 одиниці на рік

4.2.1. Цифровізація спадщини: -Створення цифрових архівів музейних фондів та історичних документів громади. - Розробка віртуальних екскурсій ключовими пам'ятками громади.	Програма	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028рр.	Культура та туризм	Музей	Створення цифрових архівів музейних фондів та історичних документів громади. Розробка віртуальних екскурсій ключовими пам'ятками громади.	24	Відділ культури та туризму міської ради	Створення цифрових архівів та віртуальних екскурсій	100 одиниць / 5 екскурсій на рік
4.2.2. Охорона пам'яток: - Проведення інвентаризації та паспортизації об'єктів культурної спадщини. - Залучення грантових коштів на реставрацію та консервацію історичних пам'яток.	Програма	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028рр.	Культура та туризм	Культурна спадщина	Інвентаризація та паспортизація об'єктів культурної спадщини Залучення грантових коштів на реставрацію та консервацію історичних пам'яток.	24	Відділ культури та туризму міської ради	Проведення паспортизації Залучення грантових коштів	12 одиниць на рік 3 одиниці на рік
4.3.1. Включення туристичних	Програма	Комплексна програма	Культура та туризм	Туризм	Включення		Відділ культури	Включення нових	2 об'єкти на рік

об'єктів громади до обласних туристичних маршрутів та програм.		розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028pp.	туризм		туристичних об'єктів громади до обласних туристичних маршрутів та програм.	24	та туризму міської ради	об'єктів до маршрутів	
5.1.2. Цифрова інфраструктура - Стимулювання інтернет-провайдерів до забезпечення широкопasmовим покриттям (оптоволокну) усіх населених пунктів громади, включаючи віддалені села. - Забезпечення публічних установ (бібліотеки, хаби, старостати) зонами вільного доступу до Wi-Fi.	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської територіальної громади на 2026-2030pp	Цифрова трансформація	Цифрова інфраструктура та зв'язок	Закупівля обладнання для облаштування Wi-Fi зон	24	Виконавчий комітет міської ради	Облаштовано точок доступу до Wi-Fi Якість покриття старостинських округів базовим інтернетом.	3 в рік 100%
	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування	Публічні послуги і	Державні адміністративні	Надання адміністративних послуг з використанням	24	Відділ надання адміністративних послуг	Дотримання принципів доступності та зручності надання	550 осіб

5.1.3. Розвиток ЦНАП - Розширення переліку послуг, що надаються через ЦНАП та віддалені робочі місця у старостинських округах. - Забезпечення безбар'єрного доступу до приміщень ЦНАП.		та сприяння відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської територіальної громади на 2026-2030pp	пов'язана з ним цифровізація	ні полуки	засобів Єдиного державного веб-порталу електронних послуг через Портал Дія		Віддалені робочі місця	адміністративних	
	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської територіальної громади на 2026-2030pp	Публічні послуги і пов'язана з ним цифровізація	Державні адміністративні полуки	Створення елементів безбар'єрного ЦНАПу	24	Відділ надання адміністративних послуг	Створення умов для доступності та зручності надання адміністративних послуг	850 осіб
5.1.4. Цифрова грамотність - Впровадження програми розвитку цифрових навичок для жителів громади (навчання людей похилого віку, тренінги для	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості та прозорості діяльності органів місцевого	Цифрова трансформація.	Кібербезпека	Створення платформи безпечного користування цифровими ресурсами.	24	Виконавчий комітет міської ради	Створена та функціонує школа медійної грамотності. Розроблено навчальних курсів.	1 в рік 2 в рік

працівників ОМС).		самоврядування Маловисківської територіальної громади на 2026- 2030pp							
5.2.1. Система відеоспостереження «Безпечна громада» - Розширення мережі камер відеоспостереження у громадських місцях та на в'їздах/виїздах з населених пунктів. - Забезпечення безперешкодного прямого доступу «Поліцейського офіцера громади» до системи моніторингу через камери відеоспостереження.	Програма	Комплексна програма профілактики злочинності і правопорушень на 2026-2028 роки	Безпек а громад ян	Профіл актика злочин ності	Розширення мережі камер відеоспостереження реєстраторів, ПЗ у громадських місцях для моніторингу громадських просторів, вулиць та інфраструктури, спрямований на підвищення безпеки, профілактику правопорушень та допомогу правоохоронним органам.	24	Відділ з питань мобілізаційної, оборонної роботи, надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Відділення поліції №1 (м. Мала Виска) Новоукраїнського районного відділу поліції	Визначення потреб, вибір місць проектування Закупівля і встановлення обладнання Інтеграція з системою	1 одиниця на рік 1 одиниця на рік
5.2.2. Цивільний захист . - Будівництво нових та реконструкція існуючих захисних споруд цивільного захисту (укриттів)	Програма	Програма цивільного захисту Маловисківської міської територіальної громади	Безпек а громад ян	Збереження життя і здоров'я громадян	Будівництво нових та реконструкція існуючих захисних споруд цивільного захисту (укриттів) подвійного призначення.	24	Відділ з питань мобілізаційної, оборонної роботи, надзвичайних	Визначення потреб, вибір місць, закупівля обладнання Створення	1 одиниця на рік 1 одиниця на рік

подвійного призначення. - Модернізація місцевої системи оповіщення населення про надзвичайні ситуації.					Модернізація місцевої системи оповіщення населення про надзвичайні ситуації.		их ситуацій та цивільного захисту населення	місцевої автоматизованої системи оповіщення	
5.2.3. Центри безпеки - Створення та матеріально-технічне забезпечення Центрів безпеки громадян у старостинських округах (інтеграція пожежної охорони, поліції та медичної допомоги). - Підтримка добровільних пожежних дружин.	Програма	Програма цивільного захисту Маловисківської міської територіальної громади	Безпек а громад ян	Збереж ення життя і здоров' я громад ян	Створення та матеріально-технічне забезпечення Центрів безпеки громадян в старостинських округах (інтеграція пожежної охорони, поліції та медичної допомоги), Підтримка добровільних пожежних дружин	24	Відділ з питань мобілізаційної, оборонної роботи, надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. Відділення поліції №1 (м. Мала Виска) Новоукраїнського районного відділу поліції. Відділ №2 Новоукраїнського РУЦЗ та	Визначення потреб, вибір місць, закупівля обладнання	1 одиниця на 2 роки

							ПД ГУ ДСНС України в Кіровоградській області		
5.3.1. Комунікація та участь - Розробка та впровадження Комунікаційної стратегії громади. - Імплементация інструментів громадської участі в Статуті громади (громадські слухання, місцеві ініціативи, консультації). -Забезпечення прозорості діяльності виконавчих органів ради: регулярне	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2030 роки	Громадянське суспільство	Демократичне врядування	Розробка та впровадження Комунікаційної стратегії громади.	12	Відділ організаційно-масової роботи та комунікацій з громадськістю	Підготовлено комунікаційну стратегію	1
	Програма				Імплементация інструментів громадської участі в Статуті громади (громадські слухання, місцеві ініціативи, консультації).	24		Проведено громадських слухань, місцевих ініціатив, консультації	5 у рік
						Забезпечення прозорості діяльності виконавчих органів ради		24	Маловисківська міська рада та структурні підрозділи

оприлюднення проєктів рішень, звітів про виконання стратегії та програм.									
5.3.2. Бюджетна прозорість - Забезпечення прозорості планування та використання бюджету громади (бюджет участі, візуалізація бюджету для громадян).	Програма	Програма соціально-економічного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026 рік.	Фінанси	Бюджет	Підготовка та виготовлення «Бюджету для громадян»	24	Керівник фінансового управління	моніторинг	1 раз на рік
				Бюджет	Моніторинг донорської допомоги(створення відкритого реєстру отриманої гуманітарної та технічної допомоги від міжнародних партнерів)	24	Головні розпорядники коштів бюджету громади	моніторинг	щоквартально
5.3.3. Кадрова політика : Приведення структури виконавчих органів до актуальних потреб громади.	Програма	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості і прозорості діяльності органів	Публічне	Розвиток місцевого самоврядування Кадров	Удосконалення структури та підвищення ефективності діяльності виконавчих органів ради	24	Виконавчий комітет міської ради, загальний відділ	Оновлення та оптимізація структури виконавчих органів ради	1 рішення

Впровадження системи залучення перспективних фахівців та молоді до кадрового резерву (стажування в органах влади).		місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2030 роки	управління	а політика	Формування кадрового резерву та залучення молодих спеціалістів в органи місцевого самоврядування	24	Загальний відділ	Залучення молодих спеціалістів до кадрового резерву	не менше 2 осіб щороку
--	--	---	------------	------------	--	----	------------------	---	------------------------

Завдання	Інструмент реалізації (тип та назва)	Строк реалізації (у місяцях)	Індикативні обсяги фінансування реалізації по роках, тис.грн.			Індикативні джерела фінансування
			Вартість реалізації, тис.грн. (всі роки разом)	2026р.	2027р.	
Операційна ціль 1.1. Ефективне управління відходами та екологічна безпека.	в рамках інвестиційного проекту «ПАРАСОЛЬ»	12	180,0	90,0	0	Бюджет міської територіальної громади.
				90,0	0	З рахунок грантових коштів.
	Програма розвитку комунального підприємства “Мала Виска-МКП” на 2026-2028 роки	24	4790,0	590,0	4200,0	Бюджет міської територіальної громади
	Програма розвитку комунального підприємства “Мала Виска-МКП” на 2026-2028 роки	12	22170,0	0	22170,0	Бюджет міської територіальної громади
	Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	24	200,0	100,0	100,0	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади

Операційна ціль 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду	Програма розвитку комунального підприємства «Мала Виска ВОДОКАНАЛ» на 2024-2028 роки	24	2000,0	2000,0	0,0	Бюджет міської територіальної громади
			20000,0	20000,0	0,0	Державний бюджет
	Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	24	0	0	0	бюджету Маловисківської міської територіальної громади
	Про затвердження Програми розвитку та збереження зелених насаджень на території Маловисківської міської територіальної громади на 2025 - 2027 роки №2437 від 03.04.2025 р.	24	574,20	347,2	227,0	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 1.3. Енергоефективність та енергетична незалежність	Програма розвитку комунального підприємства «Мала Виска ВОДОКАНАЛ» на 2024-2028 роки	24	5300,0	2800,0	2500,0	Бюджет міської територіальної громади
						Бюджет міської територіальної громади
	Програма розвитку місцевого	24	1500,0	500,0	1000,0	Бюджет міської

	самоврядування та сприяння відкритості і прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026 – 2030 роки					територіальної громади
	Програма розвитку комунального підприємства “Мала Виска-МКП” на 2026-2028 роки	24	1500	500	1000	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 2.1.Розвиток агропромислового комплексу та переробної галузі.	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	12	1000,0	0	1000,0	Інші джерела
	Програми розвитку земельних відносин на території Маловисківської міської територіальної громади на 2022 – 2028 роки	24	100,0	50,0	50,0	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 2.2. Розвиток малого та середнього підприємництва (МСБ) та крафтового виробництва.	Програма соціально-економічного та культурного розвитку Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2028 роки.	24	360,0	180,0	180,0	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 2.3. Розвиток	Програма розвитку комунального підприємства “Мала Виска-МКП” на 2026-2028 роки	24	8300	3800	4500	Бюджет міської територіальної громади

транспортної та логістичної інфраструктури для економіки	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості і прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026 – 2030 роки	24	1400,0	700,0	700,0	Бюджет міської територіальної громади
			2600,0	1300,0	1300,0	Державний бюджет
Операційна ціль 3.1. Якісна, інклюзивна та безпечна освіта	Комплексна програма розвитку освіти Маловисківської міської ради на 2024-2028 роки	24	11274,4	6217,4	4687,0	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади
			6786,2	3786,2	3000,0	Державний бюджет
	Програма комп'ютеризації та інформатизації закладів та установ освіти Маловисківської міської територіальної громади на 2024-2026 роки	12	847,0	847,0	0	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади
	Меморандум про співпрацю від 17.02.2026 року між ГО "Розвиток громадянських компетентностей в Україні" та Маловисківською міською радою щодо впровадження Швейцарсько-українського проєкту DECIDE – "Децентралізація для розвитку	24	100,0	50,0	50,0	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади

	демократичної освіти"					
Операційна ціль 3.2. Доступна медицина, реабілітація та збереження здоров'я.	Програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги в Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-2026 роки та продовження її терміну дії до 2028 року	24	8300,0	4600,0	3700,0	Бюджет міської територіальної громади
	Програма підтримки та розвитку вторинної медичної допомоги у Маловисківській міській територіальній громаді на 2024-2028 роки	24	18450,0	8600,0	9850,0	Бюджет територіальної громади, власні кошти КНП «Маловисківська лікарня», інші джерела не заборонені чинним законодавством України
Операційна ціль 3.3. Соціальний захист, підтримка ветеранів та	Програма розвитку комунального некомерційного підприємства Маловисківський центр надання соціальних послуг на 2025 – 2028 роки	24	42491,90	20045,90	22446,0	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади
	Комплексна програма соціальної підтримки ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та вшанування пам'яті загиблих Маловисківської міської	24	9502,0	4751,0	4751,0	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади

розвиток громадянського суспільства	територіальної громади на 2024 – 2028 роки					
	Програма соціального захисту та підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2024 – 2028 роки	24	500,00	250,00	250,00	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади
	Цільова програма "Молодь Маловисківщини на 2026-2028 роки"	24	640,0	260,0	380,0	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади, інші джерела
Операційна ціль 4.1.Розвиток туристичних продуктів та інфраструктури гостинності.	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028рр.	24	0	0	0	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 4.2. Збереження та цифровізація культурної спадщини	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028рр.	24	320,0	160,0	160,0	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 4.3.Інтеграція в регіональний контекст	Комплексна програма розвитку культури, краєзнавства, туризму та культурної спадщини у Маловисківській територіальній громаді на 2026-2028рр.	0	0	0	0	Бюджет міської територіальної громади
	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості та прозорості	0	0	0	0	Бюджет міської територіальної громади

Операційна ціль 5.1. Цифрова трансформація та адміністративних послуг	діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2030 роки					
	Послуги які надаються в електронній формі з використанням засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг через Портал Дія	24	0	0	0	Не потребує фінансування
	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської територіальної громади на 2026-2028pp	24	540,0	290,0	250,0	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 5.2. Безпека громади та цивільний захист.	Комплексна програма профілактики злочинності і правопорушень на 2026-2028 роки	24	500,0	250,0	250,0	Бюджет міської територіальної громади
	Програма цивільного захисту Маловисківської міської територіальної громади	24	1900,0	950,0	950,0	Бюджет міської територіальної громади
Операційна ціль 5.3. Ефективне врядування, прозорість та комунікація.	Програма розвитку місцевого самоврядування та сприяння відкритості та прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Маловисківської міської територіальної громади на 2026-2030 роки	24	50,0	0,0	50,0	Бюджет міської територіальної громади

КАТАЛОГ ТЕХНІЧНИХ ЗАВДАНЬ
ПЛАНУ ЗАХОДІВ НА 2026–2027 РОКИ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
МАЛОВИСКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

ТЕХНІЧНІ ЗАВДАННЯ
до Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку
Маловисківської міської територіальної громади до 2027 року.

СФЕРА 1 Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності.

Операційна ціль 1.1. Ефективне управління відходами та екологічна безпека.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 1
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Розробка місцевих планів управління відходами
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	1.1.1. Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області та національному законодавству
Мета проекту	Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області, Національній стратегії управління відходами до 2030 року.
Територія, на яку проект матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	мешканці Маловисківської територіальної громади та особи, які тимчасово перебувають на території громади.
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Запобігання стихійним смітєзвалищ і шкоди для довкілля. Впровадженням ефективного збирання, сортування, перероблення і утилізації відходів.
Основні заходи проекту	Подача заявки на участь у проекті «Парасоль». Підписання меморандуму та договору про початок роботи з розробки документації. Надання інформації, що до оцінки поточного стану в громаді. Складання структури Плану. Розроблення заходів що до запобігання утворення відходів, включаючи створення контейнерних майданчиків, налагодження роздільного збору, рекультивацію смітєзвалищ, інформаційні кампанії та моніторинг екологічної ситуації. Затвердження та впровадження Плану.
Індикатори (показники) результативності	Розроблено План управління відходами Маловисківської територіальної громади .
Період реалізації проекту	01.01.2026 - 31.12.2026
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	180,0

У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	90,0	-	90,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	90,0	-	90,0
Відповідальний виконавець	Відділ містобудування, архітектури, будівництва житлово-комунального господарства		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 2
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Перехід до роздільного збору твердих побутових відходів.
Номер і назва цілі/ завдання стратегії, якому відповідає проект	1.1.2. Впровадження контейнерної системи збирання сміття у населених пунктах громади, оновлення парку сміттевозів та поступовий перехід до роздільного збору ТПВ.
Мета проекту	Модернізація системи поводження з ТПВ шляхом впровадження контейнерної системи збору сміття, придбання додаткової спеціалізованої техніки та поступовий перехід до роздільного збору відходів.
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Суб'єкти господарювання, інвестори, мешканці громади.
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	-відсутня система роздільного збору твердих побутових відходів; - недостатня кількість контейнерів для збору сміття; - збільшення кількості стихійних сміттєзвалищ; - недостатня кількість інформаційно-просвітницьких заходів серед населення щодо підвищення культури поводження з відходами.
Основні заходи проекту	1. Затвердження схеми санітарного очищення населених пунктів громади. 2. Розроблення нових маршрутів. 3. Закупівля та встановлення контейнерів для збору ТПВ. 4. Придбання другої одиниці спецтехніки (сміттевоз) для надання послуг з вивезення ТПВ у сільських населених пунктах громади. 5. Проведення інформаційно-просвітницьких заходів серед населення щодо підвищення культури поводження з відходами.
Індикатори (показники) результативності	Визначено підрядну організацію для укладання договору про надання послуги з проведення досліджень обсягів накопичення побутових відходів на об'єктах їх утворення та розроблення норм надання послуг з управління побутовими відходами Маловисківської територіальної громади. Кількість встановлених контейнерів для збору ТПВ; Кількість населених пунктів охоплених контейнерною системою збору сміття; Кількість придбаних сміттевозів; Кількість встановлених контейнерів для роздільного збору відходів;
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2027р.р.
Орієнтовна обсяг фінансування, тис.грн.	4790,00

У тому числі:	2026	2027	Разом
бюджет територіальної громади	590,00	4200,00	4790,00
обласний бюджет	-	-	-
державний бюджет	-	-	-
інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КП “Мала Виска-МКП”		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 3
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Рекультивація сміттєзвалищ.		
Номер і назва цілі/ завдання стратегії, якому відповідає проект	1.1.3. Рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ, ліквідація несанкціонованих місць скидання відходів.		
Мета проекту	Покращення екологічного стану території громади шляхом рекультивації місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ, ліквідації несанкціонованих місць скидання відходів.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Суб'єкти господарювання, інвестори, жителі міської територіальної громади		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Екологічна небезпека та порушення норм: -Забруднення підземних вод -Викиди метану		
Основні заходи проекту	1.Обстеження території та виявлення місць стихійних сміттєзвалищ; 2.Організація робіт з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ; 3.Вивезення та утилізація зібраних відходів на санкціоновані полігони; 4.Проведення рекультивації та відновлення порушених земель 5.Благоустрій територій та запобігання та повторному утворенню сміттєзвалищ.		
Індикатори (показники) результативності	- Кількість ліквідованих стихійних сміттєзвалищ. - Площа рекультивованих територій. - Обсяг зібраних та вивезених відходів. - Кількість територій, очищених від несанкціонованих відходів. - Зменшення кількості нових стихійних сміттєзвалищ. - Покращення санітарного та екологічного стану території громади.		
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2027р.р.		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис.грн.	17070,00		
У тому числі:	2026	2027	Разом
бюджет територіальної громади	0	17070,0	17070,0
обласний бюджет	-	-	-
державний бюджет	-	-	-
інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КП “Мала Виска-МКП”		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 4

на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Проведення екологічного моніторингу на полігоні ТПВ		
Номер і назва цілі/ завдання стратегії, якому відповідає проект	1.1.4. Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні ТПВ для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря.		
Мета проекту	Забезпечити ефективний екологічний моніторинг на полігоні ТПВ для попередження та мінімізації забруднення ґрунтових вод і атмосферного повітря.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Суб'єкти господарювання, інвестори.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Забруднення ґрунтів та підземних вод. Забруднення атмосферного повітря – викиди газів, запахи, пил.		
Основні заходи проекту	Запобігання забрудненню ґрунтових вод і повітря. Забезпечення прозорого та системного контролю стану навколишнього середовища на полігоні. Підвищення екологічної безпеки громади.		
Індикатори (показники) результативності	1) Зменшення рівня забруднення ґрунту, води та повітря на полігоні. 2) Підвищення відповідності показників довкілля до нормованих стандартів. 3) Зменшення випадків самовільного скидання або розповсюдження відходів.		
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2027р.р.		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис.грн.	1000,00		
У тому числі:	2026	2027	Разом
бюджет територіальної громади	0	1000,0	1000.0
обласний бюджет	-	-	-
державний бюджет	-	-	-
інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КП “Мала Виска-МКП”		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 5
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Будівництво сміттєперевантажувальної станції на діючому полігоні в м. Мала Виска		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	1.1.5. Приведення статусу комунальних підприємств у сфері поводження з відходами та благоустрою до вимог чинного законодавства		
Мета проекту	Метою будівництва сміттєперевантажувальної станції (СПС) є оптимізація логістики поводження з відходами, зменшення екологічного навантаження та підвищення ефективності сортування. Станції дозволяють перевантажувати сміття з малих сміттевозів у великогабаритний транспорт, що знижує витрати на транспортування на великі відстані, зменшує забруднення		

	підземних вод та сприяє вилученню вторинної сировини		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	на всіх мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб, які тимчасово перебувають на території громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Накопичення твердих побутових відходів (ТПВ) створює значне екологічне навантаження, та спричиняє забруднення підземних вод/повітря.		
Основні заходи проєкту	Розроблення проектної документації (ПКД), вибір ділянки поблизу центрів утворення відходів, облаштування під'їзних шляхів, монтаж вагової, навісів, пресувального обладнання та встановлення систем очистки стічних вод і дезінфекції.		
Індикатори (показники) результативності	Будівництво сміттєперевантажувальної станції.		
Період реалізації проєкту	з 01.01.2027р. - до 31.12.2027:		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	4100,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	0	4100	4100
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ містобудування, архітектури, будівництва житлово-комунального господарства		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 6
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	1.1.6. Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення та захист полезахисних лісосмуг.
Мета проєкту	Відновлення та захист полезахисних лісосмуг.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	населення Маловисківської міської територіальної громади.
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Критичний стан земельних ресурсів Відсутність, занедбаність захисних споруд та зниження врожайності.
Основні заходи проєкту	Проведення інвентаризації земель. Визначення фактичних меж лісосмуг, внесення даних до Державного земельного кадастру. Закріплення за постійними землекористувачами
Індикатори (показники) результативності	Розробка проєктів землеустрою, встановлення статусу земель під лісосмугами.

Період реалізації проєкту	01.01.2026-31.12.2027 роки		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	200,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	100,0	100,0	200,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ земельних відносин міської ради		

Операційна ціль 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 7
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Будівництво очисних споруд
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	1.2.1 Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів
Мета проєкту	Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків: реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж 300 м³ на добу для запобігання забрудненню водних об'єктів.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше 10000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб які перебувають на території громади. Абоненти КП «Мала Виска Водоканал» у кількості 1200 осіб
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Будівництво очисних споруд є критично необхідним через катастрофічне забруднення водойм стічними водами. Основні проблеми включають брак фінансування, складні умови забудови, дефіцит площ під споруди, застарілі технології та необхідність швидкого переходу до ефективних методів очищення (механічного, біологічного, фізико-хімічного) для захисту екосистем та здоров'я людини
Основні заходи проєкту	-Розробка техніко-економічного обґрунтування, отримання дозволів, геодезичні вишукування. - Виготовлення проєктно-кошторисної документації; – Пошук грантових коштів для реалізації проєкту; -оголошення тендеру для пошуку підрядної організації з будівництва очисних споруд; -Підписання договорів; -Проведення будівельних робіт -Пусконаладжувальні роботи, тестування ефективності очищення та введення в експлуатацію. -Введення в експлуатацію об'єкта.
Індикатори (показники) результативності	Збудовано очисних споруд; Обсяг стічних вод, що очищуються за рік;

	Зменшення енерговитрат на очищення води.		
Період реалізації проєкту	з 01.01.2026р. - до 31.12.2026:		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	22000,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	2000,0	0,0	2000,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	20000,0	0,0	20000,0
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ містобудування, архітектури, будівництва та житлово-комунального господарства Маловисківської міської ради. Комунальне підприємство «Мала Виска Водоканал»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 8
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Озеленення громади
Номер і назва цілі/ завдання стратегії, якому відповідає проєкт	1.2.4. Проведення масштабного озеленення громади з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів).
Мета проєкту	Покращення якісного стану зелених насаджень на території Маловисківської міської територіальної громади шляхом їх створення і використання, формування зелених зон, стійких до несприятливих умов навколишнього природного середовища насаджень.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Суб'єкти господарювання, інвестори, гості (туристи), жителі міської територіальної громади
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	- наявність аварійних і фаутих дерев, а також дерев, що досягли своєї вікової межі; - необхідність у корчуванні пнів та видаленні порослі дерев та кущів; - невідповідність вимог утримання зелених насаджень нормам діючого законодавства щодо їх загального і обмеженого користування та спеціального призначення; - недостатня кількість еколого-просвітницьких заходів серед населення щодо охорони та збереження природних ресурсів.
Основні заходи проєкту	1. Створення нових об'єктів зеленого господарства з метою покращення якісних та кількісних показників зон загального користування, обмеженого користування, спеціального призначення. 2. Забезпечення озелененням невідпорядкованих територій з відновленням естетично-виховної функції зелених зон. 3. Заміна насаджень, які мають незадовільний стан та досягли вікової межі. 4. Збільшення кількості видів і якості зелених насаджень.
Індикатори (показники) результативності	- Очищено території від порослі дерев та кущів; - Висаджено дерев та кущів;

Період реалізації проєкту	01.01.2026-31.12.2027р.р.		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис.грн.	574,20		
У тому числі:	2026	2027	Разом
бюджет територіальної громади	347,2	227,00	574,2
обласний бюджет	-	-	-
державний бюджет	-	-	-
інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КП "Мала Виска-МКП"		

Операційна ціль 1.3. Енергоефективність та енергетична незалежність

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 9 на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Будівництво сонячних електростанцій (СЕС)
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	1.3.1. Забезпечення комунальних установ та підприємств засобами енергонезалежності: встановлення сонячних електростанцій (СЕС) на дахах лікарень, шкіл, водоканалу, закупівля генераторів та систем накопичення енергії.
Мета проєкту	Забезпечення комунального підприємства «Мала Виска Водоканал» засобами енергонезалежності: встановлення сонячних електростанцій (СЕС)
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше 15000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб які тимчасово перебувають на території громади.
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	-Висока вразливість енергетичної інфраструктури та ризику блекаутів; - Критичне зростання витрат місцевого бюджету; -Високий вуглецевий слід та невідповідність екологічним цілям; -Брак інноваційних рішень у сфері енергоефективності.
Основні заходи проєкту	-Вибір ділянки, аудит об'єкта, розрахунок ефективності. -Розробка інженерного рішення, що включає схеми кріплень, розміщення панелей, інверторів та підключення. -Отримання технічних умов (ТУ) від оператора системи розподілу (ОСР) на приєднання. -Придбання обладнання (панелі, інвертори, конструкції). -Монтаж опорних конструкцій, встановлення сонячних панелей, прокладання мереж. -Тестування обладнання, перевірка відповідності стандартам безпеки та генерації. -Підключення до мережі, отримання необхідних документів. -Експлуатація, моніторинг, регулярне очищення панелей.
Індикатори (показники) результативності	Збудовано СЕС Заощаджено коштів на оплату енергоносіїв
Період реалізації проєкту	01.01.2026р. - 31.12.2027:

Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	1800,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	800,0	1000,0	1800,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ містобудування, архітектури, будівництва та житлово-комунального господарства Маловисківської міської ради. Комунальне підприємство «Мала Виска Водоканал»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 10
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Підтримка проектів розподіленої генерації		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	1.3.2 Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (ММЕ/МЕС): підтримка проектів розподіленої генерації.		
Мета проекту	Метою проекту є підвищення енергетичної незалежності територіальної громади шляхом впровадження та підтримки об'єктів розподіленої генерації, забезпечення безперебійного електропостачання об'єктів критичної інфраструктури.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	на всіх абонентів КП «Мала Виска Водоканал» м.Мала Виска та громади		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	-Відсутність енергетичної стійкості в умовах воєного стану. -Відсутність синхронізації приєднання до декілька джерел живлення.		
Основні заходи проекту	Основними заходами проекту є забезпечення альтернативних джерел електроенергії для об'єктів комунальної власності та критичної інфраструктури шляхом впровадження систем розподіленої генерації.		
Індикатори (показники) результативності	Кількість реалізованих проектів.		
Період реалізації проекту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	3500,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	2000,0	1500,0	3500,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 11

на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Впровадження системи енергомоніторингу		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	1.3.3. Впровадження системи енергоменеджменту в бюджетній сфері, сертифікація енергоменеджерів. 1.3.4. Впровадження системи енергоаудиту та постійного моніторингу споживання енергоресурсів комунальними установами для виявлення тепловтрат.		
Мета проекту	Метою проекту є впровадження автоматизованої системи енергомоніторингу АСЕМ для забезпечення постійного контролю за споживанням енергоресурсів у бюджетних установах громади, підвищення енергоефективності, зменшення витрат на енергоносії та забезпечення раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Вся територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Бюджетні установи громади: заклади освіти, школи, дитячі садки, лікарні, заклади культури, адміністративні будівлі, заклади культури Більше 3000 осіб Маловисківської територіальної громади та осіб, які перебувають на території громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	-Відсутність постійного контролю за споживанням енергоресурсів, виявлення перевитрат, підвищення ефективності використання бюджетних коштів, У бюджетній сфері відсутній єдиний механізм управління енергоспоживанням; -Технічна зношеність будівель спричиняє високий рівень тепловтрат; -Громада не може обґрунтовано залучати гранти або кредити на термомодернізацію, оскільки не має підтверджених даних про потенційну економію енергії.		
Основні заходи проекту	-Проведення обстеження об'єктів бюджетної сфери, -Закупівля обладнання для системи енергомоніторингу АСЕМ - Встановлення та підключення обладнання, -Створення та налаштування програмного забезпечення, -Навчання відповідальних працівників, -Впровадження постійного моніторингу споживання енергоресурсів, -Розробка заходів з енергоефективності на основі отриманих даних,		
Індикатори (показники) результативності	Зменшення споживання енергоресурсів у бюджетних установах, зменшення витрат бюджету на оплату енергоносіїв.		
Період реалізації проекту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	1500,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	500,0	1000,0	1500,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ містобудування, архітектури, будівництва житлово-комунального господарства		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 12
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Розвиток мережі освітлення		
Номер і назва цілі/ завдання стратегії, якому відповідає проект	1.3.5.Розвиток мережі енергозаощаджувального вуличного освітлення: проведення вуличного освітлення по всіх вулицях громади, заміна старих ламп на LED, встановлення систем "розумного" керування освітленням та ліхтарів на сонячних панелях.		
Мета проекту	Створення сучасної енергоефективної системи вуличного освітлення в громаді шляхом розширення мережі освітлення, впровадження систем розумного керування та встановлення ліхтарів на сонячних панелях.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Мешканці Маловисківської територіальної громади, суб'єкти господарювання.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Відсутність зовнішнього освітлення на деяких вулицях населених пунктах громади, призводить до травмування людей та підвищення аварійності на перехресті, а також до підвищення рівності злочинності, хуліганських проявів та злочинів.		
Основні заходи проекту	-Визначення черговості проведення вуличного освітлення; -Встановлення систем розумного керування освітленням; -Використання альтернативних джерел енергії; -Модернізація електричних мереж для забезпечення надійної та безпечної роботи системи. -Підготовка проектно-кошторісної документації, визначення класу складності, та отримання дозволів. -Проведення процедур публічних закупівель, укладання договорів на виконання робіт.-Демонтаж фізично застарілих конструкцій. -Монтаж ліній вуличного освітлення , встановлення світильників та іншого обладнання.		
Індикатори (показники) результативності	1) Кількість встановлених нових світильників по території громади. 2) Кількість вулиць забезпечених освітленням. 3) Кількість встановлених ліхтарів на сонячних панелях. 4) Кількість впроваджених систем розумного керування освітленням. 5) Підвищення рівня освітленості вулиць громади.		
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2027 р.р.		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис.грн.	1500,00		
У тому числі:	2026	2027	Разом
бюджет територіальної громади	500,0	1000,0	1500,0
обласний бюджет	-	-	-
державний бюджет	-	-	-
інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КП "Мала Виска-МКП"		

СФЕРА 2 Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу

Операційна ціль 2.1. Розвиток агропромислового комплексу та переробної галузі.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 13
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Сприяння діяльності переробних агропідприємств		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	2.1.1. Залучення, підтримка та сприяння діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини (створення ланцюжків доданої вартості).		
Мета проекту	Сприяти залученню та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Представники малого та середнього бізнесу у сфері агропідприємства.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	-Вивезення зерна та овочів за межі громади, призводить до втрати прибутків, які могли б залишатися в місцевому бюджеті. -Відсутність сучасного обладнання та цехів. -Місцеві виробники часто не мають ресурсів для сертифікації продукції		
Основні заходи проекту	-Проведення інвентаризації земель вільних території промислових об'єктів, земель колишніх колективних сільськогосподарських підприємств. -Забезпечення організації прозорих аукціонів на оренду ділянок під будівництво переробних потужностей. Забеспечувати на постійній основі інформування щодо можливості отримання державних грантів, міжнародної технічної допомоги та пільгового кредитування для підтримки переробних агропідприємств.		
Індикатори (показники) результативності	Проведення інвентаризації земель Організація та забезпечення організації прозорих земельних торгів		
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2027 роки		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	100,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	50,0	50,0	100,0

▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ земельних відносин міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 14
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Агроспеціалізації громади		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	2.1.2. Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агроспеціалізації громади (аналіз ґрунтів, ринкового попиту, промоція нішових культур).		
Мета проекту	Підвищення економічної спроможності Маловисківської громади шляхом ідентифікації та впровадження найбільш перспективних сільськогосподарських культур, що базуються на науковому аналізі ресурсів та актуальних запитах ринку.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Представники малого та середнього бізнесу в сфері сільськогосподарського виробництва		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	-Низька економічна ефективність землекористування та відсутність чіткої стратегії агроспеціалізації громади. -Деградація та виснаження ґрунтів -Висока ринкова вразливість -Ігнорування нішового потенціалу -Низька конкурентоспроможність		
Основні заходи проекту	Заохочення дрібних домогосподарств громади до впровадження новітніх та сучасних аграрних технологій		
Індикатори (показники) результативності	Залучено кількість домогосподарств		
Період реалізації проекту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	-	-	-
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ земельних відносин міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 15
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	<i>Впровадження «зелених технологій» в агробізнесі</i>
---------------	--

Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	2.1.3. Стимулювання впровадження «зелених технологій» в агробізнесі (енергоощадність, екологічно чисте виробництво, безвідходні технології).		
Мета проєкту	Трансформація агропромислового комплексу громади у сталий, екологічно безпечний та енергонезалежний сектор шляхом стимулювання впровадження «зелених» інновацій, що забезпечують економічну ефективність за мінімального впливу на довкілля.		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Представники малого та середнього бізнесу в сфері сільськогосподарського виробництва		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Низька енергоефективність та висока екологічна вразливість агросектору громади, що стримує його конкурентоспроможність. Енергетична залежність та висока собівартість: використання застарілого обладнання Проблема відходів: накопичення органічних залишків без належної переробки		
Основні заходи проєкту	-Залучення зовнішніх фахівців, проведення низки спеціалізованих навчань, - Просування серед дрібних фермерів та домогосподарств діяльності з новітніх технологій		
Індикатори (показники) результативності	Залучено сільськогосподарських підприємств		
Період реалізації проєкту	01.01. 2026 – 31.12.2026 р		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	-	-	-
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ земельних відносин міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 16
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Підтримка кооперативного руху в громаді
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	2.1.4. Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів для об'єднання зусиль дрібних фермерів у збуті та переробці продукції.
Мета проєкту	Створення сприятливих умов для організацій та розвитку кооперативів
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів для об'єднання зусиль дрібних фермерів та одноосібних господарств у збуті та переробці продукції.

Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Низька рентабельність та обмежена конкурентоспроможність дрібних фермерських господарств через їхню розрізненість, що унеможливорює самостійний вихід на стабільні ринки збуту та створення доданої вартості через переробку. Висока собівартість. Відсутність передпродажної підготовки.		
Основні заходи проєкту	Організація інформаційних та просвітницьких компаній для представників малого та середнього бізнесу		
Індикатори (показники) результативності	Створено сільськогосподарських кооперативів 2 за 2 роки Створення робочих місць до 10		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 – 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	1000,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	-	-	-
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	1000,0	1000,0
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада, представники бізнесу		

Операційна ціль 2.2. Розвиток малого та середнього підприємництва (МСБ) та крафтового виробництва.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 17
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Навчальні та консалтингові послуги для МСП
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	2.2.1. Запровадження системи підтримки, навчання та консалтингу для малого та середнього бізнесу (допомога в написанні грантових заявок, юридичні консультації, тренінги).
Мета проєкту	Створення умов для сприяння у розвитку малого бізнесу, започаткування свої справи
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Представники малого та середнього бізнесу, в т.ч. ВПО
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Низький рівень залученості суб'єктів малого та середнього підприємництва (МСП) до сучасних програм професійного розвитку, спеціалізованих навчань та практичних семінарів. Брак фінансової грамотності та «грантовий вакуум» Висока вартість фахових послуг Психологічний бар'єр та страх ризику
Основні заходи проєкту	Організація та проведення: - інформаційних та просвітницьких компаній - проведення тренінгів - організація навчальних поїздок
Індикатори (показники) результативності	Забезпечено участь 30 суб'єктів малого та середнього бізнесу у навчаннях та семінарах
Період реалізації проєкту	01.01.2026 - 31.12. 2027

Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	50,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	50,0	50,0	50,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада, зацікавлені особи у створенні власного бізнесу		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 18
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Розвиток крафтового виробництва		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	2.2.2. Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні продукти харчування, сувенірна продукція, текстиль).		
Мета проєкту	Поширення інформації про експортні можливості для суб'єктів підприємницької діяльності громади		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Місцві підприємці, та релокований бізнес		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Недостатній рівень трансформації локальних мікроініціатив та домашніх виробництв у повноцінні суб'єкти малого та середнього підприємництва (МСБ). Крафтові виробники залишаються «невидимими» для великого ринку через брак ресурсів, знань та інфраструктури для масштабування. -Тіньовий статус та відсутність легалізації -Брак каналів збуту та візуальної привабливості -Висока собівартість ручної праці -Відсутність локальної ідентичності -Брак професійного обладнання		
Основні заходи проєкту	- Розробка та поширення тематичних інфографік - Консультативна та організаційна підтримка сертифікації продукції та дотримання стандартів якості продукції. - Підтримка брендингу та промоція місцевої крафтової продукції		
Індикатори (показники) результативності	Поширено інформації -10 Створено крафтове виробництво -1		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 року - 31.12.2026 року		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	200,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	-	-	-
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	100,0	100,0	200,0
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 19
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Розвиток крафтового виробництва «Зроблено в Малій Висці»		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	2.2.3.Промоція місцевих виробників: організація ярмарків, створення каталогу місцевої продукції, брендинг «Зроблено в Малій Висці».		
Мета проекту	Створення та просування єдиної візуальної айдентики (бренду) «Зроблено в Малій Висці» для підвищення впізнаваності місцевих виробників, стимулювання попиту на локальні товари та формування культури «економічного патріотизму» в громаді.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Представники малого та середнього бізнесу		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Низька пізнаваність та обмежена реалізація продукції місцевих виробників Маловисківської громади, що призводить до відтоку капіталу з громади та стримує розвиток малого бізнесу. Місцевий споживач часто надає перевагу привізним товарам масового виробництва через відсутність інформації про якісні локальні аналоги.		
Основні заходи проекту	Організація ярмарків, фестивалів. Розробка каталогу місцевої продукції.		
Індикатори (показники) результативності	Проведено ярмарків -3 щороку Створено каталог-1		
Період реалізації проекту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	60,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	30,0	30,0	60,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проектної діяльності		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 20
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Підтримка релокованого бізнесу		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	2.2.4.Створення умов для релокованого бізнесу: супровід підприємців, що перемістили діяльність на територію громади, допомога в інтеграції в місцеву економіку		
Мета проекту	Мета проекту з підтримки релокованого бізнесу полягає у забезпеченні сталого відновлення економічної активності підприємств на новому місці та перетворенні їх на повноцінну частину місцевої економічної системи.		

Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Представники малого та середнього бізнесу з числа релокованих		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Невикористаний потенціал Маловисківської громади як безпечного та логістично вигідного майданчика для відновлення діяльності підприємств із зони бойових дій. Релокований бізнес, що прибуває в громаду, стикається з браком адаптованої інфраструктури та відсутністю системи «єдиного вікна» для швидкого старту.		
Основні заходи проєкту	-Інформування щодо вільних виробничих площ та приміщень для релокації бізнесу -Проведення інвентаризації об'єктів комунальної власності, які можуть бути надані в оренду.		
Індикатори (показники) результативності	Забезпечено постійне інформування		
Період реалізації проєкту	01.01.2026-31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ бюджет територіальної громади	-	-	-
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ соціально-економічного розвитку, інвестицій та проєктної діяльності		

Операційна ціль 2.3. Розвиток транспортної та логістичної інфраструктури для економіки.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 21
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Ремонт доріг комунальної власності
Номер і назва цілі/ завдання стратегії, якому відповідає проєкт	2.3.1.Відновлення покриття доріг місцевого значення: проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок.
Мета проєкту	Забезпечення належного стану дорожнього покриття через системне відновлення та ремонт критичних ділянок для безпечного, безперебійного та ефективного транспортного сполучення.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Мешканці Маловисківської громади, суб'єкти господарювання, інвестори.
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	-Перебування доріг місцевого значення в незадовільному технічному стані. -Зношеність покриття доріг становить більше 10 років. -Обмеженість фінансового ресурсу бюджету.
Основні заходи проєкту	-Проведення обстеження технічного стану доріг;

	-Підготовка дорожнього покриття до ремонту; -Проведення поточного ремонту дорожнього покриття населених пунктів громади.		
Індикатори (показники) результативності	- Площа відновленого дорожнього покриття; -Покращення технічного стану дорожнього покриття.		
Період реалізації проєкту	01.01.2026-31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис.грн.	8300,00		
У тому числі:	2026	2027	Разом
бюджет територіальної громади	3800.0	4500.0	8300.0
обласний бюджет	-	-	-
державний бюджет	-	-	-
інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КП “Мала Виска-МКП”		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 22
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Поточний та середній ремонт доріг обласного та державного значення на території громади		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	2.3.2. Адвокація ремонту доріг обласного та державного значення на території громади		
Мета проєкту	Сприяння ремонт доріг державного значення, які проходять через населені пункти громади, на договірних засадах.		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Всі мешканці Маловисківської територіальної громади та особи, які тимчасово перебувають на території громади, суб'єкти господарювання та інвестори.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Відсутність на протязі десятиліть проведення капітального та поточних ремонтів доріг обласного та державного значення.		
Основні заходи проєкту	-Направлення офіційного звернення, що до не задовільного стану ділянок доріг до Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Кіровоградській області. -Створення спільної комісії та складання акту про не відповідність експлуатаційним вимогам. -Заклучення договору між Маловисківської міською територіальною громадою та автомобільною службою Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Кіровоградській області, щодо видалення коштів з бюджету громади на умовах спів фінансування. Виділення субвенції на спів фінансування з бюджету громади.		
Індикатори (показники) результативності	Протяжність відремонтованих доріг.		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	3000,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом

▪ бюджет територіальної громади	500,0	500,0	1000,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	1000,0	1000,0	2000,0
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Державне агенство відновлення та розвитку інфраструктури України, Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Кіровоградській області , Маловисківська міська рада		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 23
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Облаштування доріг обласного та державного значення		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	2.3.2. Адвокація ремонту доріг обласного та державного значення на території громади		
Мета проєкту	Забезпечення безпеки дорожнього руху та збереження життя та здоров'я мешканців громади на дорігах обласного та державного значення на території громади		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	на всіх мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб, які тимчасово перебувають на території громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Встановлення обмежувачів швидкості, знаків обмеження максимальної швидкості, нанесення дорожньої розмітки, розмітки пішохідних переходів, камер фіксації в с.Олександрівка та м.Мала Виска (вул.Містечкова, Велігіна). Розчистка доріг від аварійних дерев, захаращеності (в тому числі до с.Валуївка)		
Основні заходи проєкту	Проведення спільного обстеження проблемних ділянок доріг обласного та державного значення . Виявлення переліку проведення необхідних робіт. Укладання угоди з Державним агентством відновлення та розвитку інфраструктури України (Агентство відновлення). Виділення субвенції на спів фінансування з бюджету громади для проведення облаштування доріг обласного та державного значення.		
Індикатори (показники) результативності	Відремонтованих доріг		
Період реалізації проєкту	01.01.2026р. - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	1000,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	200,0	200,0	400,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	300,0	300,0	600,0
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Державне агенство відновлення та розвитку інфраструктури України, ДП "Агентство місцевих автомобільних доріг" Кіровоградської області, Маловисківська міська рада		

Операційна ціль 3.1. Якісна, інклюзивна та безпечна освіта.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 24

на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Реконструкція частини підвального приміщення з організацією другого входу КЗДО (ясла-садок) "Веселка"		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	3.1.1. Забезпечення закладів освіти укриттями: будівництво, ремонт та облаштування захисних споруд для гарантування безпечного очного навчання.		
Мета проекту	Забезпечення безпеки дітей		
Територія, на яку проект матиме вплив	м. Мала Виска		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	115 осіб, дитяче населення віком від 2 до 7 років. Забезпечить безпечний перехід дітей із приміщення ЗДО до підвального приміщення (укриття).		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проект	Потребує реконструкції переходу від ЗДО до підвального приміщення (укриття). За рахунок реалізації проекту можливий безпечний перехід дітей із основного приміщення закладу до укриття.		
Основні заходи проекту	Реконструкція частини підвального приміщення, шляхом подовження переходу від входу в ЗДО, його накриття, встановлення сходів та дверей.		
Індикатори показника результативності	Реконструкція частини підвального приміщення – 1 одиниця на рік		
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2026		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	906,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	906,0	0	906,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 25

на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Енергозбереження у закладах загальної середньої освіти		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	3.1.2. Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель.		
Мета проекту	Забезпечення енергозбереження в закладах загальної середньої освіти, зниження тепловитрат у зимовий період за рахунок раціонального й ефективного використання тепла.		
Територія, на яку проект	м. Мала Виска, населені пункти громади		

матиме вплив			
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	1511 осіб, дитяче населення віком від 6 до 17 (18) років.		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Потреба у встановленні енергозберігаючих засобів, дотримання правил технічної експлуатації теплових установок та мереж. За рахунок реалізації проєкту можливе ефективне використання та збереження тепла у закладах загальної середньої освіти, дотримання температурного режиму..		
Основні заходи проєкту	Заміна енергоємних ламп на світлодіодні, утеплення трубопроводів, гідрохімічна промивка системи опалення закладів, заміна вікон та дверей на енергозберігаючі, придбання котлів на альтернативному виді палива		
Індикатори показника результативності	Заходи з енергозбереження - 6 одиниць на рік;		
Період реалізації проєкту	01.01.2026-31.12.2027		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	2169,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	1798,0	371,0	2169,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 26
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Резервні джерела електроживлення у закладах освіти
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.2.Термомодернізація закладів освіти: комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель.
Мета проєкту	Забезпечення безперебійної роботи котелень закладів освіти в період опалювального сезону.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	1741 осіб, дитяче населення віком від 6 до 17 (18) років.
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Неможливість безперебійного енергопостачання в умовах відключення електроенергії. За рахунок реалізації проєкту можливе забезпечення безперебійної роботи котелень закладів освіти в період опалювального сезону.
Основні заходи проєкту	Придбання комплектів (інвертор та батарея) для забезпечення безперебійної роботи котелень в період опалювального сезону
Індикатори показника результативності	Заходи з енергозбереження - 2 об'єктів на рік;
Період реалізації проєкту	01.01.2026 -31.12.2027р.
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	600,0

У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	300,0	300,0	600,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 27
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Створення освітнього простору в межах реформи "НУШ" Маловисківської міської територіальної громади Кіровоградської області		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.		
Мета проекту	Забезпечення виконання навчальних програм з фізики		
Територія, на яку проект матиме вплив	м. Мала Виска		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	200 осіб, дитяче населення віком від 11 до 15 (16) років. Забезпечить заклад лабораторним обладнанням з фізики		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проект	Недостатнє матеріально-технічне забезпечення кабінетів фізики для проведення лабораторних робіт у 7-8 класах. За рахунок реалізації проекту можливе наповнення лабораторним обладнанням класів фізики.		
Основні заходи проекту	Проведення ремонтних робіт у класах фізики, оголошення тендерної процедури, придбання меблів, лабораторного та мультимедійного обладнання з фізики.		
Індикатори показника результативності	Створення освітнього простору в межах реформи "НУШ" – 1 об'єкт на рік		
Період реалізації проекту	з 01.01.2026 р. по 31.12.2027 р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	1433,60		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	87,4	60,0	147,4
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	786,2	500,0	1286,2
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 28
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Забезпечення харчуванням учнів ЗЗСО
---------------	-------------------------------------

Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.		
Мета проекту	Охопити гарячим харчуванням здобувачів освіти 1-4 класів та пільгових категорій (2026 рік – 90%, 2027рік -100% - охоплення харчуванням здобувачів освіти).		
Територія, на яку проект матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	1511 осіб, дитяче населення віком від 6 до 17 (18) років. Забезпечить охоплення якісним гарячим харчуванням дітей з дотриманням вимог системи НАССР .		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проект	Забезпечення школярів якісними, безпечними та корисними продуктами відповідно до сучасних норм і стандартів харчування. За рахунок реалізації проекту будуть створені належні умови для організації харчування в закладах освіти та підвищенні культури здорового харчування серед дітей.		
Основні заходи проекту	Планування і удосконалення меню відповідно до сучасних стандартів, формування у дітей навичок здорового харчування Обов'язково погодження з дотриманням вимог НАССР Регулярний внутрішній контроль якості харчових продуктів та готових страв. Забезпечення їдалень необхідним обладнанням, водопостачанням та водовідведенням . Забезпечення харчуванням для пільгових категорій дітей.		
Індикатори показника результативності	охоплення харчуванням здобувачів освіти		
Період реалізації проекту	з 01.01.2026 р. по 31.12.2027 р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	10400,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	2400,0	2500,0	4900,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	3000,0	2500,0	5500,0
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 29
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Модернізація освітнього середовища
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.
Мета проекту	Забезпечення системного навчання учнів правилам безпечної поведінки, формування практичних навичок реагування на надзвичайні ситуації, ознайомлення з основами цивільного захисту, сприяння збереженню життя і здоров'я дітей
Територія, на яку проект матиме вплив	с. Паліївка
Цільові групи проекту та	76 осіб, дитяче населення віком від 6 до 15 (16) років.

кінцеві бенефіціари проекту	Забезпечить заклад наочними матеріалами та засобами, що сприятимуть збереженню життя і здоров'я дітей		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Відсутність сучасного обладнання та інформаційних матеріалів для забезпечення системного навчання учнів правилам безпечної поведінки в умовах сучасних викликів. За рахунок реалізації проєкту відбудеться формування у дітей навичок безпечної поведінки.		
Основні заходи проєкту	Придбання обладнання, інформаційних стендів, плакатів з цивільного захисту, макетів укриттів, засобів пожежогасіння, манекенів для відпрацювання домедичної допомоги для Паліївської філії "Гімназія – заклад дошкільної освіти" КЗ "Маловисківська гімназія № 3 імені Григорія Перебийноса"		
Індикатори показника результативності	Модернізація закладу загальної середньої освіти – 1 об'єкт на рік		
Період реалізації проєкту	З 01.01.2026 р. по 31.12.2026 р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	100,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	100,0	0,00	100,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 30

на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії

Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Оптимізація мережі закладів загальної середньої освіти		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.3. Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.		
Мета проєкту	Забезпечення якісної й доступної освіти		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	118 осіб, дитяче населення віком від 6 до 15 (16) років. Забезпечить доступ здобувачів освіти до якісної освіти.		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Потребує оптимізації мережі закладів загальної середньої освіти. За рахунок реалізації проєкту можливе покращення якості освітнього процесу.		
Основні заходи проєкту	Створення філій закладів загальної середньої освіти		
Індикатори показника результативності	Оптимізація мережі – 2 одиниці на рік		
Період реалізації проєкту	З 01.01.2026 р. по 31.08.2026 р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	100,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	100,0	0,00	100,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-

Інші джерела	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради	

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 31
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Зберігання паливної деревини		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.3.Продовження процесу оптимізації закладів освіти для створення спроможної освітньої мережі.		
Мета проєкту	Створення належних умов для зберігання паливної деревини та забезпечення безперебійної роботи закладів освіти тепловою енергією в опалювальний період, а також запобігання псуванню деревини під впливом атмосферних опадів і вологи.		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	1741 осіб, дитяче населення віком від 6 до 17 (18) років.		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Псування деревини під впливом атмосферних опадів і вологи, втрата та зниження теплотворної здатності. За рахунок реалізації проєкту можливе забезпечення ефективного та безперебійного використання деревини для опалення закладів освіти в осінньо-зимовий період.		
Основні заходи проєкту	Облаштування місць зберігання (навісних споруд) для зберігання паливної деревини в закладах освіти		
Індикатори показника результативності	Зберігання паливної деревини - 8 об'єктів на рік		
Період реалізації проєкту	3 01.01.2026 - 31.12.2027р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	2000,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	1000,0	1000,00	2000,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 32
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Комп'ютеризація освітньо-виховного процесу		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.4.Забезпечення рівного доступу до освіти: створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.		
Мета проєкту	Формування інформаційної культури учнів, забезпечення інформаційних потреб з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Використання сучасних інформаційних технологій в освітньо-виховному		

	процесі		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	580 осіб, дитяче населення віком від 11 до 15 (16) років. Забезпечить заклад комп'ютерною технікою		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Недостатнє забезпечення закладів освіти комп'ютерною технікою. За рахунок реалізації проєкту можливе забезпечення закладів освіти навчальними комп'ютерними класами та мультимедійними комплексами для покращення якості освітнього процесу.		
Основні заходи проєкту	Визначення потреб, щодо комп'ютеризації закладів Виділення коштів з бюджету громади Оголошення тендерних процедур на закупівлю комп'ютерної техніки Придбано та встановлено техніку в КЗ "Маловисківська гімназія № 3 імені Григорія Перебийноса", Паліївській філії "Гімназія – заклад дошкільної освіти" та КЗ "Лозуватська гімназія"		
Індикатори показника результативності	Комп'ютеризація закладів освіти – 3 об'єкти на рік		
Період реалізації проєкту	01.01.2026- 31.12.2026 р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	847,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	847,0	0,00	847,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 33

на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії

Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Рівний доступ до освіти для дітей з особливими освітніми потребами		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.4. Забезпечення рівного доступу до освіти: створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.		
Мета проєкту	Забезпечення прав і можливостей дітей з ООП для здобуття освіти		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	51 особа, дитяче населення віком від 6 до 17 (18) років. Забезпечить доступ здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до якісної освіти.		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Потреба в психолого-педагогічній допомозі, корекційно-розвиткових заняттях для дітей з ООП. За рахунок реалізації проєкту забезпечується створення інклюзивного середовища, що надасть рівний доступ до освіти дітям з ООП.		
Основні заходи проєкту	Придбання сучасних меблів, обладнання та комп'ютерної техніки для підвищення якості навчання дітей з ООП		
Індикатори показника результативності	Інклюзивно-ресурсний центр – 1 одиниця на рік		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 -31.12.2027		

Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	470,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	220,0	250,00	470,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 34
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Пілотування системи профорієнтації дітей та підлітків (Швейцарсько-український проект міжнародної технічної допомоги DECIDE)		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	3.1.5.Впровадження профорієнтаційних заходів у закладах освіти для свідомого вибору професії молоддю.		
Мета проекту	Впровадження та розвиток дієвої та сталої системи професійної орієнтації дітей та підлітків		
Територія, на яку проект матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	364 особи, дитяче населення віком від 14 до 16 років. Забезпечить налагодження співпраці ЗЗСО з підприємствами, закладами професійної та фахової перед вищої, вищої освіти, проведення екскурсій на підприємства, охоплення дітей з ООП, ВПО та інших вразливих категорій.		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проект	Недостатня обізнаність дітей про професії, їх невизначеність у виборі професії. Розрив між освітою та ринком праці. За рахунок реалізації проекту забезпечується зміцнення партнерства між закладами загальної середньої освіти, місцевим бізнесом, закладами фахової перед вищої та вищої освіти з упровадженням сучасних методик профорієнтації в освітній процес		
Основні заходи проекту	Підвищення кваліфікації педагогічних працівників, проведення екскурсій, стажування, зустрічей, консультацій, залучення партнерів до профорієнтаційних заходів.		
Індикатори показника результативності	Проведено екскурсій Підвищення кваліфікації педагогічних працівників		
Період реалізації проекту	01.01.2026- 31.12.2027		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	100,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	50,0	50,00	100,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 35
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Забезпечення рівного доступу дітей та учнівської молоді до якісної позашкільної освіти		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	3.1.6. Розвиток позашкільної освіти: - Забезпечення закладів сучасним інвентарем та обладнанням. - Оптимізація мережі закладів позашкільної освіти відповідно до актуальних потреб батьків та дітей; - Підтримка неформальної освіти для різних вікових груп (гуртки, секції, курси, тренінги)		
Мета проекту	Забезпечення якісної й доступної позашкільної освіти		
Територія, на яку проект матиме вплив	м. Мала Виска, населені пункти громади		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	367 осіб, 25 гуртків, дитяче населення віком від 6 до 15 (16) років. Забезпечить доступ здобувачів освіти до якісної позашкільної освіти.		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проект	Потребує подальшого розвитку матеріально-технічна база закладу, впровадження нових напрямів діяльності та сучасних форм роботи. Реалізація проекту сприятиме покращенню формуванню умов для самореалізації кожної дитини незалежно від місця проживання та соціального становища.		
Основні заходи проекту	Розвиток матеріально-технічної бази ЗПО, оновлення спортивного та тренажерного обладнання, забезпечення участі вихованців у змаганнях різних рівнів, відкриття сучасних секцій та гуртків.		
Індикатори показника результативності	Придбано спортивного спорядження		
Період реалізації проекту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	412,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	206,0	206,0	412,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		
Інша інформація за потреби	-		

Операційна ціль 3.2. Доступна медицина, реабілітація та збереження здоров'я.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 36
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД
----------------------	--

Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.2.1. Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД: проведення капітальних ремонтів, заходів з енергоефективності, оснащення сучасним медичним обладнанням.		
Мета проєкту	Створення комфортного та безпечного мікроклімату для перебування людей в закладі, забезпечення повноцінної діяльності надання медичних послуг		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві ібенефіціари проєкту	Більше 15000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб, які перебувають на території громади, ВПО		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Відсутність цілісної системи надання первинної медичної допомоги на засадах сімейної медицини		
Основні заходи проєкту	Капітальний ремонт приміщень 1. Розробка проектно-кошторисної документації 2. Проведення тендеру для визначення виконавців роботи 3. Закупка матеріалів 4. Введення в експлуатацію Закупівля медичного обладнання 1. Аналіз потреб 2. Проведення тендеру 3. Встановлення 4. Моніторинг		
Індикатори (показники) результативності	Капітальний ремонт приміщень - 1 об'єкт на 1 рік закупівля медичного обладнання - 1 одиниця на 1 рік		
Період реалізації проєкту	з 01.01.2026р. - 31.12.2027		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	7000,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	4000,0	3000,0	7000,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КНП «МЦПМСД»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 37
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Залучення в громаду медичних фахівців первинної ланки
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.2.2 Доступна медицина, реабілітація та збереження здоров'я
Мета проєкту	Забезпечення населення кваліфікованою первинною медичною допомогою, подолання кадрового дефіциту, покращення соціального захисту медиків та підвищення престижності роботи в громадах, зокрема в сільській місцевості
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади

Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше 15000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб, які перебувають на території громади, ВПО		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Гострий дефіцит кваліфікованого персоналу, старіння колективів, масовий виїзд фахівців за кордон		
Основні заходи проєкту	Кадрове забезпечення 1. Щомісячне подання звіту до центру зайнятості 2. Розміщене оголошення на сайті МОЗ по вакансіям		
Індикатори (показники) результативності	Залучення молодих кваліфікованих лікарів - 1 особа щороку		
Період реалізації проєкту	з 01.01.2026р. - 31.12.2027:		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	0	0	0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КНП «МЦПМСД»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 38
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Безпечне та комфортне середовище для пацієнтів та персоналу лікарні
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.2.2.Безпека та доступність: - Забезпечення закладів охорони здоров'я укриттями. - Забезпечення доступу в ЦПМСД для людей з інвалідністю (безбар'єрність). - Кадрове забезпечення: реалізація програм залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки.
Мета проєкту	Забезпечення безпечного та доступного підвального приміщення центрального корпусу (укриття) лікарні для пацієнтів та персоналу
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Пацієнти та персонал лікарні
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Підвальне приміщення центрального корпусу (укриття) лікарні має обмежену безпеку та доступність, відсутність водопостачання та водовідведення, вентиляції
Основні заходи проєкту	Проведення робіт із забезпечення пожежної безпеки, водозабезпечення та водовідведення, системи вентиляції
Індикатори (показники) результативності	Покращено умови колективної цивільної безпеки, створено комфортні та безпечні умови для перебування пацієнтів та персоналу у підвальному приміщенні центрального корпусу (укриття) лікарні
Період реалізації проєкту	01.01.2026 -31.12.2027 роки

Орієнтовний фінансування, тис. грн.	2150,00		
У тому числі	2026	2027	Разом
• Бюджет територіальної громади	950,00	1200,00	2150,00
• обласний бюджет	-	-	-
• державний бюджет	-	-	-
• інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 39
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Збереження та розвиток кадрового потенціалу
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	3.2.2.Безпека та доступність: - Забезпечення закладів охорони здоров'я укриттями. - Забезпечення доступу в ЦПМСД для людей з інвалідністю (безбар'єрність). - Кадрове забезпечення: реалізація програм залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки
Мета проекту	Забезпечення надання якісної, своєчасної та висококваліфікованої медичної допомоги та збереження кадрового потенціалу медичних працівників
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Жителі Маловисківської міської територіальної громади, у тому числі вразливі групи населення
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Недостатня кількість кваліфікованих медичних працівників; низький рівень мотивації медичних працівників до ефективної праці; низький рівень укомплектованості лікарських посад за окремими спеціальностями; висока частка працівників пенсійного віку; незабезпеченість житлом
Основні заходи проекту	Забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних працівників. Оплата курсів підвищення кваліфікації, участь у міжнародних конференціях та програмах обміну. Налагодження співпраці з навчальними медичними закладами. Створення бази для проходження інтернатури. Забезпечення розміщення інформації про вакансії на Єдиному веб-порталі вакантних посад у державних та комунальних закладах охорони здоров'я. Надання службового житла (або компенсація оренди). Виплата підйомних при працевлаштуванні, встановлення місцевих надбавок до заробітної плати та преміювання за результатами роботи
Індикатори (показники) результативності	Підвищено рівень надання медичних послуг Залучено до роботи молодих спеціалістів.

	Придбано службове житло для медичних працівників		
Період реалізації проекту	01.01.2026 – 31.12.2027 р		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис. грн.	1300,0		
У тому числі	2026	2027	Разом
• Бюджет територіальної громади	650,00	650,00	1300,00
• обласний бюджет	-	-	-
• державний бюджет	-	-	-
• інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 40
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Підвищення якості медичної допомоги
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	3.2.3.Профілактика та діагностика: -Запровадження обов'язкових профілактичних оглядів (чекапів) для осіб старше 40 років. -Запровадження та розвиток напрямків запобіжної медицини.
Мета проекту	Забезпечення якості надання та доступності медичної допомоги шляхом впровадження заходів запобіжної медицини, ранньої діагностики, профілактики ускладнень і реабілітації пацієнтів. Оновлення, покращення матеріально - технічної та лікувально-діагностичної бази
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Жителі Маловисківської міської територіальної громади, у тому числі вразливі групи населення
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Високий ризик розвитку ускладнень у пацієнтів, повторних госпіталізацій. Наявна система профілактики та запобіжної медицини не охоплює всіх пацієнтів та не забезпечує ефективного контролю факторів ризику. Застаріла матеріально-технічна та лікувально-діагностична база лікарні. Недостатній рівень впровадження сучасних інноваційних технологій у лікувально-діагностичному процесі.
Основні заходи проекту	Рання діагностика та профілактичні обстеження. Профілактика ускладнень та рецидивів. Запровадження державної програми «Скринінг здоров'я 40+». Забезпечення обов'язкових періодичних медичні оглядів для окремих категорій працівників (освітян, медиків, працівників зі шкідливими умовами праці), незалежно від віку. Оновлення матеріально-технічної бази, придбання сучасного медичного діагностичного обладнання . Пропаганда здорового способу життя (боротьба з тютюнопалінням та алкозалежністю, культура харчування, фізична активність). Забезпечення медикаментами та виробами медичного призначення

Індикатори (показники) результативності	-Забезпечено раннє виявлення захворювань. -Зменшено ускладнення у пацієнтів. -Підвищено якість надання медичної допомоги. -Придбано сучасне обладнання. - Забезпечено медикаментами та виробами медичного призначення		
Період реалізації проекту	01.01.2026 – 31.12.2027 роки		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис. грн.	14000,00		
У тому числі	2026	2027	Разом
• місцевий бюджет	6500,00	7500,00	14000,00
• обласний бюджет			
• державний бюджет			
• інші джерела			
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 41
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
 Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Забезпечення надання реабілітаційної допомоги на умовах інклюзивності, доступності, безбар'єрності
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	3.2.4.Реабілітація та ментальне здоров'я: -Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я. -Забезпечення цифровізації послуг в охороні здоров'я.
Мета проекту	Забезпечення надання послуг з медичної реабілітації та психологічної підтримки військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, внутрішньо переміщених осіб й інших вразливих категорій населення на умовах інклюзивності, доступності, безбар'єрності
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Жителі Маловисківської міської територіальної громади, у тому числі вразливі групи населення
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Зростання кількості осіб з інвалідністю, у тому числі внаслідок війни; погіршення ментального здоров'я; недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення відділення реабілітації та фізіотерапії лікарні, зокрема недостатність сучасного реабілітаційного обладнання; потреба у навчанні та підвищенні кваліфікації медичного персоналу
Основні заходи проекту	-Придбання сучасного реабілітаційного обладнання для відділення реабілітації та фізіотерапії лікарні. -Навчання медичного персоналу. -Відновлення ментального здоров'я та психологічна підтримка. -Забезпечення архітектурної та інформаційної доступності для всіх верств населення.

Індикатори (показники) результативності	-Сформовано ліжковий фонд під відділення реабілітації та фізіотерапії лікарні. -Придбано сучасне реабілітаційне обладнання для відділення. -Забезпечено висококваліфікованим медичним персоналом. -Проведено навчання та підвищення кваліфікації для лікарів. -Зменшено рівень смертності та інвалідності. -Збільшено тривалість життя населення. -Забезпечено доступність до реабілітаційних послуг для всіх категорій населення громади. -Покращено стан здоров'я осіб з інвалідністю, підвищено рівень їх соціальної адаптації у суспільстві		
Період реалізації проекту	01.01.2026 – 31.12.2027 р		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис. грн.	1000,0		
У тому числі	2026	2027	Разом
• Бюджет територіальної громади	500,0	500,0	1000,0
• Обласний бюджет	-	-	-
• Державний бюджет	-	-	-
• інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада, КНП «Маловисківська лікарня»		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 42
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
 Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення медичними виробами та іншими засобами
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.2.5.Медикаментозне забезпечення: розвиток програм забезпечення ліками вразливих верств населення.
Мета проєкту	Вдшкодування коштів аптекам за отримані лікарські засоби та вироби медичного призначення особами з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших категорій населення
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше 15000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб, які перебувають на території громади, ВПО
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Низькі доходи вразливих верств населення, високі ціна на лікарські засоби та вироби медичного призначення
Основні заходи проєкту	Медикаментозне забезпечення Прийом лікаря Виписання рецепту Отримання лікарських засобів та виробів медичного призначення в аптеці Аптека формує реєстр пільгових рецептів Відшкодування коштів Повноцінний контроль та формування аналітичних звітів
Індикатори (показники) результативності	Забезпечено осіб - 177 осіб щороку

Період реалізації проєкту	з 01.01.2026р. - до 31.12.2027:		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	1300,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	600,0	700,0	1300,0
▪ Обласний бюджет	-	-	-
▪ Державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Міська рада, КНП «МЦПМСД», аптечний заклад		

Операційна ціль 3.3. Соціальний захист, підтримка ветеранів та розвиток громадянського суспільства.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 43
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Створення мережі ветеранських хабів		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.3.1. Підтримка ветеранів		
Мета проєкту	Створення можливості комплексного надання послуг для членів сімей загиблих захисників і захисниць України, ветеранів та членів їх сімей в одному просторі. Залучення ветеранів та членів їх сімей до активного життя громади.		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Члени сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, військовослужбовці, ветерани війни та члени їх сімей.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Соціальна адаптація та реінтеграція ветеранів. Потреба в наданні психологічної підтримки та юридичної допомоги членам сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, військовослужбовцям, ветеранам та членам їх сімей.		
Основні заходи проєкту	Створення безпечного простору для комунікації та проведення заходів (тренінгів, семінарів) для членів сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, ветеранів та членів їх сімей. Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною, психологічною та іншими видами підтримки відповідно до потреб.		
Індикатори (показники) результативності	Кількість військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей, які отримали послуги у ветеранському хабі. Кількість військовослужбовців, ветеранів війни та членів їх сімей забезпечено матеріальною допомогою. Кількість ветеранів війни та членів їх сімей працевлаштованих на території громади.		
Період реалізації проєкту	з січня 2026 року - до грудня 2027 року		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	Бюджет Маловисківської міської територіальної громади, державний бюджет, інші джерела фінансування, не заборонені законодавством		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	4 751,00	4 751,00	9 502,00
▪ обласний бюджет	-	-	-

▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради, КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг, відділ надання адміністративних послуг, Маловисківський відділ Новоукраїнської філії Кіровоградського обласного центру зайнятості (за згодою)		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 44
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Створення Центру життєстійкості		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	3.3.2. Соціальні послуги та інклюзія: -Створення Центру життєстійкості. -Підвищення доступності соціальних послуг, розширення кількості та охоплення мобільних соціальних послуг. -Забезпечення рівного доступу жителів сільської місцевості до інклюзивних соціальних та адміністративних послуг. -Впровадження надання соціальних послуг на конкурентній основі.		
Мета проекту	Створення простору де жителі громади зможуть отримати психологічну допомогу та зберегти ментальне здоров'я. Забезпечення рівного доступу жителів громади до якісних соціальних послуг.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Всі жителі громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Відсутність простору куди можуть звернутися жителі громади для отримання психологічної підтримки. Постійне збільшення кількості осіб, які потребують надання соціальних послуг. Обмеженні фінансові можливості для надання якісних соціальних послуг та впровадження нових видів соціальних послуг.		
Основні заходи проекту	Створення безпечного простору для комунікації та проведення заходів (тренінгів, семінарів) для всіх жителів громади. Забезпечення надання якісних соціальних послуг всім особам, які їх потребують.		
Індикатори (показники) результативності	-Створений Центр життєстійкості. -Кількість осіб, які отримують соціальні послуги. -Кількість жителів сільської місцевості, які отримали соціальні послуги. -Кількість осіб, які отримали послуги з перевезення.		
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	42491,90		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	20 045,9	22 446,00	42 491,90
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 45
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Підтримка ВПО		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.3.3. Підтримка ВПО: створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громади.		
Мета проєкту	Створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб в життя громади.		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Внутрішньо переміщені особи, які проживають на території громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Деякі внутрішньо переміщені особи, які приїждять до Маловисківської міської територіальної громади не мають де проживати і не завжди у них є фінансова можливість для оренди житла. Для забезпечення можливості розміщення ВПО у місцях тимчасового проживання для ВПО потрібно в них створювати комфортні умови для проживання ВПО. Також для внутрішньо переміщених осіб є важливим набуття економічної самостійності.		
Основні заходи проєкту	Створення належних умов для проживання внутрішньо переміщених осіб та забезпечення доступу до інформації про можливість працевлаштування.		
Індикатори (показники) результативності	Кількість ВПО поселених в МТП, кількість працевлаштованих ВПО.		
Період реалізації проєкту	01.01. 2026 -31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	500,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ місцевий бюджет	250,00	250,00	500,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради, КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг, відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради, Маловисківський відділ Новоукраїнської філії Кіровоградського обласного центру зайнятості (за згодою)		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 46
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Всебічний розвиток та самореалізація молоді Маловисківської міської територіальної громади
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	3.3.4. Молодіжна політика: - Розбудова мережі молодіжних хабів та просторів. - Забезпечення молоді інструментами впливу на прийняття рішень керівництвом громади (Молодіжна рада). - Впровадження системи залучення перспективних фахівців до кадрового резерву.

Мета проєкту	Створення сприятливих умов для розвитку та самореалізації молоді, її участі та інтеграції у суспільне життя, формування її громадянської позиції та національно-патріотичної свідомості з урахуванням рівних прав і можливостей юнаків і дівчат		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	2248 осіб, в тому числі 521 ВПО, молоді віком від 14 до 35 років. Підвищення рівня активності молоді в житті громади, стимулювання створення молодіжних громадських організацій, запровадження нових форм та форматів роботи з молоддю, підготовка фахівців для роботи з молоддю.		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Низький рівень зацікавленості молодих людей в участі у суспільному житті, погіршення психічного та фізичного здоров'я. Реалізація проєкту підвищить рівень активності молоді в житті громади, надасть можливість впроваджувати нові форми дозвілля та відпочинку молоді, сприяти розвитку творчого потенціалу молоді.		
Основні заходи проєкту	Проведення тренінгів, майстер-класів, семінарів, молодіжних акцій з нагоди свят, ігор, конкурсів, флешмобів; забезпечення освітніх, культурних, медичних, соціальних, адміністративних потреб молоді.		
Індикатори показника результативності	-Проведено тренінгів -майстер-класів, -молодіжних акцій, -конкурсів, флешмобів;		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 -31.12.2026		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	640,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	260,0	380,0	640,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Маловисківської міської ради		

СФЕРА 4.1. Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій

Операційна ціль 4.1. Розвиток туристичних продуктів та інфраструктури гостинності.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 47

на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії

Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Збереження об'єктів культурної спадщини для прийдешніх поколінь
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	4.2.2.Охорона пам'яток
Мета проєкту	Збереження історичної пам'яті та національної ідентичності через об'єкти культурної спадщини
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківськ територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари	Мешканці Маловисківської громади

проекту			
Опис проблеми на вирішення спрямований проект	Необхідність проведення паспортизації та виготовлення облікової документації на пам'ятки культурної спадщини, які розташовані на території Маловисківської територіальної громади; відсутність належного фінансування для реставрації, ремонтних робіт тощо. В разі реалізації проекту стане можливим виготовлення паспортів та облікової документації на всі наявні ОКС, оцифрування об'єктів та занесення до Державного реєстру пам'яток культурної спадщини України.		
Основні заходи проекту	Інвентаризація та паспортизація об'єктів культурної спадщини; Залучення грантових коштів на реставрацію та консервацію історичних пам'яток.		
Індикатори показника результативності	Проведення паспортизації Залучення грантових коштів		
Період реалізації проекту	З 01.01.2026р.- 31.12.2027р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	320,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	160,0	160,0	320,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ культури та туризму міської ради		

СФЕРА 5 Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури.
Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської ТГ

Операційна ціль. 5.1. Цифрова трансформація та розвиток адміністративних послуг.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 48
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Створення вільного доступу до Wi-Fi
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	5.1.2. Цифрова інфраструктура - Забезпечення публічних установ (бібліотеки, хаби, старостати) зонами вільного доступу до Wi-Fi.
Мета проекту	Створити мережу публічних Wi-Fi точок по старостинських округам Маловисківської громади для забезпечення мешканців безкоштовним доступом до важливої інформації в тому числі під час тривалих блекаутів.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Старостинськи округи Маловисківської громади .
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Мешканці старостинських округів Маловисківської громади в тому числі для мешканців, які тимчасово перебувають на території громади .
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	На території старостинських округів громади, спостерігається обмеженість, або повна відсутність безкоштовного та безперешкодного доступу до високошвидкісного інтернету.

	Відсутність публічних точок Wi-Fi створює бар'єри для комунікації, навчання, отримання електронних послуг та оперативного інформування населення.		
Основні заходи проєкту	Створення робочої групи проєкту. Визначення локації для облаштування Wi-Fi зон Закупівля обладнання Енергозабезпечення.		
Індикатори (показники) результативності	Облаштовано точок доступу до Wi-Fi Якість покриття старостинських округів базовим інтернетом.		
Період реалізації проєкту	01.01. 2026 -31.12. 2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	300,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	150,0	150,0	300,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада та структурні підрозділи		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 49
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Впровадження нових послуг «Єдине вікно»
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	5.1.3. Розширення переліку послуг, що надаються через ЦНАП та віддалені робочі місця у старостинських округах.
Мета проєкту	Розширення переліку послуг для дотримання принципів доступності та зручності надання адміністративних послуг у відділі надання адміністративних послуг Маловисківської міської ради та у старостинських округах
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше, як 13630 мешканців Маловисківської територіальної громади та ВПО 1794 особи які перебувають на території громади.
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Відсутність або низька якість швидкісного інтернету в старостатах, брак сучасної комп'ютерної техніки, сканерів та зчитувачів ID-карток. Частково автоматизовані робочі місця
Основні заходи проєкту	1. Визначити відповідальних осіб за надання адміністративних послуг. 2.Пройти навчання спеціалістів 3.Затвердити перелік послуг з категорією Ветерани війни та члени їх родин. 4.Оновити та затвердити інформаційні та технологічні картки
Індикатори (показники) результативності	Включити до переліку послуг категорію Ветерани війни та члени їх родин з 29 послуг

Період реалізації проєкту	01.01.2026 - 31.12.2027:		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	-	-	-
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ надання адміністративних послуг Маловисківської міської ради, відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я Маловисківської міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 50
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Забезпечення безбар'єрного доступу		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	5.1.3. Забезпечення безбар'єрного доступу до приміщень ЦНАП		
Мета проєкту	Дотримання принципів доступності та зручності надання адміністративних послуг		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше, як 13630 мешканців Маловисківської територіальної громади та ВПО 1794 особи які перебувають на території громади, з яких 850 інвалідів.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Відсутність фізичної доступності, Відсутність спеціально спроектованої та організованої території всередині будівлі Центру надання адміністративних послуг. Обмежена інформаційна доступність.		
Основні заходи проєкту	1.Заміна дверей у кабінетах у приміщенні ЦНАП 2.Облаштування внутрішнього туалету для маломобільних груп населення 3.Встановлення інформаційних табличок в кількості 3 шт. шрифтом Брайля		
Індикатори (показники) результативності	Забезпечить доступність для ветеранів.		
Період реалізації проєкту	01.01.2026- 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	40,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	40,0	-	40,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ надання адміністративних послуг Маловисківської міської ради		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 51
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Школа медійної грамотності та кібербезпеки		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	5.1.4. Цифрова грамотність - Впровадження програми розвитку цифрових навичок для жителів громади (навчання людей похилого віку, тренінги для працівників ОМС).		
Мета проекту	Створити в Маловисківській громаді платформу, яка забезпечить розвиток навичок безпечного користування цифровими ресурсами та соціальними медіа серед учнів, молоді та людей похилого віку, підвищить рівень цифрової та інформаційної обізнаності громади та сприятиме формуванню безпечного цифрового середовища .		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Учні старших класів громади, дорослі мешканці , посадові особи місцевого самоврядування Маловисківської територіальної громади		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	Рівень медійної та цифрової грамотності у громаді залишає бажати кращого. Це проявляється в сприйманні інформації- відокремлювати справжнє від фейків, поширення особистих даних без ризиків, використання не надійних паролей, низька обізнаність, щодо використання гаджетів.		
Основні заходи проекту	Створення робочої групи проекту Визначення формату роботи школи. Розробка навчальних планів Добір та підготовка матеріалів для різних цільових груп. Проведення навчальних програм.		
Індикатори (показники) результативності	Створена та функціонує школа медійної грамотності. Розроблено навчальних курсів.		
Період реалізації проекту	01.01.2026-31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	200,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	100,0	100,0	200,0
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Маловисківська міська рада		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 52
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Система відеоспостереження «Безпечна громада»		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	5.2.1. Система відеоспостереження «Безпечна громада» - Розширення мережі камер відеоспостереження у громадських		

	місцях та на в'їздах/виїздах з населених пунктів. - Забезпечення безперешкодного прямого доступу «Поліцейського офіцера громади» до системи моніторингу через камери відеоспостереження.		
Мета проєкту	Розширення мережі камер відеоспостереження, реєстраторів, ПЗ у громадських місцях для моніторингу громадських просторів, вулиць та інфраструктури, спрямований на підвищення безпеки, профілактику правопорушень та допомогу правоохоронним органам. Вона дозволяє фіксувати ДТП, об'єднувати різні типи камер (аналогові, IP) та оперативно реагувати на загрози на в'їздах/виїздах з населених пунктів. Забезпечення безперешкодного прямого доступу «Поліцейського офіцера громади» до системи моніторингу через камери відеоспостереження комплекс цифрового відеоспостереження (камери,).		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше 15000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб які тимчасово перебувають на території громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Регулярне пошкодження елементів благоустрою Відсутність можливості для правоохоронних органів та місцевої влади, здійснювати ефективний цілодобовий моніторинг ситуації.		
Основні заходи проєкту	Встановлення системи відеоспостереження в стратегічно важливих місцях (вулиці, громадські простори, навчальні заклади, перехрестя тощо). Аналіз потреб Вибір місць Закупівля обладнання Встановлення Інтеграція з системою Запуск Моніторинг		
Індикатори (показники) результативності	Визначення потреб, вибір місць проектування - 1 одиниця на рік Закупівля і встановлення обладнання Інтеграція з системою - 1 одиниця на рік		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	500,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	250	250	500
▪ обласний бюджет	-	-	-
▪ державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ з питань мобілізаційної, оборонної роботи, надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. Відділення поліції №1 (м. Мала Виска) Новоукраїнського районного відділу поліції		

Назва проекту	Впровадження сучасної системи оповіщення та інформування населення про надзвичайні ситуації на території Маловисківської громади		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проект	5.2.2. Цивільний захист (План публічних інвестицій) - Будівництво нових та реконструкція існуючих захисних споруд цивільного захисту (укриттів) подвійного призначення. - Модернізація місцевої системи оповіщення населення про надзвичайні ситуації.		
Мета проекту	Модернізація системи оповіщення населення про надзвичайні ситуації.		
Територія, на яку проект матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Більше 10000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб які перебувають на території громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проект	На території громади відсутня сучасна та надійна система централізованого оповіщення населення. Наявні технічні засоби (якщо вони є) є морально застарілими, мають обмежений радіус дії або потребують ручного ввімкнення. Це унеможливорює гарантоване та оперативне доведення сигналів цивільного захисту (зокрема, сигналу «Повітряна тривога» або попереджень про стихійні лиха) до 100% мешканців громади		
Основні заходи проекту	Основні заходи проекту захисних споруд (укриттів) включають проектування та облаштування захисних споруд (укриттів) для захисту населення від вибухів та інших небезпечних факторів радіації та хімічної небезпеки. Процес передбачає створення герметичних конструкцій, систем фільтровентиляції, енергопостачання, водопостачання, каналізації, а також облаштування захисних входів/виходів та підготовку до автономного функціонування		
Індикатори (показники) результативності	Визначення потреб, вибір місць, закупівля обладнання - 1 одиниця на рік, Створення місцевої автоматизованої системи оповіщення - 1 одиниця на рік		
Період реалізації проекту	01.01.2026 - 31.12.2027:		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	1600,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	800	800	1600
▪ обласний бюджет			
▪ державний бюджет			
▪ інші джерела			
Відповідальний виконавець	Відділ з питань мобілізаційної, оборонної роботи, надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. Відділення поліції №1 (м. Мала Виска) Новоукраїнського районного відділу поліції		
Інша інформація за потреби			

Назва проєкту	Центри безпеки громадян в старостинських округах		
Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	5.2.3. Центри безпеки - Створення та матеріально-технічне забезпечення Центрів безпеки громадян у старостинських округах (інтеграція пожежної охорони, поліції та медичної допомоги). - Підтримка добровільних пожежних дружин		
Мета проєкту	Створення та матеріально-технічне забезпечення Центрів безпеки громадян в старостинських округах (інтеграція пожежної охорони, поліції та медичної допомоги), Підтримка добровільних пожежних дружин		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Територія Маловисківської територіальної громади		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Більше 10000 мешканців Маловисківської територіальної громади та осіб які перебувають на території громади.		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	На території громади спостерігається недостатній рівень гарантованої безпеки населення через невідповідність наявної системи реагування сучасним викликам. Відсутність необхідної матеріально-технічної бази.		
Основні заходи проєкту	Об'єднання пожежної охорони, поліції (дільничний офіцер) та, за можливості, фельдшерського пункту.		
Індикатори (показники) результативності	Визначення потреб, вибір місць, закупівля обладнання		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 - 31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	300,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	150	150	300
▪ Обласний бюджет	-	-	-
▪ Державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ з питань мобілізаційної, оборонної роботи, надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення. Відділення поліції №1 (м. Мала Виска) Новоукраїнського районного відділу поліції. Відділ №2 Новоукраїнського РУЦЗ та ПД ГУ ДСНС України в Кіровоградській області		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 55
на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
 Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	«Твоя громада: почуємо кожного»
----------------------	---------------------------------

Номер і назва цілі/завдання стратегії, якому відповідає проєкт	5.3.1. Комунікація та участь - Розробка та впровадження Комунікаційної стратегії громади. - Імплементация інструментів громадської участі в Статуті громади (громадські слухання, місцеві ініціативи, консультації). -Забезпечення прозорості діяльності виконавчих органів ради: регулярне оприлюднення проєктів рішень, звітів про виконання стратегії та програм		
Мета проєкту	створення належних умов для сталого розвитку громади та підвищення ефективності управління через залучення жителів до процесів прийняття рішень		
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Мешканці Маловисківської територіальної громади		
Опис проблеми на вирішення якої спрямований проєкт	Не достатня проінформованість мешканців громади, щодо прозорості діяльності виконавчих органів влади .		
Основні заходи проєкту	Розроблення статуту громади Проведення громадських слухань, Місцеві ініціативи, Консультації з громадськістю На постійній основі оприлюднення проєктів рішень ради та виконавчого комітету та звітів про виконання програмних документів.		
Індикатори (показники) результативності	Підготовлено комунікаційну стратегію Проведено громадських слухань, Місцевих ініціатив, консультації ,оприлюднення проєктів рішень.		
Період реалізації проєкту	01.01.2026 -31.12.2027		
Орієнтовна обсяг фінансування, тис. грн.	50,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
▪ Бюджет територіальної громади	-	50,0	50,0
▪ Обласний бюджет	-	-	-
▪ Державний бюджет	-	-	-
▪ інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Відділ організаційно-масової роботи та комунікацій з громадськістю Маловисківська міська рада та структурні підрозділи		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 56

на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Моніторинг донорської допомоги (створення відкритого реєстру отриманої гуманітарної та технічної допомоги від міжнародних партнерів)
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	5.3.2. Забезпечення прозорості планування та використання бюджету громади (бюджет участі, візуалізація бюджету для громадян)
Мета проєкту	Метою є впровадження моніторингу донорської допомоги міській територіальній громаді
Територія, на яку проєкт	Маловисківська міська територіальна громада

матиме вплив			
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Мешканці громади та особи, які перебувають на території громади в доступній формі матимуть можливість ознайомитись з показниками донорської допомоги, наданої територіальній громаді		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Прозорість використання отриманої гуманітарної та технічної допомоги від міжнародних партнерів		
Основні заходи проєкту	Створення відкритого реєстру отриманої допомоги на веб-сайті міської ради		
Індикатори показника результативності	Створення реєстру отриманої гуманітарної та технічної допомоги та його оновлення щокварталу (1 одиниця на квартал)		
Період реалізації проєкту	З 01.01.2026 р. по 31.12.2027 р.		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	0,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	0,0	0,0	0,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Головні розпорядники коштів бюджету Маловисківської міської територіальної громади		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 57

на проєкт місцевого розвитку ПЗР Стратегії

Форма технічного завдання проєкту розвитку

Назва проєкту	Удосконалення структури та підвищення ефективності діяльності виконавчих органів ради
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проєкт	5.3.3. Приведення структури виконавчих органів до актуальних потреб громади.
Мета проєкту	Створення ефективної та сучасної структури виконавчих органів ради, що відповідає актуальним потребам громади та забезпечує якісне надання адміністративних і публічних послуг мешканцям.
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада
Цільові групи проєкту та кінцеві бенефіціари проєкту	Працівники Маловисківської міської ради
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проєкт	Існуюча структура потребує вдосконалення з урахуванням розширених повноважень органів місцевого самоврядування та потреб мешканців громади у якісних публічних послугах
Основні заходи проєкту	Проведення аналізу функцій та повноважень структурних підрозділів виконавчих органів Підготовка пропозицій щодо оптимізації структури виконавчих органів ради Розроблення та затвердження оновленої структури виконавчих органів міської ради Моніторинг ефективності діяльності структурних підрозділів
Індикатори показника результативності	Оновлена структура виконавчих органів ради
Період реалізації проєкту	01.01.2026 - 31.12.2027

Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	0,0		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	0,0	0,0	0,0
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Виконавчий комітет міської ради, загальний відділ		
Інша інформація за потреби	-		

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ № 58
на проект місцевого розвитку ПЗР Стратегії
Форма технічного завдання проекту розвитку

Назва проекту	Формування кадрового резерву та залучення молодих спеціалістів в органи місцевого самоврядування		
Номер і назва цілі завдання стратегії, якому відповідає проект	5.3.3. Впровадження системи залучення перспективних фахівців та молоді до кадрового резерву (стажування в органах влади).		
Мета проекту	Формування ефективної системи підготовки та залучення перспективних фахівців і молоді до роботи в органах місцевого самоврядування		
Територія, на яку проект матиме вплив	Маловисківська міська територіальна громада		
Цільові групи проекту та кінцеві бенефіціари проекту	Мешканці громади, молоді спеціалісти, студенти закладів освіти, випускники навчальних закладів		
Опис проблеми, на вирішення якої спрямований проект	В органах місцевого самоврядування існує потреба у залученні молодих і перспективних фахівців та формуванні кадрового резерву		
Основні заходи проекту	Розроблення та впровадження системи формування кадрового резерву Організація стажування молодих спеціалістів у виконавчих органах міської ради Співпраця із закладами освіти щодо підготовки майбутніх фахівців Моніторинг та оновлення кадрового резерву		
Індикатори показника результативності	Формування кадрового резерву та залучення молодих спеціалістів		
Період реалізації проекту	01.01.2026- 31.12.2027		
Орієнтовний обсяг фінансування, тис.грн.	0,00		
У тому числі:	2026	2027	Разом
Бюджет територіальної громади	0,00	0,00	0,00
Обласний бюджет	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-
Інші джерела	-	-	-
Відповідальний виконавець	Загальний відділ		
Інша інформація за потреби	-		

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
МАЛОВИСКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ**

**м. Мала Виска
2026**

ЗМІСТ	2
Розділ I Методологія	3-4
Розділ II Діагностика	5-6
• Суспільство	7-8
• Освіта.....	8-10
• Інфраструктура	10-12
• Економічна активність і структура економіки	12-15
• Культура, рекреація, туризм.....	15-18
• Якість життя	18-20
• Місцева влада громади	20-21
• Аналіз SWOT	22-30
Розділ III Контекст стратегічних документів.....	31-33
Розділ IV Бачення, місія, стратегічні та операційні цілі громади	34-41
Розділ V План дій.....	42-54
Розділ VI Доступні джерела фінансування проектів.....	55-57
Розділ VII Евалюація і Моніторинг.....	58-59

РОЗДІЛ І. МЕТОДОЛОГІЯ (Оновлена редакція)

Стратегія розвитку Маловисківської міської територіальної громади (далі – Стратегія) є ключовим документом, прийнятим владою громади, що визначає довгострокову політику суспільно-економічного розвитку. Документ, первинно розроблений на період 2017–2025 років, у **2025 році був актуалізований та продовжений до 2027 року** з метою врахування нових викликів, пов’язаних із введенням воєнного стану, змінами в законодавстві та набуттям Україною статусу кандидата в члени ЄС.

Актуалізована Стратегія базується на принципах, визначених Законом України «Про засади державної регіональної політики» та Постановою КМУ № 816 від 04.08.2023, і відповідає таким головним критеріям:

По-перше, комплекс запланованих заходів об’єднує територіальну громаду. Процес актуалізації, як і первинна розробка, відбувався за участі представників громадських організацій, підприємців, освітян, медиків та активних мешканців.

По-друге, Стратегія забезпечує цілісність та узгодженість із документами вищого рівня: **Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки**, Стратегією розвитку Кіровоградської області, а також принципами Європейського Союзу щодо сталого розвитку та «Зеленого курсу».

По-третє, наявність актуальної Стратегії є обов’язковою умовою для залучення фінансування з Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР), участі у міжнародних грантових програмах та включення проектів громади до національного **Плану публічних інвестицій**.

Документ складається з діагностико-аналітичної частини та розділів, присвячених розвитку.

У частині діагностики збережено історичний контекст розвитку громади, проте **оновлено аналіз поточної ситуації станом на 2025 рік**. Враховано вплив повномасштабної агресії РФ, зміни в демографії (зокрема, наявність внутрішньо переміщених осіб), стан безпеки та енергетичної інфраструктури.

Підсумуванням діагностики є оновлений **SWOT-аналіз**. Якщо у 2017 році аналіз фокусувався на децентралізації, то актуалізована версія враховує нові загрози (безпекові ризики, блекаути) та нові можливості (релокація бізнесу, європейська інтеграція, підтримка ветеранів).

Ключовою є частина, присвячена майбутньому розвитку. Вона містить уточнені бачення і місію громади, а також **актуалізовані стратегічні та операційні цілі**. План дій переглянуто з урахуванням виконаних заходів (згідно зі звітом моніторингу за 2019–2024 роки) та нових пріоритетів, таких як цивільний захист, енергонезалежність та відновлення. Про необхідність застосування критеріїв вимірювання у документі нагадують показники.

Стратегія підготовлена партисипаційним чином. **Процес актуалізації у 2025 році включав:**

1. Створення Робочої групи з актуалізації Стратегії (Рішення № 2553).
2. Проведення опитування мешканців громади (охоплено 204 респондентів з усіх населених пунктів), яке виявило пріоритетність питань водопостачання, доріг та безпеки.
3. Роботу тематичних груп за напрямками: «Економічний розвиток», «Людський капітал», «Інфраструктура та безпека», «Екологія».
4. Аналіз виконання попередніх етапів Стратегії та врахування Плану публічних інвестицій.

Первинний документ Стратегії був створений як елемент реалізації проекту "Українська Адміністрація Майбутнього". Актуалізація документа у 2025 році здійснена силами громади під супроводом БО «Фундація «Паритет» із використанням методичних рекомендацій Мінрегіону (Наказ № 265 від 21.12.2022).

РОЗДІЛ II. ДІАГНОСТИКА

ЧАСТИНА I

ВСТУП І МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ

Первинна версія даної діагностики була підготовлена у рамках проекту "Українська адміністрація майбутнього", що співфінансувався у рамках Польсько-Канадської Програми Підтримки Демократії.

У 2025 році здійснено актуалізацію діагностичної частини Стратегії з метою врахування змін, що відбулися в соціально-економічному житті громади, впливу воєнного стану та нових пріоритетів державної регіональної політики.

Підготовка та оновлення документу відбувались з використанням:

- діагностики зібраних даних, проведеної на основі аналізу соціально-економічного паспорта громади (дані 2016–2017 років та **оновлені дані станом на 2025 рік**);
- матеріалів з анкет, розроблених консультантами Фундації Менеджерських Ініціатив (первинний етап), та **результатів соціологічного опитування мешканців громади**, розробленого консультантами БО «Фундація «Паритет» та проведеного у 2025 році (охоплено 204 респондентів з усіх населених пунктів громади);
- інформації, отриманої в процесі зустрічей експертів з керівництвом та працівниками виконавчих органів об'єднаної громади, а також **засідань Робочої групи з актуалізації Стратегії, створеної рішенням міської ради від 29 травня 2025 року № 2553**;
- результатів моніторингу виконання Плану заходів з реалізації Стратегії за попередні періоди (зокрема, Звітів за 2019–2023 роки);
- думок і пропозицій мешканців, що висловлювались під час відкритих зустрічей, а також отриманих через електронні канали комунікації.

Методологічні основи ґрунтувались на співставленні аналітичних матеріалів, викладених у паспорті громади і анкетах, з інформацією, отриманою в процесі консультацій. При актуалізації 2025 року особливу увагу приділено вимогам **Наказу Мінрегіону від 21.12.2022 № 265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад»**.

У рамках роботи над актуалізацією Стратегії застосовано методику стратегічного аналізу, зокрема **оновлений аналіз SWOT**, що враховує безпекові фактори, демографічні зміни та виклики воєнного часу (описаний в дальшій частині діагностики). Крім того, розроблений прогноз майбутнього базується на принципах сталого розвитку та європейської інтеграції.

Для вивчення думки громади на етапі розробки використовувалася методика РАДАР. На етапі актуалізації у 2025 році застосовано інструменти **анкетування та роботи тематичних підгруп** за напрямками: «Економічний розвиток», «Людський капітал», «Інфраструктура та безпека», «Екологія». Це дозволило виявити актуальні проблеми (водопостачання, стан доріг, безпека) та здійснити їх пріоритетизацію.

У процесі актуалізації брали участь активні мешканці, представники місцевих громадських організацій, бізнесу, закладів культури, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, а також внутрішньо переміщені особи (ВПО) та представники ветеранської спільноти.

ЧАСТИНА II

АНАЛІЗ ЗІБРАНИХ ДАНИХ І РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТ (Оновлено станом на 2025 рік)

Мала Виска – адміністративний центр Маловисківської міської територіальної громади у Новоукраїнському районі Кіровоградської області. Місто розташоване на річці Мала Вись, притоці Великої Висі, в басейні Південного Бугу. Історичні витoki громади сягають глибокої давнини, а сучасне місто засноване у 1752 році.

На території громади збереглися також захоронення у вигляді курганів. Деяким з них по 5 тисяч років. Багато курганів залишили скіфи.

З XVI до початку XVIII ст. на території нинішньої Маловисківської громади запорізькі козаки розміщували свої зимівники. Вздовж Малої Висі проходив торговий шлях, що увійшов в історію як Шпаків. Шпаковим шляхом йшли товари в Україну, Росію, Литву. Інтенсивність руху вздовж Висі була досить великою.

Територія Маловисківської громади розташована на Придніпровській височині, у зоні Лісостепу України. Географічне розташування та кліматичні умови залишаються сприятливими для ведення сільського господарства.

Суспільство (демографічна ситуація, ринок праці, суспільна активність)

Демографічна ситуація.

Станом на початок розробки Стратегії (2015-2017 роки) населення складало понад 14 тисяч осіб. **Станом на 2025 рік** демографічна ситуація зазнала змін внаслідок загальнодержавних тенденцій (природне скорочення, старіння нації) та впливу воєнного стану (міграційні процеси). Водночас громада стала місцем прихистку для **внутрішньо переміщених осіб (ВПО)**. За результатами опитування 2025 року, ВПО складають помітну частку населення та потребують інтеграції в життя громади. До складу громади входять: м. Мала Виска, села Краснопілка, Паліївка, Веселе, Первомайське, Олександрівка, Новомиколаївка, Тарасівка, селища Вишневе та Заповідне.

Ринок праці.

Структура зайнятості трансформувалася. Якщо раніше основний поділ був між зайнятими у публічному секторі та сільському господарстві, то у 2025 році спостерігається:

- **Дефіцит кваліфікованих кадрів** (особливо чоловічих професій) через мобілізацію та міграцію.

- Зростання ролі **самозайнятості** та малого підприємництва як способу виживання в умовах кризи.

- Згідно з опитуванням 2025 року, **високий рівень безробіття** залишається однією з трьох головних проблем, що турбують мешканців (поряд з дорогами та екологією).

Суспільна активність.

Громада демонструє зростання згуртованості. Активно діють громадські організації, волонтерські ініціативи, молодіжна рада. Опитування показало запит на **підвищення прозорості влади** та залучення мешканців до прийняття рішень. (Молодіжна рада Маловисківщини, ГО «МАН-002», ГО «Простір ідей», ГО «Ветерани Маловисківщини», ГО «Волонтери Маловисківщини», ГО «Маловисківська міська рада ветеранів АТО», ГО «Милосердя Маловисківщини», ГО «Сталеві серця МВ»).

Освіта (заклади дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти)

Мережа закладів освіти громади пройшла етап оптимізації та адаптації до нових вимог. Функціонування закладів освіти відбувається в умовах безпекових викликів.

Заклади дошкільної освіти:

На території громади функціонують 8 закладів дошкільної освіти:

- КЗ (ясла-садок) «Ромашка» Маловисківської міської ради (139 вихованців; 17 педагогічних працівників) та 2 філії;

- КЗ (ясла-садок) «Веселка» Маловисківської міської ради (159 вихованців; 21 педагогічних працівника) та 2 філії;

- заклади дошкільної освіти функціонують при закладах загальної середньої освіти:

- КЗ «Мануйлівська гімназія-ЗДО» Маловисківської міської ради (26 вихованців; 3 педагогічних працівника);

- Паліївська філія-ЗДО КЗ «Маловисківська гімназія № 3 імені Григорія Перебийноса» (15 вихованців; 2 педагогічних працівника);

Заклади загальної середньої освіти:

У Маловисківській громаді діють 6 закладів загальної середньої освіти та 1 позашкільний заклад:

- КЗ «Маловисківська гімназія № 3 імені Григорія Перебийноса» (779 учнів; 70 педагогічних працівників);
- КЗ «Маловисківська гімназія № 4» (307 учнів; 42 педагогічних працівників);
- КЗ «Маловисківський ліцей ім. Юрія Кондратюка» (236 учнів; 27 педагогічних працівників);
- Паліївська філія-ЗДО КЗ «Маловисківська гімназія № 3 імені Григорія Перебийноса» (76 учнів; 16 педагогічних працівників);
- КЗ «Мануйлівська гімназія- ЗДО» (61 учень; 22 педагогічних працівників);
- КЗ «Лозуватська гімназія» (54 учня; 15 педагогічних працівників);

Загалом, за функціональною структурою та формальними вимогами, приміщення закладів освіти відповідають технічним вимогам, але потребують поточного ремонту та часткової модернізації. Усі заклади освіти мають внутрішні санвузли, спортивні майданчики та укриття.

Будівля КЗ «Маловисківська гімназія № 3 імені Григорія Перебийноса» побудована у 1980 році за типовим проектом. У 2016 році проведено ремонтні роботи - заміна покрівлі, заміна вікон та дверей, утеплення фасадів.

На даний час існує потреба капітального ремонту приміщення спортивних залів, заміни лінолеуму в коридорах, ремонт підлоги в їдальні, будівництва споруди для зберігання дров. Даний заклад освіти є опорним.

КЗ «Маловисківська гімназія № 4» введено в експлуатацію в 1963 році, розрахована на 400 місць. Потребує відновлення волейбольного майданчика, будівництва споруди для зберігання дров.

КЗ «Маловисківський ліцей ім. Юрія Кондратюка» введено в експлуатацію в 1979 році, має розрахована на 350 місць. Потребує покращення матеріально-технічного забезпечення, ремонт корпусу для проживання учнів.

Паліївська філія-ЗДО КЗ «Маловисківська гімназія № 3 імені Григорія Перебийноса» введена в експлуатацію в 1976 році, має потужність на 320 місць. Необхідні проведення робіт з облаштування спортивного майданчика, ремонту покрівлі спортивного залу та зведення огорожі навколо території закладу.

КЗ «Лозуватська гімназія» введена в експлуатацію в 1974 році, має потужність на 180 місць. Необхідно провести ремонт та облаштування спортивного залу та харчоблоку.

КЗ «Мануйлівська гімназія-ЗДО» введена в експлуатацію в 1985 році, має потужність на 320 місць. Потребує будівництва споруди для зберігання дров та зведення огорожі навколо території закладу.

Станом на 01.01.2026 року громада потребує реконструкції спортивних споруд та майданчиків для роботи з молоддю, спортивна база закладів загальної середньої освіти потребує покращення матеріально-технічного забезпечення.

На території закладів дошкільної освіти розміщені дитячі майданчики, які потребують поточного та капітального ремонту. Потребують реконструкції та ремонту укриття.

На сьогодні заклади освіти громади укомплектовані педагогічними кадрами на 100%, вакансії відсутні. Із 252 педпрацівників, які працюють у закладах освіти громади, 31 пенсійного віку.

• **Ключове оновлення:** Головним критерієм роботи закладів стала **наявність облаштованих укриттів**.

• Продовжується впровадження стандартів "Нової української школи" (НУШ).

• Запроваджується реформа старшої профільної освіти.

Позашкільна освіта.

У сфері позашкільної освіти діє Дитячо-юнацький центр «ВИСЬ» (310 вихованців, 17 педагогічних працівників). Потреби дітей, які відвідують заклад позашкільної освіти, у наявності гуртків задоволено відповідно до результатів анкетування.

Інклюзивно-ресурсний центр.

З 2017 року в громаді діє Інклюзивно-ресурсний центр для створення умов своєчасної підтримки дітей з особливими освітніми потребами та забезпечення їх успішної соціалізації й навчання в освітньому середовищі. На сьогодні в центрі обслуговується 110 дітей з особливими освітніми потребами, працюють – 6 педпрацівників. Потребує забезпеченням фахівцем вчителем реабілітологом.

Інфраструктура (дороги, транспорт, ЖКГ)

Дороги.

Дороги.

Це найбільш болюча тема для мешканців. За результатами опитування 2025 року, **"Низька якість дорожнього покриття"** (особливо між населеними пунктами) визнана проблемою №1 у сфері благоустрою.

Інфраструктура автомобільних доріг громади виглядає наступним чином:

Протяжність на території міської ради – 210,25 км

м. Мала Виска – 94 км. доріг

с-ще Вишневе – 6 км. доріг,

с-ще Заповідне – 7 км доріг,

с. Краснопілка – 12 км. доріг,

с. Паліївка – 12,0 км. доріг,

с.Веселе - 0,8 км. доріг

с. Валуївка (Первомайське) – 11,5 км. доріг

с.Олександрівка – 12,4 км. доріг

с.Тарасівка – 1,8 км. доріг

с.Новомиколаївка – 2,750 км. доріг

с.Лозуватка – 12,4 км. доріг

с.Димине – 5,6 км. доріг

с.Мануйлівка – 9,0 км. доріг

с.Лутківка – 3,0 км. доріг

с.Миролобівка – 17,5 км. доріг

с.Червона Поляна – 2,5 км. доріг

Стан доріг в цілому задовільний, але значна частина потребує поточного ремонту.

Крім того, через Малу Виску проходить міжобласна автомобільна дорога Т 2401 (Городище—Устинівка). Неподалік від міста проходить міжнародна автотраса Е 50, що робить зручним транспортне сполучення з Кропивницьким, Уманню та іншими важливими населеними пунктами.

Мережа доріг потребує капітального ремонту, проте в умовах воєнного стану фінансування обмежене, що вимагає пріоритезації ремонтів "доріг життя" та маршрутів спецтранспорту.

Громадський транспорт.

Сполучення між центром громади (м. Мала Виска) та старостинськими округами (Паліївка, Олександрівка та ін.) оцінюється мешканцями як недостатнє. Існує запит на стабільний графік руху соціального транспорту.

Житлові ресурси.

У Малій Висці переважає приватна забудова, загальна кількість дворів з приватними присадибними господарствами — 4451. На території Маловисківської громади знаходяться 42 багатоповерхових житлових будинки (2 поверхи і більше). Із них 6 багатоквартирних житлових будинків та 447 квартир є абонентами КП «Мала Виска Водоканал», які розташовані у мікрорайоні «Вись».

Житловий фонд сільських населених пунктів – 2502 дворів з приватними присадибними господарствами.

Водопостачання та водовідведення.

Протяжність водопровідних мереж в громаді складає близько 60 км.

- **Критична проблема:** За даними анкетування 2025 року, майже 50% респондентів вказали на "**Забрудненість питної води**" та "**Зношеність водогону**" як головні перешкоди розвитку.

- Технічний стан мереж та очисних споруд потребує негайної реконструкції. Це визначено як пріоритет для включення до Плану публічних інвестицій.

Економічна активність (сільське господарство, підприємництво)

На території м. Мала Виска діють 30 сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств, що обробляють 6233 га

Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки - 311 осіб, в обробітку – 1216 га.

Первомайський старостинський округ

Всього землі – 3343 га, сільськогосподарських земель – 3141 га, з них ріллі – 2767 га

На території старостинського округу господарську діяльність проводять:

Сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств – 24

В їх обробітку перебуває **1900** га

Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки - 76 осіб, в обробітку – 333 га.

Паліївський старостинський округ

Всього землі – 3674,9 га, сільськогосподарських земель – 3295,2 га, з них ріллі – 3011,0 га

На території старостинського округу господарську діяльність проводять:

1.Сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств – 8

В їх обробітку перебуває **2427** га

2.Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки - 63 осіб, в обробітку – 312 га.

Олександрівський старостинський округ

Всього землі – 4264,9 га, сільськогосподарських земель – 3762,3 га, з них ріллі – 3583,2 га

На території старостинського округу господарську діяльність проводять:

1.Сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств – 17

В їх обробітку перебуває **2619** га

2.Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки - 160 осіб, в обробітку – 598 га.

Миролубівський старостинський округ

Всього землі – 4681 га, сільськогосподарських земель – 4255 га, з них ріллі – 3683 га

На території старостинського округу господарську діяльність проводять:

1.Сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств – 15

В їх обробітку перебуває **2681** га

2.Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки - 172 осіб, в обробітку – 853 га.

Мануйлівський старостинський округ

Всього землі – 4796,9 га, сільськогосподарських земель – 4222 га, з них ріллі – 3695,6 га

На території старостинського округу господарську діяльність проводять:

1.Сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств – 23

В їх обробітку перебуває 2533 га,

2.Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки - 114 осіб, в обробітку – 897 га.

Лозуватський старостинський округ

Всього землі – 5741,4 га, сільськогосподарських земель – 5295,1 га, з них ріллі – 4731,9 га

На території старостинського округу господарську діяльність проводять:

1.Сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств – 21

В їх обробітку перебуває **3658** га

2.Громадяни, які одноосібно обробляють земельні ділянки - 148 осіб, в обробітку – 855 га.

Підприємства у громаді.

Підприємства спеціалізуються в основному на виробництві та переробці сільськогосподарської продукції:

ТДВ Маловисківське хлібоприймальне підприємство,

підприємство «Харчовик»,

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ХЮРРЕМ

*ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ МАЛОВИСКІВСЬКЕ ХПП
ТАС АГРО*

«Хлібокомбінат» Маловисківської райспоживспілки та інші.

В галузевій структурі сільського господарства рослинництво становить 92%, тваринництво – 8 %. Торгівельні послуги надають 143 функціонуючих торгових точок, працюють 16 об'єктів громадського харчування та 30 закладів побутового обслуговування.

На території Маловисківської громади також є недіючі підприємства:

ДП «Маловисківський спиртовий завод»

ВАТ «Маловисківський цукровий завод»

ЗАТ «Маловисківський молочний комбінат»

В громаді активно розвивається приватне підприємництво. Діє міський ринок, кілька продуктових супермаркетів та декілька десятків спеціалізованих магазинів.

Основу економіки продовжують формувати підприємства аграрного сектору та переробної галузі.

- **Сільське господарство:** Представлене як великими агроформуваннями, так і фермерськими господарствами. Актуальним є перехід від сировинного експорту до **глибокої переробки продукції** на місцях.

- **Підприємництво:** Спостерігається розвиток сфери торгівлі та послуг. Опитування показало, що мешканці вважають **"Залучення інвестицій"** та **"Створення робочих місць"** головними шляхами економічного зростання.

- **Нові виклики:** Необхідність підтримки релокованого бізнесу та адаптація місцевих підприємців до стандартів ЄС.

Культура та Туризм

Культурна сфера.

Характеристика закладів культури.

- КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в задовільному стані, має малу та велику (800 місць) глядацькі зали, танцювальну залу, внутрішній санвузол. Існує потреба поповнення матеріально-технічного забезпечення, проведення ремонтних робіт, залучення фахових спеціалістів. В наявності пандус з поручнями.

- Олександрівський сільський будинок культури-філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в задовільному стані, внутрішній санвузол відсутній, техзабезпечення відсутнє.
- Валуївський сільський будинок культури -філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - знаходиться в старостаті , в задовільному стані, санвузол відсутній, техзабезпечення відсутнє
- Паліївський сільський будинок культури –філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради».. Потребує капітального ремонту. Санвузол відсутній. В 2025р. забезпечили новим ноутбуком.
- Миролубівський сільський будинок культури - філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в задовільному стані. Санвузол та технічні засоби відсутні, наявний пандус
- Мануйлівський будинок культури - філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в задовільному стан. Санвузол та технічні засоби відсутні, наявний пандус.
- Лозуватський сільський будинок культури - філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в задовільному стані. Санвузол та технічні засоби відсутні
- Краснопільський сільський клуб-філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в незадовільному стані. Санвузол та технічні засоби відсутні.
- Вишневецький сільський клуб-філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в задовільному стані. Санвузол та технічні засоби відсутні
- Лутківський сільський клуб - філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в задовільному стані . Санвузол та технічні засоби відсутні.
- Диминський сільський клуб - філія КЗ «Будинок культури Маловисківської міської ради» - в незадовільному стані. Санвузол та технічні засоби відсутні
- КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» - в задовільному стані. Потребує ремонту покрівлі та проведення ремонтних робіт в приміщенні, оновлення матеріально-технічної бази. Внутрішній санвузол, пандус та кнопка виклику в наявності.
- Олександрівська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» - знаходиться в приміщенні старостату, санвузол

відсутній, техзабезпечення в наявності, в наявності також магнітна дошка, пандус..

- Валуївська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» - знаходиться в приміщенні старостату, санвузол відсутній, техзабезпечення відсутнє.
- Паліївська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» - знаходиться в задовільному стані. Санвузол відсутній. Забезпечено комп'ютером та магнітною дошкою.
- Краснопільська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» - знаходиться в приміщенні сільського клубу. Санвузол та технічні засоби відсутні.
- Лозуватська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» – знаходиться в приміщенні сільського будинку культури, техзабезпечення відсутнє, санвузол відсутній.
- Лутківська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» – знаходиться в приміщенні ФАП, книжковий фонд було списано в 2025р., санвузол відсутній.
- Миролобівська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» - знаходиться в приміщенні сільського будинку культури, в задовільному стані, потребує матеріально-технічного забезпечення.
- Мануйлівська сільська бібліотека-філія КУ «Центральна публічна бібліотека Маловисківської міської ради» - знаходиться в приміщенні сільського будинку культури, в задовільному стані, санвузол відсутній, потребує матеріально-технічного забезпечення.
- КУ «Музей історії Маловисківщини ім.О.С.Ковтуна» - розміщений в приміщенні КЗ «»Будинок культури Маловисківської міської ради», ведеться постійне поповнення музейного фонду експонатами та закупівлі цінних експонатів, потребує ремонту у фондосховищі, виділення коштів на друк видань.
- КУ «Маловисківська школа мистецтв», в якій станом на 22.12.2025р. навчається 236 дітей, приміщення в задовільному стані, має внутрішній санвузол. Потребує поповнення музичними інструментами, ремонту покрівлі, фасаду та сходов.

Проведення вільного часу.

У Маловисківській громаді доступні наступні форми проведення вільного часу:

- участь у проведенні місцевих свят, заходів;
- заняття в художній самодіяльності;
- відпочинок в міському парку, що знаходиться у центрі міста;
- відвідування концертів у клубних закладах та школі мистецтв;
- відвідування музею та бібліотечних закладів;
- участь у спортивних змаганнях на міському стадіоні «Колос»;
- відпочинок на природі;

Заклади культури (Будинок культури, бібліотеки, музей) трансформуються у **центри надання культурних послуг** та простори соціальної згуртованості. Збережено традицію проведення заходів, проте з урахуванням безпекових обмежень.

Туристичний потенціал.

В громаді наявні унікальні історичні та природні магніти:

- Маєток Кудашевих (розвиток туристичного кластеру).
- Авіаційна історія (О. Кудашев, Ю. Кондратюк).
- Природні пам'ятки ("Заплава Малої Висі", "Бірзуловські горби").

Незважаючи на війну, актуальним залишається розвиток **внутрішнього та "зеленого" туризму** як інструменту рекреації та психологічного розвантаження.

Якість життя (екологія, медицина, соціальний захист)

Екологія.

Територія громади знаходиться у зоні підвищеного радіологічного впливу (близькість підприємства Новокосятинівська шахта ДП «Схід ГЗК») - видобування уранової руди.

Водойми знаходяться здебільшого в незадовільному санітарно-екологічному стані, місцями засмічені, зарослі водоростями, заболочені. Технічний стан практично всіх каналізаційних очисних споруд потребує їх модернізації або реконструкції.

Утилізація відходів.

Вивіз сміття з міста здійснюється на полігон твердих побутових відходів, яке розташовано на відстані 4 км від м. Мала Виска. Джерелами локального забруднення є несанкціоновані сміттєзвалища.

Екологічна ситуація викликає занепокоєння мешканців. Окрім традиційних проблем (ТПВ, стихійні звалища), опитування 2025 року підсвітило проблему якості води. Громада підтримує впровадження **енергоефективних заходів та сортування сміття**.

Охорона здоров'я.

Заклади охорони здоров'я, що обслуговують Маловисківську міську об'єднану територіальну громаду:

- Комунальне некомерційне підприємство «Маловисківська лікарня», є лікарняним закладом охорони здоров'я з поліклінікою, що надає послуги вторинної/спеціалізованої медичної допомоги на 165 ліжок.
- Майно є комунальною власністю Маловисківської міської ради Новоукраїнського району Кіровоградської області.
- Приміщення лікарні у задовільному стані. Окремі відділення потребують капітальних вкладень.
- Маловисківський районний центр надання первинної медико-санітарної допомоги, в структуру якого входять 7 сільських ФАПів громади.

Заклади поступово поповнюються новою діагностичною і лікувальною апаратурою.

У КНП «Маловисківська лікарня», фактична зайнятість на посадах лікарів спеціалістів складає 57% від штатних одиниць, зайнято 52 особи, з них 23 особи пенсійного віку.

16 осіб лікарів спеціалістів мають вік понад 65 років.

Медичне обслуговування забезпечують лікарня та ЦПМСД (ФАПи у селах).

- **Проблеми:** Дефіцит лікарів спеціалістів, професіоналів у сфері охорони здоров'я.
- Потреба у сучасному медичному обладнанні.
- **Нові потреби:** Зростає попит на **реабілітаційні послуги** (для ветеранів та цивільних) та психологічну підтримку.

Соціальний захист.

Соціальним захистом у Маловисківській міській об'єднаній громаді користуються:

- отримувачі державних соціальних допомог -1541 особа;
- отримувачі житлових субсидій – 3145 осіб;
- пільговим забезпеченням – 1837 осіб.

При міській раді утворено відділ надання соціальної допомоги вдома, на обслуговуванні перебувають 238 осіб громади.

Заклади соціального захисту: управління соціального захисту населення та відділ надання соціальної допомоги забезпечені комп'ютерною технікою, знаходяться в приміщеннях, які є в задовільному стані та мають внутрішні санвузли.

Навантаження на соціальну сферу зросло через збільшення кількості вразливих категорій (ВПО, ветерани, сім'ї військових). Центр надання соціальних послуг працює в посиленому режимі. Пріоритетом стає **безбар'єрність** та доступність послуг.

На території Маловисківської міської територіальної громади проживають такі пільгові категорії населення, які потребують соціального захисту та постійної уваги від місцевої влади, як:

- 175 багатодітних сімей в яких виховуються 584 дитини
- 1858 внутрішньо переміщених осіб, з них 455 дітей (з врахуванням внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися до нашої громади починаючи з 2014 року)
- 490 учасників бойових дій
- 31 особа з інвалідністю внаслідок війни
- 95 осіб, які мають посвідчення члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України
- 64 учасника бойових дій на території інших держав
- 91 учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
- 1046 осіб з інвалідністю, з них 58 дітей

При міській раді утворено відділ соціального захисту населення, праці та охорони здоров'я та КНП Маловисківський центр надання соціальних послуг.

Місцева влада та надання послуг

Виконавчі органи Маловисківської міської ради забезпечують життєдіяльність громади в умовах воєнного стану.

- **ЦНАП:** Успішно функціонує Центр надання адміністративних послуг, забезпечуючи доступність сервісів.
- **Безпека:** Впроваджено проєкт "Поліцейський офіцер громади", розвивається система відеоспостереження.
- **Проектна діяльність:** Громада має успішний досвід залучення грантових коштів, що є важливою перевагою для подальшого розвитку.

- У виконавчих органах Маловисківської міської ради станом на грудень 2025 року працює 53 службовців. З них: мають вищу освіту - 37; мають середню спеціальну освіту – 16.
- Працівники виконавчих органів Маловисківської міської ради мають успішний досвід подачі проектів на вітчизняні конкурси проектів - обласні та всеукраїнські і програми розвитку місцевого самоврядування. Маловисківська міська територіальна громада активно працювала в проекті **DOBRE**. В рамках співпраці було реалізовано сім проектів.
- Громада прийняла участь у проекті **Cities 4 Cities United4 Ukraine**, в рамках якого отримали створений профіль громади на платформі **Cities 4 Cities United4 Ukraine** на українській та англійській мовах, який розміщено за посиланням <https://cities4cities.eu/community/mala-vyska-territorial-community/>. Також була співпраця Благодійними організаціями “АКТЕД, UNICEF, «РОКАДА» Компанія Elementium Enerdgi, благодійним фондом «Озеленення України». Громада підписала меморандум про співпрацю між Шведсько-українською програмою Polaris «Підтримка багаторівневого врядування в Україні» задля формування ефективної шкільної мережі, в тому числі мережі закладів освіти.
- Маловисківська міська територіальна громада приймала участь у Проекті Українського інституту міжнародної політики «Відновлення українських громад спільними зусиллями» в рамках Проекту USAID «Демократичне врядування у Східній Україні».

ЧАСТИНА III

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Стратегічний аналіз Маловисківської міської територіальної громади проведено з метою визначення ключових факторів, що впливають на її розвиток у період до 2027 року. Аналіз враховує результати соціологічного опитування мешканців (проведеного у 2025 році), напрацювання робочих груп та актуальні безпекові й економічні виклики.

1. Аналіз SWOT (Оновлено 2025)

Нижче наведено матрицю сильних і слабких сторін (внутрішні фактори), а також можливостей і загроз (зовнішні фактори), що сформувалася в умовах воєнного та відновлювального періоду.

СИЛЬНІ СТОРОНИ (Strengths)	СЛАБКІ СТОРОНИ (Weaknesses)
Інфраструктура: - Розвинена інфраструктура – інтернет - Географічне розташування, наявність залізничного транспорту та доріг національного значення - Відносно безпечна екологічна ситуація Економіка та Ресурси: - Розгалужена мережа малого бізнесу (торгівельна та сфера послуг) - Потужний аграрний сектор та наявність родючих земель. - Наявність успішного досвід впровадження відновлюваних джерел енергії (сонячна енергетика). - Наявність інвентаризованих земельних ділянок та об'єктів комунальної власності для інвесторів. - Прийнята місцева цільова програма (Підтримка малого та середнього	Інфраструктура: - Критичний знос водопровідних та каналізаційних мереж, незадовільна якість питної води. - Поганий стан дорожнього покриття, особливо сполучення між населеними пунктами громади. - Відсутність полігону ТПВ, що відповідає екологічним стандартам, відсутність стратегії поводження з ТПВ. - Низька енергоефективність частини громадських будівель. - Відсутність дитячих майданчиків - Нерозвинута інфраструктура для туризму - Відсутність природного газу - Відсутність альтернативних джерел електроенергії

підприємництва) • Фінансова та економічна стабільність, перевиконання бюджету Управління та Суспільство: • Наявність мережі закладів освіти – професійна, загальна середня, дошкільна, позашкільна • Забезпеченість кадрами – людський капітал • Спокійна безпекова ситуація (віддаленість від зони активних бойових дій, криміногенна ситуація) • Висока інституційна спроможність органів місцевого самоврядування, досвід співпраці з міжнародними програмами (DOBRE, U-LEAD). • Активне громадянське суспільство, волонтерський рух. • Енергія молоді • Розвинена мережа надання адміністративних послуг (ЦНАП) та соціального захисту. • Впроваджений проєкт «Поліцейський офіцер громади». Культура та Туризм: • Наявність туристичного потенціалу - унікальних історичних (Масток Кудашевих, авіаційна спадщина) та природних об'єктів.	• Корозія ґрунтів Демографія та Кадри: • Дефіцит кваліфікованих кадрів (медиків, технічних спеціалістів) через міграцію та мобілізацію. • Недостатня громадська активність • Старіння населення та скорочення частки молоді. • Відтік населення Економіка: • Сировинний тип економіки (недостатній рівень переробки продукції). • Обмеженість фінансових ресурсів місцевого бюджету. • Не легалізована зайнятість • Низький рівень залучення інвестицій • Низький рівень доходів мешканців Екологія: • Низька якість питної води • Наявність уранових шахт в безпосередній близькості до громади
МОЖЛИВОСТІ (Opportunities)	ЗАГРОЗИ (Threats)
Фінансування та Інвестиції: • Доступ до коштів державного <i>Плану публічних інвестицій</i> та Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.	Безпека: • Триваюча військова агресія РФ, загроза ракетних обстрілів. • Енергетична нестабільність (ризик

• Залучення грантових коштів ЄС (Ukraine Facility, Interreg) для проєктів енергоефективності, екології та відновлення. • Релокація бізнесу на територію громади. Розвиток: • Впровадження «зелених технологій» та енергоменеджменту відповідно до курсу Green Deal. • Розвиток переробної промисловості (створення доданої вартості на місці). • Цифровізація публічних послуг та управління. • Розвиток реабілітаційних послуг та ветеранських просторів. Зовнішні фактори: • Євроінтеграція: доступ до європейських ринків для місцевого бізнесу.	блекаутів). • Зміни клімату Соціально-економічні: • Погіршення демографічної ситуації (неповернення вимушених мігрантів). • Зростання навантаження на соціальну сферу через збільшення кількості ветеранів та осіб з інвалідністю. • Зростання цін на енергоносії та будівельні матеріали. • Зміни в податковому законодавстві (зменшення надходжень до місцевих бюджетів). • Законодавча нестабільність. • Падіння інвестиційної привабливості на фоні агресії РФ
---	--

ДУМКИ І ПРОПОЗИЦІЇ МЕШКАНЦІВ, ВИСЛОВЛЕНІ ПІД ЧАС ОПИТУВАННЯ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБГОВОРЕНЬ

Протягом 2025 року в рамках актуалізації Стратегії розвитку відбулася серія консультацій з громадськістю, засідань робочих груп та масштабне опитування мешканців Маловисківської міської територіальної громади.

Метою цих заходів було визначення найважливіших проблем, що виникли або загострилися в умовах воєнного стану, та формування спільного бачення майбутнього громади. Враховуючи безпекові обмеження, процес партисипації поєднував офлайн-зустрічі робочих груп та широке анкетування (охоплено 204 респондентів з усіх населених пунктів громади).

Ключові проблеми, визначені мешканцями (Рейтинг пріоритетності):

За результатами голосування та анкетування, пріоритети громади суттєво змінилися порівняно з 2016 роком. Якщо раніше на першому місці була поінформованість, то зараз домінують питання виживання та базової інфраструктури:

1. Критичний стан інфраструктури життєзабезпечення — I місце.

- Майже 50% мешканців визначили забрудненість питної води та зношеність водогонів як головну проблему.
- Незадовільний стан дорожнього покриття, особливо сполучення між старостинськими округами та центром громади.
- Незадовільний стан пасажирських перевезень в громаді

2. Не достатній рівень довіри між владою громади та її мешканцями, — II місце.

3. Мала кількість молодого працездатного населення— III місце.

- Не достатня кількість молодих спеціалістів у закладах охорони здоров'я вторинної ланки.
- Не достатня кількість молодих спеціалістів у закладах освіти.

4. Економічні виклики та зайнятість — IV місце.

- Високий рівень безробіття та дефіцит робочих місць із гідною оплатою.
- Потреба у залученні інвестицій для створення переробних підприємств, а не лише сировинного виробництва.

5. Екологія та благоустрій.

- Проблема стихійних сміттєзвалищ та відсутність системи роздільного збору сміття.

Пропозиції та ініціативи від мешканців та робочих груп:

Учасники обговорень не лише констатували проблеми, а й надали конкретні пропозиції, які лягли в основу оновленого Плану дій:

У сфері інфраструктури та ЖКГ:

- Провести повну реконструкцію водопровідних мереж та очисних споруд (включити до Плану публічних інвестицій).
- Закупівля спеціальної техніки для комунальних підприємств.
- Забезпечити енергонезалежність критичної інфраструктури (встановлення сонячних станцій на водоканалі та лікарнях).
- Впровадити роздільний збір твердих побутових відходів.

У соціальній та гуманітарній сфері:

- Популяризація діяльності **Ветеранського хабу з метою** надання комплексної допомоги (психологічної, юридичної, фізичної) демобілізованим військовослужбовцям та їхнім родинам.
- Розвивати мережу молодіжних просторів для запобігання відтоку молоді з громади.
- Забезпечити безбар'єрний доступ до всіх публічних установ.

В економіці:

- Сприяти створенню підприємств з переробки місцевої агропродукції (додана вартість).
- Розвивати «зелений» туризм та рекреаційні зони як інструмент підтримки ментального здоров'я та економіки.

Врядування:

- Прийняти програму громадянської освіти.
- Прийняти комунікаційну стратегію громади
- Підвищити прозорість роботи місцевої влади через цифрові інструменти та регулярне звітування.

- Залучати мешканців старостинських округів до прийняття рішень, щоб зменшити розрив у якості життя між містом та селами.

Ці пропозиції підтверджують готовність громади до впровадження змін та європейських стандартів життя.

Додаток 1

ПАСПОРТ

Маловисківської міської територіальної громади. Центр – м. Мала Виска

	Найменування показника	Значення показника
1.	Чисельність населення станом на 1 січня 2025 р. у тому числі дітей:	13653
	дошкільного віку	468
	шкільного віку	1541
2.	Кількість населених пунктів, що входять до складу спроможної територіальної громади	16
3.	Обсяг доходів (розрахунковий) спроможної територіальної громади, гривень	197948952
	у тому числі: сформованих відповідно до статті 64 Бюджетного кодексу України бюджету розвитку базової дотації	195355972
4.	Площа території спроможної територіальної громади, кв. кілометрів	384,0261
5.	Кількість закладів, що утримуються за рахунок бюджету органів місцевого самоврядування у тому числі:	
	заклади загальної середньої освіти	6
	дошкільних навчальних закладів	8
	закладів позашкільної освіти	1
	закладів культури	22
	закладів фізичної культури	1
	фельдшерсько-акушерських пунктів	7
	амбулаторій, поліклінік	3
	Лікарень	1
	станцій швидкої допомоги	0
6.	Наявність приміщень для розміщення державних органів, установ, що	

	здійснюють повноваження щодо:	
	правоохоронної діяльності	В наявності
	реєстрації актів цивільного стану та майнових прав	В наявності
	пенсійного забезпечення	В наявності
	соціального захисту	В наявності
	пожежної безпеки	В наявності
	казначейського обслуговування	В наявності
7.	Наявність приміщень для розміщення органів місцевого самоврядування	

Додаток 2

Відомості про населені пункти, що входять до складу Маловисківської об'єднаної територіальної громади

Порядковий номер	Найменування населених пунктів, що входять до складу громади	Чисельність населення станом на 1 січня 2025	Відстань до адміністративного центру громади, кілометрів
1	м. Мала Виска	9942	-
2	с-ще Заповідне	117	9
3	с. Краснопілка	250	7
4	с-ще Вишневе	188	7
5	с. Паліївка	840	8
6	с. Веселе	7	15
7	с. Первомайське	138	17
8	с. Олександрівка	447	12
9	с. Новомиколаївка	4	15
10	с. Тарасівка	19	15
11	с. Лозуватка	596	15
12	с. Димене	76	8
13	с. Мануйлівка	524	7,5
14	с. Лутківка	101	12
15	с. Миролубівка	390	18
16	с. Червона Поляна	14	24

РОЗДІЛ III

КОНТЕКСТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ

Актуалізація Стратегії розвитку Маловисківської міської територіальної громади здійснюється не ізольовано, а в тісній координації з системою стратегічного планування України та Європейського Союзу. Узгодженість цілей є обов'язковою умовою для залучення державних інвестицій та коштів міжнародної технічної допомоги.

1. Європейський контекст та євроінтеграція

З набуттям Україною статусу кандидата в члени ЄС, розвиток громади має відповідати принципам європейської політики згуртованості.

- **Європейський зелений курс (The European Green Deal):**

Стратегія громади враховує курс на кліматичну нейтральність, енергоефективність та циркулярну економіку. Це відображено в операційних цілях щодо термомодернізації, використання відновлюваних джерел енергії та управління відходами.

- **План Ukraine Facility (2024-2027):**

Ключовий інструмент фінансової підтримки України з боку ЄС. Стратегія громади орієнтується на пріоритети Плану: відновлення інфраструктури, "зелений" перехід, цифровізація та розвиток людського капіталу.

- **Політика згуртованості ЄС:**

Спрямована на зменшення диспропорцій розвитку. Для Маловисківської громади це означає пріоритетність розвитку сільських територій (старостинських округів) та забезпечення рівного доступу до послуг для всіх мешканців.

2. Загальнодержавні документи

Стратегія узгоджена з системою національного планування та відновлення.

- **Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки (актуалізована):**

Враховано три стратегічні цілі держави:

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів (сма-рт-спеціалізація).
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

• **Цілі сталого розвитку України до 2030 року:**

Стратегія імплементує глобальні цілі ООН, зокрема: "Міцне здоров'я", "Якісна освіта", "Чиста вода", "Відновлювана енергія", "Сталий розвиток громад".

Водної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134;

Державної стратегії управління лісами України до 2035 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

Операційного плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р.

• **План публічних інвестицій:**

Стратегія слугує обґрунтуванням для включення інфраструктурних проєктів громади (водопостачання, медицина, освіта) до національного та регіонального Планів публічних інвестицій. Проєкти розробляються з урахуванням вимог екосистеми DREAM.

• **Національна стратегія із створення безбар'єрного простору:**

Всі проєкти відновлення та будівництва в громаді плануються з урахуванням норм інклюзивності та доступності.

3. Регіональний контекст: Стратегія розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки

Маловисківська громада інтегрує свої цілі в загальну канву розвитку області, що забезпечує синергію ресурсів.

• **Економіка та сма-рт-спеціалізація:**

Відповідно до обласної стратегії, громада фокусується на розвитку **агропромислового комплексу з глибокою переробкою** (харчова промисловість), що визначено як смарт-спеціалізація регіону.

• **Людський капітал:**

Синхронізація з обласними програмами розвитку професійної освіти, медичної реабілітації та підтримки ветеранів.

• **Безпека та Інфраструктура:**

Врахування обласних пріоритетів щодо захисту критичної інфраструктури, розвитку мережі укриттів та забезпечення населення якісною питною водою.

Таким чином, оновлена Стратегія Маловисківської громади є документом, що поєднує потреби місцевих жителів з можливостями, які надають державні та європейські програми розвитку.

РОЗДІЛ IV. БАЧЕННЯ, МІСІЯ, СТРАТЕГІЧНІ ТА ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ГРОМАДИ

Стратегічне планування розвитку Маловисківської міської територіальної громади на період до 2027 року базується на принципах сталого розвитку, людиноцентричності та безпеки. Визначені цілі та завдання є відповіддю на актуальні виклики воєнного часу та формують фундамент для відновлення та зростання.

БАЧЕННЯ

Маловисківська міська територіальна громада — це безпечний, енергонезалежний та соціально згуртований простір, де створені комфортні умови для життя та самореалізації, функціонує конкурентоспроможна економіка з акцентом на глибоку переробку місцевої сировини, а влада діє прозоро та ефективно, впроваджуючи європейські стандарти врядування.

МІСІЯ

Місією громади є забезпечення стійкості та сталого розвитку шляхом модернізації критичної інфраструктури, всебічної підтримки бізнесу, надання якісних та доступних публічних послуг, створення безпечного середовища та гідних умов для кожного мешканця, включаючи захисників та захисниць України, молодь та внутрішньо переміщених осіб.

СФЕРИ РОЗВИТКУ

Враховуючи результати діагностики та стратегічного аналізу, розвиток громади здійснюватиметься за **5 ключовими сферами**:

1. Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності.
2. Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу.
3. Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства.
4. Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій.

5. Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури.
Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської МТГ.

ДЕТАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ ТА ЗАВДАНЬ

СФЕРА 1

Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності

Стратегічна ціль: Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.

Операційні цілі та завдання:

1. Покращення екологічного стану довкілля:

- Розробка та впровадження місцевого плану управління відходами, що відповідає вимогам регіонального плану.
- Будівництво сміттєперевантажувальної станції на діючому полігоні місті Мала Виска (на земельній ділянці з кадастровим номером 3523110100:50:151:0020 площею 2,0 га)
- Ліквідація та рекультивація місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ.
- Впровадження контейнерної системи збирання сміття та роздільного сортування.
- Забезпечення системи моніторингу на полігоні ТПВ.
- Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів (очистка річок, ставків).
- Вивільнення берегів водних об'єктів та захисних смуг від протиправної забудови та розорювання.
- Проведення масштабного озеленення громади для адаптації та протидії змінам клімату.

- Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії, відновлення полезахисних лісосмуг.
- Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду громади.
- Покращення стану атмосферного повітря (здійснення заходів зі зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення; впровадження енергоефективних технологій у промисловості, транспорті та житлово-комунальній сфері);
- Підвищення рівня екологічної культури населення (проведення екоосвітніх заходів, конкурсів, днів довкілля; залучення учнівської молоді та громадських організацій до природоохоронних акцій; поширення екологічної інформації через офіційні ресурси громади);
- Створення ефективної системи моніторингу довкілля та управління екологічними ризиками.

2. Енергоефективність та енергонезалежність:

- Забезпечення комунальних установ (лікарні, школи, адмінбудівлі) та підприємств засобами енергонезалежності (генератори, системи накопичення енергії).
- Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (встановлення сонячних станцій).
- Впровадження системи енергоменеджменту та регулярного енергоаудиту в бюджетних установах.
- Впровадження системи моніторингу споживання ресурсів комунальними установами.
- Розвиток та модернізація мережі енергозощаджувального вуличного освітлення.

СФЕРА 2

Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу

Стратегічна ціль: Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва

та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць.

Операційні цілі та завдання:

1. Розвиток агропромислового комплексу:

- Залучення інвестицій та підтримка діяльності переробних агропідприємств, що працюють на базі місцевої сировини.
- Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою для агроспеціалізації громади (нішові культури).

2. Підтримка підприємництва та інвестицій:

- Запровадження системи підтримки, навчання та консалтингу для малого та середнього бізнесу (допомога в написанні грантових заявок, юридичний супровід).
- Стимулювання та підтримка крафтового виробництва (локальні бренди).
- Стимулювання впровадження «зелених технологій» у виробництві.
- Створення умов для релокації бізнесу та залучення інвестицій.

3. Розвиток транспортної логістики для бізнесу:

- Створення умов для розвитку пасажирських перевезень як між населеними пунктами громади, так і за її межі (для забезпечення мобільності трудових ресурсів).

СФЕРА 3

Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства

Стратегічна ціль: Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.

Операційні цілі та завдання:

1. Якісна та безпечна освіта:

- Забезпечення закладів освіти надійними укриттями.
- Термомодернізація будівель закладів освіти.
- Продовження процесу оптимізації мережі закладів освіти для підвищення якості навчання.
- Забезпечення рівного доступу до освіти, в тому числі для дітей з особливими освітніми потребами (інклюзія).
- Впровадження системних профорієнтаційних заходів у закладах освіти.
- Оптимізація та забезпечення сучасним інвентарем закладів позашкільної освіти відповідно до потреб дітей.
- Підтримка неформальної освіти.

2. Доступна медицина та здоров'я:

- Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД та лікарні (капітальні ремонти, енергоефективність, сучасне обладнання).
- Забезпечення закладів охорони здоров'я укриттями.
- Забезпечення безбар'єрного доступу до медичних закладів для людей з інвалідністю.
- залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки (програми стимулів).
- запровадження обов'язкових профілактичних оглядів (чекапів) для осіб старше 40 років.
- Забезпечення цифровізації медичних послуг.
- Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я.
- Розвиток напрямків запобіжної медицини та програм забезпечення ліками вразливих верств населення.

3. Соціальна підтримка та розвиток громадянського суспільства:

- Підвищення доступності та якості соціальних послуг, зокрема для жителів сільської місцевості (мобільні бригади).

- Створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в життя громади.
- **Ветеранська політика:** Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною та психологічною підтримкою; створення мережі ветеранських хабів.
- Створення Центру життєстійкості.
- Розробка та впровадження програми розвитку громадянського суспільства.
- Активізація молоді: розбудова мережі молодіжних хабів, забезпечення інструментами впливу на прийняття рішень.

СФЕРА 4

Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій

Стратегічна ціль: Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.

Операційні цілі та завдання:

1. Розвиток туристичних продуктів:

- Продовження розвитку туристичного кластеру «Маєток Кудашевих» та авіаційної тематики.
- Розробка та просування нових маршрутів «зеленого» та історичного туризму.

2. Збереження спадщини:

- Оцифрування музейних фондів та історичних пам'яток.
- Включення об'єктів культурної спадщини до туристичних маршрутів області.

СФЕРА 5

Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської ОТГ

Стратегічна ціль: Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного врядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію.

Операційні цілі та завдання:

1. Модернізація інфраструктури:

- **Водопостачання та водовідведення:** Відновлення та реконструкція систем (включення до Плану публічних інвестицій); впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків (потужність не менше 300 м³/добу); забезпечення водопостачання системами доочистки питної води; забезпечення комунального підприємства спецтехнікою.
- Приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня.
- Приведення статусу комунальних підприємств до вимог законодавства.
- **Дороги:** Відновлення покриття доріг місцевого значення та адвокація ремонту доріг обласного/державного значення.

2. Ефективне врядування та цифровізація:

- Впровадження електронного документообігу без паперових копій та надання електронних послуг.
- Розвиток цифрових навичок мешканців та забезпечення Інтернет-покриттям усіх населених пунктів.
- Розробка та впровадження Комунікаційної стратегії громади.
- Забезпечення прозорості влади (оприлюднення рішень, звітування, прозорий бюджет).
- Імплементація інструментів громадської участі в Статуті громади.
- Впровадження системи залучення кадрів до резерву.

3. Безпека та цивільний захист:

- Забезпечення безперешкодного доступу «Поліцейського офіцера громади» до систем відеоспостереження.
- Вдосконалення системи цивільного захисту та оповіщення.

- Створення безпечного середовища в публічних просторах.

РОЗДІЛ V. ПЛАН ДІЙ

План дій є інструментом практичної реалізації Стратегії, що визначає конкретні заходи та проекти, необхідні для досягнення стратегічних цілей. Заходи згруповано відповідно до визначених Сфер розвитку.

СФЕРА 1

Екологія, підтримка енергетичної ефективності, розвиток Відновлювальних Джерел Енергії та сучасних технологій в галузі енергоефективності

Стратегічна ціль: Забезпечення екологічної безпеки громади, перехід до раціонального управління відходами, збереження природних ресурсів та досягнення енергетичної незалежності комунального сектору.

Операційна ціль 1.1. Ефективне управління відходами та екологічна безпека.

Завдання спрямовані на вирішення проблеми стихійних сміттєзвалищ, впровадження європейських стандартів поводження з відходами та захист земельних ресурсів.

Заходи та проекти:

1. **Розробка та затвердження Місцевого плану управління відходами**, що відповідає вимогам Регіонального плану управління відходами у Кіровоградській області та національному законодавству.
2. **Впровадження контейнерної системи збирання сміття** у населених пунктах громади, оновлення парку сміттевозів та поступовий перехід до роздільного збору ТПВ.
3. **Рекультивация місць стихійних та відпрацьованих сміттєзвалищ**, ліквідація несанкціонованих місць скидання відходів.
4. **Забезпечення системи екологічного моніторингу на полігоні ТПВ** для запобігання забрудненню ґрунтових вод та повітря.
5. **Приведення статусу комунальних підприємств у сфері поводження з відходами** та благоустрою до вимог чинного законодавства.
6. **Впровадження системи захисту сільськогосподарських земель від ерозії**, відновлення та захист полезахисних лісосмуг.

Операційна ціль 1.2. Охорона водних ресурсів, адаптація до змін клімату та розвиток природно-заповідного фонду.

Завдання спрямовані на покращення якості води, збереження екосистем та озеленення громади.

Заходи та проєкти:

1. **Впровадження ефективної системи очистки комунальних стоків:** реконструкція або будівництво очисних споруд потужністю не менше ніж **300 м³ на добу** для запобігання забрудненню водних об'єктів.
2. **Впровадження системи моніторингу, збереження та ревіталізації водних об'єктів** (річка Мала Вись та інші водойми громади), розчищення русел.
3. **Вивільнення берегів водних об'єктів** та прибережних захисних смуг від протиправної забудови та розорювання, встановлення водоохоронних знаків.
4. **Проведення масштабного озеленення громади** з метою адаптації та протидії змінам клімату (створення зелених зон, парків, скверів).
5. **Збільшення територій об'єктів природно-заповідного фонду** місцевого значення для збереження біорізноманіття.

Операційна ціль 1.3. Енергоефективність та енергетична незалежність.

Завдання спрямовані на зменшення споживання енергоресурсів та забезпечення безперебійної роботи критичної інфраструктури в умовах можливих блекаутів.

Заходи та проєкти:

1. **Забезпечення комунальних установ та підприємств засобами енергонезалежності:** встановлення сонячних електростанцій (СЕС) на дахах лікарень, шкіл, водоканалу, закупівля генераторів та систем накопичення енергії.
2. **Стимулювання розвитку малої енергетики в громаді (ММЕ/МЕС):** підтримка проєктів розподіленої генерації.
3. **Впровадження системи енергоменеджменту** в бюджетній сфері, сертифікація енергоменеджерів.

4. **Впровадження системи енергоаудиту** та постійного моніторингу споживання енергоресурсів комунальними установами для виявлення тепловтрат.
5. **Розвиток мережі енергозаощаджувального вуличного освітлення:** проведення вуличного освітлення по всіх вулицях громади, заміна старих ламп на LED, встановлення систем "розумного" керування освітленням та ліхтарів на сонячних панелях.

Очікувані результати (Індикатори виконання):

- Затверджено Місцевий план управління відходами.
- Ліквідовано 100% виявлених стихійних сміттєзвалищ.
- Введено в експлуатацію очисні споруди потужністю 300 м³/добу.
- Збільшено площу зелених насаджень на території громади.
- Частка комунальних закладів, що пройшли енергоаудит – 100%.
- Кількість встановлених об'єктів ВДЕ (сонячні станції) на комунальних будівлях.
- Скорочення споживання традиційних енергоресурсів бюджетними установами.
- Викиди діоксиду вуглецю в атмосферне повітря, тис. тонн;
- Частка населення, охопленого системою роздільного збору побутових відходів, %;
- Кількість облаштованих майданчиків для збору побутових відходів, од.;
- Кількість інформаційних заходів, од.;
- Кількість проведених екоосвітніх заходів, од.
- Кількість залучених учасників, осіб; кількість інформаційних матеріалів, розміщених у ЗМІ/соцмережах, од.

СФЕРА 2

Всебічна підтримка сільськогосподарської і несільськогосподарської діяльності, малого та середнього бізнесу

Стратегічна ціль: Трансформація економіки громади від сировинної моделі до створення доданої вартості (переробка), розвиток малого підприємництва, крафтового виробництва та забезпечення логістичної зв'язності територій для бізнесу та мешканців, створення сприятливого бізнес-клімату та нових робочих місць.

Операційна ціль 2.1. Розвиток агропромислового комплексу та переробної галузі.

Завдання спрямовані на перехід від сировинної моделі до глибокої переробки та впровадження сучасних технологій.

Заходи та проєкти:

1. **Залучення, підтримка та сприяння діяльності переробних агропідприємств,** що працюють на базі місцевої сировини (створення ланцюжків доданої вартості).
2. **Визначення аграрних культур з найбільшою перспективою** для агроспеціалізації громади (аналіз ґрунтів, ринкового попиту, промоція нішових культур).
3. **Стимулювання впровадження «зелених технологій»** в агробізнесі (енергоощадність, екологічно чисте виробництво, безвідходні технології).
4. **Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів** для об'єднання зусиль дрібних фермерів у збуті та переробці продукції.

Операційна ціль 2.2. Розвиток малого та середнього підприємництва (МСБ) та крафтового виробництва.

Завдання спрямовані на створення сприятливого бізнес-клімату та самозайнятості населення.

Заходи та проєкти:

1. **Запровадження системи підтримки, навчання та консалтингу** для малого та середнього бізнесу (допомога в написанні грантових заявок, юридичні консультації, тренінги).
2. **Стимулювання та підтримка крафтового виробництва** (локальні продукти харчування, сувенірна продукція, текстиль).
3. **Промоція місцевих виробників:** організація ярмарків, створення каталогу місцевої продукції, брендинг «Зроблено в Малій Висці».
4. **Створення умов для релокованого бізнесу:** супровід підприємців, що перемістили діяльність на територію громади, допомога в інтеграції в місцеву економіку.

Операційна ціль 2.3. Розвиток транспортної та логістичної інфраструктури для економіки.

Завдання спрямовані на забезпечення мобільності трудових ресурсів та логістики товарів.

Заходи та проєкти:

1. **Відновлення покриття доріг місцевого значення:** проведення капітальних та поточних ремонтів критичних ділянок.
2. **Адвокація ремонту доріг обласного та державного значення** на території громади (співпраця з Агентством відновлення та Службою автомобільних доріг).

Очікувані результати (Індикатори виконання):

- Збільшення кількості зареєстрованих суб'єктів МСБ та самозайнятих осіб.
- Кількість створених нових робочих місць (зокрема у переробній галузі).
- Обсяг залучених грантових коштів на розвиток бізнесу.
- Кількість діючих маршрутів громадського транспорту, та рівень пасажиропотоку на них, що сполучають старостинські округи з центром громади.
- Протяжність відремонтованих доріг місцевого значення (км).
- Кількість підприємств, що впровадили «зелені технології» або енергоефективні заходи.

СФЕРА 3

Розвиток освіти, культури, охорони здоров'я та підтримка інституцій громадянського суспільства

Стратегічна ціль: Розвиток людського капіталу громади шляхом забезпечення доступу до якісних та безпечних послуг освіти і медицини, створення системи всебічної підтримки ветеранів та вразливих верств населення, а також активізація громадянського суспільства та формування згуртованої громади.

Операційна ціль 3.1. Якісна, інклюзивна та безпечна освіта.

Завдання спрямовані на адаптацію освітнього процесу до вимог часу, енергомодернізацію закладів та розвиток позашкілля.

Заходи та проєкти:

1. **Забезпечення закладів освіти укриттями:** будівництво, ремонт та облаштування захисних споруд для гарантування безпечного очного навчання.
2. **Термомодернізація закладів освіти:** комплексні заходи з утеплення та енергоефективності будівель.
3. **Продовження процесу оптимізації закладів освіти** для створення спроможної освітньої мережі.
4. **Забезпечення рівного доступу до освіти:** створення інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.
5. **Впровадження профорієнтаційних заходів** у закладах освіти для свідомого вибору професії молоддю.
6. **Розвиток позашкільної освіти:**
 - Забезпечення закладів сучасним інвентарем та обладнанням.
 - Оптимізація мережі закладів позашкільної освіти відповідно до актуальних потреб батьків та дітей.
7. **Підтримка неформальної освіти** для різних вікових груп.

Операційна ціль 3.2. Доступна медицина, реабілітація та збереження здоров'я.

Завдання спрямовані на покращення матеріально-технічної бази, цифровізацію та впровадження нових послуг.

Заходи та проєкти:

1. **Забезпечення ефективної роботи приміщень ЦПМСД:** проведення капітальних ремонтів, заходів з енергоефективності, оснащення сучасним медичним обладнанням.
2. **Безпека та доступність:**
 - Забезпечення закладів охорони здоров'я **укриттями**.
 - Забезпечення доступу в ЦПМСД для людей з інвалідністю (безбар'єрність).
3. **Кадрове забезпечення:** реалізація програм залучення в громаду медичних фахівців первинної та вторинної ланки.
4. **Профілактика та діагностика:**
 - Запровадження обов'язкових профілактичних оглядів (**чекапів**) для осіб старше 40 років.
 - Запровадження та розвиток напрямків запобіжної медицини.
5. **Реабілітація та ментальне здоров'я:**
 - Створення центрів реабілітації та відновлення ментального здоров'я.
 - Забезпечення цифровізації послуг в охороні здоров'я.
6. **Медикаментозне забезпечення:** розвиток програм забезпечення ліками вразливих верств населення.

Операційна ціль 3.3. Соціальний захист, підтримка ветеранів та розвиток громадянського суспільства.

Завдання спрямовані на підтримку Захисників, інтеграцію ВПО та розвиток молодіжної інфраструктури.

Заходи та проєкти:

1. **Підтримка ветеранів:**

- Забезпечення ветеранів необхідною соціальною, реабілітаційною, психологічною та іншими видами підтримки відповідно до потреб.
- Створення мережі **ветеранських хабів**.

2. Соціальні послуги та інклюзія:

- Створення **Центру життєстійкості**.
- Підвищення доступності соціальних послуг, розширення кількості та охоплення мобільних соціальних послуг.
- Забезпечення рівного доступу жителів сільської місцевості до інклюзивних соціальних та адміністративних послуг.
- Впровадження надання соціальних послуг на конкурентній основі.

3. Підтримка ВПО: створення умов для інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громади.

4. Молодіжна політика:

- Розбудова мережі **молодіжних хабів та просторів**.
- Забезпечення молоді інструментами впливу на прийняття рішень керівництвом громади (Молодіжна рада).
- Впровадження системи залучення перспективних фахівців до кадрового резерву.

Очікувані результати (Індикатори виконання):

- 100% закладів освіти та медицини забезпечені укриттями.
- Збільшення кількості працевлаштованих молодих лікарів.
- Функціонування Центру життєстійкості та Ветеранського хабу.
- Кількість мешканців, охоплених профілактичними медичними оглядами.
- Рівень охоплення дітей позашкільною освітою.
- Відсутність черг на отримання соціальних послуг.
- Кількість молодіжних хабів та просторів.
- Кількість рішень прийнятих з урахуванням пропозицій молоді

СФЕРА 4

Підтримка нішового туризму на основі історичних традицій

Стратегічна ціль: Збереження історико-культурної самобутності громади, розвиток туристичного потенціалу як складової економічного відновлення та створення умов для культурної рекреації мешканців.

Операційна ціль 4.1. Розвиток туристичних продуктів та інфраструктури гостинності.

Завдання спрямовані на підготовку туристичних магнітів до прийому відвідувачів та розвиток внутрішнього туризму.

Заходи та проєкти:

1. Розвиток туристичного кластеру «Маєток Кудашевих»:

- Продовження робіт з ревіталізації паркової зони та історичних будівель.
- Створення на базі маєтку мультифункціонального культурного простору (музей, місце для проведення заходів, рекреаційна зона).

2. Популяризація авіаційної історії краю:

- Створення інтерактивних експозицій або VR-турів, присвячених піонерам авіації (О. Кудашев, Ю. Кондратюк), як безпечної альтернативи масовим заходам.

3. Розвиток «зеленого» та рекреаційного туризму:

- Облаштування місць для короткострокового відпочинку (рекреаційні зони біля водойм, еко-стежки) для психологічного розвантаження населення.
- Підтримка створення приватних садіб сільського туризму (навчання власників, промоція).

4. Розробка та маркування туристичних маршрутів:

- Оновлення існуючих та створення нових маршрутів («Стежками рідного міста», «Шпаковий шлях») з урахуванням безпекової ситуації.

Операційна ціль 4.2. Збереження та цифровізація культурної спадщини.

Завдання спрямовані на захист історії та культури, а також їх інтеграцію в сучасний цифровий простір.

Заходи та проєкти:

1. Цифровізація спадщини:

- Створення цифрових архівів музейних фондів та історичних документів громади.
- Розробка віртуальних екскурсій ключовими пам'ятками громади.

2. Охорона пам'яток:

- Проведення інвентаризації та паспортизації об'єктів культурної спадщини.
- Залучення грантових коштів на реставрацію та консервацію історичних пам'яток.

3. Інтеграція в регіональний контекст:

- Включення туристичних об'єктів громади до обласних туристичних маршрутів та програм.

Очікувані результати (Індикатори виконання):

- Кількість облаштованих рекреаційних зон та туристичних локацій.
- Кількість оцифрованих об'єктів культурної спадщини.
- Збільшення кількості відвідувачів туристичних об'єктів (внутрішній туризм).
- Залучення грантових коштів на розвиток культури та туризму.
- Створення нових садиб «зеленого туризму».

СФЕРА 5

Вдосконалення надання публічних послуг та розвиток інфраструктури. Забезпечення цивільного захисту населення Маловисківської ОТГ

Стратегічна ціль: Забезпечення комфортного середовища проживання та фізичної безпеки мешканців, впровадження ефективного електронного врядування, підвищення якості адміністративних послуг та побудова довіри між владою і громадою через прозорість та партисипацію.

Операційна ціль 5.1. Цифрова трансформація та розвиток адміністративних послуг.

Завдання спрямовані на спрощення взаємодії мешканців з владою та перехід на безпаперові технології.

Заходи та проєкти:

1. Електронне врядування:

- Впровадження системи **електронного документообігу** в органах місцевого самоврядування (відмова від паперового дублювання).
- Впровадження надання електронних послуг та інструментів громадської участі через офіційний сайт громади.

2. Цифрова інфраструктура:

- Забезпечення публічних установ (бібліотеки, хаби, старостати) зонами вільного доступу до Wi-Fi.

3. Розвиток ЦНАП:

- Розширення переліку послуг, що надаються через ЦНАП та віддалені робочі місця у старостинських округах.
- Забезпечення безбар'єрного доступу до приміщень ЦНАП.

4. Цифрова грамотність:

- Впровадження програми розвитку цифрових навичок для жителів громади (навчання людей похилого віку, тренінги для працівників ОМС).

Операційна ціль 5.2. Безпека громади та цивільний захист.

Завдання спрямовані на захист життя та здоров'я мешканців в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуацій.

Заходи та проєкти:

1. Система відеоспостереження «Безпечна громада»:

- Розширення мережі камер відеоспостереження у громадських місцях та на в'їздах/виїздах з населених пунктів.
- Забезпечення безперешкодного прямого доступу «Поліцейського офіцера громади» до системи моніторингу через камери відеоспостереження.

2. Цивільний захист (План публічних інвестицій):

- Будівництво нових та реконструкція існуючих захисних споруд цивільного захисту (укриттів) подвійного призначення.
- Модернізація місцевої системи оповіщення населення про надзвичайні ситуації.

3. Центри безпеки:

- Створення та матеріально-технічне забезпечення **Центрів безпеки громадян** у старостинських округах (інтеграція пожежної охорони, поліції та медичної допомоги).
- Підтримка добровільних пожежних дружин.

Операційна ціль 5.3. Ефективне врядування, прозорість та комунікація.

Завдання спрямовані на залучення мешканців до управління та підвищення підзвітності влади.

Заходи та проєкти:

1. Комунікація та участь:

- Розробка та впровадження **Комунікаційної стратегії громади**.
- Імплементация інструментів громадської участі в Статуті громади (громадські слухання, місцеві ініціативи, консультації).
- Забезпечення прозорості діяльності виконавчих органів ради: регулярне оприлюднення проєктів рішень, звітів про виконання стратегії та програм.

2. Бюджетна прозорість:

- Забезпечення прозорості планування та використання бюджету громади (бюджет участі, візуалізація бюджету для громадян).

3. Кадрова політика:

- Приведення структури виконавчих органів до актуальних потреб громади.
- Впровадження системи залучення перспективних фахівців та молоді до кадрового резерву (стажування в органах влади).

Очікувані результати (Індикатори виконання):

- Частка документообігу в електронному вигляді – до 95%.
- Покриття території громади швидкісним Інтернетом – 100%.
- Кількість камер відеоспостереження, інтегрованих у єдину систему безпеки.
- Кількість створених Центрів безпеки громадян.
- Рівень задоволеності мешканців адміністративними послугами (за результатами опитувань).
- Кількість мешканців, залучених до інструментів громадської участі (слухання, електронні петиції, кількість рішень, прийнятих з урахуванням пропозицій жителів громади).

РОЗДІЛ VI. ДОСТУПНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ

Реалізація Стратегії в умовах обмежених ресурсів місцевого бюджету та викликів воєнного часу вимагає переходу від пасивного очікування субвенцій до активного залучення коштів з різноманітних джерел. Фінансова модель Стратегії базується на принципі багатоканальності.

1. Зарубіжні джерела та міжнародна технічна допомога

Набуття Україною статусу кандидата в члени ЄС відкрило громадам доступ до нових фінансових інструментів, які раніше були недоступні.

Інструмент Ukraine Facility (План України).

Це ключова програма фінансової підтримки України від Європейського Союзу на 2024–2027 роки. Для отримання фінансування проекти громади мають відповідати пріоритетам Плану України (енергетика, агросектор, транспорт, людський капітал) та бути включеними до національного переліку пріоритетних публічних інвестицій.

Програми Європейського Союзу:

- **Interreg NEXT:** Програми транскордонного співробітництва, що дозволяють реалізовувати спільні проекти з партнерами з країн ЄС (екологія, охорона здоров'я, безпека).
- **LIFE:** Програма дій з довкілля та клімату. Джерело фінансування для проектів з енергоефективності, управління відходами та очистки води (Сфера 1 та Сфера 3 Стратегії).
- **Creative Europe (Креативна Європа):** Підтримка культурних та креативних секторів, що актуально для розвитку туристичного потенціалу громади.

Міжнародні фінансові організації (МФО):

- **NEFCO (Північна екологічна фінансова корпорація):** Ключовий партнер для фінансування проектів термомодернізації громадських будівель, модернізації вуличного освітлення та реконструкції систем водопостачання.
- **Європейський інвестиційний банк (ЄІБ):** Програми відновлення соціальної інфраструктури (школи, лікарні, житло для ВПО).

Проекти міжнародної технічної допомоги:

- **GIZ (U-LEAD з Європою, Energy Efficiency):** Експертна та технічна підтримка у сфері енергоменеджменту, просторового планування та адміністративних послуг.

2. Вітчизняні джерела та державні програми

Державна політика фінансування регіонального розвитку переходить на проектну основу з використанням цифрових інструментів прозорості.

Система управління публічними інвестиціями (PIM) та DREAM.

Усі стратегічні інфраструктурні проекти громади (водогони, школи, укриття) мають бути зареєстровані в екосистемі **DREAM** (Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management). Це є обов'язковою умовою для отримання фінансування з державного бюджету та коштів донорів.

Джерела державного фінансування:

- **Фонд ліквідації наслідків збройної агресії:** Фінансування відновлення пошкоджених об'єктів та будівництва захисних споруд цивільного захисту.
- **Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР):** Фінансування проєктів, що відповідають Державній стратегії регіонального розвитку.
- **Субвенції з державного бюджету:** На розвиток інфраструктури, "Нову українську школу", придбання шкільних автобусів, створення навчально-практичних центрів.
- **Дорожній фонд:** Фінансування ремонту та утримання доріг місцевого значення.

Державні програми підтримки бізнесу:

- **"єРобота":** Гранти на створення власної справи, розвиток переробних підприємств, садівництва та теплиць.
- **"Доступні кредити 5-7-9%":** Пільгове кредитування для місцевого бізнесу.

3. Інноваційні механізми та партнерство

- **ESCO-механізм (Енергосервіс):** Залучення приватних інвестицій у термомодернізацію бюджетних установ. Інвестор проводить заходи за власний рахунок, а повернення коштів відбувається виключно за рахунок економії на енергоресурсах.
- **Міжмуніципальне співробітництво:** Об'єднання ресурсів Маловисківської громади з сусідніми громадами для реалізації спільних масштабних проєктів (наприклад, завод з переробки сміття або спільний центр безпеки).

- **Приватні інвестиції та державно-приватне партнерство (ДПП):** Залучення бізнесу до управління та модернізації об'єктів інфраструктури на взаємовигідних умовах.

Влада громади та виконавчі органи здійснюють постійний моніторинг оголошених грантових конкурсів та державних програм, забезпечують підготовку якісної проектно-кошторисної документації та супровід інвестиційних проєктів.

РОЗДІЛ VII. ЕВАЛЮАЦІЯ І МОНІТОРИНГ

Моніторинг та оцінювання (евалюація) реалізації Стратегії здійснюються з метою відстеження прогресу виконання завдань, ефективного використання ресурсів та забезпечення прозорості діяльності влади перед громадою та донорами. Процес базується на вимогах Постанови Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 816.

1. Система моніторингу

Моніторинг Стратегії полягає у систематичному зборі та аналізі інформації щодо виконання Плану заходів. Це безперервний процес, який дозволяє виявити відхилення від плану та оперативно реагувати на зміни безпекової чи економічної ситуації.

Ключові інструменти моніторингу:

- **Індикатори успіху:** Кількісні та якісні показники, визначені для кожної Операційної цілі у Розділі V та Плані заходів.
- **Цифрова прозорість:** Моніторинг інфраструктурних проєктів, що фінансуються за рахунок державних коштів або міжнародної допомоги, здійснюється з використанням **Екосистеми цифрового управління відбудовою (DREAM)**. Це забезпечує доступність даних для громадськості та інвесторів у режимі реального часу.

Організація процесу:

- Збір даних здійснюють відповідальні виконавці (структурні підрозділи міської ради, комунальні підприємства) та подають їх до відділу соціально-економічного розвитку.
- **Робоча група з моніторингу** (створена на базі Робочої групи з актуалізації) розглядає результати та готує річний звіт.
- **Щорічний звіт** про виконання Плану заходів затверджується рішенням сесії міської ради та оприлюднюється на офіційному веб-сайті громади.

2. Евалюація (Оцінювання)

Евалюація — це періодична комплексна оцінка впливу Стратегії на розвиток громади. Вона проводиться на основі таких критеріїв:

- **Влучність (Relevance):** Наскільки цілі Стратегії відповідають реальним потребам мешканців (чи вирішено проблему води, безпеки, доріг?).

- **Ефективність (Efficiency):** Співвідношення витрачених ресурсів (бюджетних, грантових) до отриманих результатів.
- **Дієвість (Effectiveness):** Ступінь досягнення запланованих індикаторів.
- **Вплив (Impact):** Які якісні зміни відбулися в громаді (наприклад, чи зменшився відтік молоді, чи покращився стан здоров'я населення).
- **Сталість (Sustainability):** Чи зможуть результати проєктів функціонувати в довгостроковій перспективі без постійного зовнішнього фінансування.

Етапи оцінювання:

1. **Проміжне оцінювання:** Проводиться за результатами 2025–2026 років для коригування Плану заходів.
2. **Підсумкове оцінювання:** Проводиться у 2027 році після завершення терміну дії Стратегії. Результати стануть основою для розробки нової Стратегії на період до 2034 року.

3. Управління змінами

В умовах воєнного стану Стратегія є «живим» документом. Підставами для внесення змін до Стратегії або Плану заходів є:

- Зміна безпекової ситуації, що унеможлиблює виконання певних заходів.
- Зміни у законодавстві України або пріоритетах державної регіональної політики (наприклад, оновлення Плану публічних інвестицій).
- Виникнення нових можливостей (нові грантові програми ЄС, поява інвесторів) або форс-мажорних обставин.

Рішення про внесення змін приймається Маловисківською міською радою за поданням Робочої групи та після проведення консультацій з громадськістю.